

سُورَةُ الْأَحْزَابِ

သို့တော်စံ ၈၈

အာဟ်-အဟ်ဟ်ဟ်

سُورَةُ الْأَحْزَابِ
សូរ៉េអ៊ែរ ៣៣ អាល់-អាស្តូស្យាប

"អាល់-អាស្តូស្យាប" ប្រែថា បក្សសម្ព័ន្ធ ។ មាន ៧៣ អាយ៉ាត្យ ។

សូរ៉េអ៊ែរ ៩០ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដបានដាក់
សូរ៉េអ៊ែរនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ត ។

ប្រសិទ្ធភាព

1. ابْنُ بَاتَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ كَانَ كَثِيرَ الْقِرَاءَةِ لِسُورَةِ الْأَحْزَابِ كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي جِوَارِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآزْوَاجِهِ)».

១. [...] អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដ ប៊ិន ស៊ីណានបានតំណាលថា អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
"អ្នកណាសូត្រសូរ៉េអ៊ែរអាល់-អាស្តូស្យាបជាញឹកញយ អ្នកនោះនឹងបាននៅក្បែរមូហាំម៉ាដ្យ^{صلوات الله عليه وآله} និងព្រះ
មហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عليه وآله} ។"

ثُمَّ قَالَ: «سُورَةُ الْأَحْزَابِ فِيهَا فَضَائِحُ الرِّجَالِ وَ النِّسَاءِ مِنْ قُرَيْشٍ وَ غَيْرِهِمْ. يَا بَنَ سِنَانٍ، إِنَّ سُورَةَ الْأَحْزَابِ فَضَحَتْ نِسَاءَ قُرَيْشٍ مِنَ الْعَرَبِ، وَ كَانَتْ أَطْوَلَ مِنْ سُورَةِ الْبَقَّرَةِ، وَ لَكِنَّ نَقْصُوهَا، وَ حَرْفُوهَا».* البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . ثواب الأعمال: 110

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូរ៉េអ៊ែរអាល់-អាស្តូស្យាប នៅក្នុងសូរ៉េអ៊ែរនេះមាននូវរឿង
អាស្រូវរបស់ពួកគូរ៉យ្យ័ស្រ្យ័សនិងស្រ្យ័សនិងអ្នកឯទៀត ។ ប៊ិន ស៊ីណានអើយ សូរ៉េអ៊ែរអាល់-អាស្តូស្យាប
បើកមុខពួកស្រ្យ័ស្រ្យ័សអាប់ ហើយសូរ៉េអ៊ែរនេះ ធម្មតា វែងជាងសូរ៉េអ៊ែរ-បាក្វ័រ៉េអ៊ែរទៅទៀត
តែពួក គេបានបង្ហាញវា បានបង្ហាញវា ។" (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . ثواب الأعمال: 110)

***

2.**. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): زُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، وَ عَلَّمَهَا مَا مَلَكَتْ يَمِينُهُ، مِنْ زَوْجَةٍ وَ غَيْرِهَا، أُعْطِيَ أَمَانًا مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»

២**. សាត្រា ខ្ញុំវ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន ចែងថាគេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានព្រះ
វចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េអ៊ែរនេះ បង្ហាត់ឲ្យបណ្តាករិយានិងបុគ្គលឯទៀតដែលនៅក្រោមអំណាច
ខ្លួន (គឺទាសៈ ទាស៊ី) ស្របច្បាប់ ជនទាំងនោះនឹងចាកផុតពីទណ្ឌកម្មផ្លូវ ។"

مَنْ كَتَبَهَا فِي رِقِّ غَزَالٍ، وَ جَعَلَهَا فِي حَقِّ فِي مَنْزِلِهِ كَثُرَتْ إِلَيْهِ الْخَطَّابُ، وَ طَلِبَ مِنْهُ التَّزْوِيجُ لِبَنَاتِهِ، وَ أَحْوَاتِهِ، وَ سَائِرِ قَرَابَاتِهِ، وَ رَغِبَ

សូរ៉េអ៊ែរ ២២

صفحة الجزء ٢١

كُلُّ أَحَدٍ إِلَيْهِ، وَ لَوْ كَانَ صُعُوبًا فَفِيهِ، يَا ذِئْبِ اللَّهِ تَعَالَى». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . خواص القرآن : 47 (مخطوط)، قطعة منه)

អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិទ្យានេះនៅលើក្រដាស (គឺសៀវភៅ) ក្តាន់ (ឬប្រើស...) ហើយដាក់វាក្នុងដបមាន គម្របនៅក្នុងផ្ទះ គេនឹងមករកអ្នកនោះដើម្បីសូមឲ្យអ្នកនោះរៀបការជាមួយកូនស្រីខ្លួន បងប្អូនស្រីខ្លួន សាច់ញាតិរបស់ខ្លួនទៀត ។ គ្រប់គ្នានឹងបង់ប្រាថ្នាមកលើអ្នកនោះ ទោះបីអ្នកនោះក្រក់ដោយ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។"

(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . خواص القرآن : 47 (مخطوط)، قطعة منه)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾

១. សាស្តាអ៊ីយ ចូរអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎ ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកលាក់ ពុតត្បុត ។ អល់ឡោះហ្ន៎មហាទ្រង់ញាណ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

២. ចូរអ្នកអនុវត្តតាមអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ជ្រាបបំផុត អ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾

៣. ចូរអ្នកទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្ន៎ ។ គ្រប់គ្រាន់បំផុតដែលមានអល់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកគាំទ្រ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-៣

1. في مجمع البيان نزلت في أبي سفيان بن حرب وعكرمة بن أبي جهل وأبي الاعور السلمى قدموا المدينة ونزلوا علي عبد الله بن أبي بعد غزوة أحد بأمان من رسول الله صلى الله عليه واله ليكلموه

១. មានចែងនៅក្នុងសាត្រាម៉ាថ្មម៉ាកុំអាល់-បាយ៉ានថា អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាច្ឆិ ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន ហ្គារប៍ អំពីអ្នករ៉ម៉ាស្ត ប៊ិន អាច្ឆិ យ៉ូស្តល អំពីអាច្ឆិ អាល់-អេស្ត អាល់-សាលមី ។ ពួកគេបានធ្វើ ដំណើរមកម៉ាឌីណាស្ត បានបោះជំរំជាមួយអាច្ឆិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អូបៃ បន្ទាប់ពីបានច្បាំង ដោយ បានទទួលនូវការធានាសន្តិសុខពីស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងគោលបំណងចរចាជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

فقاموا وقام معهم عبد الله بن أبي وعبد الله بن سعيد بن أبي سرح وطعمة بن أبييرق فدخلوا على رسول الله صلى الله عليه واله فقالوا: يا

محمد ارفض ذكر آلهتنا اللات و العزى ومنوة وقل: ان لها شفاعة لمن عبدها، وتدعك وربك،

ពួកគេបានងើបឡើង អាប់ខុលឡោះហ្នាំ ប៊ីន សាអ៊ីដូ ប៊ីន អាហ្វិ សាវ៉េ:ហ្នាំនិង ត្ថ៍អ៊ាម៉ាស្ត ប៊ីន អាហ្វៃរ៉ុក្ក
បានងើបឡើងជាមួយពួកគេ ។ ពួកគេក៏បានទៅជួបព្រះសាស្តា صلوات الله وسلامه عليه បានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله وسلامه عليه ថា:
"មូហ្គាម៉ាដ្ត صلوات الله وسلامه عليه អើយ ចូរឈប់និយាយអំពីព្រះទាំងឡាយរបស់យើងគឺ អាល់-ឡាត់ អាល់-អ៊ីស្តា និង
អាល់-ម៉ាណាត់ ហើយចូរថាមានការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកណាដែលគោរពសក្ការៈព្រះទាំងនេះ
យើងនឹងលែងរលំនឹងលោក صلوات الله وسلامه عليه និងព្រះម្ចាស់ صلوات الله وسلامه عليه របស់លោក صلوات الله وسلامه عليه ។"

فشق ذلك على رسول الله صلى الله عليه واله فقال عمر بن الخطاب: انذن لنا يا رسول الله في قتلهم، فقال: انى أعطيتهم الامان وأمر صلى
الله عليه واله فاخرجوا من المدينة، ونزلت الآية ولا تُطع الكافرين من أهل مكة ابا سفيان وأبا الاعور وعكرمة والمنافقين ابن أبى واين
سعيد وطعمة. (تفسير نور الثقلين الجزء : 4 صفحة : 234)

រឿងនេះធ្វើឲ្យវិស៊ុលុលឡោះហ្នាំ صلوات الله وسلامه عليه ពិបាកព្រះហឫទ័យ ។ អ៊ីម៉ា ប៊ីន អាល់-ខ្ញុំត្ថប់បានទូលថា:
"វិស៊ុលុលឡោះហ្នាំ صلوات الله وسلامه عليه អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله وسلامه عليه អនុញ្ញាតឲ្យយើងសម្លាប់ពួកវាទៅ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله وسلامه عليه មានព្រះ
វចនៈថា: "ខ្ញុំ صلوات الله وسلامه عليه បានធានាសន្តិសុខលើពួកគេហើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله وسلامه عليه បានបញ្ជាឲ្យនាំពួកគេចេញពី
ម៉ាខ្ញុំណាស្ត ។ គេក៏បានដាក់អាយ៉ាស្តនេះមកថា: [៣៣:១] សាស្តាអើយ ចូរអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្នាំ
ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា នៃស្រុកម៉ាកកាស្ត គឺ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន, អាហ្វិ អាល់-អេវ័រ និង
អ្នករ៉ម៉ាស្ត និងពួកលាក់ពុតត្បុត ប៊ីន អ៊ូបៃ, ប៊ីន សាអ៊ីដូ និង ត្ថ៍អ៊ាម៉ាស្ត ។" (تفسير نور الثقلين ٢٣٣
١٤٤٤)

***

2. ** . فَأَلْمَخَاطَبَةُ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ الْمَعْنَى لِلنَّاسِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٠٩ . تفسير
القَمِّي ١٧١:٢)

២**. [អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ូហ្វីមមានប្រសាសន៍ថា...] គេនិយាយចំពោះព្រះសាស្តា صلوات الله وسلامه عليه តែផ្ដោតអត្ថន័យទៅ
រកមនុស្សទូទៅ ។" (تفسير القَمِّي ١٧١:٢)

***

3. ** . مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ نَزَلَ الْقُرْآنُ
بِأَيِّكَ أَعْنِي وَ أَسْمَعِي يَا حَارَةَ . (الكافي : المجلد ٢ صفحة ٦٣٠)

៣**. [...] អាប់ខុលឡោះហ្នាំ ប៊ីន ចូរកែវបានរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្នាំ صلوات الله عليه ដែលមាន
វចនៈថា: "គួរអានត្រូវបានដាក់មកដោយមានន័យថាអ្នក (គឺដោយប្រើនាមសព្ទទីពីរ) ឲ្យថ្លែងប្រាប់អ្នក
ជិតខាង (គឺនាមសព្ទទីបី គឺជនទីបី) ឲ្យឮ ។" (الكافي)

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ، وَمَا جَعَلَ أَرْوَاجَكُمْ أَلْتَى تَظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكَمُ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ①

៤. អល់ឡោះហ្នាំមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គមិនចាត់ទុកបណ្តាការិយា
ពួកអ្នកជាបុគ្គលដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្តស្តីហ្នាំលើដូចម្តាយពួកអ្នកទេ (គឺប្រកាសលែងលះដោយ

ថា: "ចាប់ពីពេលនេះតទៅនាងត្រូវហាមសម្រាប់ខ្ញុំដូចខ្នងម្តាយខ្ញុំ" ជាបុរសមន្តសម្រាប់លែងលះប្រពន្ធ) ។ ព្រះអង្គមិនបានចាត់ទុកកូនចិញ្ចឹមប្រុសរបស់ពួកអ្នកដូចជាកូនប្រុសបង្កើតរបស់ពួកអ្នកទេ ។ ទាំងនេះជាសម្តីដែលចេញមកពីមាត់ពួកអ្នកផ្ទាល់ ។ តែអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ត្រាស់ការពិតព្រះអង្គដឹកនាំ[មនុស្ស]ឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះមាតា ។

أَدْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوْلَاكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾

៥. ចូរពួកអ្នកហៅពួកគេ (គឺកូនចិញ្ចឹមប្រុស) តាមឈ្មោះរបស់ឪពុកពួកគេ វាជាការត្រឹមត្រូវជាងសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ បើពួកអ្នកមិនស្គាល់ឪពុកពួកគេទេ ពួកគេជាបងប្អូនរួមសាសនារបស់ពួកអ្នកនិងជាមិត្តរបស់ពួកអ្នក ។ ពុំមានបាបលើពួកអ្នកទេបើពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តខុសដោយភាន់ច្រឡំអំពីរឿងនេះ: លើកលែងតែ[ប្រព្រឹត្តរឿងនេះ]ដោយមានចិត្តចេតនា [ពួកអ្នកនឹងមានទោស] ។ អស់ឡោះហ្ន៎លើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៤-៥

1** . وَأَمَّا زَيْنُ بْنُ حَارِثَةَ الَّذِي كَانَ يُخْرِجُ مِنْ فِيهِ نُورٌ أَضْوَاءُ مِنَ الشَّمْسِ الطَّالِعَةِ، وَهُوَ سَيِّدُ الْقَوْمِ وَأَفْضَلُهُمْ، فَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ مَا يَكُونُ مِنْهُ، فَاحْتَارَهُ وَفَضَّلَهُ عَلَى عِلْمِهِ بِمَا يَكُونُ مِنْهُ إِنَّهُ فِي الْيَوْمِ الَّذِي وَلِيَ هَذِهِ اللَّيْلَةَ الَّتِي كَانَ فِيهَا ظَفَرُ الْمُؤْمِنِينَ بِالشَّمْسِ الطَّالِعَةِ مِنْ فِيهِ جَاءَهُ رَجُلٌ مِنْ مُنَافِقِي عَسْكَرِهِ يُرِيدُ التَّضَرُّبَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَإِسْنَادَ مَا بَيْنَهُمَا

១** . [អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អាស្រាប^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា:] "រីង ស្វែដ្ឋី ប៊ិន ហ្គារីស្វាស្ត វាចេញមកពីមាត់លោក - ពន្លឺត្រចះត្រចង់នៃថ្ងៃ: - លោកជាចៅហ្វាយនិងមេរបស់ប្រជារាស្ត្រ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលកើតមានពីលោក ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានជ្រើសរើសលោក បានប្រោសប្រណីលោក អាស្រ័យលើចំណេះដឹងរបស់លោក អំពីអ្វីដែលនឹងកើតឡើងពីលោកក្នុងអំឡុងពេលថ្ងៃដែលប្រកិតតាមពេលយប់នេះ - មុនមិនបានទទួលជ័យជំនះក្នុងអំឡុងពេលនោះ - ដូចថ្ងៃរះពីមាត់លោក ។ បុរសមានពុតត្បុតក្នុងចំណោមអេហ៍ពលលោកម្នាក់បានមកជួបលោក ក្នុងបំណងបង្គំឲ្យមានសេចក្តីរកាំរកូសរវាងលោកនិងអាលី ប៊ិន អាប៊ូ ត្ថ្លីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} និងបំផ្លិចបំផ្លាញទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកទាំងពីរ ។

فَقَالَ [له]: يَا بَخِ أَصْبَحْتَ لَا تَطِيرُ لَكَ فِي أَهْلِ بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ وَصَحَابَتِهِ هَذَا بِلَاؤُكَ، وَ هَذَا الَّذِي شَاهَدْنَاهُ نُورُكَ.

បុរសនោះនិយាយដាក់លោកថា: "សូមអបអរ សូមអបអរ! លោកលេចឡើងក្នុងពេលព្រឹក (ពេលគឺលោកថ្លៃថ្លា) ពុំមានព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ណាម្នាក់^{عليهم السلام} ពុំមានបណ្តាសារកណាម្នាក់របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រៀបធៀបនឹងលោកបានទេ ។ ប្រល័យកប្បុរសនេះជាទង្វើរបស់លោក យើងបានឃើញគ្នាលភ្នែកនូវពន្លឺត្រចះត្រចង់របស់លោកមួយនេះ ។"

فَقَالَ لَهُ زَيْنٌ: يَا عَبْدَ اللَّهِ اتَّقِ اللَّهَ وَ لَا تُفْرِطْ فِي الْمَقَالِ، وَ لَا تَرْفَعْنِي فَوْقَ قَدْرِي، فَإِنَّكَ [لِلَّهِ] بِذَلِكَ مُخَالِفٌ وَ [بِهِ] كَافِرٌ، وَ إِنِّي إِنْ

تَلَقَيْتُ مِمَّا لَكَ هَذِهِ بِالْقَبُولِ لَكُنْتُ كَذَلِكَ.

ស្រីដ៏បានប្រាប់បុរសនោះថា: "អាប់ខុលឡោះហ្គីអីយ ចូរខ្លាចអស់ឡោះហ្គី, កុំនិយាយបំផ្លើស កុំលើកខ្ញុំលើសពីតម្លៃខ្លួនខ្ញុំ ព្រោះលោកនឹងប្រឆាំងអស់ឡោះហ្គី, និងទៅជាការហ្វៀរដោយសារធ្វើបែបនេះ ឯខ្ញុំក៏ក្លាយខ្លួនទៅជាការហ្វៀរដែរ បើខ្ញុំទទួលយកសម្តីលោកនេះដែលថាខ្ញុំដូចនេះមែននោះ ។"

يَا عَبْدَ اللَّهِ، أَلَا أَحَدَيْتُكَ بِمَا كَانَ فِي أَوَائِلِ الْإِسْلَامِ وَ مَا بَعْدَهُ، حَتَّى دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ الْمَدِينَةَ وَ زَوْجُهُ فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ، وَ وُلِدَ لَهُ الْحُسَيْنُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ: بَلَى.

អាប់ខុលឡោះហ្គីអីយ ! ខ្ញុំសូមរាយការណ៍ប្រាប់លោកបានទេនូវរឿងរ៉ាវក្នុងដើមសម័យអ៊ីស្លាមនិងក្រោយពីនោះ រហូតដល់ពេលព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}អស់ឡោះហ្គី, បានចូលទៅក្នុងនគរម៉ាឌីណាស៊ុំ បានអភិសេកហ្វាទីម៉ាស៊ុំ^{سلام الله عليها} ហើយព្រះនាង^{سلام الله عليها}បានប្រសូតអាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} និងអាល់-ហ្វ្រៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلم} ?" គាត់បានថា: "បាន ។"

قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ لِي شَدِيدَ الْمَحَبَّةِ حَتَّى تَبَيَّنَ لِي ذَلِكَ فَكُنْتُ أَدْعِي « زَيْدَ بْنِ مُحَمَّدٍ » إِلَى أَنْ وُلِدَ لِعَلِيِّ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَكِرِهْتُ ذَلِكَ لِأَجْلِهِمَا، وَ قُلْتُ - لِمَنْ كَانَ يَدْعُونِي - : أَحِبُّ أَنْ تَدْعُونِي زَيْدًا مُؤَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِنِّي أَكْرَهُ أَنْ أَضَاهِيَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ،

លោក (ស្រីដ៏ បឺន ហ្វាទីម៉ា) បានថា: "វិស៊ីលុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه وآله} ស្រឡាញ់ខ្ញុំណាស់ ដល់ថ្នាក់ទុកខ្ញុំជាកូន ។ គេក៏បានចាប់ផ្តើមហៅខ្ញុំថា "ស្រីដ៏ បឺន មូហាំម៉ាដ៏" លុះដល់ពេល អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} និងអាល់-ហ្វ្រៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلم} ប្រសូតមកជាព្រះរាជបុត្ររបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ដូច្នោះខ្ញុំមិនចូលចិត្តឲ្យគេហៅខ្ញុំបែបនេះទេ ព្រោះតែខ្ញុំគោរពព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليهم السلام} ។ ខ្ញុំបានប្រាប់អ្នកហៅខ្ញុំបែបនេះថា: "ខ្ញុំចង់ឲ្យអស់លោកហៅខ្ញុំថាស្រីដ៏ទាស:របស់វិស៊ីលុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه وآله} ។ ខ្ញុំមិនចូលចិត្តឲ្យគេទុកខ្ញុំស្មើអាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} និងអាល់-ហ្វ្រៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلم} ទេ ។"

فَلَمْ يَزَلْ ذَلِكَ حَتَّى صَدَّقَ اللَّهُ طَيْبِي، وَ أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: « مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قُلَيْبِينَ فِي جَوْفِهِ » . يَعْنِي قَلْبًا يُحِبُّ مُحَمَّدًا وَ آلَهُ، وَ يُعْظَمُهُمْ، وَ قَلْبًا يُعْظَمُ بِهِ غَيْرُهُمْ كَتَعْظِيمِهِمْ. أَوْ قَلْبًا يُحِبُّ بِهِ أَعْدَاءَهُمْ، بَلْ مَنْ أَحَبَّ أَعْدَاءَهُمْ فَهُوَ يُبْغِضُهُمْ وَ لَا يُحِبُّهُمْ. [وَ مَنْ سَوَى يَمِّ مَوَالِيَهُمْ فَهُوَ يُبْغِضُهُمْ وَ لَا يُحِبُّهُمْ].

តែគេមិនឈប់ហៅខ្ញុំបែបនេះទេ ទាល់តែអស់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه وآله} ព្រមទទួលសំណូមពរខ្ញុំ ហើយបានប្រទានមកឲ្យមូហាំម៉ាដ៏^{صلوات الله عليه وآله} ថា: [៣៣:៤] អស់ឡោះហ្គីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានលេ:ដូចពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ មានន័យថា លេ:ដូចមួយស្រឡាញ់មូហាំម៉ាដ៏^{صلوات الله عليه وآله} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم السلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} គារពជាទីខ្ពង់ខ្ពស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} រីឯលេ:ដូចមួយទៀតគោរពអ្នកផ្សេងពីអស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ស្មើគោរពអស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} នោះដែរ ឬលេ:ដូចមួយស្រឡាញ់ពួកសត្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} បែបនេះដែរ ។ បុគ្គលណាដែលស្រឡាញ់ពួកសត្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} បុគ្គលនោះស្អប់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} មិនស្រឡាញ់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ទេ ។ បុគ្គលណាចាត់ទុកអស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ស្មើនឹងមិត្តរបស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} បុគ្គលនោះស្អប់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}

មិនស្រឡាញ់អស់ព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។

ثُمَّ قَالَ: « وَ مَا جَعَلَ أَرْوَاجَكُمْ إِلَّا لِيُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَ مَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ إِلَّا أَنْبَاءَكُمْ » إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى « وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ » يَعْنِي الْحَسَنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْلَىٰ بِبُنَوَاتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي كِتَابِ اللَّهِ وَ فَرَضَهُ « مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا » إِحْسَانًا وَ إِكْرَامًا لَا يَبْلُغُ ذَلِكَ مَحَلَّ الْأَوْلَادِ « كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا »

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៥] ព្រះអង្គមិនចាត់ទុកបណ្តាភរិយាពួកអ្នកជាបុគ្គលដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្តស្និទ្ធិស្នាលលើដួងម្តាយពួកអ្នកទេ ។ ព្រះអង្គមិនបានចាត់ទុកកូនចិញ្ចឹមប្រុសរបស់ពួកអ្នកដូចជាកូនប្រុសបង្កើតរបស់ពួកអ្នកទេ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷺ, [៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនជិតស្និទ្ធនឹងសាច់សាលោហិតចៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ មានន័យថា អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្វ្លៃសែនី صلوات الله عليه والسلام ជិតនឹងភាពជាកូនរបស់ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه ណាស់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនិងព្រះបញ្ញត្តិអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ជាបណ្តាអ្នកមានសទ្ធានិងបណ្តាជនភៀសខ្លួន លើកលែងតែពួកអ្នកចង់ប្រព្រឹត្តល្អចំពោះបណ្តាមិត្តរបស់ពួកអ្នក - ក្នុងការប្រោសប្រណីនិងផ្តល់កិត្តិយស ។ នេះមិនដល់ថ្នាក់ជាកូនទេ នេះគឺអ្វីដែលមានចារឹកទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ។

فَتَرَكُوا ذَلِكَ وَ جَعَلُوا يَقُولُونَ زَيْدٌ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ. فَمَا زَالَ النَّاسُ يَقُولُونَ لِي هَذَا [وَ أَكْرَهُهُ] حَتَّىٰ أَعَادَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ الْمَوَاحَاةَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

ពួកគេក៏លែង[ហៅខ្ញុំជាកូនរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه ទៀត] ហើយហៅខ្ញុំថា "ស្តែដ្ឋីបងប្អូនប្រុសរបស់រ៉ស្តលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه" ។ មនុស្សម្នាមិនលែងហៅខ្ញុំបែបនេះទេ ខ្ញុំមិនចូលឲ្យគេហៅខ្ញុំបែបនេះទេ លុះរ៉ស្តលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه បានចងភាគរភាពរវាងព្រះអង្គ صلوات الله عليه និងអាលី صلوات الله عليه ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام ។"

ثُمَّ قَالَ زَيْدٌ: يَا عَبْدَ اللَّهِ إِنَّ زَيْدًا مَوْلَىٰ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَمَا هُوَ مَوْلَىٰ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَلَا تَجْعَلُهُ نَظِيرًا، وَ لَا تَرْفَعُهُ فَوْقَ قَدْرِهِ، فَتَكُونَ كَالنَّصَارَىٰ لَمَّا رَفَعُوا عِيسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَوْقَ قَدْرِهِ، فَكَفَرُوا بِاللَّهِ [الْعَلِيِّ] الْعَظِيمِ.

បន្ទាប់មកស្តែដ្ឋីមានប្រសាសន៍ថា៖ "បារអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ អើយ! ស្តែដ្ឋីជាបាររបស់អាលី صلوات الله عليه ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام ដូចព្រះអង្គ صلوات الله عليه ជាបាររបស់រ៉ស្តលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه ដែរ ។ ដូច្នោះ ចូរកុំទុកគេ (គឺស្តែដ្ឋី) ជាអ្នកមានឋានៈស្មើនឹងព្រះអង្គ صلوات الله عليه ចូរកុំលើកគេ (គឺស្តែដ្ឋី) ខ្ពស់ជាងឋានៈខ្លួនគេឡើយព្រោះលោកនឹងទៅជាដូចពួកគ្រិស្ត (ពួកណាស្ទរ៉េនី) កាលពួកគេលើកអ៊ីសា عليه السلام ខ្ពស់ជាងឋានៈព្រះអង្គ ﷺ នោះ ពួកគេមិនមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មហាផ្តុំផ្តើមទេ ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَلِذَلِكَ فَضَّلَ اللَّهُ زَيْدًا بِمَا رَأَيْتُمْ، وَ شَرَفَهُ بِمَا شَهِدْتُمْ.

រ៉ស្តលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه មានព្រះរចនៈថា៖ "ដោយហេតុនេះ អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានប្រោសប្រណីស្តែដ្ឋីដោយអ្វីដែលអស់លោកបានឃើញ បានឲ្យលោកទៅឥស្សរមុខបុគ្គលដោយអ្វីដែលអស់លោកបានឃើញផ្ទាល់

ត្រកនោះ ១

وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا إِنَّ الَّذِي أَعَدَّهُ اللَّهُ لِرَيْدِي فِي الْآخِرَةِ لَيَصْعُقُ فِي جَنْبِهِ مَا شَاهَدْتُمْ فِي الدُّنْيَا مِنْ نُورِهِ، إِنَّهُ لَيَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ نُورُهُ يَسِيرُ أَمَامَهُ وَ خَلْفَهُ وَ يَمِينَهُ وَ يَسَارُهُ وَ فَوْقَهُ وَ تَحْتَهُ، مِنْ كُلِّ جَانِبٍ مَسِيرَةٌ أَلْفِ سَنَةٍ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٦٣٦)

សូមស្តាប់ចំពោះព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}មកជាមួយការពិតជាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ថាអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វ្រីបានត្រៀមទុកឲ្យស្រ្តីដ៏នាលោកមុខនោះនឹងធ្វើឲ្យពន្លឺរបស់គេ ដែលលោកបានឃើញនៅក្នុងលោកនេះនោះទៅសស្តាំគ្មានតម្លៃនៅក្បែរគេ ។ គេនឹមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះដោយមានពន្លឺរស្មីជះពីមុខគេ ពីក្រោយគេ ពីខាងស្តាំដៃគេ ពីខាងឆ្វេងដៃគេ ពីលើក្បាលគេ ពីក្រោមជើងគេ ពីគ្រប់កន្លែងដោយមានចម្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយដើរផ្លូវមួយពាន់ឆ្នាំ ។" (9/33 تفسير الإمام العسكري (عليه السلام))

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ". قَالَ: «قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَا يَجْتَمِعُ حُبُّنَا وَ حُبُّ عَدُوِّنَا فِي جَوْفِ إِنْسَانٍ، إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَجْعَلْ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ، فَيُحِبُّ بِهَذَا وَ يُبْغِضُ بِهَذَا،

២. អាហ្វិ អាល់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្ត់ហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា [៣៣:៤] អល់ឡោះហ្វ្រីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} បិស អាហ្វិ ត្ថុលីប^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេមិនដាក់សេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះយើង^{عليهم}និងសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះសត្រូវយើង^{عليهم}ជុំគ្នាទេក្នុងខ្លួនមនុស្សម្នាក់ ។ [៣៣:៤] អល់ឡោះហ្វ្រីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ដូច្នេះអ្នកនោះស្រឡាញ់ដោយ[បេះដូង]នេះមួយ ហើយស្រឡាញ់ដោយ[បេះដូង]នេះមួយទៀត ។

فَأَمَّا حُبُّنَا فَيُخْلِصُ الْحُبَّ لَنَا كَمَا يُخْلِصُ الذَّمَّ بِالنَّارِ، لَا كَدَرَ فِيهِ، فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْلَمَ حُبُّنَا فَلْيَمْتَحِنْ قَلْبَهُ، فَإِنْ شَارَكَ فِي حُبِّنَا حُبَّ عَدُوِّنَا فَلَيْسَ مِنَّا، وَ كَسْنَا مِنْهُ، وَ اللَّهُ عَدُوُّهُمْ، وَ جَبْرَيْلُ، وَ مِيكَائِيلُ، وَ اللَّهُ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٠ . تفسير القمي ١٧١: ٢)

អ្នកណាស្រឡាញ់យើង^{عليهم} អ្នកនោះស្រឡាញ់យើង^{عليهم}ស្មោះ ប្រៀបបាននឹងមាសដែលត្រូវបន្សុទ្ធដោយភ្លើងអញ្ចឹងដែរ មិនមានភាពមិនបរិសុទ្ធសល់នៅក្នុងនោះទេ ។ ដូច្នេះអ្នកណាចង់បានបែបនេះ ចូរអ្នកនោះដឹងអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះយើង^{عليهم} ដើម្បីពិសោធចិត្តខ្លួនឯង ។ បើអ្នកនោះយកសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះសត្រូវយើង^{عليهم}មកចូលរួមជាមួយសេចក្តីស្រឡាញ់យើង^{عليهم} អ្នកនោះមិនមែនគ្នាយើង^{عليهم}ទេ យើង^{عليهم}ក៏មិនមែនជាគ្នារបស់អ្នកនោះទេដែរ ។ អល់ឡោះហ្វ្រី^{عليه}ជាសត្រូវរបស់អ្នកនោះ ព្រមទាំងយ៉ូប^{عليه}និងមីកាយ៉ែល^{عليه}ដែរ ។ អល់ឡោះហ្វ្រី^{عليه}ជាសត្រូវរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។"

(تفسير القمي 2: 171)

***

3. كَانَ سَبَبَ نُزُولِ هَذِهِ السُّورَةِ أَنَّهُ أَوَّلُ مَنْ ظَاهَرَ فِي الْإِسْلَامِ كَانَ رَجُلًا يُقَالُ لَهُ أَوْسُ بْنُ الصَّامِتِ مِنَ الْأَنْصَارِ وَ كَانَ شَيْحًا كَبِيرًا فَعَضِبَ عَلَى أَهْلِهِ يَوْمًا فَقَالَ لَهَا! أَنْتِ عَلَيَّ كَظْهَرِ أُمِّي، ثُمَّ نِدِمَ عَلَى ذَلِكَ، قَالَ وَ كَانَ الرَّجُلُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ إِذَا قَالَ لِأَهْلِهِ أَنْتِ عَلَيَّ كَظْهَرِ أُمِّي حَرُمْتَ عَلَيْهِ أَحْرَ الْأَبْدِ،

៣. បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានធ្វើ "ស្ត្រីហ្មារ" ក្នុងអ៊ីស្លាម នោះឈ្មោះ អោស៍ ប៊ិន អាល់ស្វ័មីត ជាអ្នកអាន់ស្តារ ជាមនុស្សចំណាស់ ។ ថ្ងៃមួយគាត់ក្រោធករិយា គាត់បាននិយាយដាក់ករិយាគាត់ថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ នាងឯងប្រៀបបាននឹងខ្នងម្តាយខ្ញុំ ។" ក្រោយមកគាត់បានសោកស្តាយដែលបាននិយាយ បែបនេះ ។ ក្នុងសម័យអរិជ្ជា ពេលណាបុរសនិយាយដាក់ករិយាខ្លួនថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ នាងឯងប្រៀបបាន នឹងខ្នងម្តាយខ្ញុំ" ពេលនោះករិយាបុរសនោះត្រូវហាមចំពោះបុរសនោះរហូត ។

وَ قَالَ أَوْسٌ لِأَهْلِهِ يَا حَوْلَهُ! إِنَّا كُنَّا نُحَرِّمُ هَذَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَ قَدْ آتَانَا اللَّهُ الْإِسْلَامَ فَادْهَبِي إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَسَلِّبِهِ عَن ذَلِكَ، فَأَنْتِ حَوْلَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَتْ: يَا أَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَوْسَ بْنَ الصَّامِتِ هُوَ زَوْجِي وَ أَبُو وُلْدِي وَ ابْنُ عَمِّي فَقَالَ لِي أَنْتِ عَلَيَّ كَظْهَرِ أُمِّي وَ كُنَّا نُحَرِّمُ ذَلِكَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَ قَدْ آتَانَا اللَّهُ بِالْإِسْلَامِ بِكَ. (تفسير القمي ، الجزء ٢ ، الصفحة ٣٥٣)

អោស៍បានប្រាប់ករិយាគាត់ថា៖ "ខ្មៅឡាស្ត្រីអើយ យើងលែងលះគ្នាដោយទង្វើនេះក្នុងសម័យអរិជ្ជា ។ អល់ឡោះហ្គ័បាននាំមកឲ្យយើងនូវសាសនាអ៊ីស្លាម ។ ចូរទៅជួបរស្មីលុលឡោះហ្គ័សួរព្រះអង្គ លើសពីនេះ ។ ខ្មៅឡាស្ត្រីបានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្គ័បានទូលព្រះអង្គថា៖ "សូមឲ្យឪពុក ម្តាយខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ។ រស្មីលុលឡោះហ្គ័អើយ អោស៍ ប៊ិន ស្វ័មីត ស្វាមីខ្ញុំ ម្ចាស់ ឪពុករបស់កូនខ្ញុំម្ចាស់ បងប្អូនជីដូនមួយខ្ញុំម្ចាស់ បាននិយាយដាក់ខ្ញុំម្ចាស់ថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ នាង ឯងប្រៀបបាននឹងខ្នងម្តាយខ្ញុំ" យើងលែងលះគ្នាបែបនេះឯងក្នុងសម័យអរិជ្ជា ។ អល់ឡោះហ្គ័បាន នាំអ៊ីស្លាមមកឲ្យយើងដោយសារព្រះអង្គ" (353: 2) (تفسير القمي)

***

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ جَبْرِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ سَبَبَ نُزُولِ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا تَزَوَّجَ بِحَدِيجَةَ بِنْتِ حُوَيْلِدٍ خَرَجَ إِلَى سُوقِ عُكَاظٍ فِي بَحْرَةَ لَهَا، فَرَأَى زَيْدًا يُبَاعُ، وَ رَأَاهُ غُلَامًا كَيْسًا حَصِيْفًا، فَاشْتَرَاهُ، فَلَمَّا نُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) دَعَاهُ إِلَى الْإِسْلَامِ فَأَسْلَمَ، وَ كَانَ يُدْعَى زَيْدُ مَوْلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).

៤. [...] យ៉ាមីលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័មានវចនៈថា៖ "មូលហេតុដែលគេបាន ដាក់អាយ៉ាស្ត្រីនេះមកនោះគឺ៖ កាលរស្មីលុលឡោះហ្គ័បានអភិសេកជាមួយខ្ញុំខ្ញីយ៉ាស្ត្រី បុត្រីរបស់ យូហ្គាលីដូ ព្រះអង្គបានចេញទៅផ្សារជំនួសព្រះមហេសីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានឃើញគេ កំពុងតែលក់ស្ត្រី ។ ព្រះអង្គបានឃើញថាលោកមានប្រាជ្ញា ជាក្មេងប៉ុនប្រសប់ ព្រះអង្គក៏បាន ទិញលោក ។ ពេលព្រះអង្គស្នើសូមឲ្យលោកចូលសាសនាអ៊ីស្លាម លោកយល់ព្រម ហើយគេហៅ លោកថា ស្ត្រីដូទាសៈរបស់មូហ្គាម៉ាដូ ។

فَلَمَّا بَلَغَ حَارِثَةُ بْنُ شَرَّاحِيلِ الْكَلْبِيِّ حَبْرَ وَلَدِهِ زَيْدٍ قَدِيمَ مَكَّةَ، وَ كَانَ رَجُلًا جَلِيلًا، فَأَتَى أَبَا طَالِبٍ، فَقَالَ: يَا أَبَا طَالِبٍ، إِنَّ ابْنِي وَفَعَّ عَلَيْهِ السَّيِّئُ، وَ بَلَغَنِي أَنَّهُ صَارَ إِلَى ابْنِ أَخِيكَ، فَاسْأَلْهُ، إِمَّا أَنْ يَبِيعَهُ، وَ إِمَّا أَنْ يُفَادِيَهُ، وَ إِمَّا أَنْ يُعْتَقَهُ. فَكَلَّمَ أَبُو طَالِبٍ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): هُوَ حُرٌّ، فَلْيَذْهَبْ حَيْثُ شَاءَ.

ពេលរឿងនេះបានលេចឮទៅដល់ហ្វារីស្វាស៊ុន ប៊ិន ស្វាវីហ្គីល អាល់-កាល់ប៊ី ដែលជាអភិជន លោកក៏បានមកជួប អាហ្វិ ត្រីលីប عليه السلام បានប្រាប់លោក عليه السلام ថា: "អាហ្វិ ត្រីលីប عليه السلام អើយ ពេលនេះកូនប្រុសខ្ញុំជាយុវជន ខ្ញុំបានឮថាគេបានទៅកូនប្រុស عليه السلام របស់បងប្រុស عليه السلام លោក عليه السلام ។ សូមលោកជួយសូមគេ عليه السلام ឲ្យលក់គេឲ្យខ្ញុំ ឬលោះខ្លួនគេ ឬដោះលែងគេឲ្យមានសេរីភាពផង ។" អាហ្វិ ត្រីលីប عليه السلام ក៏បាននិយាយជាមួយវីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام ។ វីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام មានព្រះវចនៈថា: "គេមានសេរីភាព ។ ដូច្នេះគេអាចទៅណាមកណាបានស្រេចតែចិត្ត ។"

فَقَامَ حَارِثَةُ فَأَخَذَ بِيَدِ زَيْدٍ، فَقَالَ لَهُ: يَا بُنَيَّ، الْحَقُّ بِشَرِّفِكَ وَ حَسَبِكَ. فَقَالَ زَيْدٌ: لَسْتُ أَفَارِقُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَبَدًا. فَقَالَ لَهُ أَبُوهُ: فَتَدْعُ حَسَبَكَ وَ نَسَبَكَ، وَ تَكُونُ عَبْدًا لِعُرَيْشٍ؟ فَقَالَ زَيْدٌ: لَسْتُ أَفَارِقُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَا دُمْتُ حَيًّا. فَغَضِبَ أَبُوهُ، فَقَالَ: يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ، إِشْهَدُوا أَيُّيَّ قَدْ بَرَّثْتُ مِنْ زَيْدٍ، وَ لَيْسَ هُوَ ابْنِي.

ហ្វារីស្វាស៊ុនបានងើបឡើង បានចាប់ដៃស្វែដ្ឋី ហើយបានប្រាប់ស្វែដ្ឋីថា: "សិទ្ធិនៅលើអភិជនភាពនិងសាលាហិតរបស់កូន ។" ស្វែដ្ឋីបានថា: "ខ្ញុំនឹងមិនបែកពីវីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام ជាដាច់ខាត ។" ឪពុកលោកបានថា: "កូនចោលទំនាក់ទំនង ចោលសាច់សាលាហិតរបស់កូនដើម្បីជាបម្រើរបស់ពួកគូរ៉េយ័ស្ត្រីឬ?" ស្វែដ្ឋីបានថា: "ខ្ញុំនឹងមិនបែកចេញពីវីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام ជាដាច់ខាត ដរាបណាខ្ញុំនៅមានជីវិត ។" ឪពុកស្វែដ្ឋីក្រោធ បានថា: "ក្រុមគូរ៉េយ័ស្ត្រីអើយ ចូរជាសាក្សី ខ្ញុំដកខ្លួនចេញពីស្វែដ្ឋី គេមិនមែនកូនខ្ញុំទេ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): إِشْهَدُوا أَنَّ زَيْدًا ابْنِي، أَرْتُهُ وَ يَرْتُنِي. وَ كَانَ زَيْدٌ يُدْعَى ابْنَ مُحَمَّدٍ، وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يُجِيبُهُ، وَ سَمَاءُ: زَيْدٌ الْحَبِيبُ.

វីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام មានព្រះវចនៈថា: "ចូរជាសាក្សីថាស្វែដ្ឋីជាកូនរបស់ខ្ញុំ عليه السلام ខ្ញុំ عليه السلام ស្នងគេ គេស្នងខ្ញុំ عليه السلام ។" ក្រោយពីពេលនោះមក គេហៅស្វែដ្ឋីថា អ៊ីបនូ មូហ្វាម៉ាដ្ឋី عليه السلام ។ វីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام ស្រឡាញ់លោក ហើយបានហៅឈ្មោះលោកថា ស្វែដ្ឋីជាទីស្រឡាញ់ (زَيْدٌ الْحَبِيبُ) ។"

فَلَمَّا هَاجَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى الْمَدِينَةِ رَوَّجَهُ زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، فَأَبْطَأَ عَنْهُ يَوْمًا، فَأَتَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَنْرَلُهُ يَسْأَلُ عَنْهُ، فَإِذَا زَيْنَبُ جَالِسَةٌ وَسَطَ حُجْرَتِهَا تَسْحُقُ طَبِيبًا يَفْهَرُ لَهَا، فَتَنْظَرُ إِلَيْهَا، وَ كَانَتْ جَمِيلَةً حَسَنَةً، فَقَالَ: سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ النَّوْرِ، وَ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ!

កាលវីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام តៀសខ្លួនទៅឯម៉ាដ្ឋីណាស៊ុន ព្រះអង្គ عليه السلام បានរៀបការស្វែដ្ឋីជាមួយស្វែណាប៊ុន ប៊ិនទី យ៉ាស្វាស៊ុន ។ ព្រឹកមួយ មិនឃើញលោកមក វីស្វីលុលឡោះហ្វា عليه السلام បានទៅតាមស្វែដ្ឋីផ្ទះ បាន

សូរ្យវិញ្ញាណ ១ នៅទីនោះ ស្រែណាប់អង្គុយនៅក្នុងបន្ទប់ កំពុងតែធ្វើទឹកអប់សម្រាប់ខ្លួនឯង ។ ព្រះអង្គ
 បានមើលទៅស្រែណាប់ៗជានារីដែលមានរូបនោមស្អាតណាស់ ។ ព្រះអង្គមានព្រះចនៈថា៖
 "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដែលបង្កើតពន្លឺរស្មី ។ អល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់ប្រកប
 ដោយសិរីសួស្តី ព្រះអ្នកបង្កើតដែលប្រសើរបំផុត ។"

ثُمَّ رَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِلَى مَنْزِلِهِ، وَ وَقَعَتْ زَيْنَبُ فِي قَلْبِهِ مَوْفِعًا عَجِيبًا، وَ جَاءَ زَيْنَدٌ إِلَى مَنْزِلِهِ، فَأَخْبَرْتُهُ زَيْنَبُ بِمَا قَالَ
 رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ لَهَا زَيْنَدٌ: هَلْ لَكَ أَنْ أُطَلِّقَكَ حَتَّى يَتَزَوَّجَكَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)؟ فَلَعَلَّكَ قَدْ
 وَقَعْتَ فِي قَلْبِهِ. فَقَالَتْ: أَحْشَى أَنْ تُطَلِّقَنِي وَ لَا يَتَزَوَّجَنِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ).

បន្ទាប់មក រីសូលុលឡោះហ្គ័របានត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។ មានអ្វីមួយដ៏ចម្លែកកើតឡើងនៅក្នុងបេះដូង
 ស្រែណាប់ ។ ស្រែណាប់បានមកដល់ផ្ទះវិញ ស្រែណាប់បានប្រាប់លោកនូវសម្តីរបស់រីសូលុលឡោះហ្គ័រ ។
 ស្រែណាប់បានសួរនាងថា៖ "តើនាងចង់ឲ្យខ្ញុំលែងលះនាងទេ ដើម្បីនឹងឲ្យរីសូលុលឡោះហ្គ័ររៀបការ
 ជាមួយនាង ? នាងប្រហែលជាបានធ្វើឲ្យមានអ្វីមួយកើតឡើងនៅក្នុងបេះដូងព្រះអង្គ ។" ស្រែណាប់
 បានថា៖ "ខ្ញុំខ្លាចតែ ពេលលោកលែងលះខ្ញុំហើយ រីសូលុលឡោះហ្គ័រមិនរៀបការជាមួយខ្ញុំទេ ។"

فَجَاءَ زَيْنَدٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ - يَا رَسُولَ اللَّهِ - أَحْبَبْتَنِي زَيْنَبُ بِكَذَا وَ كَذَا، فَهَلْ لَكَ أَنْ
 أُطَلِّقَهَا حَتَّى يَتَزَوَّجَهَا؟ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): إِذْهَبْ، وَ اتَّقِ اللَّهَ، وَ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ،

ស្រែណាប់បានមកជួបរីសូលុលឡោះហ្គ័រ បានទូលថា៖ "សូមឲ្យឪពុកម្តាយទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បី
 ព្រះអង្គ ។ រីសូលុលឡោះហ្គ័រអើយ ស្រែណាប់បានប្រាប់ទូលបង្គំរឿងនេះមួយ ។ តើព្រះអង្គចង់
 ឲ្យទូលបង្គំលែងលះនាងទេ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងរៀបការជាមួយនាង ?" រីសូលុលឡោះហ្គ័របាន
 ប្រាប់ស្រែណាប់ថា៖ "ចូរអ្នកទៅចុះ ! ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្គ័រ ចូរអ្នករឹតសម្តីនូវជាមួយភរិយាអ្នក ។"

ثُمَّ حَكَى اللَّهُ، فَقَالَ: "أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَ اتَّقِ اللَّهَ وَ تُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا
 قَضَى زَيْنَدٌ مِنْهَا وَ طَرَأَ زَوْجَانَا كَمَا" إِلَى قَوْلِهِ: "وَ كَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا" فَزَوَّجَهُ اللَّهُ مِنْ فَرُوقِ عَزْرَبِهِ،

បន្ទាប់ពីនោះ អល់ឡោះហ្គ័របានចែងថា៖ [៣៣:៣៧] កាលអ្នកបាននិយាយទៅកាន់បុគ្គលម្នាក់
 ដែលអល់ឡោះហ្គ័រប្រោសប្រណី ដែលខ្លួនអ្នកផ្ទាល់បានប្រោសប្រណី ថា៖ "ចូរអ្នករក្សាភរិយាអ្នក
 សម្រាប់ខ្លួនអ្នក ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្គ័រ ។" អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ្គ័រ
 នឹងបើកចំហឲ្យដឹងឮ ។ អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះហ្គ័រនោះទេដែលសមជាទីខ្លាចក្រែងបំផុត ។
 ពេលស្រែណាប់បានសម្រេចចិត្តបញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការពីនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នកដើម្បី
 នឹងកុំឲ្យមានទោសលើអ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយណា ដែលរៀបការជាមួយស្រ្តីណាដែលកូនចិញ្ចឹមរបស់
 ខ្លួនបានបញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការពីពួកនាងស្រេចហើយនោះ ។ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ បញ្ជារបស់
 អល់ឡោះហ្គ័រត្រូវតែបានសម្រេចជាស្ថាពរ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័របានរៀបការនាងជាមួយព្រះអង្គ
 មកពីកំពូលនៃព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ ។

فَقَالَ الْمُنَافِقُونَ: يُحَرِّمُ عَلَيْنَا نِسَاءَ أُبْنَائِنَا وَ يَتَزَوَّجُ امْرَأَةً إِيَّهِ زَيْدًا! فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِي هَذَا: "وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ" إِلَى قَوْلِهِ: "يَهْدِي السَّبِيلَ". ثُمَّ قَالَ: "أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ" إِلَى قَوْلِهِ: "وَمَوَالِكُمْ". فَأَعْلَمَ أَنَّ زَيْدًا لَيْسَ ابْنُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ إِنَّمَا ادَّعَاهُ... ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٤١٠ . تفسير القمّي ١٧٢: ٢)

ពួកលាក់ពុតបានថា៖ "គេ^{ស្រ្តី}បានហាមយើងរៀបការជាមួយប្រពន្ធរបស់កូនយើង តែគេបានរៀបការជាមួយប្រពន្ធរបស់ស្រីដ្ឋី កូនគេ^{ស្រ្តី} ។ អល់ឡោះហ្គ្រីបានបើកឲ្យដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះថា៖ [៣៣:៤] ព្រះអង្គមិនបានចាត់ទុកកូនចិញ្ចឹមប្រុសរបស់ពួកអ្នកដូចជាកូនបង្កើតរបស់ពួកអ្នកទេ ។ ទាំងនេះជាសំដីដែលចេញមកពីមាត់ពួកអ្នកផ្ទាល់ ។ តែអល់ឡោះហ្គ្រីទ្រង់ត្រាស់ការពិត ព្រះអង្គជាអ្នកដឹកនាំឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះមាតា ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{ស្រ្តី}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៥] ចូរពួកអ្នកហៅពួកគេ (កូនចិញ្ចឹម) តាមឈ្មោះរបស់ឪពុកពួកគេ វាជាការត្រឹមត្រូវជាងសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ្រី ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{ស្រ្តី} និងជាមិត្តរបស់ពួកអ្នក ។" គេក៏បានដឹងថាស្រីដ្ឋីមិនមែនជាបុត្របង្កើតរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋី^{ស្រ្តី}ទេ តែជាបុត្រចិញ្ចឹមរបស់ព្រះអង្គ^{ស្រ្តី} ។ (تفسير القمّي 2: 172)

***

5** . مُحَمَّدٌ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ حُمَيْدٍ بْنِ الرَّبِيعِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَمَّدِيِّ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ عِيَّاشٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرِجَالٍ مِنْ قُلُوبِنِ فِي حَوْفِهِ".

៥** . មូហាំម៉ាដ្ឋី ប៊ិន អាប់បាស់ មានប្រសាសន៍ថា មូហាំម៉ាដ្ឋី ប៊ិន អាល់-ហ្គ្រីសែនី ប៊ិន ហ្គ្រីម៉េដ្ឋី ប៊ិន អាល់-រ៉ប៊ីអ៊ី បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី យ៉ាកុបហ្គារ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ្រី អាល់-មូហាំម៉ាដ្ឋី តមកពី កាស្រៀរ ប៊ិន អ៊ែយ៉ាស្ត តមកពី អាហ្វិ អាល់-យ៉ារូដ្ឋ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ្រី^{ស្រ្តី} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រី^{ស្រ្តី} [៣៣:៤] អល់ឡោះហ្គ្រីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។

قَالَ: « قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَيْسَ عَبْدٌ مِنْ عَبِيدِ اللَّهِ، مِمَّنْ امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، إِلَّا وَ يَجِدُ مَوَدَّتَنَا فِي قَلْبِهِ، فَهُوَ يَوَدُّنَا،

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាអាលី ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប^{ស្រ្តី}មានវចនៈថា៖ "បាវទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្គ្រី^{ស្រ្តី}ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គ្រី^{ស្រ្តី}បានពិសោធន៍ចិត្ត ដើម្បីស្គាល់អ៊ីម៉ាន់ក្នុងខ្លួននោះសុទ្ធតែមាននូវសេចក្តីស្រឡាញ់យើង^{ស្រ្តី}នៅក្នុងបេះដូង ។ ដូច្នេះអ្នកនោះនឹងមានមេត្រីភាពចំពោះយើង^{ស្រ្តី} ។

وَ مَا مِنْ عَبْدٍ مِنْ عَبِيدِ اللَّهِ مِمَّنْ سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِلَّا وَ يَجِدُ بُغْضَنَا عَلَى قَلْبِهِ، فَهُوَ يُبْغِضُنَا،

បាវទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្គ្រី^{ស្រ្តី}ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គ្រី^{ស្រ្តី}ទ្រង់ពិរោធនោះ សុទ្ធតែមានសម្លាប់ចំពោះយើង^{ស្រ្តី}នៅក្នុងបេះដូង ។ ដូច្នេះអ្នកនោះនឹងស្អប់យើង^{ស្រ្តី} ។

فَأَصْبَحْنَا نَفْرَحُ بِحُبِّ الْمُحِبِّ لَنَا، وَ نَعْتَفِرُ لَهُ، وَ بُغِضُ الْمُبْغِضِ، وَ أَصْبَحَ مُحِبُّنَا يَنْتَظِرُ رَحْمَةَ اللَّهِ جَلَّ وَ عَزَّ، فَكَأَنَّ أَبْوَابَ الرَّحْمَةِ قَدْ فُتِحَتْ لَهُ،

ដូច្នោះយើង عليهم السلام នឹងមានសេចក្តីរីករាយចំពោះសេចក្តីស្រឡាញ់របស់បុគ្គល ដែលស្រឡាញ់យើង عليهم السلام យើង عليهم السلام សូមខមាទោសឲ្យបុគ្គលនោះ យើង عليهم السلام ស្អប់អ្នកស្អប់ ។ បុគ្គលដែលស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ទៅជា បុគ្គលដែលទន្ទឹងរង់ចាំព្រះធម៌មេត្តារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عَدُوٌّ ។ ហាក់ដូចជាទ្វារនៃព្រះធម៌មេត្តាត្រូវបើកឲ្យ បុគ្គលនោះ ។

وَأَصْبَحَ مَبْغُضًا عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ مِنَ النَّارِ، فَكَأَنَّ ذَلِكَ الشَّفَا قَدِ انْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ،

បុគ្គលណាស្អប់យើង عليهم السلام បុគ្គលនោះនៅលើមាត់ជ្រោះភ្លើងនរក ។ ហាក់ដូចជាមាត់ជ្រោះនោះបាក់ធ្លាក់ ទៅក្នុងភ្លើងនរកជាមួយបុគ្គលនោះ ។

فَهَيِّنًا لِأَهْلِ الرَّحْمَةِ رَحْمَتُهُمْ، وَ تَعَسًا لِأَهْلِ النَّارِ مَثْوَاهُمْ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ” فَلْيَسْ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ“.

ដូច្នោះ សូមអបអរសាទរចំពោះជនានុជននៃព្រះធម៌មេត្តាដែលមានព្រះធម៌មេត្តា[នៅក្នុងខ្លួន] ។ សេចក្តី អាក្រក់បានដល់ជនានុជនភ្លើងនរកដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាក្រក់[នៅក្នុងខ្លួន] ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَدُوٌّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:២៩] ជម្រករបស់ជនក្រខឹងក្រអឺតទាំងឡាយអប្រិយបំផុត ។

وَ إِنَّهُ لَيْسَ عَبْدٌ مِنْ عِبِيدِ اللَّهِ يُقْصِرُ فِي حُبِّنَا لِحَيْرٍ جَعَلَهُ اللَّهُ عِنْدَهُ، إِذْ لَا يَسْتَوِي مَنْ حُبِّنَا وَ مَنْ يُبْغِضُنَا، وَ لَا يَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبِ رَجُلٍ أَبَدًا، إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَجْعَلْ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي حَوْفِهِ، يُحِبُّ بَهْدًا، وَ يُبْغِضُ بَهْدًا،

ពុំមានបាវណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎គ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ទេ អាស្រ័យសេចក្តីល្អដែល អល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់នៅក្នុងខ្លួនបាវនោះ ពេលបាវនោះមិនចាត់ទុកបុគ្គលដែលស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ស្មើនឹងបុគ្គលដែលស្អប់យើង عليهم السلام ទេនោះ ប្រការទាំងពីរនេះមិនអាចនៅក្នុងបេះដូងមនុស្សតែម្នាក់បាន ទេ! [៣៣:៤] អល់ឡោះហ្ន៎មិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ បាវនោះស្រឡាញ់ដោយ [នេះដូង]មួយនេះ ស្អប់ដោយ[បេះដូង]មួយនេះ ។

أَمَّا حُبِّنَا فَيُخْلِصُ الْحُبَّ لَنَا كَمَا يَخْلِصُ الذَّهَبَ بِالنَّارِ، لَا كَدَرَ فِيهِ، وَ مَبْغُضُنَا عَلَى تِلْكَ الْمَنْزِلَةِ، وَ نَحْنُ التَّجْبَاءُ، وَ أَفْرَاطُنَا أَفْرَاطُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ أَنَا وَصِيُّ الْأَوْصِيَاءِ، وَ الْفِتْنَةُ الْبَاغِيَّةُ مِنْ حِزْبِ الشَّيْطَانِ، وَ الشَّيْطَانُ مِنْهُمْ،

បុគ្គលណាស្រឡាញ់យើង عليهم السلام បុគ្គលនោះត្រូវបន្សុទ្ធសេចក្តីស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ដូចគេបន្សុទ្ធមាសដោយ ភ្លើងនោះដែរ កុំឲ្យមានសល់សម្រាម (កាកសំណល់) នៅក្នុងមាសនោះ ។ បុគ្គលដែលស្អប់យើង عليهم السلام ក៏ នៅក្នុងប្រការនេះដែរ ។ យើង عليهم السلام ជាមេដឹកនាំសេនិយឯក មាតិកាយើង عليهم السلام ជាមាតិកាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ صلوات الله عليهم ខ្ញុំ عليه و آله و آله ជាអ្នកស្អប់ម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកស្អប់ទាំងអស់ ឯក្រុមអ្នកប្រឆាំងជាបក្សរបស់ស្តេចតួន لن ឯ ស្តេចតួន لن ជាគ្នារបស់ពួកគេទាំងនេះ ។

فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْلَمَ حُبَّنَا فَلْيَمْتَحِنْ قَلْبَهُ، فَإِنْ شَارَكَ فِي حُبِّنَا عَدُوَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا، وَ لَسْنَا مِنْهُ، وَ اللَّهُ عَدُوُّهُ، وَ جَبْرَيْلُ، وَ مِيكَائِيلُ، وَ اللَّهُ

عُدُّوْا لِلْكَافِرِيْنَ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٤٠٩ . تأويل الآيات ٤٤٦/١:٢)

ហេតុដូច្នេះ អ្នកណាចង់ស្គាល់សេចក្តីស្រឡាញ់យើង عليه السلام ចូរអ្នកនោះពិនិត្យមើលបេះដូងខ្លួនឯង ព្រោះ អ្នកណាមួយហ៊ុនហាយសេចក្តីស្រឡាញ់យើង عليه السلام ជាមួយសេចក្តីស្រឡាញ់សត្រូវយើង عليه السلام អ្នកនោះមិន មែនគ្នាយើង عليه السلام ទេ យើង عليه السلام មិនមែនគ្នាអ្នកនោះទេ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ជាសត្រូវអ្នកនោះ ព្រមទាំង ឃ្លីបរអ៊ីល عليه السلام និងមីកាអ៊ីល عليه السلام ដែរ [២:៩៨] អស់ឡោះហ្ន៎ជាសត្រូវរបស់ពួកបដិសេធសទា ។"

(تأويل الآيات ٤٤٦/١:٢)

***

6** . و قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا يَجْتَمِعُ حُبْنَا وَ حُبُّ عَدُوِّنَا فِي جَوْفِ إِنْسَانٍ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ”مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ“ . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٠ . تأويل الآيات ٤٤٧/٢:٢:٢)

៦** . អាស្វាប៊ុន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ការស្រឡាញ់យើង عليه السلام និងការស្រឡាញ់សត្រូវយើង عليه السلام មិនអាចនៅជុំ គ្នាបានទេក្នុងខ្លួនមនុស្ស ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ [៣៣:៤] អស់ឡោះហ្ន៎មិនឲ្យមនុស្សម្នាក់ មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។" (تأويل الآيات ٤٤٧/٢:٢:٢)

الَّتِي أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجَهُمْ وَأَوْلَادَهُمْ وَأُولَى بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَى أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

៦. ព្រះសាស្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត បណ្តា ភរិយារបស់គេ (គឺព្រះសាស្តា) ជាម្តាយរបស់ពួកគេ ។ បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមាន អាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លានិងបណ្តាជនភៀសខ្លួន លើកលែងតែពួកអ្នកចង់ប្រព្រឹត្តល្អចំពោះបណ្តាមិត្តរបស់ពួក អ្នក ។ នេះគឺអ្វីដែលមានចារឹកទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៦

1. و أَمَا مَا ذَكَرْتَ أَنَّهُمْ يَسْتَحِلُّونَ نِكَاحَ ذَوَاتِ الْأَرْحَامِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فَإِنَّهُمْ زَعَمُوا أَنَّهُ إِنَّمَا حُرِّمَ عَلَيْنَا بِذَلِكَ نِكَاحُ نِسَاءِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِنَّ أَحَقَّ مَا بَدَأَ مِنْهُ تَعْظِيمُ حَقِّ اللَّهِ وَ كَرَامَةُ رَسُولِهِ وَ تَعْظِيمُ شَأْنِهِ وَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى تَابِعِيهِ وَ نِكَاحُ نِسَائِهِ مِنْ بَعْدِ قَوْلِهِ « وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا » وَ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « الَّتِي أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ أَزْوَاجَهُمْ أَوْلَى مِنْ أَنْفُسِهِمْ » وَ هُوَ أَبٌ لَهُمْ ثُمَّ قَالَ « وَ لَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ مَفْتَنًا وَ سَاءَ سَبِيلًا » (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , الجزء ١ , الصفحة ٥٢٦)

១. [អាល់-ស្វីឌ្រិក្តិ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖] "អ្វីដែលលោកបានថ្លែងនោះគឺពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យខ្លួនឯងអាច រៀបការបានជាមួយស្ត្រីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានហាមនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام ព្រោះពួកគេគិតថាគេ គ្រាន់តែហាមយើងរៀបការជាមួយមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា عليه السلام ប៉ុណ្ណោះទេ ។ អ្វីដែលត្រឹមត្រូវតាម

ច្បាប់នោះគឺ ចាប់ផ្តើមដោយលើកតម្កើងសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ កិត្យានុភាពរបស់ព្រះសាស្តា ព្រះ
 អង្គ និងការគោរពសម្តីរបស់ព្រះអង្គ ។ អ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រ បានហាមបណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ
 គឺមិនឲ្យរៀបការជាមួយព្រះមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា ទេ យោលតាមព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ
 [៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាសនៈទូតអល់ឡោះហ្គ័រ ទេ មិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់
 គេដាច់ខាតក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូល
 ថា៖ [៣៣:៦] ព្រះសាស្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត
 ភរិយាទាំងឡាយរបស់គេ (គឺព្រះសាស្តា) ជាម្តាយរបស់ពួកគេ ឯព្រះអង្គ ជាបិតាសម្រាប់ពួកគេ ។
 បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៤:២២] ចូរពួកអ្នករៀបការជាមួយស្ត្រីណាដែលខ្ញុំពួកអ្នក
 អ្នកបានរៀបការជាមួយហើយ រៀបលែងតែអ្វីដែលបានកន្លងផុតទៅហើយ (គឺក្នុងសម័យមុនអ៊ីស្លាម
 សាសនា ឲ្យកន្លងផុតទៅកុំយកមកប្រើវិញ) ។ នេះជាអំពើលាមកគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើម ជាមាគ៌ាអាក្រក់ ។"
 (بصائر الدرجات) ក្បាលទី១០ រុគ្គី២១ ហ្វាត្វិស្វ១

***

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِصَامِ الْكَلْبِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ
 بْنُ الْعَلَاءِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَلِيٍّ الْقَزْوِينِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ مُحَمَّدِ الْحَنَاطِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ
 ثَابِتِ التَّمَالِي، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «فِينَا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ” وَ أُولُوا
 الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ “، وَ فِينَا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ” وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَلِيغَةً فِي عَقِبِهِ “، وَ الْإِمَامَةُ فِي عَقِبِ الْحُسَيْنِ إِلَى
 يَوْمِ الْقِيَامَةِ،

២. [...] ស្វាបិត អាល់-ស្វិម៉ាលីបានតំណាលតមកពីអាលី បិន អាល់-ហ្វ្លៃសែនី តមកពីព្រះបិតា
 ព្រះអង្គ តមកពីអាលី បិន អាឡិ គ្លីលិប ដែលមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេ: ត្រូវបើកឲ្យ
 ដឹងសំដៅមកលើរូបយើង គឺ៖ [៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់
 សាលោហិតឯទៀតនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ។ អាយ៉ាស្កុនេ: ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបយើង
 គឺ៖ [៤៣:២៨] ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពាក្យនេះទៅជាពាក្យដែលបិតាមេរនៅរៀងរហូតក្នុងចំណោម
 បណ្តាកូនចៅរបស់គេ ។ អ៊ីម៉ាម៉ាស្កុនេនិងស្ថិតនៅក្នុងរាជបុត្ររាជនគ្រា របស់អាល់-ហ្វ្លៃសែនី រហូត
 ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"
 (صلوات الله عليه والسلام) (صلوات الله عليه والسلام) (صلوات الله عليه والسلام)

وَ إِنَّ لِلْقَائِمِ مِنَّا غَيْبَتَيْنِ إِحْدَاهُمَا أَطْوَلُ مِنَ الْأُخْرَى: أَمَّا الْأُولَى، فَسِتْنَةُ أَيَّامٍ، أَوْ سِتَّةُ أَشْهُرٍ، أَوْ سِتُّ سِنِينَ، وَ أَمَّا الْأُخْرَى، فَطَوَّلُ أَمَدِهَا
 حَتَّى يَرْجِعَ عَنْ هَذَا الْأَمْرِ أَكْثَرُ مَنْ يَقُولُ بِهِ، فَلَا يُثْبِتُ عَلَيْهِ إِلَّا مَنْ قَوِيَ يَقِينُهُ، وَ صَحَّتْ مَعْرِفَتُهُ، وَ لَمْ يَجِدْ فِي نَفْسِهِ حَرَجًا يَمَّا فَضَيْنَا،
 وَ سَلَّمَ لَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ». (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة: ٤١٥ . كمال الدين و تمام النعمة: ٨/٣٢٣)

អាល់-ក្លីអ៊ីម គ្នាយើង នឹងកំបាំងខ្លួនពីរដង ការកំបាំងខ្លួនមួយនឹងយូរជាងការកំបាំងខ្លួនមួយ
 ទៀត ។ ការកំបាំងខ្លួនលើកទីមួយនឹងអាចមានរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ឬប្រាំមួយខែ ឬប្រាំមួយឆ្នាំ ។ ការ
 កំបាំងខ្លួនមួយទៀតអាចមានរយៈពេលយូរ ដល់ថ្នាក់បណ្តាអ្នកនិយាយអំពីរឿងនេះភាគច្រើននឹង
 ក្រឡាស់សម្តី ។ អាស្រ័យហេតុនេះ នឹងពុំមានអ្នកណាជឿខ្លាចខ្លួនទេ ក្រៅពីបុគ្គលដែលជឿជាក់មាំ
 ជំនឿបុគ្គលនោះត្រឹមត្រូវ បុគ្គលនោះគិតថាអ្វីដែលយើង សម្រេចនោះមិនធ្ងន់ធ្ងរទេ បុគ្គលនោះព្រម
 ស្តាប់ឱវាទយើង ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ។" (8 /323) (كمال الدين و تمام النعمة)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ رَوْحِ الْقَصِيرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَ أَرْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَ أَوْلُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ"، فِيمَنْ نَزَلَتْ؟ فَقَالَ: «نَزَلَتْ فِي الْإِمْرَةِ، إِنَّ هَذِهِ الْآيَةَ جَرَتْ فِي وَوَلَدِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) مِنْ بَعْدِهِ، فَتَحَنَّنَ أَوْلَىٰ بِالْأَمْرِ، وَ بَرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ».

៣. អាប់ខុល-វិហ្គីម ប៊ិន វេហ្គី អាល់-ក្លីស្ទៀរបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៣៣:៦] ព្រះសាស្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត ភរិយាទាំងឡាយរបស់គេ (ព្រះសាស្តា) ជាម្តាយរបស់ពួកគេ ។ បណ្តា សាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ថា៖ "តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសម្រាប់អ្នកណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី ព្រះបញ្ចា ។ អាយ៉ាសុំនេះផ្តោតទៅលើព្រះរាជបុត្រ^{عليهم السلام}របស់អាល់-ហ្វ្លៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلم} អត់ពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ទៅ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើង^{عليهم السلام}ជិតព្រះបញ្ចានិងជិតវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជាង បណ្តាអ្នកកៀសខ្លួន (المهاجرين) និងជាងអ្នកជំនួយ(الانصار)ទៅទៀត ។"

قُلْتُ: فَوُلْدُ جَعْفَرٍ لَهُمْ فِيهَا نَصِيبٌ؟ قَالَ: «لَا». قُلْتُ: فَلَوْلِدِ الْعَبَّاسِ فِيهَا نَصِيبٌ؟ فَقَالَ: «لَا». فَعَدَدْتُ عَلَيْهِ بُطُونَ بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، كُلِّ ذَلِكَ يَقُولُ: «لَا».

ខ្ញុំក៏បានទូលថា៖ "តើកូនៗរបស់យ៉ាក្កុហ្វារ^{عليه السلام}បានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មាន វចនៈថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើកូនៗរបស់អាល់-អាប់បាស់^{عليه السلام}បានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំបានលើកយកកូនៗរបស់អាប់ខុល-មុតត្តីលិប^{عليه السلام}មកសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថាទេលើបុគ្គលទាំងនេះគ្រប់គ្នា ។

قَالَ وَ نَسِيتُ وَوَلَدِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام)، فَدَخَلْتُ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَيْهِ، فَقُلْتُ لَهُ: هَلْ لَوْلَادِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) فِيهَا نَصِيبٌ؟ فَقَالَ: «لَا وَ اللَّهُ يَا عَبْدَ الرَّحِيمِ مَا لِمُحَمَّدٍ فِيهَا نَصِيبٌ غَيْرِنَا». (الكافي ، الجزء ١ ، الصفحة ٢٨٨)

ខ្ញុំបានភ្លេចកូនៗរបស់អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំក៏បានត្រឡប់មកជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم}វិញ ហើយបានសួរព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلم}ថា៖ "តើកូនៗរបស់អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم}បានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មាន វចនៈថា៖ "ទេ សូមស្ស្តីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام} អាប់ខុល-វិហ្គីមអ៊ីយ អ្នកមូហ្គាំម៉ាឌី (មានន័យថាមុស្លីម) មិនបានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ ក្រៅពីយើង^{عليهم السلام} ។" (2 / 228 : 1) (الكافي)

***

4. وَ عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ ثَوْبَرِ بْنِ أَبِي فَاخْتَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «لَا تَعُودُ الْإِمَامَةُ فِي أَحْوَيْنَ بَعْدَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ (عليهما السلام) أَبَدًا، إِنَّمَا جَرَتْ مِنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: " وَ أَوْلُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ"، فَلَا تَكُونُ بَعْدَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) إِلَّا فِي الْأَعْقَابِ، وَ الْأَعْقَابِ الْأَعْقَابِ».

៤. [...] អាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន ប៊ិន ស្វ្វាអ៊ីរ ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាត្រាត្រាស្តាប៊ុនតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកបង្កើនឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ាម៉ាស្ត្រូមិនវិលត្រឡប់ទៅរកបងប្អូនពីរនាក់វិញឡើយ ក្រោយពីអាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន និងអាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន ។ អ៊ីម៉ាម៉ាស្ត្រូនឹងហូរមកពី អាល់ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន ដូចអាល់ឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលេហ្វាតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលេហ្វាតទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអាល់ឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងជនភៀសខ្លួនទាំងឡាយ ។ ដូច្នោះរឿងនេះនឹងមិនកើតឡើងទេអត់ពី អាល់ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន ទៅ តែវានៅក្នុងជនជំនាន់ក្រោយ គឺបណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តាកូនចៅ ។" (Al-Kafy 1: 1/225)

***

5. عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، وَ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَوْلَى النَّاسِ بِالنَّاسِ، لِكَثْرَةِ مَا بَلَغَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ إِقَامَتِهِ لِلنَّاسِ، وَ أَخْذِهِ بِيَدِهِ، فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يَكُنْ يَسْتَطِيعُ عَلِيٌّ، وَ لَمْ يَكُنْ لِيَفْعَلْ، أَنْ يُدْخِلَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لَا الْعَبَّاسَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لَا أَحَدًا مِنْ وُلْدِهِ،

៥. [...] អាហ្វិ បាស្រ្តាប៊ុនបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកបង្កើនឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន ដែលមានវចនៈថា ពេលវិស្វលុលឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន បានចូលទិវង្គត់ទៅ អាល់ ប៊ិន អាហ្វិ ជាអ្នកជំនិតជាងគេរបស់ប្រជារាស្ត្រព្រះវិស្វលុលឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន បានប្រកាសច្រើនណាស់អំពី[គុណសម្បត្តិរបស់]ព្រះអង្គ បានតែងតាំងព្រះអង្គ ជាអ៊ីម៉ាម ឲ្យប្រជារាស្ត្រ បានចាប់ដៃព្រះអង្គ ។ ពេលអាល់ ប៊ិន អាហ្វិ ចូលទិវង្គត់គេមិនមានសិទ្ធិតែងតាំង មូហ្វាម៉ាដូ បុត្ររបស់អាល់ ប៊ិន អាហ្វិ មិនមានសិទ្ធិតែងតាំងអាល់-អ្នកបង្កើនឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន បុត្ររបស់អាល់ ប៊ិន អាហ្វិ ទេ ឬបុត្រណាមួយទៀតរបស់អាល់ ប៊ិន អាហ្វិ (ជាអ្នកដឹកនាំ) ទេ ហើយព្រះអង្គ មិនបានធ្វើបែបនេះទេ (គឺមិនបានតែងតាំង) ។

إِنَّ لَقَالَ الْحُسَيْنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْزَلَ فِيْنَا كَمَا أَنْزَلَ فِيْنَا، وَ أَمَرَ بِطَاعَتِنَا كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ، وَ بَلَغَ فِيْنَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَغَ فِيْنَا، وَ أَذْهَبَ عَنَّا الرَّجْسَ كَمَا أَذْهَبَهُ عَنَّا.

អាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន និងអាល់-ហ្វាស្រ្តាប៊ុន មានវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ អាល់ឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន បានបើកឲ្យដឹងអំពីយើង ដូចដែលព្រះអង្គ បានបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះអ្នក ដែរ បានបញ្ជាឲ្យគោរពយើង ដូចដែលព្រះអង្គ បានបញ្ជាឲ្យគោរពព្រះអ្នក ដែរ ។ វិស្វលុលឡោះហ្វាស្រ្តាប៊ុន បានប្រកាសអំពីយើង ដូចព្រះអង្គ បានប្រកាសអំពីព្រះអ្នក ដែរ ។ ភាពមិនជ្រះស្អាត(الرجس)ត្រូវខ្ចាត់ឆ្ងាយពីយើង ដូចវាបានខ្ចាត់ឆ្ងាយពីព្រះអ្នក ដែរ ។"

فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَوْلَى بِهَا لِكَثْرَةِ مَا بَلَغَ فِيْنَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَغَ فِيْنَا، وَ أَذْهَبَ عَنَّا الرَّجْسَ كَمَا أَذْهَبَهُ عَنَّا. وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَ أَوْلُوا الْأَرْحَامَ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ"، فَجَعَلَهَا فِي وُلْدِهِ، إِذْنَ لَقَالَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِطَاعَتِي كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ، وَ بَلَغَ فِي رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَغَ فِيْنَا، وَ فِي أَبِيكَ، وَ أَذْهَبَ عَنِّي الرَّجْسَ كَمَا أَذْهَبَ عَنَّا وَ عَن أَبِيكَ.

ដូច្នោះពេលអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ចូលទិវង្គតទៅ អាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកជំនិតបំផុតនឹងសេចក្តីម៉ឺងម៉ាត់របស់ព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបំពេញចប់ហើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនមានសេរីភាពយកកូនៗរបស់ព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام មកបញ្ចូលក្នុងរឿងនេះទេ (គឺមិនអាចតែងតាំងអ្នកណាបានតាមតែចិត្តទេ) ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 មិនបានធ្វើបែបនេះទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ وَحَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៣៣:៦] *បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយ*
ចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ وَحَلَّ បាន
ធ្វើឲ្យតំណែងនេះបានទៅព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ អាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ
បានបញ្ជាឲ្យគោរពខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដូចដែលព្រះអង្គ وَحَلَّ បានបញ្ជាឲ្យគោរពអ្នក صلوات الله عليه والسلام និងព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام អ្នក
បារក وَتَعَالَى ដែរ ។ រីសូលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសអំពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដូចដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រកាសអំពីអ្នក
និងព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ ដូច្នោះភាពមិនជ្រះស្អាតត្រូវខ្ចាត់ឆ្ងាយពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដូចដែលវាត្រូវខ្ចាត់
ឆ្ងាយពីអ្នក صلوات الله عليه والسلام និងពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។"

فَلَمَّا صَارَتْ إِلَى الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يَكُنْ أَحَدًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَدْعِيَ عَلَيْهِ، كَمَا كَانَ هُوَ يَدْعِي عَلَى أَخِيهِ وَ عَلَى أَبِيهِ
 لَوْ أَرَادَ أَنْ يَصْرِفًا الْأَمْرَ عَنْهُ، وَ لَمْ يَكُونَ لِيَفْعَلًا، ثُمَّ صَارَتْ حِينَ أَفْضَتْ إِلَى الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَجَرَى تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: "وَأُولُوا
 الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ"

ដូច្នោះពេលអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបបានទៅឯអាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام សមាជិកនៃក្រុមគ្រួសារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ណាមួយក៏
 ដោយមិនមានសេរីភាពទាមទារអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបនោះទេ ដូចជាទាមទារពីព្រះរៀម صلوات الله عليه والسلام (ឬព្រះអនុជ صلوات الله عليه والسلام) ព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام និងពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាដើម បើសិនជាចង់ទាមទាររឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបនេះពីព្រះអង្គ
 ហើយពួកគេមិនបានធ្វើបែបនេះទេ ។ បន្ទាប់មក លទ្ធផលចុងក្រោយ រឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបក៏បានមកឯ
 អាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام ដូច្នោះសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស៊ុប [៣៣:៦] *បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយ*
ចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ក៏បានកើតមានឡើង ។

ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لِغُلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى
 مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

បន្ទាប់មក ក្រោយពីអាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបក៏បានមកឯ អាល្លឺ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام ។
 ក្រោយពី អាល្លឺ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វាស់ صلوات الله عليه والسلام បានមកឯ មូហ្គាម៉ាដ្វូ ប៊ិន អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ។"

وَ قَالَ: «الرَّجْسُ هُوَ الشُّكُّ، وَ اللَّهُ لَا نَشْكُ فِي رَبَّنَا أَبَدًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٢ . الكافي
 (١: ١/٢٢٧)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ភាពមិនជ្រះស្អាត(الرَّجْسُ)គឺសេចក្តីសង្ស័យ ។ សូមស្យូចចំពោះ
 អល់ឡោះហ្គ័រ وَحَلَّ យើង عليهم មិនសង្ស័យអំពីព្រះម្ចាស់ وَحَلَّ យើង عليهم ជាដាច់ខាត ។" (1/227 : 1) (الكافي)

***

6. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ:
 «قَصَى أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صلوات الله عليه) فِي خَالَةٍ جَاءَتْ تُحَاصِمُ فِي مَوْلَى رَجُلٍ مَاتَ، فَقَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: "وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ

يَبْعُضِ فِي كِتَابِ اللَّهِ، فَدَفَعَ الْمِيرَاثَ إِلَى الْحَالَةِ، وَ لَمْ يُعْطِ الْمَوْلَى».

៦. [...] មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន កូយ័ស៍បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} បានកាត់ក្តីរឿងម្តាយមីង(ឬម្តាយធំ)ខាងម្តាយដែលបានមកតវ៉ាអំពីរឿងទាសៈម្នាក់ ដែលបានទាមទារ(មរតក) ក្រោយពីម្ចាស់របស់ទាសៈនេះស្លាប់ ។ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រអាយ៉ាស្កុនេរៈ [៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអាល់ឡេហ្វៈហ្វា ។ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រគល់មរតកទៅម្តាយមីង(ឬម្តាយធំ)ខាងម្តាយមិនទៅទាសៈនោះទេ ។" (الكافي 7: 135 / 2)

***

7. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عُمَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ رَوْحِ الْقَصِيرِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: إِنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ"، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي وُلْدِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

៧. [...] អ្នកបំប្លែង-វិហ្វីម ប៊ិន វ៉េហ្វា អាល់-គូស្ត្រយ័របានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡេហ្វៈហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} កាលគេបានសូត្រព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡេហ្វៈហ្វា [៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអាល់ឡេហ្វៈហ្វា ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះប្តានិងជនភៀសខ្លួនទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេរៈត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះរាជបុត្រ^{عليه السلام} របស់អាល់-ហ្វ្វាសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، نَزَلَتْ فِي الْفَرَائِضِ؟ قَالَ: «لَا» قُلْتُ: فَفِي الْمَوَارِيثِ؟ فَقَالَ: «لَا، نَزَلَتْ فِي الْإِمْرَةِ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤١٦ . تأويل الآيات ٤٤٧/٤:٢)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ តើអាយ៉ាស្កុនេរៈត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយមែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការទទួលមរតកមែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះបញ្ជា (អ៊ីម៉ាម៉ាស្កុនេរៈ) ។" (تأويل البيات 2: 4/447)

***

8.**. و قَالَ أَيْضاً: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ الْحُسَيْنِ الْكُوفِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ، مَوْلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُ مَوْلَايَ، فَقُلْتُ: قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ"، قَالَ: «هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، مَعْنَاهُ أَنَّهُ رَحِمَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَيَكُونُ أَوْلَى بِهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤١٦ . تأويل الآيات ٤٤٧/٥:٢)

៨**. [មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អ្នកបំប្លែង]មានប្រសាសន៍ដែរថា អ្នកបំប្លែង-អ្នកស្តីស្តី ប៊ិន យ៉ាស្កុនេរៈ បានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកបំប្លែង-វ៉េហ្វាម៉ាន ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្កុល័ តមកពីយ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វាសែនី អាល់-គូហ្វិ តមកពីឪពុកលោក តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ស្កែដ្កុ អ្នកបម្រើរបស់ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសូត្រព្រះបរមគ្រូ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំអំពីព្រះបន្ទូល

អាល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} [៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអាល់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាប៊ី ត្ន័លិប ^{عليه وآله} អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្កុនេះគឺ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសាច់សាលោហិតរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} ដូច្នេះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលជិតស្និទ្ធអាស្រ័យប្រការនេះឯង ជាងបណ្តាអ្នកសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាអ្នកអាន់ស្វារ (គឺអ្នកភៀសខ្លួន) ។" (تأويل الآيات ٤٧/٥:٢)

***

9** . فِي كِتَابِ عِلِّ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقُلْتُ لَهُ: لِمَ كَتَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِأَبِي الْقَاسِمِ؟ فَقَالَ: لِأَنَّهُ كَانَ لَهُ ابْنٌ يُقَالُ لَهُ قَاسِمٌ فَكَتَبْتُ بِهِ، قَالَ: فَقُلْتُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَهَلْ تَرَانِي أَهْلًا لِلزَّيَادَةِ؟ فَقَالَ: نَعَمْ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ: أَنَا وَ عَلِيٌّ أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ؟ قُلْتُ: بَلَى،

៩** . នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីឡាលី អាល់-ស្វារអ៊ីអ៊ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អុលី ប៊ីន អាល់-ហ្វ្វាស៊ីន ប៊ីន ហ្វាដ្វ័ល តមកពីឪពុកលោកដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាល់-ហ្វាស៊ីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះនាមក្រៅថា អាហ្វិ អាល់-ក្វីស៊ីម ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះរាជបុត្រ (កូនប្រុស) មួយមានព្រះនាមថា ក្វីស៊ីម ។ ដូច្នេះគេបានហៅព្រះនាមក្រៅរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដូចនេះឯង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} អ៊ីយសូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អធិប្បាយបន្ថែមឲ្យទូលបង្គំជ្រាបបន្តិចទៀតបានទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏មានវចនៈថា៖ "បាន ។ តែលោកដឹងទេថារ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} បានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} និងអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាឪពុកពីរនាក់របស់សហគមន៍នេះ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។"

قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَاسِمُ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ؟ قُلْتُ: بَلَى، قَالَ: فَقِيلَ لَهُ أَبُو الْقَاسِمِ لِأَنَّهُ أَبُو الْقَاسِمِ [قَسِيم] الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، فَقُلْتُ: وَ مَا مَعْنَى ذَلِكَ؟

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកដឹងទេថាអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកចែក (قاسم) ឋានសួគ៌និងឋាននរក ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេហៅព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ថា អាហ្វិ អាល់-ក្វីស៊ីម មិនហៅ អាហ្វិ អាល់-ក្វីស៊ីម ឋានសួគ៌និងឋាននរកទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើនេះមានន័យថាអ្វី ?"

فَقَالَ: إِنَّ شَفَقَةَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَلَى أُمَّتِهِ كَشَفَقَةِ الْآبَاءِ عَلَى - الْأَوْلَادِ وَ أَفْضَلُ أُمَّتِي عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مِنْ بَعْدِهِ شَفَقَةُ عَلِيٍّ عَلَيْهِمْ كَشَفَقَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لِأَنَّهُ وَصِيُّهُ وَ خَلِيفَتُهُ وَ الْإِمَامُ بَعْدَهُ، فَلِذَلِكَ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَا وَ عَلِيٌّ أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីមេត្តារបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} មកលើសហគមន៍ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដូចសេចក្តីមេត្តារបស់ឪពុកមកលើកូន ។ បុគ្គលប្រសើរបំផុតក្នុងសហគមន៍ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} គឺអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អត់ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ទៅ សេចក្តីមេត្តារបស់អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} លើពួកគេដូចសេចក្តីមេត្តារបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដែរ ពីព្រោះអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ្នកស្នង) ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ជាខ្ញុំលិហ្ម ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងជាអ៊ីម៉ាអត់ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅ ។ ហេតុនេះឯងបានជាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} និងអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាឪពុកពីរនាក់របស់សហគមន៍នេះ ។"

وَصَدَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الْمُنْبَرِ فَقَالَ: مَنْ تَرَكَ دِينًا أَوْ ضَيَاعًا فَعَلَيَّْ وَ إِيَّيْ وَ مَنْ تَرَكَ مَالًا فَلِوَرَثَتِهِ، فَصَارَ بِذَلِكَ أَوْلَى مِنْ آبَائِهِمْ وَ أُمَّهَاتِهِمْ وَ صَارَ أَوْلَى بِهِمْ مِنْهُمْ بِأَنْفُسِهِمْ، وَ كَذَلِكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَهُ جَرَى ذَلِكَ لَهُ مِثْلُ مَا جَرَى لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ . (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٣٨)

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានឡើងវេទិកា មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាចាកទៅដោយចំពាក់គេឬខាតបង់ វាជាការកិច្ចរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله អ្នកណាបន្ទូលទុកនូវទ្រព្យ វាបានទៅអ្នកទទួលមរតករបស់អ្នកនោះ ។" ដូច្នោះអាស្រ័យហេតុនេះអ្នកនោះទៅជាអ្នកសំខាន់បំផុតជាងឪពុកនិងម្តាយខ្លួន និងសំខាន់បំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។ ដូចនេះដែរ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه وآله អត់ពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទៅ ។ រឿងនេះហូរធ្លាក់មកលើអាលី صلوات الله عليه وآله ដូចអ្វីដែលហូរធ្លាក់មកលើរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ដែរ ។" (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٣٨)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

៧. [ចូរអ្នក (មូហាំម៉ាដ្ឋ) នឹកឃើញ]កាលយើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពីបណ្តាព្រះសាស្តា ពីអ្នកពីនុះហ្ន៎ ពីអ៊ុបរ៉ូហ្ន៎ម ពីមូសានិងពីអ៊ីសាបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា ។ យើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាម៉ឺងម៉ាត់ពីពួកគេ [ថានឹងគោរពតាមបញ្ជារបស់យើង និងបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនយ៉ាងផ្អិតផ្អង]

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ يَحْيَى الْخَلِّي، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَوَّلُ مَنْ سَبَقَ إِلَى الْمِيثَاقِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ أَقْرَبَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ كَانَ بِالْمَكَانِ الَّذِي قَالَ لَهُ جَبْرِئِيلُ لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ: تَقَدَّمَ - يَا مُحَمَّدُ - فَقَدَّ وَ طَفَّتْ مَوْطِئًا لَمْ يَطَأْهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَ لَوْلَا أَنَّ رُوحَهُ وَ نَفْسَهُ كَانَتْ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ لَمَا قُدِّرَ أَنْ يَبْلُغَهُ، فَكَانَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى»، أَيْ بَلَّ أَدْنَى، فَلَمَّا خَرَجَ الْأَمْرُ، وَقَعَ مِنَ اللَّهِ إِلَى أَوْلِيَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».

១. [...] អ៊ុបនូ ស៊ីណានបានតំណាលថា អាប៊ូ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសន្យាមុនគេគឺរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាសត្វលោកដែលជិតអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ជាងអស់សត្វលោកទាំងឡាយ និងជិតដំណាក់មួយដែលហ្ន៎បរ៉ូហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله បានថ្លែងប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឡើងជាមួយរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ទៅលើមេឃនោះ ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អីយ ទៅខាងមុខ ព្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឈានដល់កន្លែងមួយដែលមិនមានទេវតាជំនិតនិងព្រះសាស្តាប្រេសិតណាមួយធ្លាប់បានមកដល់ឡើយ ។" វិញ្ញាណព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله និងខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មកពីដំណាក់នេះដែលគេបានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទៅដល់នោះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នៅ[ឆ្ងាយ]ពីអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ដូចអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយប្រអង់ពីវត្ថុជិតជាងនោះ ។ មែន ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បាននៅជិតជាងនោះទៅទៀត ។ ពេលព្រះបញ្ជាចេញមក វាបានកើតឡើងមកលើបណ្តាព្រះអនុរក្ស ។" صلوات الله عليه وآله

فَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَانَ الْمِيثَاقَ مَا أُخِذَ عَلَيْهِمْ لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِرَسُولِهِ بِالنَّبُوءَةِ، وَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ بِالْإِمَامَةِ، فَقَالَ: أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ، وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ، وَ عَلِيٌّ إِمَامُكُمْ، وَ الْأَئِمَّةُ الْهَادُونَ أَيْمَتُكُمْ؟ فَقَالُوا: بَلَى، شَهِدْنَا. فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ - أَيِّ لِقَاءٍ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ - إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ.

អាល់-ស៊ីឌិក្ក ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេបានទទួលយកនូវកិច្ចសន្យាពីពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអល់ឡោះប្តី ជាព្រះម្ចាស់ ^{عجل} ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសាស្តាភាពរបស់ព្រះសាសនៈទូត ^{صلوات الله عليه} របស់ព្រះអង្គ ^{عجل} ជាមួយ អ៊ីម៉ាម៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه} និងអ៊ីម៉ាម៉ាឡាយ ^{عليهم السلام} ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើ អញ ^{عجل} មិនមែនជាព្រះម្ចាស់ ^{عجل} របស់ពួកគេអ្នកទេ តើម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه} មិនមែនជាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه} របស់ពួក អ្នកទេ តើអាល់ ^{صلوات الله عليه} មិនមែនជាអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} របស់ពួកអ្នកទេ តើអស់អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} មកទេសក៏ដឹកនាំមិនមែនជា អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើជាកសិណសាក្សី (គឺសូមទទួលស្គាល់) ។" ដូច្នោះអល់ឡោះប្តី ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើពួកអ្នកថា ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ៖" ពោលគឺ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ប្រហែលជាពួកអ្នកនឹងថា៖ "យើងមិនដឹងរឿងនេះទេ!"

فَأُولُ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْمِيثَاقَ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: "وَ إِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ"، فَذَكَرَ حُجَّةَ الْأَنْبِيَاءِ، ثُمَّ أَبْرَزَ عَزَّ وَ جَلَّ أَفْضَلَهُمْ بِالْأَسَامِي، فَقَالَ: "وَ مِنْكَ" يَا مُحَمَّدُ، فَقَدَّمَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّهُ أَفْضَلُهُمْ "وَ مِنْ نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ" فَهَؤُلَاءِ أَحْسَنُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَفْضَلُهُمْ،

ប្រការជំបូងបង្អស់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យា ដែលអល់ឡោះប្តី ^{عجل} ទទួលពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយនោះ ^{عليهم السلام} គឺ ការមានព្រះអង្គ ^{عجل} ជាព្រះម្ចាស់ ^{عجل} ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عجل} [៣៣:៧] កាលយើងបានទទួលយក កិច្ចសន្យាពីបណ្តាព្រះសាស្តា ។ ព្រះអង្គ ^{عجل} ចែងអំពីព្រះសាស្តាទាំងអស់ ^{عليهم السلام} ។ បន្ទាប់មកព្រះដ៏មាន ព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានបង្ហាញនូវបុគ្គលប្រសើរជាងគេក្នុងចំណោមអស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ព្រះ អង្គ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពីអ្នក ឱម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه} ។" អាស្រ័យហេតុនេះ វិស្វលុលឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه} ជាបុគ្គល មុខគេព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ប្រសើរជាងគេទាំងអស់ ពីនុះប្តី ពីអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ពីមូសា និងពីអ៊ីសាប៊ុត្រាបស់ ម៉ារយ៉ា ។ បុគ្គលទាំងប្រាំអង្គនេះ ^{عليهم السلام} ជាព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} ខ្ពស់ជាងគេ វិស្វលុលឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه} ខ្ពស់ជាងព្រះ សាស្តា ^{عليهم السلام} ទាំងប្រាំអង្គនេះ ^{عليهم السلام} ។

ثُمَّ أَخَذَ بَعْدَ ذَلِكَ مِيثَاقَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِالْإِيمَانِ بِهِ، وَ عَلَى أَنْ يَنْصُرُوا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ، فَقَالَ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ" يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) "لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، تُخْبِرُوا أُمَّكُمْ بِحَبْرِهِ، وَ حَبْرٍ وَ لِيَّهِ مِنَ الْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤١٧ . تفسير القمِّي ١: ٢٤٦)

ក្រោយពីនោះមក វិស្វលុលឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه} ទទួលយកកិច្ចសន្យាពីព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} ទាំងឡាយក្នុងនាមនៃ ជំនឿចំពោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} និងសន្យាថាព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ទាំងអស់នឹងគាំទ្រអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه} ។ ដូច្នោះព្រះ អង្គ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៨១] កាលអល់ឡោះប្តី ^{عجل} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្តាថា៖ "អញ បានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្តាម្នាក់មករកពួកអ្នកដើម្បីអះអាង

ថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ: ចូរពួកអ្នកជឿគេ មានន័យថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎
 1 ចូរពួកអ្នកជឿគេនិងគាំទ្រគេ" មានន័យថាអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។
 ដូច្នេះចូរពួកអ្នកប្រាប់សហគមន៍ពួកអ្នកឲ្យដឹងអំពីគេ صلوات الله عليه والسلام និងអំពីអស់អ្វីម៉ា عليهم السلام ដែលជាអ្នកស្នងគេ
صلوات الله عليه والسلام 3:78-82 (تفسير القمي 1: 246) "1"

لِيَسْئَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

៨. ដើម្បីព្រះអង្គនឹងសួរបណ្តាសច្ចាការីអំពីសច្ចាការរបស់ខ្លួន ។ ព្រះអង្គបានត្រៀមទុកនូវទណ្ឌកម្ម ដ៏ឈឺចាប់សម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨

1. الطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِذَا سُئِلَ الصَّادِقُ عَنْ صِدْقِهِ عَلَى أَبِي وَجِهٍ قَالَهُ فَيُجَاوِزُ بِحَسَبِهِ، فَكَيْفَ يَكُونُ حَالُ الْكَاذِبِ!». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٨ . مجمع البيان ٨: ٥٣١)

១. អាល់-តួបរីស៊ីបានមានប្រសាសន៍ថា អាល់-ស្វ័ឌ្រី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ពេលគេសាកសួរអ្នកត្រឹម ត្រូវអំពីការពិតរបស់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងណាមួយក៏ដោយ ព្រះអង្គ عجل មានព្រះបន្ទូលថាអ្នកនោះនឹងត្រូវ តបស្នងយ៉ាងស័ក្តិសមត្រឹមត្រូវ ។ ចំណែកឯបុគ្គលដែលកុហកនោះ តើបុគ្គលនោះនឹងនៅក្នុងស្ថានភាព បែបណាទៅ!" (مجمع البيان 8: 531)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
 وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

៩. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកនឹកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្ន៎មកលើពួកអ្នកកាលកងទ័ព បានមកប្រឈមទល់ពួកអ្នក ។ យើងបានបញ្ជូនខ្យល់និងកងទ័ពដែលពួកអ្នកមើលមិនឃើញមក ប្រឈមទល់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មហាទស្សនាការអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៩

1. الطَّبْرِسِيُّ فِي (الإحتجاج): عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، مَعَ بَعْضِ الْيَهُودِ، فِي حَدِيثٍ: «قَالَ الْيَهُودِيُّ: فَإِنَّ هَذَا هُودًا قَدْ انْتَصَرَ اللَّهُ لَهُ مِنْ أَعْدَائِهِ بِالرِّيحِ، فَهَلْ فَعَلَ لِمُحَمَّدٍ شَيْئًا مِنْ هَذَا؟ قَالَ لَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَقَدْ كَانَ كَذَلِكَ، وَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أُعْطِيَ مَا هُوَ أَفْضَلُ مِنْ هَذَا، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ انْتَصَرَ لَهُ مِنْ أَعْدَائِهِ بِالرِّيحِ يَوْمَ الْخُنْدَقِ، إِذْ أَرْسَلَ عَلَيْهِمْ رِيحًا تَذُرُّ الْحَصَى وَ جُنُودًا لَمْ يَرَوْهَا،

១. អាល់-តួបរីស៊ី នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុហ្ន៎ទីយ៉ាថ្ម បានតំណាលតមកពី មូសា ប៊ីន យ៉ាក្តុហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្វាត្វាមួយ - បុរសយ៉ាហ្វ្វីបានថា: "នេះគឺហ្វ្វី عليه السلام ដែល អល់ឡោះហ្ន៎ عجل បានជួយតទល់នឹងសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ដោយខ្យល់ ។ តើព្រះអង្គ عجل បានធ្វើបែបនេះ

ឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែរទេ ?" អាល្ល عليه السلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "បានកើតឡើងដូចនេះមែន ។ អ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះធំជាងនេះទៅទៀត ។ អល់ឡោះហ្គ័ عجل បានជួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តទល់សត្រូវព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដោយខ្យល់ក្នុងសម័យខ្លះដាក់ កាលព្រះអង្គ عجل បានបញ្ជូនខ្យល់មកលើពួកគេ គឺខ្យល់ដែលនាំមកនូវជុំជុំនិងទ័ពមួយដែលពួកគេមើលមិនឃើញ ។"

فَرَادَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ فَضَّلَهُ عَلَى هُوْدٍ بِأَنَّ رِيْحَ عَادٍ رِيْحٌ سَخَطٍ، وَ رِيْحُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) رِيْحٌ رَحْمَةٍ، قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ”يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا وَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا «. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٢٨ . الإحتجاج: ٢١٢)

ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័ تبارك وتعالى បានបន្ថែមឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم លើសប្បិដ្ឋ عليه السلام នូវបំពេញសិបពាន់ទេវតា ព្រះអង្គ عجل ស្រឡាញ់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាងប្បិដ្ឋ عليه السلام ពីព្រោះខ្យល់ដែលមកជួយអុដ្ឋជាខ្យល់ព្រះពិរោធ រីឯខ្យល់មកជួយមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាខ្យល់ព្រះមេត្តាធម៌ ។ អល់ឡោះហ្គ័ تبارك وتعالى មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកនឹកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្គ័មកលើពួកអ្នក ពេលដែលកងទ័ពបានមកប្រឈមទល់ពួកអ្នក ។ យើងបានបញ្ជូនខ្យល់និងកងទ័ពដែលពួកអ្នកមើលមិនឃើញមកប្រឈមទល់ពួកគេ ។" (212: الإحتجاج)

إِذْ جَاءَكُمْ مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ﴿٩٠﴾

១០. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ]កាលទ័ពទាំងនោះបានរកពួកអ្នកពីខាងលើនិងពីខាងក្រោមពួកអ្នក កាលភ្នែកក្រឡេកក្រឡាប់[ដោយភ័យស្លន់ស្លោ] បេះដូងឡើងមកដល់កន្លើត ពួកអ្នក[ដែលមានពុតត្បាត]គិតអំពីអល់ឡោះហ្គ័ដោយការប៉ាន់ស្មាន[ផ្សេងៗ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ១០

1** . [ابن كثير] قال أبو بكر بن عياش: عن أبي حمزة الثمالي، عن عكرمة * (وبلغت القلوب الحناجر) * قال: لو أن القلوب تحركت أو زالت لخرجت نفسه، وإنما هو الخوف والفرع. (تفسير أبي حمزة الثمالي صفحة : ٢٦٦ حديث ٢٢٣)

១** . អ៊ីបន្ត កាស្ត្រៀរមានប្រសាសន៍ថា អាចិ បាការ ប៊ិន អាយ៉ាស្កុមានប្រសាសន៍តមកពី អាចិ ហ្គាស្កាស្កុ អាល់-ស្ទ្វិម៉ាលី តមកពី អ៊ីករ៉ម៉ាស្កុ[អំពីអាយ៉ាស្កុ] [៣៣:១០] កាលភ្នែកក្រឡេកក្រឡាប់ បេះដូងឡើងមកដល់កន្លើត ថា៖ "បើសិនជាបេះដូងអាចដើរបានឬអាចរលាយបាត់បាន វិញ្ញាណពួកគេនឹងចេញមកក្រៅ ។ តែនេះគឺការខ្លាច ការភ័យរន្ធត់ចិត្តទេ ។" (223: الإحتجاج)

هَذَاكَ أَتَّبَلِي الْمُؤْمِنُونَ وَزَلُّوا زَلًّا شَدِيدًا ﴿٩١﴾

១១. ត្រង់នេះឯងដែលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាត្រូវល្បួងពិសោធ ភ័យរន្ធត់យ៉ាងខ្លាំងបំផុត ។

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

១២. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ] កាលពួកលាក់ពុតនិងពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងដួងចិត្តបានថា៖
"អល់ឡោះហ្ន៎និងសាសនៈទូតព្រះអង្គមិនបានសន្យាអ្វីឲ្យយើងក្រៅពីការបោកប្រាស់ទេ!"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១១-១២

1. لم يكن لأبي بكر وعمر أي سابقة في الدين

وَإِنَّ بَعْضَ مَنْ سَمَّيْتُ مَا كَانَ ذَا بِلَاءٍ وَ لَا سَابِقَةٍ وَ لَا مُبَارَزَةَ قَرْنٍ وَ لَا فَتْحَ وَ لَا نَصْرَ عَيْرَ مَرَّةٍ وَاحِدَةٍ، ثُمَّ فَرَ وَ مَنْحَ عَدُوَّهُ دُبْرَهُ وَ رَجَعَ يُجِبُّ أَصْحَابَهُ! وَ يُجِنُّونَهُ وَ قَدْ فَرَ مِرَارًا! فَإِذَا كَانَ عِنْدَ الرَّحَاءِ وَ الْعَنِيمَةِ تَكَلَّمَ وَ تَعَبَّرَ وَ أَمَرَ وَ نَهَى.

១. អាប៊ូ បាការ និង អូមែរមិនដែលនៅមុខគេទៀងសាសនា

[សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ប៊ីន ក្នុងស័រមានប្រសាសន៍ថា អាមីរុល-មុមីនី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖] ម្នាក់ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ (គឺអូមែរ) ដែលលោកបានឮនោះ មិនដែលទុកឧបសគ្គឆ្ងាយពីខ្លួនឡើយ មិនដែលឈានទៅមុខឡើយ មិនដែលប្រយុទ្ធតតូឡើយ មិនដែលវាយយកបានបន្ទាយណាមួយឡើយ មិនដែលបានជួយម្តងណាឡើយ តែគាត់រត់គេចខ្លួន បែរខ្នងដាក់សត្រូវ ។ ពេលគាត់ត្រឡប់មកវិញ គាត់ចោទកន្លែងទាំងឡាយរបស់គាត់ថាកំសាក ពួកគេក៏បានចោទគាត់អំពីបទតែមួយនេះដែរ ។ គាត់បានរត់គេចខ្លួនច្រើនដង ។ នៅក្នុងគ្រាចម្រុងចម្រើន ពេលមាន[ការចែក]ទ្រព្យបានពីសង្គ្រាម គាត់និយាយនិងផ្លាស់ប្តូរ គាត់បញ្ជានិងហាមឃាត់ ។

وَ لَقَدْ نَادَى ابْنُ عَبْدِ وَدٍّ - يَوْمَ الْخُنْدَقِ - بِاسْمِهِ، فَحَادَ عَنْهُ وَ لَأَدَّ بِأَصْحَابِهِ حَتَّى تَبَسَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِمَا رَأَى بِهِ مِنَ الرُّعْبِ وَ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ «أَيْنَ حَبِيبِي عَلِيٌّ؟ تَقَدَّمَ يَا حَبِيبِي يَا عَلِيُّ».

អ៊ីបនូ អាប់ខូ រុដូ នាសមរក្ខមិខ្លួនដាក់ បានហៅគាត់ ដោយឈ្មោះគាត់ ។ គាត់បានឮពីអ៊ីបនូ អាប់ខូ រុដូ ហើយបានរត់គេចខ្លួនជាមួយកន្លែងទាំងឡាយរបស់គាត់ ដល់ថ្នាក់ព្រះសាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អល់ឡោះហ្ន៎ ញញឹមពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឃើញគាត់ភ័យស្លន់ស្លោ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ឯណាអាលី បុគ្គលសម្លាញ់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} របស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ? អាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បុគ្គលសម្លាញ់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ចូរអ្នកទៅមុខ (គឺចូលប្រយុទ្ធ) ។"

2. عبادتهما الأصنام بعد الإسلام!!

وَ هُوَ الْفَائِلُ يَوْمَ الْخُنْدَقِ لِأَصْحَابِهِ الْأَرْبَعَةِ - أَصْحَابِ الْكِتَابِ وَ الرَّأْيِيِّ - «وَ اللَّهُ أَنْ نَدْفَعَ مُحَمَّدًا إِلَيْهِمْ بِرُمَّتِهِ [وَ] نَسَلَمَ مِنْ ذَلِكَ، حِينَ جَاءَ الْعَدُوُّ مِنْ فَوْقِنَا وَ مِنْ تَحْتِنَا» كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «وَ زُلْزَلُوا زَلْزَالًا شَدِيدًا»، «وَ ظَنُّوا بِاللَّهِ الظَّنُّونَا»، «وَ قَالَ الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا».

២. បុគ្គលទាំងពីរនាក់គោរពរូបបដិមាក្រោយសម័យអ៊ីស្លាម

គាត់ (គឺអ៊ីម៉ារ) ជាបុគ្គលដែលប្រាប់កន្លងទាំងបួននាក់របស់គាត់ គឺអ្នកសរសេររបស់គាត់និងទីប្រឹក្សារបស់គាត់ ថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ បើយើងប្រគល់ខ្លួនមូហាំម៉ាដ្ឋូ ឲ្យទៅពួកគេតែម្តង យើងនឹងរួចខ្លួនពីរឿងនេះ ។" នេះគឺកាលគាត់មានសត្រូវនៅពីលើយើងនិងនៅពីក្រោមយើង ដូចអល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:១១] ភ័យរន្ធត់យ៉ាងខ្លាំងបំផុត ។ [៣៣:១០] ពួកអ្នក[ដែលមានពុតត្បាត]គិតអំពីអល់ឡោះហ្គ័រដោយការប៉ាន់ស្មាន[ផ្សេងៗ] ។ [៣៣:១២] កាលពួកលាក់ពុតនិងពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងដួងចិត្តបានថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រនិងសាសនៈទូតព្រះអង្គមិនបានសន្យាអ្វីឲ្យយើងក្រៅពីការបោកប្រាស់ទេ!"

فَقَالَ لَهُ صَاحِبُهُ: «لَا، وَ لَكِنْ نَتَّخِذُ صَنَمًا عَظِيمًا نَعْبُدُهُ! لِأَنَّا لَا نَأْمَنُ أَنْ يَظْفَرَ ابْنُ أَبِي كَبْشَةَ فَيَكُونُ هَلَكَاتِنَا! وَ [لَكِنْ] يَكُونُ هَذَا الصَّنَمُ [لَنَا دُخْرًا فَإِنْ ظَفَرَتْ فُرَيْشٌ أَظْهَرْنَا عِبَادَةَ هَذَا الصَّنَمِ] وَ أَعْلَمْنَاهُمْ أَنَّا لَنْ نُفَارِقَ دِينَنَا، وَ إِنْ رَجَعْتَ دَوْلَةَ ابْنِ أَبِي كَبْشَةَ كُنَّا مُقِيمِينَ عَلَى عِبَادَةِ هَذَا الصَّنَمِ سِرًّا».

កន្លងរបស់គាត់ (គឺអាហ្វិ បាការ) បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទេ យើងនឹងយករូបបដិមាធំមួយមកគោរពបូជាព្រោះយើងមិនប្រាកដថានឹងរួចខ្លួនទេបើ អ៊ីបនូ អាហ្វិ កាបាស្តាស្ត ឈ្នះនោះ ។ គេនឹងកម្ទេចយើង តែបើយើងមានរូបបដិមានេះជាមួយយើង វានឹងមានអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់យើង ។ ដូច្នោះបើពួកកូរ៉យស្ត ឈ្នះយើង យើងនឹងបង្ហាញឲ្យពួកគេឃើញថាយើងធ្លាប់គោរពសក្ការៈរូបបដិមានេះ យើងនឹងឲ្យពួកគេដឹងថាយើងមិនដែលចោលសាសនាយើងឡើយ ។ បើរដ្ឋបាលរបស់ អ៊ីបនូ អាហ្វិ កាបាស្តាស្ត ត្រឡប់ទៅវិញ យើងនឹងនៅតែគោរពសក្ការៈរូបបដិមានេះដោយលាក់បាំង ។"

فَنَزَلَ جَبْرِئِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأَخْبَرَ [النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِذَلِكَ ثُمَّ خَبَرَ [جَبْرِئِيلَ] بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَعْدَ قَتْلِ ابْنِ عَبْدِ وَ [فَدَعَاهُمَا فَقَالَ: «كَمْ صَنَمٍ عَبَدْتُمَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ»؟ فَقَالَا: يَا مُحَمَّدُ، لَا تَعْرِفُونَا بِمَا مَضَى فِي الْجَاهِلِيَّةِ. فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ [هُمَا]: «فَكَمْ صَنَمٍ تَعْبُدَانِ يَوْمَكُمَا هَذَا»؟ فَقَالَا: وَ الَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ [نَبِيًّا] مَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ مُنْذُ أَظْهَرْنَا مِنْ دِينِكَ مَا أَظْهَرْنَا.

យ៉ឹបរ៉អ៊ីលបានចុះមកប្រាប់ព្រះសាស្តា ឲ្យជ្រាបរឿងនេះ ។ ក្រោយមក ព្រះសាស្តា បានប្រាប់ឲ្យដឹងរឿងនេះក្រោយពីខ្ញុំ បានសម្លាប់ អ៊ីបនូ អ្នកបង្ក រដ្ឋ ។ ព្រះអង្គ បានហៅបុគ្គលទាំងពីរនេះមកជួប ។ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "តើលោកទាំងពីរបានគោរពសក្ការៈរូបបដិមាប៉ុន្មានក្នុងសម័យអរិជ្ជា?" ពួកគាត់បានទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋូ អ៊ីយ ចូរកុំធ្វើឲ្យទូលបង្គំទាំងពីរខ្មាសគេដោយសាររឿងដែលបានកន្លងផុតទៅហើយក្នុងសម័យអរិជ្ជានោះ ។" ព្រះអង្គ បានសួរបុគ្គលទាំងពីរនេះថា៖ "តើលោកទាំងពីរគោរពសក្ការៈរូបបដិមាប៉ុន្មានសព្វថ្ងៃនេះ?" ពួកគាត់បានទូលថា៖ "សូមស្បថចំពោះព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ មកជាមួយការពិតជាព្រះសាស្តា ទូលបង្គំទាំងពីរមិនគោរពសក្ការៈអ្វីផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គ័រ ទេ ចាប់តាំងពីទូលបង្គំទាំងពីរបានឃើញអ្វីដែលទូលបង្គំទាំងពីរបានឃើញពីសាសនារបស់ព្រះអង្គ នោះមកម៉្លោះ ។"

فَقَالَ يَا عَلِيُّ، خُذْ [هَذَا] السَّيْفَ، فَأَنْطَلِقْ إِلَى مَوْضِعِ كَذَا وَ كَذَا فَاسْتَخْرِجِ الصَّخْرَ الَّذِي يَعْبُدَانِهِ فَاهْتِشِمُهُ. فَإِنْ خَالَ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ أَحَدٌ فَاضْرِبْ عُنُقَهُ فَإِنَّكَ بَأَعْيُنِنَا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَا: أَسْتُرْنَا سِتْرَكَ اللهُ. فَقُلْتُ أَنَا هَهُمَا: «إِضْمَنَا لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ أَنْ لَا تَعْبُدَا إِلَّا لِلَّهِ وَ لَا تُشْرِكَا بِهِ شَيْئًا». فَعَاهَدَا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى ذَلِكَ. وَ انْطَلَقْتُ حَتَّى اسْتَخْرَجْتُ الصَّخْرَ مِنْ مَوْضِعِهِ وَ كَسَرْتُ وَجْهَهُ وَ يَدَيْهِ وَ جَذَمْتُ رِجْلَيْهِ، ثُمَّ انْصَرَفْتُ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَوَ اللهُ لَقَدْ عَرَفْتُ [ذَلِكَ] فِي وَجْهِهِمَا [عَلَيَّ] حَتَّى مَاتَا!

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ចូរយកដាវនេះទៅកន្លែងនេះមួយ យករូបបដិមាដែលពួកគេគោរពបូជានោះចេញមកក្រៅ ហើយកម្ទេចវាចោល ។ បើអ្នកណាពាំខ្លួនរវាងអ្នកនិងរូបបដិមានោះ ចូរអ្នកវាយបំបាក់កម្ទេចនោះ ។" បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះបានរលំខ្លួននៅពីមុខព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជួយបិទបាំងទូលបង្គំទាំងពីរផង អស់ឡោះហ្ន៎ رحل នឹងជួយបិទបាំងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم វិញ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានប្រាប់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះថា៖ "លោកទាំងពីរបានធានាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ رحل និងព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយ ថានឹងមិនគោរពសក្ការៈអ្វីក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ رحل ទេ ថានឹងមិនយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ ?" ពួកគាត់បានស្បថចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ رحل រឿងនេះ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទៅយករូបបដិមាចេញពីកន្លែងវាហើយបានកាត់ក្បាលវា កាត់ដៃវា ហើយបានវាយបំបាក់ជើងវា ។ រួចហើយខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទៅជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ رحل ។ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ رحل ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឃើញ[ការខ្មាស]នោះនៅលើទឹកមុខរបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះលុះដល់ថ្ងៃពួកគាត់ស្លាប់ ។" (كتاب سليم بن قيس الهلالي) ១៥

وَإِذْ قَالَتْ طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

១៣. កាលពួកគេមួយក្រុមបានថា៖ "អ្នកស្រុកយ៉ាស្ទ័រិបអើយ (អ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ុ) ពុំមានកន្លែងសម្រាប់អស់លោកទេ[នៅទីនេះ] អស់លោកត្រឡប់ក្រោយ[ទៅកាន់លំនៅដ្ឋានរបស់អស់លោក]វិញទៅ!" ពួកគេមួយក្រុមបានសូមអនុញ្ញាតពីសាស្តា[គេចេះពីសមរម្យ]ដោយថា៖ "ផ្ទះសម្បែងយើងពុំមានអ្នកណាការពារទេ!" ផ្ទះសម្បែងរបស់ពួកគេមិនមែនគ្មានអ្នកការពារទេ តែពួកគេចង់គេចេះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៣

1** . الطَّبْرَسِيُّ: فِي مَعْنَى قَوْلِهِ: «وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ» بَلْ هِيَ رَفِيعَةُ السَّمَكِ، حَصِينَةٌ. عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). «إِنْ يُرِيدُونَ» أَيْ مَا يُرِيدُونَ «إِلَّا فِرَارًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٢٨ . مجمع البيان ٥٤٥:٨)

១**. អាល់-តូបរីស៊ី[មានប្រសាសន៍]អំពីអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ رحل [៣៣:១៣] ផ្ទះសម្បែងរបស់ពួកគេមិនមែនគ្មានអ្នកការពារទេ ពោលគឺ ពួកគេមិនចង់បានអ្វីទេក្រៅពី គេចេះ ។" (مجمع البيان ٥٤٥:٨)

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سَأَلُوا الْفِتْنَةَ لَأْتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾

១៤. បើត្រូវវាយទម្លាយមកលើពួកគេពីគ្រប់ទីកន្លែងស្រុកនោះ បើគេ (គឺសត្រូវ) ឲ្យពួកគេក្បត់ ពួកគេ ច្បាស់ជាព្រមក្បត់ស្ទើរតែមិនរុញរាឡើយ ។

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبِرَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

១៥. ពិតណាស់ពួកគេបានសន្យាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎រួចហើយកាលពីមុន ថាពួកគេនឹងមិនបែរក្រោយ [រត់គេចពីសត្រូវ]ទេ ។ គេនឹងសាកសួរ[ពួកគេ]អំពីកិច្ចសន្យារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾

១៦. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "គេចវេះមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ ។ បើអស់លោក រត់គេចពីការស្លាប់ឬពីការត្រូវសម្លាប់ អស់លោកនឹងបានសប្បាយតែបន្តិចទេ ។"

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سَوْءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾

១៧. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "តើអ្នកណាអាចជួយអស់លោកឲ្យរួចផុតពីអស់ឡោះហ្ន៎បាន បើសិនជាព្រះអង្គមានបំណងអាក្រក់លើអស់លោក ឬបើសិនជាព្រះអង្គមានបំណងប្រោសមេត្តា អស់លោក ?" ពួកគេនឹងមិនមានអ្នកការពារនិងអ្នកជួយសង្គ្រោះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمَعْوِقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾

១៨. អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្នកបង្កឧបសគ្គក្នុងចំណោមពួកអ្នក និងបណ្តាអ្នកដែលនិយាយទៅកាន់ បងប្អូនខ្លួនថា៖ "ចូរអស់លោកមកជាមួយយើង [កុំធ្វើឲ្យពិបាកខ្លួននៅលើផ្លូវអស់ឡោះហ្ន៎] ។" ពួកគេតិចណាស់ដែលចេញទៅច្បាំង ។

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ أَوْلَيْتِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾

១៩. ពួកគេកំណាញ់ចំពោះពួកអ្នក ។ តែពេលមានការភ័យខ្លាច អ្នកនឹងឃើញពួកគេមើលមកអ្នក [អង្វរសូមឲ្យអ្នកជួយ] ភ្នែកស្លោដូចមនុស្សដែលកំពុងត្រូវការស្លាប់បៀតបៀន ។ លុះការភ័យ ខ្លាចបានហួសផុតទៅ ពួកគេវាយប្រហារពួកអ្នកដោយសម្តីដែលធ្វើឲ្យឈឺចាប់ ល្មោភចង់បាន អ្វីដែលល្អ ។ ជនទាំងនេះមិនមានសទ្ធាទេ ។ ហេតុដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យទង្វើពួកគេឥតផល វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ។

33 / ១៧ សូរ៉េ ២២ - ៤២ ជំពូក ៣៣

1. فرار أبي بكر وعمر في الحروب

وَلَسْتُ أَقُولُ: إِنَّ كُلَّ مَنْ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَذَلِكَ، وَ لَكِنْ أَعْظَمُهُمْ وَ جَلُّهُمْ وَ عَامَّتُهُمْ كَانُوا كَذَلِكَ. وَ لَقَدْ كَانَتْ مَعَنَا بَطَانَةٌ لَا تَأَلُّونَا خَبَالًا. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "قَدْ بَدَتِ الْبَعْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَ مَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ".

១. អាប៊ូ បាការ និង អូម៉ារត់គេចពីសមរក្ខមិ ។

ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}មិនថាបុគ្គលទាំងអស់ដែលបាននៅជុំជាមួយរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}នោះដូចនេះទេ ។ តែពួកគេមួយចំនួនធំ ពួកគេភាគច្រើន ពួកគេទូទៅដូចនេះឯង ។ មានមិត្តមួយក្រុមនៅជុំជាមួយយើង ជំនួយរបស់ពួកគេមិនបានដល់យើងទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១១៨] ទោស:ចេញពីមាត់ពួកគេ ឯក្នុងចិត្តពួកគេវិញលាក់ទុកនូវអ្វីដែលអាក្រក់លើសនោះទៀត ។

وَ لَقَدْ كَانَ مِنْهُمْ [بَعْضٌ] مَنْ تَفَضَّلَهُ أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ يَا ابْنَ قَيْسٍ - فَارِيَيْنَ، فَلَا رَمَى بِسَهْمٍ وَ لَا ضَرْبَ بِسَيْفٍ وَ لَا طَعْنَ بِرُمْحٍ. إِذَا كَانَ الْمَوْتُ وَ التَّرَالُ [لَاذٌ وَ تَوَارَى وَ اِغْتَلَّ، وَ] لَاذٌ كَمَا تَلَوُدُ النَّعْجَةُ الْعَوْرَاءُ لَا تَدْفَعُ يَدَ لَامِسٍ، وَ إِذَا لَقِيَ الْعَدُوُّ فَرًّا وَ مَنَحَ الْعَدُوُّ دُبْرَهُ جُبْنًا وَ لُؤْمًا، وَ إِذَا كَانَ عِنْدَ الرَّحَاءِ وَ الْعَيْنِمَةِ تَكَلَّمَ، كَمَا قَالَ اللَّهُ: "سَلَفُوكُمْ بِاللِّسِنَةِ حِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ".

នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ មានអ្នកខ្លះដែលលោកនិងមិត្តរបស់លោកចូលចិត្តជាងគេ អ៊ីបនូ កូយស៍ អ៊ីយ ពួករត់ចោលសមរក្ខមិដែលមិនបានបាញ់គ្រាប់ព្រួញមួយឡើយ ដែលមិនបានកាន់ដារប្រយុទ្ធឡើយ មិនបានត្រូវលំពែងទេ ។ ពេលមានការស្លាប់និងការប្រយុទ្ធ ពួកគេរកលេសលាក់ខ្លួនដោយអះអាងថាមានជម្ងឺ ។ ពួកគេរត់គេចខ្លួនដូចសត្វចៀមរត់គេចខ្លួន មិនឲ្យគេចាប់បានឡើយ ។ ពេលពួកគេជួបសត្រូវ ពួកគេរត់គេច បង្ហាញនូវភាពកំសាកនិងភាពកំណាច ។ បើសិនជានៅក្នុងភាពចម្រុងចម្រើន មាន[ការចែក]ទ្រព្យដែលយកបានពីសង្គ្រាម ពួកគេនិយាយដូចដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:១៩] លុះការភ័យខ្លាចបានហួសផុតទៅ ពួកគេវាយប្រហារពួកអ្នកដោយសម្តីដែលធ្វើឲ្យឈឺចាប់ លោកចង់បានអ្វីដែលល្អ ។"

فَلَا يَزَالُ قَدْ اسْتَأْذَنَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي ضَرْبِ عُنُقِ الرَّجُلِ الَّذِي لَيْسَ يُرِيدُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَتْلَهُ، فَأَيُّ عَلَيْهِ. وَ لَقَدْ نَظَرَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَوْمًا وَ عَلَيْهِ السَّلَاحُ نَائِمًا، فَضَحِكَ [رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ] ثُمَّ قَالَ - يَكْتَبِيهِ - : «أَبَا فُلَانٍ، الْيَوْمُ يَوْمُكَ»!!

ដូច្នោះអ្នកនោះ (គឺអូម៉ារ) សូមអនុញ្ញាតឥតឈប់ពីរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ដើម្បីវាយបំបាក់កបុគ្គលដែលរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មិនចង់ឲ្យសម្លាប់ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានបដិសេធការសូមរបស់អ្នកនោះ ។ ថ្ងៃមួយរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}បានឃើញអ្នកនោះប្រដាប់អាវុធ [នៅពេលដែលពុំមានសង្គ្រាមទេ] ។ រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}ញញឹម ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុកអ្នកនេះអើយ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃរបស់លោក ។"

[قَالَ الْأَشْعَثُ: مَا أَعْلَمَنِي بِمَنْ تَعْنِي! إِنَّ ذَلِكَ يَفِرُّ مِنْهُ الشَّيْطَانُ! قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا ابْنَ قَيْسٍ، لَا أَمِنْ اللَّهُ رَوْعَةَ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ!]

(كتاب سليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٩٦)

អាល់-អាហ្សាប់មានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានប្រាប់ឲ្យទូលបង្គំស្គាល់បុគ្គលដែលគេ និយាយដល់នោះទេក្នុងរឿងនេះ គឺបុគ្គលដែល សូម្បីតែស្មោះត្រង់ក៏រត់គេចពីបុគ្គលនេះដែរនោះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបន្ទ ក្លាយស័រីយ អល់ឡោះហ្គា^{وعد} មិនឲ្យ[អ៊ីម៉ាវ]រួចផុតពីភ្នែករបស់ស្មោះត្រង់ ទេពេលអ្នកនោះ(អ៊ីម៉ាវ) បានថាបែបនេះ ។" (3:113-120 کتاب سليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٩٦)

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

២០. ពួកគេ (ពួកកំសាកទាំងនោះ) គិតថាពួកសហព័ន្ធនឹងមិនចាកចេញទៅទេ ។ បើពួកសហព័ន្ធនឹង ត្រឡប់មកវិញ ពួកគេនឹងបំបែកប្រាថ្នាទៅឯវាលរហោហាន[ដើម្បីលាក់ខ្លួន] ក្នុងចំណោមពួក ចរកជននៃវាលលំហា (គឺពួកអាក្រុប) ពួកគេនឹងសាកសួរដំណឹងពួកអ្នក[តែពីចម្ងាយ] ។ បើពួក គេនៅជាមួយពួកអ្នក ពួកគេនឹងប្រយុទ្ធតែបន្តិចបន្តួចទេ ។

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

២១. ពួកអ្នកមានព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គាជាគំរូមួយដ៏ល្អ[សម្រាប់អនុវត្តតាម] សម្រាប់អ្នក ណា [ក្នុងចំណោមមនុស្ស] ដែលសង្ឃឹមលើអល់ឡោះហ្គានិងថ្ងៃអវសាន ដែលនឹកដល់ អល់ឡោះហ្គាយ៉ាងញឹកញយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២០-២១

1. و في رواية علي بن إبراهيم: نزلت هذه الآية في الثاني لما قال لعبد الرحمن بن عوف: هلم ندفع محمدا إلى قريش و نلحق نحن بقومنا: يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ، لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ ، صفحة : ٤٢٨ . تفسير القمّي ١: ١٨٨)

១. អុលី ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គា បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីបុគ្គលទីពីរ កាលគាត់បានប្រាប់អ្នកខ្លួន-រោះហ្គាម៉ាន ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គាថា៖ "ចូរឲ្យយើងប្រគល់ខ្លួនមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه} ឲ្យទៅ ពួកគូរីយ័ស្ត ហើយចូរឲ្យយើងចងសម្ព័ន្ធមេត្រីជាមួយប្រជារាស្ត្រយើង ។ [៣៣:២០] ពួកគេគិតថាពួក សហព័ន្ធនឹងមិនចាកចេញទៅទេ ។ បើពួកសហព័ន្ធនឹងត្រឡប់មកវិញ ពួកគេនឹងបំបែកប្រាថ្នាទៅឯវាល រហោហាន ក្នុងចំណោមពួកចរកជននៃវាលលំហា ពួកគេនឹងសាកសួរដំណឹងពួកអ្នក[តែពីចម្ងាយ] ។ បើ ពួកគេនៅជាមួយពួកអ្នក ពួកគេនឹងប្រយុទ្ធតែបន្តិចបន្តួចទេ ។" [៣៣:២១] ពួកអ្នកមានព្រះសាសនៈ ទូតរបស់អល់ឡោះហ្គាជាគំរូមួយដ៏ល្អ សម្រាប់អ្នកណាដែលសង្ឃឹមលើអល់ឡោះហ្គានិងថ្ងៃអវសាន ដែលនឹកដល់អល់ឡោះហ្គាយ៉ាងញឹកញយ ។ (تفسير القمّي 2 : 188)

2. **عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنِ الْخَلِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَانَ إِذَا صَلَّى الْعِشَاءَ الْأَخْرَةَ أَمَرَ بِوَضُوءِهِ وَ سَوَاكِهِ يُوضَعُ عِنْدَ رَأْسِهِ مُحَمَّدًا فَيَرْفُدُّ مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَضَّأُ وَيَتَوَضَّأُ وَيُصَلِّي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ

២**. អាឡី ប្រុស អ៊ីប៊ីប្រាអ៊ីម[មានប្រសាសន៍]តពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាហ្សិ អ៊ីមែរ តមកពី ហ្គាម៉ាដូ តមកពី អាល់-ហ្សាឡាប៊ី តមកពី អាហ្សិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេល រំលឹកលុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ស្ទើរតែស្ទើរតែ ក្រោយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យគេយកទឹកសម្រាប់ធ្វើរុក្ខុអ៊ីនិង ប្រាសដុសធ្មេញមកដាក់ក្បែរក្បាលដំណេកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} គ្រប់ឲ្យជិត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ធ្វើអស់រយៈពេលយូរប៉ុណ្ណាស្រេចតែលើអស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ងើបឡើង ដុសធ្មេញ យកទឹករុក្ខុអ៊ី ហើយស្ទើរតែបួនរក់អុត ។

ثُمَّ يَرْفُدُّ ثُمَّ يَتَوَضَّأُ وَيُصَلِّي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ ثُمَّ يَرْفُدُّ حَتَّى إِذَا كَانَ فِي وَجْهِ الصُّبْحِ قَامَ فَأَوْتَرَ ثُمَّ صَلَّى الرَّكَعَتَيْنِ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ធ្វើ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ងើបឡើង ដុសធ្មេញ យកទឹករុក្ខុអ៊ី ហើយស្ទើរតែបួន រក់អុត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ធ្វើលុះដល់មុនពេលព្រឹក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ងើបឡើង ធ្វើស្ទើរតែអាល់- រ៉ាតៀរ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ស្ទើរតែបួនរក់អុត ។"

ثُمَّ قَالَ «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ» فُلْتُ مَتَى كَانَ يَتَوَضَّأُ قَالَ بَعْدَ ثَلَاثِ اللَّيْلِ وَقَالَ فِي حَدِيثٍ آخَرَ بَعْدَ نِصْفِ اللَّيْلِ. (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٤٤٥)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} សូត្រថា៖ "[៣៣:២១] ពួកអ្នកមានព្រះសាសនៈទូតរបស់អស់ឡោះហ្វ័រដ៏គួរមួយ ដ៏ល្អ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ងើបឡើងពេលណា[ដើម្បីស្ទើរតែយប់]?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មាន វចនៈថា៖ "ក្រោយបែកមួយភាគបីនៃពេលយប់ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈនៅក្នុងហ្សាឌីស្ទ្រមួយទៀត ថា៖ "ក្រោយពាក់កណ្តាលយប់ ។" (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٤٤٥)

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

២២. ពេលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាយើងពួកសហព័ន្ធន៍ ពួកគេថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វ័រនិង ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គបានសន្យាឲ្យយើង ។ អស់ឡោះហ្វ័រនិងព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះ អង្គនិយាយការពិត ។" អ្វីទាំងនេះធ្វើឲ្យពួកគេមានជំនឿនិងមានស្វាមីភ័ក្តិចំពោះអស់ឡោះហ្វ័រ] កើនឡើងតែម្យ៉ាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២២

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرِ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُمَانَ عَمَّنْ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه

السلام) قَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) عَلَى التَّلِّ الَّذِي عَلَيْهِ مَسْجِدُ الْفَتْحِ فِي غَزْوَةِ الْأَحْزَابِ فِي لَيْلَةِ ظُلْمَاءَ فَرَوَّ فَقَالَ مَنْ يَذْهَبُ فَيَأْتِينَا بِحَبْرِهِمْ وَ لَهُ الْجَنَّةُ فَلَمْ يَفْعَمْ أَحَدٌ ثُمَّ أَعَادَهَا فَلَمْ يَفْعَمْ أَحَدٌ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) بِيَدِهِ وَ مَا أَرَادَ الْقَوْمُ أَرَادُوا أَفْضَلَ مِنَ الْجَنَّةِ

១. [...] អាប៊ូ អ៊ាប៊ុន្តុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} បានឈរ (គឺប្រជុំ) នៅលើទួលមួយដែលគេបានសាងម៉ាស់យ៉ូដូអាល់-ហ្វាតាស្តូនៅលើនោះ៖ នាសមរក្ខមិអាល់-អាស្តូស្យាប ពេលយប់ឯងតត្រជាក់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណានឹងចេញទៅយកព័ត៌មានពួកគេមកឲ្យយើងអ្នកនោះនឹងបានឋានសួគ៌ ។" មិនមានអ្នកណាងើបទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានថាម្តងទៀត ។ នៅតែមិនមានអ្នកណាងើបឡើងទេ ។ អាប៊ូ អ៊ាប៊ុន្តុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈ ដោយធ្វើកាយវិការដែរ ថា៖ "អ្វីដែលមនុស្សចង់បានគឺអ្វីដែលធំជាងឋានសួគ៌ទៅទៀត ។"

ثُمَّ قَالَ مَنْ هَذَا فَقَالَ حُدَيْفَةُ فَقَالَ أَمَا تَسْمَعُ كَلَامِي مُنْذُ اللَّيْلَةِ وَ لَا تَكَلِّمْ أَ فَبُرْتُ فَقَامَ حُدَيْفَةُ وَ هُوَ يَقُولُ الْفُرَّ وَ الضَّرُّ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ مَنَعَنِي أَنْ أُجِيبَكَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) انْطَلِقْ حَتَّى تَسْمَعَ كَلَامَهُمْ وَ تَأْتِيَنِي بِحَبْرِهِمْ فَلَمَّا ذَهَبَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) احْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ عَن يَمِينِهِ وَ عَن شِمَالِهِ حَتَّى تَرُدَّهُ وَ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) يَا حُدَيْفَةُ لَا تُحَدِّثْ شَيْئًا حَتَّى تَأْتِيَنِي فَأَحَدَ سَيْفُهُ وَ قَوْسُهُ وَ حَجَفْتُهُ قَالَ حُدَيْفَةُ فَحَرَجْتُ وَ مَا بِي مِنْ ضُرٍّ وَ لَا فِرٍّ فَمَرَرْتُ عَلَى بَابِ الْخُنْدَقِ وَ قَدِ اعْتَرَاهُ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْكُفَّارُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាហ្នឹង?" គាត់បានទូលថា៖ "ហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តូ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកមិនឮខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} និយាយតាំងពីយប់មិញទេ? ចូលមកជិតបន្តិច ។" ហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តូបានងើបឡើង ហើយបានទូលថា៖ "ភាពត្រជាក់និងគ្រោះថ្នាក់មិនអាចរារាំងទូលបង្គំបានទេ សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ។" វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរលោកទៅឯពួកគេលុះត្រាតែបានឮសម្តីពួកគេ ហើយចូរនាំដំណឹងពួកគេមកប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។" ពេលគាត់ចេញទៅ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ការពារគាត់ពីមុខគាត់និងពីក្រោយគាត់ ពីខាងស្តាំគាត់និងពីខាងឆ្វេងគាត់ លុះត្រាតែគាត់ត្រឡប់មកវិញ ។" រួចហើយវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តូអើយ ចូរលោកកុំនិយាយអ្វីឡើយមុនមកជួបខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។" គាត់ក៏បានយកដាវ ធ្នូនិងខែលរបស់គាត់ ។ ហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តូបានថា៖ "ខ្ញុំបានចេញទៅ ខ្ញុំមិនចាញ់ទឹកត្រជាក់ទេ ។ ខ្ញុំបានកាត់តាមប្រឡាយ អាល់-ខុន់ដ្យាតូ ដែលបណ្តាអ្នកសទ្ធាបានវាយយកបានពីពួកបដិសេធសទ្ធា ។"

فَلَمَّا تَوَجَّهَ حُدَيْفَةُ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ نَادَى يَا صَرِيحَ الْمَكْرُوبِينَ وَ يَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّينَ اكْشِفْ هَيْبِي وَ عَمِّي وَ كَرِّبِي فَقَدْ تَرَى حَالِي وَ حَالَ أَصْحَابِي

លុះហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តូបានចេញផុតទៅ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} បានងើបឡើង ហើយបានប្រកាសថា៖ "ព្រះជាទីពឹងពាក់របស់ជនមានទុក្ខអើយ ព្រះដែលឆ្លើយតបជនរងទុក្ខអើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} កម្ចាត់ទុក្ខរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ទោសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} និងទុក្ខ ព្រួយរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ផង ព្រោះព្រះ

អង្គ ១ ទ្រង់ទស្សនាការស្ថានភាពរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងស្ថានភាពរបស់កនទាំងឡាយរបស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

فَنَزَلَ عَلَيْهِ جِبْرَائِيلُ (عليه السلام) فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ ذِكْرُهُ قَدْ سَمِعَ مَقَالَتَكَ وَ دُعَاءَكَ وَ قَدْ أَجَابَكَ وَ كَفَّكَ هَؤُلَاءِ عَدْوِكَ فَجَاءَا رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) عَلَى رُكْبَتَيْهِ وَ بَسَطَ يَدَيْهِ وَ أَرْسَلَ عَيْنَيْهِ ثُمَّ قَالَ شُكْرًا شُكْرًا كَمَا رَحِمْتَنِي وَ رَحِمْتَ أَصْحَابِي

យ៉ូបរ៉អ៊ីលបានចុះមកជួបព្រះអង្គ ហើយបានទូលថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ អល់ឡោះហ្ន៎ ទ្រង់សវនាការសម្តីព្រះអង្គ និងការបូងសូងរបស់ព្រះអង្គ ហើយ ហើយព្រះអង្គបានឆ្លើយតប ព្រះអង្គហើយ ។ ព្រះអង្គគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ព្រះអង្គ ក្នុងការតស៊ូទល់ពួកសត្រូវព្រះអង្គ ។" រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ក៏បានលុតជង្គង់ ត្រដាងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ហើយបានបង្ហូរទឹកភ្នែក ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គបានទូលថា៖ "សូមអរព្រះគុណ សូមអរព្រះគុណ ដែល ព្រះអង្គមានព្រះធម៌មេត្តាដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងកនទាំងឡាយរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) قَدْ بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِمْ رِيحًا مِنَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا فِيهَا حَصَى وَ رِيحًا مِنَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ فِيهَا جَنْدُلٌ قَالَ حُدَيْفَةُ فَخَرَجْتُ فَإِذَا أَنَا بِبَيْرَانَ الْقَوْمِ وَ أَقْبَلَ جُنْدُ اللَّهِ الْأَوَّلُ رِيحٌ فِيهَا حَصَى فَمَا تَرَكَتُ لَهُمْ نَارًا إِلَّا أَذْرَتْهَا وَ لَا حِبَاءَ إِلَّا طَرَحْتُهُ وَ لَا رُحْمًا إِلَّا أَلْفَيْتُهُ حَتَّى جَعَلُوا يَنْتَرُسُونَ مِنَ الْحَصَى فَجَعَلْنَا نَسْمَعُ وَ نَرَى وَ نَحْمِلُ فِي الْأَنْرِسَةِ

បន្ទាប់មករស្មីលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ បានបញ្ជូនខ្យល់ពីលើមេឃមកកង លោកនេះដែលមានដុំក្រួស និងខ្យល់មកពីមេឃទីបួនដែលមានដុំថ្ម ។" ហ្ន៎ស្មៃហ្វាស្តូបានថា៖ "ខ្ញុំបាន ចេញទៅ បានឃើញពួកទាំងនោះដុតភ្លើងយ៉ាងច្រើន ។ ទ័ពទីមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ គឺខ្យល់នាំ ក្រួស បានវាយប្រហារពួកគេ ។ ខ្យល់នេះបានពន្លត់ភ្លើងពួកគេគ្មានសល់ឡើយ បានបំផ្លាញជំរុំពួកគេ បានគ្រវាត់លំពែងពួកគេចោលគ្មានសល់ ទាល់តែពួកគេមានតែខែលទេសម្រាប់ការពារខ្លួនទល់នឹងដុំ ក្រួស យើងអាចឮសូរដុំក្រួសវាយលើខែលនោះ ។" صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

فَجَلَسَ حُدَيْفَةُ بَيْنَ رَجُلَيْنِ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَقَامَ إِلَيْهِمَا فِي صُورَةِ رَجُلٍ مُطَاعٍ فِي الْمَشْرِكِينَ فَقَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ نَزَلْتُمْ بِسَاحَةِ هَذَا السَّاحِرِ الْكَذَّابِ أَلَا وَ إِنَّهُ لَنْ يُفُوتَكُمْ مِنْ أَمْرِهِ شَيْءٌ فَإِنَّهُ لَيْسَ سَنَةٌ مُقَامٌ قَدْ هَلَكَ الْخُفُّ وَ الْحَافِرُ فَارْجِعُوا وَ لِيَنْظُرَ كُلُّ رَجُلٍ مِنْكُمْ مَنْ جَلِيسُهُ قَالَ حُدَيْفَةُ فَتَطَرْتُ عَنْ يَمِينِي فَضَرَبْتُ بِيَدِي فَمَلْتُ مِنْ أَنْتَ فَقَالَ مُعَاوِيَةُ فَمَلْتُ لِلَّذِي عَنْ يَسَارِي مَنْ أَنْتَ فَقَالَ سَهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو

ហ្ន៎ស្មៃហ្វាស្តូបានអង្គុយចន្លោះបុរសពីរនាក់ ។ អ៊ីប៊ីសបានងើបឡើង ដោយមានរូបរាង ជាអ្នកពហុទេពនិយមចុះចូលសិប្បមាត់ ។ វាបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ អស់លោកបានបោះជំរុំក្បែរគ្រូ មន្តអាគមបោកប្រាសម្នាក់នេះ ។ គេមិនភ្លេចរឿងបុគ្គលរបស់នេះទេ ។ ឆ្នាំនេះមិនល្អទេ ។ ស្បែកជើង (គឺទ័ពថ្មើជើង) និងក្រចកជើងសត្វ (គឺទ័ពសេះ) ត្រូវបំផ្លិចបំផ្លាញ ។ ចូរអស់លោកត្រឡប់វិញ ។ ម្នាក់ៗ គប្បីមើលបុគ្គលដែលអង្គុយក្បែរខ្លួន ។" ហ្ន៎ស្មៃហ្វាស្តូបានថា៖ "ខ្ញុំក៏បានមើលខាងស្តាំខ្ញុំ បានទះស្មា បុរសនោះហើយបានសួរថា៖ "អ្នកឯងជាអ្នកណា?" អ្នកនោះបានថា៖ "មូអុរីយ៉ាស្តូ ។" ខ្ញុំបានសួរអ្នក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

នៅខាងឆ្វេងខ្ញុំថា៖ "អ្នក ឯងជាអ្នកណា ?" អ្នកនោះបានថា៖ "ស៊ូហ្គាល់ ប៊ីន អ៊ុរ្យូ ។"

قَالَ حُدَيْفَةُ وَ أَقْبَلَ جُنْدُ اللَّهِ الْأَعْظَمُ فَمَامَ أَبُو سُفْيَانَ إِلَى رَاحِلَتِهِ ثُمَّ صَاحَ فِي فُرَيْشِ النَّجَاءِ النَّجَاءِ وَ قَالَ طَلْحَةُ الْأَرْدِيُّ لَقَدْ زَادَكُمْ مُحَمَّدٌ بِشَرٍّ ثُمَّ قَامَ إِلَى رَاحِلَتِهِ وَ صَاحَ فِي بَنِي أَشْجَعِ النَّجَاءِ النَّجَاءِ وَ فَعَلَ غِيْبَتُهُ بُنُ حِصْنٍ مِثْلَهَا ثُمَّ فَعَلَ الْحَارِثُ بُنُ عَوْفِ الْمُزَيْنِيِّ مِثْلَهَا ثُمَّ فَعَلَ الْأَفْرَعُ بُنُ حَابِسٍ مِثْلَهَا وَ ذَهَبَ الْأَحْزَابُ وَ رَجَعَ حُدَيْفَةُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فَأَحْبَرَهُ الْحَبْرَ وَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) إِنَّهُ كَانَ لَيْشِيْبُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

ហ្វ្រូស្តូហ្គាល់បានថា៖ "ទ័ពធំជាងគេរបស់អល់ឡោះហ្វ្រូស្តូបានមកដល់ ។ អាហ្វ្រូ ស៊ូហ្គាយ៉ានបានក្រោកឡើងដើម្បីឡើងជិះអូដ្ឋ បន្ទាប់មកគាត់បានស្រែកឡើង នៅក្នុងចំណោមពួកគូរ៉យ័ស្ត ថា៖ "សន្តិសុខសន្តិសុខ !" តួល់ហ្គាល់ អាល់-អាស្តូខ្ញុំបានថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូបានធ្វើឲ្យលោកកាន់តែខូចខាត !" ហើយក៏បានឡើងជិះអូដ្ឋ ស្រែកនៅក្នុងចំណោមពួកបាន-អាស្តូយ៉ូអាថា៖ "សន្តិសុខ សន្តិសុខ !" អ៊ូយ៉ែណាស្ត ប៊ីន ហ្វ្រូស្តូ ក៏បានធ្វើបែបនេះដែរ ។ បន្ទាប់មកអាល់-ហ្វារីស្ត ប៊ីន អ៊ុរ្យូ អាល់-មូស្តាស៊ីបានធ្វើបែបនេះដែរ ។ អាល់-អាត្មរ៉ូអ៊ី ប៊ីន ហ្វ្រូស្តូក៏បានធ្វើបែបនេះដែរ ។ ដូច្នេះពួកសហព័ន្ធន័រមដៃ (អាល់-អាស្តូស្យាប័) ក៏បានរត់ទៅអស់ ។ ហ្វ្រូស្តូហ្គាល់បានត្រឡប់ទៅរកវិស្វលុលឡោះហ្វ្រូស្តូវិញ បានប្រាប់ព្រះអង្គឲ្យប្រាប់ដំណឹង ។ អាហ្វ្រូ អ្នកខ្ពស់ឡោះហ្វ្រូស្តូមានវចនៈថា៖ "វាដូចថ្ងៃជំនុំជម្រះសម្រាប់ពួកគេ ។" (الكافي 8 : 277 / 420)

***

2** . عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ التَّوْفَلِيِّ عَنِ السَّكُونِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ : إِذَا حَثَّوْتَ التُّرَابَ عَلَى الْمَيِّتِ فَقُلْ إِيْمَانًا بِكَ وَ تَصَدِيقًا بِبِعْنِكَ « هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ » .

២** . អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ែហ្វឹម[មានប្រសាសន៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ណេហ្វាលី តមកពី អាល់-សាគូនី តមកពី អាហ្វ្រូ អ្នកខ្ពស់ឡោះហ្វ្រូស្តូដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលអស់លោកបាចដីទៅលើអ្នកស្លាប់ ចូរសូត្រថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿព្រះអង្គ ជឿថាព្រះអង្គនឹងឲ្យរស់ឡើងវិញ ។ [៣៣:២២] នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វ្រូស្តូនិងព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គបាន សន្យាឲ្យយើង ។"

قَالَ وَ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ مَنْ حَثَّ عَلَى مَيِّتٍ وَ قَالَ هَذَا الْقَوْلُ أَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ ذَرَّةٍ حَسَنَةً . (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ١٩٨)

ព្រះអង្គមានវចនៈថា អាមីរុល-មូមីនីនមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំបានឮវិស្វលុលឡោះហ្វ្រូស្តូមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាបាចដីទៅលើអ្នកស្លាប់ព្រមទាំងសូត្រពាក្យនេះ អល់ឡោះហ្វ្រូស្តូនឹងឲ្យរស់ឡើងអ្នកនោះស្មើនឹងគ្រប់គ្រាប់ធូលី ។" (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ١٩٨)

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

២៣. ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធាមានខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វី (គឺកតិកាសញ្ញា) ដែលខ្លួនបានសន្យា

ជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ។ មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន[ធ្វើទុក្ខរកម្មដើម្បីជំនឿ]
នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾
២៤. [អ្វីៗកើតមានឡើងដូច្នោះ]ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎នឹងតបស្នងបណ្តាសច្ចាការី ព្រោះតែពួកគេស្មោះត្រង់
ព្រះអង្គនឹងផ្ដន្ទាទោសពួកលាក់ពុតបើព្រះអង្គចង់ ឬព្រះអង្គព្រមបែរមករកពួកគេវិញ[ដោយ
សេចក្ដីមេត្តា] ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មហាលើកលែងទោស ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណា
ប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៣-២៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَكَرِيَّا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ سَهْلِ بْنِ عَامِرٍ الْبَجَلِيِّ،
عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ جَابِرِ،
عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كُنْتُ غَاهَدْتُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ رَسُولَهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَا، وَ
عَمِّي حَمْزَةُ، وَ أَخِي جَعْفَرُ، وَ ابْنُ عَمِّي عُبَيْدَةُ بْنُ الْحَارِثِ عَلَى أَمْرٍ وَفِينَا بِهِ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ، فَتَقَدَّمَنِي أَصْحَابِي وَ حُلِفْتُ بَعْدَهُمْ لِمَا أَرَادَ
اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِينَا: ”مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا غَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ“ حَمْزَةُ، وَ جَعْفَرُ، وَ
عُبَيْدَةُ ”وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا“ . فَأَنَا الْمُنْتَظَرُ، وَ مَا بَدَلْتُ تَبْدِيلًا» . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة :

٤٢٩ . تأويل الآيات ٤٤٩/٢:٨)

១. [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាបៀវដែលទទួលបានមកពី អាច យ៉ាតុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា អាល្លឺ
មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសច្ចាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះសាសនៈទុតិ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}
ខ្លួនខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទាល់ព្រមទាំងហ្វាស្វាស៊ុ^{صلوات الله عليه والسلام} ឪពុកមាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាតុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្អូនខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អ៊ីប៊ែដ្វាស៊ុ ប៊ីន
អាល់-ហ្វារីស្វ អំពីរឿងព្រះបញ្ជាដែលយើងត្រូវប្រតិបត្តិតាមដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} និងដើម្បីព្រះ
សាសនៈទុតិ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ដូច្នោះកនររបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងនេះនៅមុខខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្រោយពួកគេ
កាលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបំណង ។ ដូច្នោះព្រះដ៏មហារុងរឿងបានបើកឲ្យដឹងថា: [៣៣:២៣] ក្នុង
ចំណោមអ្នកមានសទ្ធា មានអ្នកខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានសន្យាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ។ មាន
អ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន គឺហ្វាស្វាស៊ុ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាតុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អ៊ីប៊ែដ្វាស៊ុ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុង
ចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។ ដូច្នោះខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នក
ទន្ទឹងរង់ចាំ (تأويل البات 2 : 449 / 8) " (البرهان في تفسير

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ”مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا غَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ“ : «أَيُّ لَا يُعَيِّرُوا أَبَدًا فَمِنْهُمْ ”مَنْ قَضَى نَحْبَهُ“ أَيُّ أَجَلَهُ، وَ هُوَ حَمْزَةُ، وَ جَعْفَرُ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ”وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ“ أَجَلَهُ، يَعْنِي
عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ”وَ مَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا“ * لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَ يُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ» . ** (البرهان في تفسير
القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٣١ . تفسير القمي ١٨٨:٢)

២. អាលី ប៊ិន អ៊ុបរៈហ្វាបានថា អាហ្វិ អាល់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [៣៣:២៣] ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធា មានអ្នកខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ្វា ។ ពោលគឺ ពួកគេមិនកែប្រែទេ (គោលជំហរ) មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន ពោលគឺ កាលបរិច្ឆេទរបស់ខ្លួន បុគ្គលទាំងនោះគឺ ហ្វាស្តាស្ត صلى الله عليه وسلم យ៉ាក្តុហ្វារ صلى الله عليه وسلم និង អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថុលីប صلى الله عليه وسلم នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំចាំកាលបរិច្ឆេទរបស់ខ្លួន صلوات الله عليه والسلام មានន័យថាអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។ [៣៣:២៤] ដើម្បីអល់ឡោះហ្វានឹងតបស្នងបណ្តាសច្ចាការីព្រោះតែពួកគេស្មោះត្រង់ ព្រះអង្គនឹងផ្ដន្ទាទោសពួកលាក់ពុតបើព្រះអង្គចង់ ។" (تفسير القتي 2: 188)

***

3. قَالَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ لَقَدْ ذَكَرْتُكَ اللَّهُ فِي كِتَابِي فَقَالَ "مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَجْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا"

៣. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូអីយ អល់ឡោះហ្វា عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានចែងអំពីអស់លោក (ស្តីអាលី) នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:២៣] ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធា មានអ្នកខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ្វា ។ មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។

إِنَّكُمْ وَفَيْتُمْ بِمَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِيثَاقَكُمْ مِنْ وَلَا تَبَيَّنَا وَ إِنَّا لَمُؤْمِنُونَ وَمَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَجْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا يَا أَبَا مُحَمَّدٍ فَهَلْ سَرَرْتَنَا قَالَ فَلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ زَيْنِي (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٣٣)

អស់លោកបានស្មោះត្រង់ចំពោះពាក្យសច្ចាដែលអល់ឡោះហ្វា عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទទួលពីអស់លោក ពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាយ៉ាស្តយើង عليه السلام ហើយអស់លោកមិនដែលផ្លាស់ប្តូរយើង عليه السلام ជាមួយអ្នកដទៃឡើយ ។ ប្រសិនបើអស់លោកបានធ្វើដូច្នោះ អល់ឡោះហ្វា عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នឹងស្តីបន្ទោសអស់លោក ដូចដែលព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានស្តីបន្ទោសពួកឯទៀត ត្រង់កន្លែងដែលព្រះជាទីរលឹកដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១០២] យើងពុំបានឃើញឡើយថាពួកគេភាគច្រើន[គោរព]ពាក្យសន្យា ។ យើងបានឃើញថាពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពាន ។ អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូអីយ តើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើឲ្យលោកសប្បាយចិត្តទេ ?" លោកបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយបន្ថែមទៀតឲ្យទូលបង្គំបានទេ ក្រាបទូល ។" (الكافي 8: 6/33)

***

4. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَيْمُونِ الْقُدَّاحِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) يَا عَلِيُّ مَنْ أَحْبَبَكَ ثُمَّ مَاتَ فَقَدْ قَضَى نَجْبَهُ وَ مَنْ أَحْبَبَكَ وَ لَمْ يَمُتْ فَهُوَ يَنْتَظِرُ وَ مَا طَلَعَتْ شَمْسٌ وَ لَا غَرَبَتْ إِلَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ بَرَزِيقٍ وَ إِيْمَانٍ وَ فِي نُسَخَةِ نُورٍ. (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٣٠٦)

៤. [...] អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام

អ៊ីយ បុគ្គលដែលស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ហើយបានស្លាប់ បុគ្គលនោះបានធ្វើតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន ហើយ ។ រីឯបុគ្គលដែលស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែលមិនទាន់ស្លាប់ទេនោះ បុគ្គលនោះនៅរង់ចាំ ។ ថ្ងៃដែល រះនិងលិចនោះមករកបុគ្គលនោះដោយនាំមកនូវអំណោយនិងសេចក្តីជឿជាក់ ។" នៅក្នុងអត្ថបទមួយ ច្បាប់ទៀត (គេបានថា)៖ "نور(1) (475 /306 : 8 الكافي)

***

5. فِي كِتَابِ مُثَلِّلِ الْحُسَيْنِ لِأَبِي مُحَمَّدٍ: أَنَّ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أُخْبِرَ بِقَتْلِ رَسُولِهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَقْفَرٍ تَعَرَّعَتْ عَيْنُهُ بِالذُّمُوعِ وَ فَاصَتْ عَلَى حَدِيدِهِ ثُمَّ قَالَ: «فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٥٩)

៥. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាកូតាល់ អាល់-ហ្វ្លែសែន صلوات الله عليه والسلام របស់លោក អាហ្វិ មីខ្លីណាហ្វូ កាលអាល់-ហ្វ្លែសែន صلوات الله عليه والسلام បានទទួលដំណឹងឃាតកម្មរបស់អ្នកនាំសាររបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ីន យ៉ាកូតារ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហូរទឹកព្រះនេត្រយ៉ាងច្រើនមកលើព្រះគណៈ (ផ្តាល់) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ [៣៣:២៣] មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន នៅក្នុងចំណោមពួក គេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។ (تفسير نور الثقلين ហ្វាខ្លីស្រី ៥៦)

***

6. فِي كِتَابِ الْمَنَاقِبِ لِابْنِ شَهْرٍ أَشُوبٍ: أَنَّ أَصْحَابَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِكَرْبَلَاءَ كَانُوا كُلُّ مَنْ أَرَادَ الْخُرُوجَ وَدَّعَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَيَجِيبُهُ: وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ وَ نَحْنُ خَلْفُكَ وَ يَقْرَأُ «فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٦٠)

៦. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-ម៉ាណាគីប របស់អ៊ីបនូ ស្វាស្តរី អាស្តិប[មានសេចក្តីរាយការណ៍ថា៖] បណ្តា សារករបស់អាល់-ហ្វ្លែសែន صلوات الله عليه والسلام នៅឯការបាឡាអ៊ី កាលពួកគេចេញដំណើរ ពួកគេបានទូលសូមលា អាល់-ហ្វ្លែសែន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយសិរីសួស្តី ឱបុត្រវិស្វលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام អ៊ីយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបពួកគេថា៖ "សូមអស់លោកប្រកបដោយសិរីសួស្តី យើង عليهم السلام នៅក្រោយអស់ លោក ។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ [៣៣:២៣] មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ ខ្លួន នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ (تفسير نور الثقلين ហ្វាខ្លីស្រី ៥៧)

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٥٥﴾

២៥. អល់ឡោះហ្វាបានដេញពួកបដិសេធសទ្ធាត្រឡប់វិញជាមួយកំហឹង ដោយពុំបានទទួលអ្វីមួយល្អ ឡើយ ។ អល់ឡោះហ្វាទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំង ។ អល់ឡោះហ្វាទ្រង់ខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២៥

1. الطَّبْرَسِيُّ: فِي مَعْنَى الْآيَةِ: قِيلَ: بِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ قَتَلَهُ عَمْرُو بْنُ عَبْدِ وَدٍّ، وَ كَانَ ذَلِكَ سَبَبَ هَزِيمَةِ الْقَوْمِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ. قَالَ: وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣٤ . مجمع البيان

(៨:៥៥០)

១. អំពីអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ីនេ: អាល់-តួបរីស៊ី បានឲ្យដឹងថា: "ដោយសារតែ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាចិ ត្ថិលិប ^{صلوات الله عليه والسلام} និងដោយសារតែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្លាប់ អ៊ុរ ប៊ិន អុប្ប រុដូ បានជាពួកសត្រូវទទួល បរាជ័យ ។ នេះជាសេចក្តីរាយការណ៍របស់ អុប្ប ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន ម៉ាស៊ីដូ ។ អាចិ អុប្ប ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏មានវចនៈដូច្នោះដែរ ។" (مجمع البيان 8 : 550)

***

2** . مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عِبَادِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ فَضْلِ بْنِ الْقَاسِمِ الْبِرَادِ، عَنْ سَفِيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ زَيْدِ الْيَامِيِّ، عَنْ مَرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ: «وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ بَعْلِيٍّ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا غَزِيْرًا» . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء 4 : صفحة 433 . تأويل الآيات 450/10:2)

២** . មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អុប្បាស៊ីនេមានប្រសាសន៍ថា អាលី ប៊ិន អាល់-អុប្បាស៊ីនេបានរាយការណ៍ ប្រាប់យើងតមកពី អាចិ សាមីដូ អាបាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុប តមកពី ហ្វាដ្ឋល ប៊ិន អាល់-ត្ថិស៊ីម អាល់-បារីដ្ឋ តមកពី ស៊ីហ្វយ៉ាន អាល់-ស្មៅរី តមកពី ស្វីបៃដ្ឋ អាល់-យ៉ាមី តមកពី មូរ៉ា:ត្ថិ តមកពី អុប្ប ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន ម៉ាស៊ីដូដែលតែងសូត្រថា: [៣៣:២៥] អល់ឡោះហ្គាទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំងអាស្រ័យអាលី ។ អល់ឡោះហ្គាទ្រង់ខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ ។" (تأويل الآيات 450/10:2)

***

3** . وَ سَبَبُ نُزُولِ هَذِهِ الْآيَةِ: أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ كُفُّوا الْقِتَالَ بِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ أَنَّ الْمُشْرِكِينَ تَحَرَّبُوا، وَ اجْتَمَعُوا فِي غَزَاةِ الْخُنْدَقِ - وَ الْقِصَّةُ مَشْهُورَةٌ، غَيْرَ أَنَّا نَحْكِي طَرَفًا مِنْهَا - وَ هُوَ:

៣** . មូលហេតុនៃការដាក់អាយ៉ាស៊ីនេ: មកនោះគឺមុមិនមិនត្រូវការអ្វីទេដែលមានអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុង ចម្បាំង ពួកបដិសេធសទ្ធារូមដៃគ្នាជាសហព័ន្ធនៅប្រយុទ្ធនៅប្រឡាយអាល់-ខុនដ្ឋាត្ថុ គេស្គាល់រឿង នេះល្បីរន្ទី លើកលែងតែរឿងនេះដែលនឹងរៀបរាប់ប្រាប់ខ្លះៗ គឺ:

أَنَّ عَمْرَو بْنَ عَبْدِ وَدٍّ كَانَ فَارِسَ فُرَيْشِ الْمَشْهُورِ، وَ كَانَ يُعَدُّ بِأَلْفِ فَارِسٍ، وَ كَانَ قَدْ شَهِدَ بَدْرًا، وَ لَمْ يَشْهَدْ أُحُدًا، فَلَمَّا كَانَ يَوْمَ الْخُنْدَقِ حَرَجَ مُعَلِّمًا لِيَرَى النَّاسَ مَقَامَهُ، فَلَمَّا رَأَى الْخُنْدَقَ، قَالَ: مَكِيدَةٌ، وَ لَمْ نَعْرِفْهَا مِنْ قَبْلُ.

អ៊ុរ ប៊ិន រុដូជាយុទ្ធជនទ័ពសេ:គ្វីយ័ដ៏ល្បីម្នាក់ គេប្រៀបធៀបគាត់ស្មើនឹងយុទ្ធជនទ័ពសេ:មួយពាន់ នាក់ ។ គាត់បានចូលរួមក្នុងសមរក្ខមិបាដ្ឋារ តែមិនបានចូលរួមក្នុងសមរក្ខមិអ៊ុហ្វិដ្ឋុទេ ។ ពេលកើតមាន សង្គ្រាមនៅអាល់-ខុនដ្ឋាត្ថុ គាត់បានបង្ហាញខ្លួនជាអ្នកណែនាំដើម្បីឲ្យមនុស្សស្គាល់ឋាន:គាត់ ។ តែ ពេលគាត់បានឃើញប្រឡាយ គាត់បានថា: "ឧបាយកល យើងមិនដែលឃើញពីមុនមកហើយទេ ។"

وَ حَمَلَ فَرَسَهُ عَلَيْهِ، فَعَطَفَهُ، وَ وَقَفَ بِإِزَاءِ الْمُسْلِمِينَ، وَ نَادَى: هَلْ مِنْ مُبَارِزٍ؟ فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «أَنَا، يَا رَسُولَ اللَّهِ». فَقَالَ لَهُ: «إِنَّهُ عَمْرَوُ، اجْلِسْ»

គាត់បានចាប់សេះមកជិះកន្លងលើប្រឡាយ បានទៅឈប់នៅខាងពួកមុស្លីម ហើយស្រែកថា៖ "មានអ្នកណាប្រយុទ្ធតតូទេ?" តែពុំមានអ្នកណាឆ្លើយគាត់ទេ ។ អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បានងើបឡើង ថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ!" រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "នេះគឺអ្សរ អង្គុយមក ។"

فَنَادَى ثَانِيَةً، فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «أَنَا، يَا رَسُولَ اللَّهِ». فَقَالَ لَهُ: «إِنَّهُ عَمْرُو، اجلس».

គាត់បានស្រែកសួរជាលើកទីពីរ តែពុំមានអ្នកណាឆ្លើយគាត់ទេ ។ អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បានងើបឡើង ថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ!" រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "នេះគឺអ្សរ អង្គុយមក ។"

فَنَادَى ثَالِثَةً، فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ. فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ»، فَقَالَ لَهُ: «إِنَّهُ عَمْرُو». «وَ إِنْ كَانَ عَمْرًا فَاسْتَأْذِنَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي بَرَازِهِ، فَأَذِنَ لَهُ.

គាត់បានស្រែកសួរជាលើកទីបី តែពុំមានអ្នកណាឆ្លើយគាត់ទេ ។ អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បានងើបឡើង ថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ!" រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "នេះគឺអ្សរ ។" អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ទូលថា៖ "ទោះបីគាត់អ្សរក៏ដោយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូមអនុញ្ញាតព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ចូលច្បាំងតតូជាមួយគាត់ រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលច្បាំង ។

قَالَ خَذِيفَةُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ): فَأَلْبَسَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) دِرْعَهُ [ذَاتَ الْفُضُولِ، وَ أَعْطَاهُ دَا الْفَقَارِ، وَ عَمَّمَهُ عِمَامَتَهُ السَّحَابَ عَلَى رَأْسِهِ تِسْعَةَ أَذْوَارٍ، وَ قَالَ لَهُ: «تَقَدَّمْ».

ហ្ន៎ស្វែហ្វាស្តុមានប្រសាសន៍ថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ពាក់អាវក្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឈ្មោះ ស្វាត់ អាល់-ហ្ន៎ខូល ឲ្យអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ឲ្យដាវស្វីល-ហ្ន៎ក្សរទៅអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ដូតក្បាលអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប្រាំបួនជុំដោយឈ្នួតក្បាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានប្រាប់អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូលទៅចុះ!"

فَأَمَّا وَئِي، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «بَرَزَ الْإِيمَانُ كُلُّهُ إِلَى الشِّرْكِ كُلِّهِ، اللَّهُمَّ احْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ، وَ مِنْ خَلْفِهِ، وَ عَنْ يَمِينِهِ، وَ عَنْ شِمَالِهِ، وَ مِنْ فَوْقِ رَأْسِهِ، وَ مِنْ تَحْتِ قَدَمَيْهِ».

ពេលអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បែរខ្លួន ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ជំនឿទាំងអស់ចូលទៅប្រយុទ្ធតតូទល់នឹងអំពើបដិសេធសទ្ធាទាំងអស់ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ការពារគេពីខាងមុខគេពីខាងក្រោយគេពីខាងស្តាំគេពីខាងឆ្វេងគេពីខាងលើក្បាលគេពីខាងក្រោមជើងគេ ។"

فَأَمَّا رَأَهُ عَمْرُو، قَالَ لَهُ: مَنْ أَنْتَ؟ قَالَ: «أَنَا عَلِيٌّ». قَالَ: «إِنَّ عِبْدَ مَنْأَفٍ؟ قَالَ: «أَنَا عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ» فَقَالَ: «عَيْرُكَ - يَا ابْنَ أَخِي

— مِنْ أَعْمَامِكِ أَسْنُ مِنْكَ، فَإِنِّي أَكْرَهُ أَنْ أَهْرَقَ دَمَكَ. فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَأَكْرَهُ أَنْ أَهْرَقَ دَمَكَ».

ពេលអ្នកបានឃើញព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} គាត់បានថា៖ "អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកណា ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} គាត់បានថា៖ "តូនរបស់អ្នកបង្កប់ ម៉ាណាហ្ន៎ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី បឺន អាហ្វិ ត្វីលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" គាត់បានថា៖ "[ចូររកអ្នកប្រយុទ្ធ] ផ្សេងពីអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាឪពុកមារបស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នក ចាស់ជាងអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} តូនប្រុសរបស់បងប្អូនប្រុសខ្ញុំអើយ ព្រោះខ្ញុំមិនចង់បង្ហូរឈាមអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់គាត់ថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំមិនចង់បង្ហូរឈាមលោកទេ ។"

قَالَ: فَعَضِبَ عَمْرُو، وَ نَزَلَ عَنْ فَرَسِهِ، وَ عَقَرَهَا، وَ سَلَّ سَيْفَهُ كَأَنَّهُ شُعْلَةُ نَارٍ، ثُمَّ أَقْبَلَ نَحْوَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَاسْتَقْبَلَهُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِدِرْقَتِهِ، فَقَدَّهَا، وَ أَثْبَتَ فِيهَا السَّيْفَ، وَ أَصَابَ رَأْسَهُ فَشَحَّهٗ، وَ ثُمَّ إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ضَرَبَهُ عَلَى حَبْلِ عَاتِقِهِ، فَسَقَطَ إِلَى الْأَرْضِ، وَ تَارَتْ بَيْنَهُمَا عَجَاجَةٌ،

លោក (គឺអ្នករាយការណ៍) មានប្រសាសន៍ថា៖ "អ្នកក្រោធ ចុះពីលើសេះហើយសម្លាប់សេះនោះ កញ្ចក់ ^{صلوات الله عليه والسلام} យកដាវដូចអណ្តាតភ្លើងហើយមកជិតអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រឈមតទល់នឹងគាត់ជាមួយខែល ^{صلوات الله عليه والسلام} តែខែលនោះជ្រុះពីដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាវអ្នកពុះខែលនោះមកត្រូវមុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បណ្តាលឲ្យមាន ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្នាម ។ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាញខ្សែលើកគាត់ ធ្វើឲ្យគាត់ដួលទៅលើដី ហុយធ្វើលើទ្រលោមលើបុរសទាំងពីរ ។

فَسَمِعْنَا نَكْبِيرَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : «فَقَتَلَهُ، وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ».

បន្ទាប់យើងបានឮអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} តាក់បៀវ រឺសូលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏មានព្រះវចនៈថា៖ "គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្លាប់ ^{صلوات الله عليه والسلام} គាត់ហើយ សូមស្បថចំពោះព្រះដែលក្តាប់ជីវិតខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ: وَ حَزَّ رَأْسُهُ، وَ أَتَى بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ وَجْهُهُ يَتَهَلَّلُ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أُبَشِّرُ - يَا عَلِيُّ - فَلَوْ وَزَنَ الْيَوْمَ عَمَلُكَ بِعَمَلِ امَّةِ مُحَمَّدٍ لَرَجَحَ عَمَلُكَ بِعَمَلِهِمْ، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمْ يَنْقُ بَيْتٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِلَّا وَ دَخَلَهُ وَهْنٌ، وَ لَا بَيْتٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا وَ دَخَلَهُ عِزٌّ».

លោក (គឺអ្នករាយការណ៍) មានប្រសាសន៍ថា៖ "ក្បាលគាត់ធ្លាក់ដី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកជួប ^{صلوات الله عليه والسلام} រឺសូលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមួយក្បាលនោះ មុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចាំងរស្មី ។ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលដំណឹងល្អ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ! ប្រសិនបើគេថ្លឹងទង្វើរបស់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងថ្ងៃនេះ ជាមួយសហគមន៍របស់មូហ្វាម៉ាដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ទង្វើអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាកដជាធ្ងន់ជាងទង្វើពួកគេ ។" ដូច្នោះហើយបាន ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាភាពអន់ខ្សោយជ្រាបចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធាគ្មានសល់ ។ ដូច្នោះហើយបានជា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំណាចប្រាបចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកមុស្លីមគ្មានសល់មួយឡើយ ។

قَالَ: وَ لَمَّا قُتِلَ عَمْرُو، وَ حُذِلَ الْأَحْزَابُ، أَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ رِيحاً وَ جُنُوداً مِنَ الْمَلَائِكَةِ، فَوَلَّوْا مُدْبِرِينَ بَعْضِ قِبَالٍ، وَ سَبَبُهُ قَتْلُ عَمْرُو، فَمِنْ ذَلِكَ قَالَ سُبْحَانَهُ: "وَ كَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ بِعَلِيٍّ" (عَلَيْهِ السَّلَامُ). * (الرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣٣)

. (تأويل الآيات ٤٥٠/١٢:٢)

លោក (គឺអ្នករាយការណ៍) មានប្រសាសន៍ថា៖ "កាលអ្នកត្រូវសម្លាប់ ពួកសហព័ន្ធន៍បានបោះបង់ចោលសង្គ្រាម អស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជូនខ្យល់និងទ័ពទៅតាមកលើពួកគេ ។ ពួកគេក៏បានបែរក្រោយរត់ដោយពុំបានចូលប្រយុទ្ធទេ មូលហេតុគឺការសម្លាប់អ្នក ។ ដូច្នេះព្រះដ៏មហារុងរឿងបានបន្ទូលថា៖ [៣៣:២៥] អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំង **អាស្រ័យ អុលី** ។" (تأويل الآيات ٤٥٠/١٢:٢)

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٣٦﴾

២៦. ព្រះអង្គបានទម្លាក់បណ្តាជនគម្ពីរដែលបានគាំទ្រពួកគេ (គឺពួកសហព័ន្ធន៍) ពីលើបន្ទាយពួកគេ ព្រះអង្គបានចោលការភ័យរន្ធត់ទៅក្នុងចិត្តពួកគេ ។ ពួកអ្នកបានសម្លាប់[ពួកគេ]មួយក្រុម បានចាប់ខ្លួន[ពួកគេ]មួយក្រុមទៀត ។

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدَيْرَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٣٧﴾

២៧. ព្រះអង្គបានប្រគល់ឲ្យពួកអ្នកជាកេរមរតកទឹកដីពួកគេ ផ្ទះសម្បែងពួកគេ ទ្រព្យពួកគេនិងដែនដីមួយរបស់ពួកគេដែលពួកអ្នកមិនដែលដើរជាន់ឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២៦-២៧

1** . عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ نَزَلَ فِي بَيْتِي فُرَيْطَةَ: ... فَلَمَّا دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْمَدِينَةَ، وَ اللَّوَاءُ مَعْقُودٌ، أَرَادَ أَنْ يَغْتَسِلَ مِنَ الْعُبَارِ، فَنَادَاهُ جَبْرِئِيلُ: «عَذِيرُكَ مِنْ مُحَارِبٍ، وَ اللَّهُ مَا وَضَعَتِ الْمَلَائِكَةُ لِأُمَّتَيْهَا، فَكَيْفَ تَضَعُ لِأُمَّتِكَ؟ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ لَا تَصْلِيَ الْعَصْرَ إِلَّا بِبَيْتِي فُرَيْطَةَ، فَإِنِّي مُتَقَدِّمُكَ، وَ مُزَلِّلُ بِحِمِّ حَصْنَتِهِمْ، إِنَّا كُنَّا فِي آثَارِ الْقَوْمِ، نَرْجُوهُمْ زَجْرًا، حَتَّىٰ بَلَّغُوا حَمْرَاءَ الْأَسَدِ».

១** . អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ៃម[មានប្រសាសន៍ថា]អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវដាក់មកស្តីអំពីពួកបាន គូរ៉យស្មោះត្រង់ ។ កាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎បានចូលទៅក្នុងនគរម៉ាឌីណាស៊ូ បានចងទង់ជ័យ ព្រះអង្គបានចងសម្អាតខ្លួនពីធូលី ។ យ៉ីបរ៉ៃមបានស្រែកថា៖ "អភិជនភាពរបស់ព្រះអង្គមកពីអ្នកច្បាំង ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនបានដាក់ទៅតាមកឲ្យសហគមន៍នេះទេ ។ តើព្រះអង្គនឹងដាក់ទៅតាមកឲ្យសហគមន៍ព្រះអង្គម្តេចទៅ? អស់ឡោះហ្ន៎ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាមកថាព្រះអង្គមិនត្រូវស្លៀកខ្នុរទេដរាបណាមិនទាន់បានចាត់ការពួកគេបាន គូរ៉យស្មោះត្រង់ទេនោះ ។ ទូលបង្គំបានចាត់ការមុនព្រះអង្គ ទូលបង្គំនឹងគ្រលុក (គឺវាយប្រហារ) ពួកគេនៅក្នុងបន្ទាយពួកគេ ។ យើងប្រកិតតាមជំហានជើងប្រជារាស្ត្រ ។ យើងនឹងយាត់ពួកគេលុះត្រាព្រះអង្គទៅដល់ ហារ៉ាអុ អាល់-អាសាដូ ។"

فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَاسْتَقْبَلَهُ حَارِثَةُ بْنُ التُّعْمَانِ، فَقَالَ لَهُ: «مَا الْحُبْرُ، يَا حَارِثَةُ؟». قَالَ: «بَابِي أَنْتَ وَ أُمِّي - يَا رَسُولَ اللَّهِ - هَذَا دِخِيَةُ الْكَلْبِيِّ يُنَادِي فِي النَّاسِ: أَلَا لَا يُصَلِّيَنَّ الْعَصْرَ أَحَدٌ إِلَّا فِي بَيْتِي فُرَيْطَةَ. فَقَالَ: «ذَلِكَ جَبْرَيْلُ، ادْعُوا لِي عَلِيًّا».

វិស្វលុលឡោះហ្មុំបានចេញដំណើរ ហ្វារីស្វាស្មុំ អាល់-នុអ៊ុម៉ានី បានជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់លោកថា៖ "ហ្វារីស្វាស្មុំអើយ មានដំណឹងទេ?" លោកបានទូលថា៖ "សូមបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} វិស្វលុលឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខ្លះហ្មុំយ៉ាស្មុំ អាល់-កាល់ប៊ីបានប្រកាសប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា៖ "កុំឲ្យអ្នកណាមួយស្ម័គ្រចិត្តអុស្ត្រាដរាបណាមិនបានចាត់ការពួកបាន គួររិះស្ទោះត្រង់ទេនោះ!" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺយ៉ូបរ៉េអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ហោរ៉ាអាលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។"

فَجَاءَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُ: «نَادٍ فِي النَّاسِ: لَا يُصَلِّيَنَّ أَحَدٌ الْعَصْرَ إِلَّا فِي بَيْتِي فُرَيْطَةَ». فَجَاءَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَتَنَادَى فِيهِمْ، فَخَرَجَ النَّاسُ، فَبَادَرُوا إِلَى بَيْتِي فُرَيْطَةَ.

អាលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មកដល់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប្រាប់អាលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប្រកាសប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា៖ "កុំឲ្យអ្នកណាមួយស្ម័គ្រចិត្តអុស្ត្រាដរាបណាពុំបានចាត់ការពួកបាន គួររិះស្ទោះត្រង់ទេនោះ!" អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានចាកចេញ ប្រកាសហៅប្រជារាស្ត្រ ហើយនាំពួកគេទៅរកពួកបាន គួររិះស្ទោះត្រង់ ។

وَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بَيْنَ يَدَيْهِ، مَعَ الرَّابَةِ الْعُظْمَى، وَ كَانَ حُجْبِيُّ بْنُ أَحْطَبٍ لَمَّا أَنهَزَمَتْ فُرَيْشٌ، جَاءَ وَ دَخَلَ حِصْنَ بَيْتِي فُرَيْطَةَ، فَجَاءَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَحَاطَ بِحِصْنِهِمْ، فَأَشْرَفَ عَلَيْهِمْ كَعْبُ بْنُ أَسَدٍ مِنَ الْحِصْنِ يَشْتَبِهِمْ، وَ يَشْتَبِعُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)،

វិស្វលុលឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានចេញដំណើរ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នៅពីមុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} កាន់ទង់ធំ ។ ពេលពួកគួររិះស្ទោះបានបរាជ័យសង្គ្រាម ហ្វៃ ប៊ីន អាគ្គុត្តប័ បានរត់ចេញទៅចូលក្នុងបន្ទាយរបស់ពួកបាន គួររិះស្ទោះត្រង់ ។ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក៏បានមកដល់ បានព័ទ្ធបន្ទាយពួកគេ ។ បន្ទាប់មក កាអុប័ ប៊ីន អាសាដូ បានចេញពីក្នុងបន្ទាប់មកដេរាប្រមាថពួកគេ និងដេរាប្រមាថវិស្វលុលឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។

فَأَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَلَى حِمَارٍ، فَاسْتَقْبَلَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: «بَابِي أَنْتَ وَ أُمِّي - يَا رَسُولَ اللَّهِ - لَا تَدُنْ مِنَ الْحِصْنِ». فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «يَا عَلِيُّ، لَعَلَّهُمْ شَتَمُونِي؟ إِنَّهُمْ لَوْ قَدَّ رَأَوْنِي لَأَذَّهْمَ اللَّهُ».

វិស្វលុលឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជិះលាមកកាន់មុខបន្ទាយ តែអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពាំងមុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "ទូលបង្គំសូមបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} វិស្វលុលឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} កុំទៅជិតបន្ទាយ ។" វិស្វលុលឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ព្រោះតែពួកគេបានដេរាប្រមាថខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឬ? បើពួកគេឃើញខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អស់ឡោះហ្មុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងបន្តោកពួកគេ!"

... وَ كَانَ حَوْلَ الْحِصْنِ نَحْلٌ كَثِيرٌ، فَأَشَارَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِيَدِهِ، فَتَبَاعَدَ عَنْهُ، وَ تَفَرَّقَ فِي الْمَفَارِجِ، وَ أَنْزَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الْعَسْكَرَ حَوْلَ حِصْنِهِمْ، فَحَاصَرَهُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، فَلَمْ يُطْلِعْ مِنْهُمْ أَحَدًا رَأْسَهُ، فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ نَزَلَ إِلَيْهِ

عَزَّالُ بْنُ سُئُولٍ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، تُعْطِينَا مَا أَعْطَيْتَ إِخْوَانَنَا مِنْ بَنِي النَّضِيرِ؟ اِحْفَظْ دِمَاءَنَا، وَ تُخْلِ لِكَ الْبِلَادَ وَ مَا فِيهَا، وَ لَا نَكْتُمُكَ شَيْئًا. فَقَالَ: «لَا، أَوْ تَنْزِلُونَ عَلَيَّ حُكْمِي».

នៅជុំវិញបន្ទាយមានដើមលម្អើច្រើន ។ រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានធ្វើកាយវិការដៃទៅរកដើមលម្អើទាំងនោះ ដើមលម្អើទាំងនោះដកថយទៅនៅឯកន្លែងដីទទេ ដាច់ពីបន្ទាយ ។ រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបោះជំរំទំពនៅជុំវិញបន្ទាយ ។ គេបានឡោមព័ទ្ធបន្ទាយនោះអស់បីថ្ងៃ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយអើតក្បាលចេញពីបន្ទាយទេ ។ ក្រោយពីបីថ្ងៃ ក៏ស្ងៀម ប៊ិន ស្ម័យបានចុះពីលើបន្ទាយមកជួបពួកគេ ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ សូមឲ្យមកយើងអ្វីដែលគេបានឲ្យទៅបងប្អូនយើងបាន ណាជ្រៀវ ។ សូមកុំបង្ហូរឈាមយើង យើងនឹងប្រគល់ស្រុកនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងស្រុកនោះឲ្យលោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم យើងនឹងមិនលាក់អ្វីទេ ។" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេ អស់លោកត្រូវធ្វើតាមការសម្រេចពីរបស់ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។"

فَرَجَعَ، وَ بَقُوا أَيَّامًا، فَبَكَتِ النِّسَاءُ وَ الصَّبِيَانُ إِلَيْهِمْ، وَ جَزَعُوا جَزَعًا شَدِيدًا، فَلَمَّا اشْتَدَّ عَلَيْهِمُ الْحِصَارُ نَزَلُوا عَلَيَّ حُكْمَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالرَّجَالِ، فَكَتَبُوا، وَ كَانُوا سَبْعَ مِائَةٍ، وَ أَمَرَ بِالنِّسَاءِ، فَغَزَلْنَ.

គាត់បានត្រឡប់ទៅវិញ នៅអស់រយៈពេលមួយថ្ងៃ ។ ស្រ្តីនិងក្មេងៗពួកគេយំ ក្តីញត្តរខ្លាំង ។ លុះការឡោមព័ទ្ធកាន់តែធ្វើឲ្យពួកគេលំបាកខ្លាំងឡើងៗ ពួកគេក៏ព្រមធ្វើតាមការសម្រេចរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلی الل� علیہ وآلہ وسلم ដាក់បញ្ជាឲ្យចងពួកបុរស បុរសទាំងនោះមានចំនួន ៧០០ នាក់ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានដាក់បញ្ជាឲ្យលែងបណ្តាស្រ្តី ។

فَأُخْرِجَ كَعْبُ بْنُ أَسَدٍ، مَجْمُوعَةً يَدِيهِ إِلَى عُنُقِهِ، وَ كَانَ حَمِيلاً وَسِيمًا، فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ لَهُ: «يَا كَعْبُ، أَمَا نَفَعْتَكَ وَصِيَّتِي ابْنِ الْحَوَاسِ؟! الْحَبِيرُ الذَّكِيُّ الَّذِي قَدِمَ عَلَيْكُمْ مِنَ الشَّامِ، فَقَالَ: تَرَكْتُ الْحَمْرَ وَ الْخَنْزِيرَ، وَ جِئْتُ إِلَى الْبُؤْسِ وَ التَّمُورِ، لِنَبِيِّ يُبْعَثُ، مَخْرَجُهُ بِمَكَّةَ، وَ مُهَاجِرَتُهُ فِي هَذِهِ الْبَحِيرَةِ، يَحْتَرِي بِالْكُسَيْرَاتِ وَ التَّمِيرَاتِ، وَ يَرَكِبُ الْحِمَارَ الْعُزْبِي، فِي عَيْنِيهِ حُمْرَةٌ، بَيْنَ كَفَيْهِ خَاتَمُ النَّبُوءَةِ، يَضَعُ سَيْفَهُ عَلَى عَاتِقِهِ، لَا يُبَالِي مَنْ لَاقَى مِنْكُمْ، يَبْلُغُ سُلْطَانَهُ مُنْقَطِعَ الْحُفِّ وَ الْحَافِرِ».

កាអ្នាប់ ប៊ិន សាអ្នដ្ន៎ បានចេញពីក្នុងបន្ទាយ ដៃត្រូវចងភ្ជាប់នឹងក លោកជាបុរសមានរូបសង្ហា ។ ពេលរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មើលទៅគាត់ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "កាអ្នាប់អើយ បណ្តាំរបស់ អ៊ីបន្នូ អាល់-ហ្គាវ៉ាស់ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់លោកទេ ? លោកមេសាសនាយ៉ាហ្ន៎ខ្លីឆ្លាតវៃម្នាក់ដែលបានមករកអស់លោកពីស្រុកស៊ីរី ដោយថា៖ "ចូរចៀសវាងគ្រឿងស្រវឹងនិងជ្រូក ។ ខ្ញុំបានទៅរកប្រកាអាក្រក់និងផ្លែលម្អើ ពីព្រោះព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មួយអង្គនឹងត្រូវចាត់បញ្ជូនមក នឹងចាកចេញមកម៉ាកកាស្នុ នឹងភៀសខ្លួនមកកន្លែងនេះ នឹងកាត់ផ្តាច់កំហកចិត្ត នឹងជិះលើខ្នងលាឥតកែប លានោះមានភ្នែកក្រហម ត្រង់ចន្លោះស្មាគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះសង្ហារ (ត្រា) ព្រះសាស្តា គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងដាក់ដាវលើស្មាគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងមិនអើពើអស់លោកណាម្នាក់ដែលគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជួបប្រទះនោះទេ អំណាចគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អាចកាត់ស្បែកជើងនិងក្រចកសេះបាន ។"

فَقَالَ: قَدْ كَانَ ذَلِكَ يَا مُحَمَّدُ، وَ لَوْلَا أَنَّ الْيَهُودَ يُعَيِّرُونِي أَنِّي جَزَعْتُ عِنْدَ الْقَتْلِ لَأَمَنْتُ بِكَ، وَ صَدَّقْتُكَ، وَ لَكِنِّي عَلَى دِينِ الْيَهُودِيَّةِ، عَلَيْهِ أَحْيَاءُ، وَ عَلَيْهِ أَمْوَاتٌ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «فَدِّمُوهُ فَاصْرُبُوا عُنُقَهُ» فَضْرِبَتْ عُنُقَهُ.

គាត់បានទូលថា: "ត្រូវហើយ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ! បើពួកយ៉ាហ្វិឌីគាំទ្រខ្ញុំ ខ្ញុំច្បាស់ជាសោកសៅអំពី ការប្រយុទ្ធដោយជឿលោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ខ្ញុំនឹងព្រមទទួលស្គាល់លោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តែខ្ញុំនៅក្នុងសាសនារបស់ពួក យ៉ាហ្វិឌី ។ ខ្ញុំរស់ក្នុងសាសនានេះ ខ្ញុំត្រូវស្លាប់ក្នុងសាសនានេះ ។" វិស្វលុលឡោះហ្វ្លែ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈ ថា: "កាត់កគេទៅ!" គេក៏បានកាត់កគាត់ ។

ثُمَّ قَدِمَ حَيْيُ بْنُ أَخْطَبٍ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «يَا فَاسِقُ، كَيْفَ رَأَيْتَ صُنْعَ اللَّهِ بِكَ؟» فَقَالَ: وَاللَّهِ - يَا مُحَمَّدُ - مَا أَلَوْمُ نَفْسِي فِي عِدَاوَتِكَ، وَ لَقَدْ قَلَعْتُ كُلَّ مَقْلَقٍ، وَ جَهَدْتُ كُلَّ الْجُهْدِ، وَ لَكِن مِّنْ يَّحْذِلُ اللَّهُ يَخْذِلُ، ... فَقَدِمَ، وَ ضَرَبَ عُنُقَهُ فَمَتَّلَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي الْبَرْدَيْنِ: بِالْعَدَاةِ، وَ الْعَشِيِّ، فِي ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، وَ كَانَ يَقُولُ: «اسْفُوهُمُ الْعَذْبَ، وَ أَطْعَمُوهُمْ الطَّيِّبَ، وَ أَحْسِنُوا إِسَارَهُمْ». حَتَّى قَتَلَهُمْ كُلَّهُمْ، وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ فِيهِمْ: "وَ أَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِبِهِمْ" أَي مِنْ حُصُونِهِمْ "وَ قَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ" إِلَى قَوْلِهِ: "وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا". ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٤٣٤ . تفسير القمي ١: ١٨٩)

បន្ទាប់មក ហ្វែ ហ្វិស អាក់ត្រប់ មកដល់ វិស្វលុលឡោះហ្វ្លែ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ប្រាប់គាត់ថា: "បុគ្គលអាក្រក់អើយ! លោក ឃើញទេថាអស់ឡោះហ្វ្លែបានធ្វើខ្លះចំពោះលោក?" គាត់បានថា: "សូមស្ស៊ីចំពោះអស់ឡោះហ្វ្លែ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ ខ្ញុំមិនបន្ទោសខ្លួនឯងទេអំពីការចាត់ទុកលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាសត្រូវនោះ ទោះបីត្រូវគ្រលុក ត្រូវវាយប្រហារខ្លាំងយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្វីដែលយើងចោលនៅខាងក្រោយនោះ អស់ឡោះហ្វ្លែទេដែល បានធ្វើឲ្យកើតឡើងដូច្នោះ ។" វិស្វលុលឡោះហ្វ្លែ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ក៏បានឲ្យគេកាត់កគាត់ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសម្លាប់ ពួកគេពីរពេលគ្រជាក់ ពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច អស់រយៈពេលបីថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ឲ្យពួកគេដឹកទឹកសាប (គឺទឹកល្អ) ឲ្យបាយល្អពួកគេបរិភោគ ចូរប្រព្រឹត្តល្អលើទាសៈភាពពួកគេ ។" លុះត្រាតែព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសម្លាប់ពួកគេទាំងអស់ អស់ឡោះហ្វ្លែ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបើកឲ្យព្រះសាសនៈទូត صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះ អង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដឹងអំពីពួកគេនោះថា: [៣៣:២៦] ព្រះអង្គបានទម្លាក់បណ្តាជនគម្ពីរដែលបានគាំទ្រពួកគេពីលើ បន្ទាយពួកគេ ព្រះអង្គបានចោលការភ័យរន្ធត់ទៅក្នុងចិត្តពួកគេ លុះដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم [៣៣:២៧] អស់ឡោះហ្វ្លែទ្រង់មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។" (تفسير القمي ١: ١٨٩)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ تُرِيدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبَّنَّهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾

២៨. សាស្ត្រាអើយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្តាភរិយារបស់អ្នកថា: "បើនាងទាំងអស់គ្នាប្រាថ្នាជីវិតលោក នេះនិងពន្លឺបំភាន់របស់វា ចូរនាងទាំងអស់គ្នាមកចុះ ខ្ញុំនឹងឲ្យពួកនាងនូវទ្រព្យ ខ្ញុំនឹងឲ្យនាងទាំង អស់គ្នាមានសេរីភាពដោយវិធីប្រសើរ ។

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

២៩. តែបើសិនជានាងទាំងអស់គ្នាចង់បានអស់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គនិងលំនៅបរលោក អស់ឡោះហ្វ្លែបានត្រៀមរង្វាន់ដ៏បរទុកសម្រាប់ពួកនាងណាដែលប្រព្រឹត្តល្អ ។"

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ سَمَاعَةَ، عَنِ ابْنِ رَبَاطٍ، عَنْ عِيصِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ رَجُلٍ خَيْرٍ امْرَأَتَهُ فَاخْتَارَتْ نَفْسَهَا، بَانَتْ مِنْهُ؟ قَالَ: «لَا إِنَّمَا هَذَا شَيْءٌ كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) خَاصَّةً، أَمْرٌ بِذَلِكَ فَعَلَّ، وَ لَوْ اخْتَرْنَ أَنْفُسَهُنَّ لَطَلَّقَهُنَّ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”قُلْ لِأَزْوَاجِكُمْ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَ أُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا“ . (الكافي ، الجزء ٦ ، الصفحة ١٣٧)

១. [...] អ្វីស្អ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាធិ អ្នកបំប្លែងឈ្មោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសម្នាក់ ដែលបានទុកជម្រើសឲ្យភរិយាគាត់ ដើម្បីនឹងឲ្យនាងអាចជ្រើសរើសយកបានដោយខ្លួនឯង តើនាង អាចជ្រើសរើសយកសេរីភាពពីបុរសនោះបានទេ ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ នេះគឺអ្វីដែលបាន តែលើវិស្វលុលឈ្មោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ជាពិសេសប៉ុណ្ណោះទេ ។ គេបានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ធ្វើដូច្នោះ ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ក៏ បានធ្វើដូច្នោះមែន ។ ប្រសិនបើពួកនាងនោះជ្រើសរើសយកខ្លួនឯងរៀងៗខ្លួននោះ ពួកគេនឹងទៅជាអ្នក ដែលមិនមានទំនាក់ទំនងគ្នាទេ (លែងលះគ្នា) ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [៣៣:២៨] សាស្ត្រាអឺយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្តាភរិយារបស់អ្នកថា៖ "បើនាងទាំងអស់គ្នាប្រាថ្នាជីវិតលោកនេះនិង ពន្លឺបំភាន់របស់វា ចូរនាងទាំងអស់គ្នាមកចុះ ខ្ញុំនឹងឲ្យពួកនាងនូវទ្រព្យ ខ្ញុំនឹងឲ្យនាងទាំងអស់គ្នាមាន សេរីភាពដោយវិធីប្រសើរ ។ (الكافي 6: 137 / 3)

***

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْقُضَيْلِ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيِّ، قَالَ: ذَكَرَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «أَنَّ زَيْنَبَ قَالَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله): لَا تَعْدِلُ وَ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ؟! وَ قَالَتْ خَفِصَةُ: إِنْ طَلَقْنَا وَ جَدْنَا قَوْمَنَا أَكْفَاءَنَا.

២. [...] អាធិ អ្នកបំប្លែងឈ្មោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើកឡើងថា៖ "ស្រីណាមិនបានប្រាប់វិស្វលុលឈ្មោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ថា៖ "ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} មិនប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ទេ ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ជាវិស្វលុលឈ្មោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ឬ ?" ហ្ន៎ហ្ន៎ស្លៀកស្លៀកស្រីបាន ថា៖ "ប្រសិនបើព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} លែងលះអស់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់ខ្ញុំម្ចាស់អាចនឹងរកអ្នក[រកភរិយា]សមរម្យជាមួយ អស់ខ្ញុំម្ចាស់បាន ក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រយើង ។"

فَاحْتَسِبِ الْوَحْيِي عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) عَشْرِينَ يَوْمًا قَالَ فَأَنْفَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِرَسُولِهِ (صلى الله عليه و آله)، فَأَنْزَلَ: ”يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكُمْ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ“ إِلَى قَوْلِهِ: ”أَجْرًا عَظِيمًا“ قَالَ فَاخْتَرَنَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ، وَ لَوْ اخْتَرْنَ أَنْفُسَهُنَّ لَبِنَّ، وَ إِنْ اخْتَرْنَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ فَلَيْسَ بِشَيْءٍ». (الكافي ، الجزء ٦ ، الصفحة ١٣٨)

ការបើកឲ្យដឹងមកលើវិស្វលុលឈ្មោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ត្រូវផ្អាកអស់រយៈពេលម្ភៃថ្ងៃ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} បានដាក់ចុះមកនូវអាយ៉ាស្ត ^[៣៣:២៨] សាស្ត្រាអឺយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្តាភរិយារបស់អ្នកថា៖ "បើ នាងទាំងអស់គ្នាប្រាថ្នាជីវិតលោកនេះនិងពន្លឺបំភាន់របស់វា ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عز وجل} [៣៣:៣១] អំណោយដ៏ថ្លៃថ្នូរសម្រាប់នាង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} និងព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គ ^{عز وجل} បានទុកជម្រើសឲ្យព្រះមហេសីទាំងនេះ ប្រសិនបើអស់ព្រះនាងជ្រើសរើសយកខ្លួនឯង រៀងៗខ្លួន អស់ព្រះអង្គនឹងលែងមានទំនាក់ទំនងរវាងគ្នានិងគ្នា (នឹងត្រូវលែងលះគ្នា) ប្រសិនបើអស់ ព្រះនាងជ្រើសរើសយកអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} និងព្រះសាសនៈទូត ^{صلى الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} នឹងពុំមានអ្វីទេ ។"

(الكافي 6: 138 / 2)

***

3. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ ابْنِ أَبِي نَصْرِ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى بْنِ أَعْيَنَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ: «إِنَّ بَعْضَ نِسَاءِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه و آله) قَالَتْ: أَيْرَى مُحَمَّدٌ أَنَّهُ لَوْ طَلَقْنَا لَا نَجِدُ الْأَكْفَاءَ مِنْ قَوْمِنَا؟ قَالَ فَغَضِبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ مِنْ فَوْقِ سَنَعِ سَمَاوَاتِهِ، فَأَمَرَهُ، فَخَيَّرَهُنَّ، حَتَّى انْتَهَى إِلَى زَيْنَبِ بِنْتِ جَحْشٍ، فَقَامَتْ، وَ قَبَّلَتْهُ، وَ قَالَتْ: أَخْتَارُ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ». (الكافي , الجزء ٦ , الصفحة ١٣٨)

៣. អ្នកបំប្លែង អាក្រក់ ប្រាកដ មិន អាច មិន បាន ថា ខ្ញុំ បាន ឮ អាច ឬ អ្នកបំប្លែង ឡោះ ហ្ន៎ មាន វចនៈ ថា៖ "ព្រះ មហេសី មួយ អង្គ របស់ ព្រះ សាស្តា មាន សុវណ្ណ ថា៖ "តើ ព្រះ មហេសី ទាំង អស់ យល់ ឃើញ ដូច ម្តេច បើ សិន ជា ម្នាក់ ម៉ា ដូច លែង លះ យើង តើ យើង មិន អាច រក បុរស ណា បាន ក្នុង ចំណោម ប្រជារាស្ត្រ យើង ទេ ឬ?" អស់ ឡោះ ហ្ន៎ ទ្រង់ ព្រះ ពិរោធ នៅ លើ មេឃ ជាន់ ទី ប្រាំ ពីរ ហើយ បាន ដាក់ ព្រះ បញ្ជា មក លើ ព្រះ អង្គ ថា ព្រះ អង្គ ត្រូវ តែ ប្រទាន ទ្រព្យ ឲ្យ អស់ ព្រះ មហេសី ។ ដូច្នេះ ព្រះ អង្គ បាន មក ជួប ស្រី ណា បំប្លែង មិន ត្រូវ យ៉ាង ស្រស់ ព្រះ នាង ក៏ បាន ក្រោក មក ថើប ព្រះ អង្គ ហើយ មាន សុវណ្ណ ថា៖ "ខ្ញុំ ម្ចាស់ ជ្រើស រើស យក អស់ ឡោះ ហ្ន៎ និង ព្រះ សាសនៈ ទុក ព្រះ អង្គ ។" (3 / 138 : 6 (الكافي))

يَنْسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيَّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾
៣០. បណ្តា ភរិយា របស់ ព្រះ សាស្តា អើយ ពួក នាង ណា មួយ ដែល ប្រព្រឹត្ត អំពើ ទាប ថោក ដាក់ ស្បែង នាង នោះ នឹង ត្រូវ ផ្ដន្ទា ទោស មួយ ជា ពីរ ។ វា ជា ការ ងាយ ស្រួល សម្រាប់ អស់ ឡោះ ហ្ន៎ ។

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلْ صَالِحًا نُؤْتِنَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
៣១. [រីង] ពួក នាង ណា មួយ ដែល ប្រតិបត្តិ តាម អស់ ឡោះ ហ្ន៎ និង សាសនៈ ទុក ព្រះ អង្គ ដែល ធ្វើ ល្អ យើង នឹង ឲ្យ រង្វាន់ នាង នោះ ពីរ ដង យើង បាន ត្រៀម អំណោយ ដ៏ ថ្លៃថ្នូរ សម្រាប់ នាង ។

អធិប្បាយ អាយ៉ាស្ត ៣០-៣១

4. ثُمَّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ حَمَادٍ، عَنْ حَرِيٍّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيَّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ"، قَالَ: «الْفَاحِشَةُ: الْخُرُوجُ بِالسَّيْفِ». * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٤١ . تفسير القمي ١٩٣ : ٢)

៤. [...] ហ្ន៎ វិញ បាន ថា ខ្ញុំ បាន សួរ អាច ឬ អ្នកបំប្លែង ឡោះ ហ្ន៎ អំពី ព្រះ បន្ទូល អស់ ឡោះ ហ្ន៎ [៣៣:៣០] បណ្តា ភរិយា របស់ ព្រះ សាស្តា អើយ ពួក នាង ណា មួយ ដែល ប្រព្រឹត្ត អំពើ ទាប ថោក ដាក់ ស្បែង នាង នោះ នឹង ត្រូវ ផ្ដន្ទា ទោស មួយ ជា ពីរ ថា៖ "អំពើ ទាប ថោក គឺ ការ កាន់ អាវុធ ប្រឆាំង (ក្នុង ការ ប្រយុទ្ធ) ។"

(تفسير القمي 2: 193)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنْ كَرَامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ

الجزء ٢٢ - الجزء ٤٣ - ٢٢

(عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ لِي: «أَتَدْرِي مَا الْفَاحِشَةُ الْمُبِينَةُ؟» قُلْتُ: لَا. قَالَ: «قَتَلَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)» يَعْنِي أَهْلَ الْجَمَلِ. (الرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٤١ . تأويل الآيات ٤٥٣/١٣: ٢)

៥. [...] ទទួលបានពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានគំណាលថា អាហ្វិ អ្នកប្រឆាំងខ្មែរឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا} មាន រចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា: "តើលោកដឹងទេថាអ្វីគឺ អំពើទាបថោកដាក់ស្បែក?" ខ្ញុំបានថា: "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ក្រាបទូល។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានរចនៈថា: "ប្រយុទ្ធតទល់ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلا} ។ មានន័យថាពួក យ៉ាមីល (أهل الجمل) សមរម្យមិយ៉ាមីល) ។" (13 / 453 : 2 13 / 453)

يَنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتَنْ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

៣២. បណ្តាភរិយាព្រះសាស្តាអឺយ ពួកនាងមិនដូចស្ត្រីទូទៅទេ ។ បើពួកនាងមានជំនឿស្រប [ចំពោះ អល់ឡោះហ្ន៎] ចូរពួកនាងកុំប្រើសម្តីផ្អែមជាមួយមនុស្សប្រុសដល់មិនមែនជាក្រុមគ្រួសារពួក នាង] ក្រែងលោបុគ្គលដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្តចង់បាន[ពួកនាង]ខ្លាំង ។ ចូរពួកនាងនិយាយ ស្តីដោយសម្តីសមរម្យ[ម៉ឺងម៉ាត់] ។

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتَيْنَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

៣៣. ចូរពួកនាងនៅក្នុងផ្ទះសម្បែងពួកនាង ចូរពួកនាងកុំបង្ហាញឲ្យឃើញរូបរាងដូច[បណ្តាស្ត្រី]ដែល ធ្លាប់បានបង្ហាញឲ្យឃើញក្នុងសម័យខ្លោលកាលពីមុន ។ ចូរពួកនាងធ្វើនមស្តារ[គោរពបូជា អល់ឡោះហ្ន៎] ចូរពួកនាងបរិច្ចាគទាន ចូរពួកនាងស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្ទុកពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះ ស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្តា]អឺយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៣២-៣៣

1. قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ مُوسَى التَّلْعُكْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَيْسَى بْنُ مُوسَى الهَاشِمِيُّ بِسَرٍّ مَنْ رَأَى، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ، وَ قَدْ نَزَلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ الْآيَةُ: ”إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا“ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ): يَا عَلِيُّ، هَذِهِ الْآيَةُ نَزَلَتْ فِيكَ، وَ فِي سِنِّي، وَ الْآيَةُ مِنْ وُلْدِكَ.

១. [...] អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាស៊ីនី ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ បានថ្លែងប្រាប់យើងតពី ហ្វារូន ប៊ិន មូសា អាល់-តាល់អ៊ុកបារី ដែលបានថ្លែងតពី អ៊ីសា ប៊ិន មូសា អាល់-ហ្វាស៊ីមី នៅឯ ស៊ីរ៉េ-ម៉ាន-រ៉ា (សាម៉ារ៉េ) តពីឪពុកលោកដែលបានថ្លែងតពីឪពុកលោក ដែលបានថ្លែងតពីបុព្វបុរសរបស់លោក ដែលបានថ្លែង តពីអាល់-ហ្វាស៊ីនី^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានរចនៈតមកពី អុលី^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានរចនៈថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا}

បានមករកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅឯផ្ទះរបស់ អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ رضي الله عنها ហើយអាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបានបើកឲ្យ
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជ្រាបគឺ៖ [៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ្ន៎គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្ទុកពួក
 អ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្តា]អើយ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះ
 វចនៈថា៖ "អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم សំដៅមកលើចៅទាំង
 ពីរ صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم និងសំដៅមកលើបណ្តាអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលចេញមកពីកូនៗ صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ كِمِ الْأَيَّامَةِ مِنْ بَعْدِكَ؟ قَالَ: أَنْتَ - يَا عَلِيُّ - ثُمَّ ابْنَاكَ: الْحُسَيْنُ، وَ الْحُسَيْنُ، وَ بَعْدَ الْحُسَيْنِ عَلِيُّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ
 عَلِيٍّ مُحَمَّدٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ جَعْفَرُ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ جَعْفَرٍ مُوسَى ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُوسَى عَلِيُّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ مُحَمَّدٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ عَلِيُّ
 ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ الْحُسَيْنُ ابْنُهُ، وَ الْحُجَّةُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ

ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! តើមានប៉ុន្មានអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ
 មានព្រះវចនៈថា៖ "អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ គឺមានអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់មកនឹងមានកូនៗ صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ អាល់-
 ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم និងអាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស
 កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី
 មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន យ៉ាកុប្វា صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី យ៉ាកុប្វា صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន
 មូសា صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី មូសា صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។
 បន្ទាប់ពី អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم និង
 មាន អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់ពី អុលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងមាន អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុស
 កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយនឹងមាន អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលចេញមកពីកូនប្រុស صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ អាល់-
 ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

هَكَذَا وَجَدْتُ أَسْمَاءَهُمْ مَكْتُوبَةً عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ، فَسَأَلْتُ اللَّهَ تَعَالَى عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، هُمْ الْأَيَّامَةُ بَعْدَكَ، مُطَهَّرُونَ مَعْصُومُونَ،
 وَ أَعْدَاؤُهُمْ مَلْعُونُونَ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٤٤ . كفاية الأثر: ١٥٥)

ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឃើញឈ្មោះរបស់ពួកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ចារទុកនៅលើជើងព្រះរាជបល័្ន័ដូចនេះឯង ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានសួរ
 អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! ពួកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់ពី
 អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ពួកគេសុក្រឹតបរិសុទ្ធ មិនចេះខុសទេ ឯពួកគេត្រូវរបស់ពួកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺពួកត្រូវបណ្តាសា ។" صلوات الله عليه وآله وسلم
 (كفاية الأثر: 155)

***

2. حديث الكساء وآية التطهير

قَالَ سَلِيمٌ: ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَيُّهَا النَّاسُ، أ تَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ فِي كِتَابِهِ "إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ
 يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا". فَجَمَعَنِي وَ فَاطِمَةَ وَ ابْنَتِي حَسَنًا وَ حُسَيْنًا، ثُمَّ أَلْفَى عَلَيْنَا كِسَاءً وَ قَالَ: «هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَ لِحْمَتِي، يُؤَلِّمُهُمْ مَا يُؤَلِّمُنِي
 وَ يُؤَدِّبُنِي مَا يُؤَدِّبُهُمْ وَ يُحَرِّجُنِي مَا يُحَرِّجُهُمْ، فَأَذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ طَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا». فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: وَ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ:
 «أَنْتَ إِلَى حَيْرٍ، إِنَّمَا نَزَلَتْ فِي وَ فِي أُخِي [وَ فِي ابْنَتِي فَاطِمَةَ] وَ فِي ابْنَتِي وَ فِي تِسْعَةٍ مِنْ وُلْدِ ابْنِي الْحُسَيْنِ خَاصَّةً لَيْسَ مَعَنَا فِيهَا أَحَدٌ
 غَيْرُهُمْ؟» فَقَالُوا كُلُّهُمْ: نَشْهَدُ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ حَدَّثَتْنَا بِذَلِكَ، فَسَأَلْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَحَدَّثَتْنَا كَمَا حَدَّثَتْنَا بِهِ أُمَّ سَلَمَةَ.

(كتاب سليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٣٦)

២. ហ្គាឌីស្វ "អាល់-គីសាអ៍" និង អាយ៉ាស៊ូ ត្រីហ្គៀរ (ជម្រះបន្ទុក)

ស៊ូលែម [ប៊ិន កូយ័ស៍] មានថា បន្ទាប់មកអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើអស់លោក ដឹងទេថាអល់ឡោះហ្គៀរបានដាក់មកថា [៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ្គៀរគ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពី មន្ទិល ជម្រះបន្ទុកពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្តា]អើយ ក្នុងព្រះ គម្ពីរព្រះអង្គ ^{عن} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រជុំខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្គាឌីម៉ាស ^{سلا الله عليها} និងកូនប្រុស ^{عليهم السلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងហ្គៀសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដណ្តប់យើង ^{عليهم} ជាមួយក្រណាត់សំពត់មួយ ហើយមានព្រះ វចនៈថា៖ "នេះគឺព្រះរាជកុលដ្ឋានខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងសាច់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យពួកគេ ^{عليهم} ទាស់ចិត្ត នឹងធ្វើឲ្យ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាស់ចិត្តដែរ ។ អ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យពួកគេ ^{عليهم} ឈឺចាប់ នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឈឺចាប់ដែរ ។ អ្វីមួយដែល ធ្វើឲ្យពួកគេ ^{عليهم} មានកង្វល់ នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានកង្វល់ដែរ ។ ភាពមិនស្អាតមិនប៉ះ ពាល់ពួកគេជាដាច់ ខាត ពួកគេ ^{عليهم} ត្រូវបន្ទុកជ្រះស្អាតដោយការបន្ទុកជម្រះដ៏ហ្មត់ចត់ ។" អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ ^{رضي الله عنها} បានថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! ឯខ្ញុំម្ចាស់ ^{رضي الله عنها} វិញ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក ^{رضي الله عنها} នៅលើសេចក្តី ល្អ តែអ្វីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដាច់ឡែកអំពីរូបខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទាល់ អំពីប្អូនប្រុស ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីកូនស្រី ^{سلا الله عليها} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីកូនប្រុសទាំងពីរ ^{عليهم} របស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអំពីបុគ្គលទាំងប្រាំបួន ^{عليهم} ដែលចេញមកពីបណ្តាកូនប្រុស ^{عليهم} របស់អាល់-ហ្គៀសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} កូនប្រុស ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" មិនមានអ្នកផ្សេងចូលរួមជាមួយពួកគេ ^{عليهم} ទេ នៅក្នុងនេះ ក្រៅពីពួកគេ ^{عليهم} នោះ?" ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានថា៖ "យើងសូមជាកសិណសាក្សីថា អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ ^{رضي الله عنها} បានថ្លែងរឿងនោះប្រាប់យើង ។ យើងបានសួរវិស្វលុលឡោះហ្គៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ថ្លែងប្រាប់យើងដូច អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ ^{رضي الله عنها} បានថ្លែងប្រាប់យើងដែរ ។" (99 ហ្គាឌីស្វ 99 99)

***

3. و عنه: قَالَ أَبُو الْجَارُودِ: وَ قَالَ زَيْدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ جُحَلَاءَ مِنَ النَّاسِ يَزْعُمُونَ أَنَّ أَرَادَ بِهَذِهِ آيَةَ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ قَدْ كَذَبُوا وَ أَغْوَوْا وَ أَيْمَ اللَّهُ لَوْ عَنَى بِهَا أَزْوَاجِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَقَالَ: لِيُدْهَبَ عَنْكَ الرَّجْسُ، وَ يُطَهَّرَكَ تَطْهِيراً. وَ لَكَانَ الْكَلَامُ مُؤْتَنَأً، ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٦٠ . تفسير القمّي ١٩٣ : ٢)

៣. រាយការណ៍ពីលោក (គឺអាល្លឺ ប៊ិន អ៊ីបរហ្គៀម) ដែលមានប្រសាសន៍ថា អាហ្គី អាល់-យ៉ាវូដូបាន តំណាលថា ស្វែដ្ឋី បុត្ររបស់ អាល្លឺ ប៊ិន អាល់-ហ្គៀសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា៖ "មនុស្សអវិជ្ជាបានអះអាងថា អាយ៉ាស៊ូនេះស្តីអំពីមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេនិយាយកុហក ប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។ ខ្ញុំសូមស្ស្រងចំពោះអល់ឡោះហ្គៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា បើអាយ៉ាស៊ូនេះស្តីអំពីមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} មែននោះ អល់ឡោះហ្គៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាកដជាមានព្រះបន្ទូលថា៖ "មានព្រះបំណងឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្ទុកពួកនាង (يُطَهَّرُكُمْ) ឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ" ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមានភេទជា ឥត្តិលិដ្ឋ (ពោលគឺ អល់ឡោះហ្គៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាកដជានិយាយតែអំពីមនុស្សស្រី) ។" (193 : 2 99)

***

4. ** عَنْ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُمَانَ بْنِ عَيْسَى، وَ حَمَادِ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ

السَّلَامُ)... قَالَ: فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا أَبَا بَكْرٍ، تَفَرَّقَ كِتَابُ اللَّهِ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَأَخْبَرَنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا"، فِيمَنْ نَزَلَتْ، أَمْ فِينَا أَمْ فِي غَيْرِنَا؟ قَالَ: بَلْ فِيكُمْ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٣٤٦ . تفسير القمّي ١: ١٥٥)

៤**. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានរាយការណ៍ប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមែរ តមកពី អ៊ីស្រាអែល ប៊ិន អ៊ីសា និង ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីស្រាអែល តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរ អាហ្វិ បាការ ថា៖ "អាហ្វិ បាការ អើយ លោកបានសូត្រព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វា ^{عجل} ទេ?" លោកបានថា៖ "បានសូត្រ ១" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះសូមលោកអធិប្បាយប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា ^{عجل} [៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ្វាគ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្ទុក ពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្តា]អើយ ។ តើត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអ្វី អំពីយើង ^{عليهم السلام} ឬអំពីអ្នកដទៃ?" អាហ្វិ បាការ បានថា៖ "អំពីអល់ឡោះហ្វា ^{عليهم السلام} ១" (تفسير القمّي ١: ١٥٥)

***

5**. و عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ". قَالَ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».

៥**. ទទួលបានពីលោក (គឺលោក អាល់-គ្វឺឡែនី) ដែលបានតំណាលតមកពី អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូម តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី យូនុស និង អាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី សាស្តា ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ អាហ្វិ សាអ៊ីដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី យូនុស តមកពី អ៊ីបនូ មុសកាន់ តមកពី អាហ្វិ បាការដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា ^{عجل} [៤:៥៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វា ចូរស្តាប់បង្គាប់សាស្តានិងបណ្តាអាជ្ញាធរ ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាលី ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថុលីប ^{عليهم السلام} អំពី អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអំពី អាល់-ហ្វាសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

فَقُلْتُ لَهُ: إِنَّ النَّاسَ يُقُولُونَ: فَمَا لَهُمْ يُسَمُّ عَلِيًّا وَ أَهْلَ بَيْتِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؟

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "គេ (មនុស្សទូទៅ) ថាហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្វា ^{عجل} មិនបានចែងបញ្ជាក់ឈ្មោះ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងគ្រួសារព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វា ^{عجل} ។"

قَالَ: فَقَالَ: «قُولُوا لَهُمْ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) نَزَلَتْ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَ لَمْ يُسَمَّ اللَّهُ لَهُمْ ثَلَاثًا، وَ لَا أَرْبَعًا، حَتَّى كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هُوَ الَّذِي فَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ، وَ نَزَلَتْ عَلَيْهِ الرِّكَاءُ وَ لَمْ يُسَمَّ لَهُمْ مِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ دَرْهَمًا دَرْهَمًا، حَتَّى كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هُوَ الَّذِي فَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ، وَ نَزَلَ الْحُجُّ وَ لَمْ يُغَلَّ لَهُمْ طَوْفُوا سَبْعًا، حَتَّى كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هُوَ الَّذِي فَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ.

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកប្រាប់ពួកគេថា ព្រះបញ្ជាឲ្យស្ម័គ្រចិត្តត្រូវដាក់មកលើ

រឿងស្នេហាស្រឡាត់ស្រឡាយ រវាង រដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជន ត្រូវបាន បញ្ជាក់ ចំពោះ ពួកគេ ដោយ ប្រយោជន៍ របស់ ពួកគេ ។

រឿងស្នេហាស្រឡាត់ស្រឡាយ រវាង រដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជន ត្រូវបាន បញ្ជាក់ ចំពោះ ពួកគេ ដោយ ប្រយោជន៍ របស់ ពួកគេ ។

រឿងស្នេហាស្រឡាត់ស្រឡាយ រវាង រដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជន ត្រូវបាន បញ្ជាក់ ចំពោះ ពួកគេ ដោយ ប្រយោជន៍ របស់ ពួកគេ ។

وَنَزَلَتْ "أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ" وَ نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ، وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ) : مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ. وَ قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : أَوْصِيكُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ وَ أَهْلِ بَيْتِي، فَإِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ لَا يُفَرِّقَ بَيْنَهُمَا حَتَّى يُورِدَهُمَا عَلَيَّ الْحَوْضَ، فَأَعْطَانِي ذَلِكَ.

អាយ៉ាស់ [៤:៥៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ចូរស្តាប់បង្គាប់សាស្តានិង បណ្តាអាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ អាយ៉ាស់នេះត្រូវដាក់ចុះមកស្តីអំពី អាលី អំពី អាល់-ហ្វាសាន់ និងអំពី អាល់-ហ្វាសាន់ ។ ដូច្នេះរឿងស្នេហាស្រឡាត់ស្រឡាយ មានព្រះវចនៈអំពីអាលី ថា៖ "ការពិត ខ្ញុំ ជាម្ចាស់របស់អ្នកណា អាលី ជាម្ចាស់របស់អ្នកនោះដែរ ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈដែរថា៖ "ខ្ញុំ ទុកកេរមរតកឲ្យអស់លោកព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ និងរាជកុលដ្ឋាន ។ ខ្ញុំ បានសូមអស់ឡោះហ្ន៎ ថា កុំឲ្យប្រការទាំងពីរនេះ បែកចេញពីគ្នាឡើយ លុះត្រាតែទាំងពីរនេះបាន វិលត្រឡប់ទៅជួបខ្ញុំ វិញនៅឯកន្លែងទឹកដុស ។ ព្រះអង្គ បានធានាថាសំណូមពរខ្ញុំ នឹងបាន សម្រេចដូចបំណង ។"

و قَالَ: لَا تَعْلَمُوهُمْ، فَهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ.

ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកកុំបង្រៀនប្រដៅពួកគេ ព្រោះពួកគេ ចេះដឹងជាង អស់លោក ។"

و قَالَ: إِنَّهُمْ لَنْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ بَابِ هُدَى، وَ لَنْ يُدْخِلُوكُمْ فِي بَابِ ضَلَالَةٍ. فَلَوْ سَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَلَمْ يُبَيِّنْ مَنْ أَهْلُ بَيْتِهِ لَأَدْعَاهَا آلُ فُلَانٍ، وَ آلُ فُلَانٍ،

ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកគេ នឹងមិននាំអស់លោកចេញពីផ្លូវត្រូវជាដាច់ខាត ពួកគេ នឹងមិននាំអស់លោកទៅចូលផ្លូវខុសជាដាច់ខាត ។" ប្រសិនបើរឿងស្នេហាស្រឡាត់ស្រឡាយ មិនហើបមាត់ មិន អធិប្បាយឲ្យជ្រាបថាព្រះរាជកុលដ្ឋាន របស់ព្រះអង្គ ជាអ្នកណាទេនោះ គ្រួសាររបស់បុគ្គលនេះ មួយច្បាស់ជានឹងប្រកាសខ្លួនថាជាព្រះរាជកុលដ្ឋាននេះ ។

وَ لَكِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ نَزَّلَ فِي كِتَابِهِ تَصَدِيقاً لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : "إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمُ وَ تَطَهِّرَ"

តែអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ عَلِيٌّ បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ وَجَلَّ عَلِيٌّ ដើម្បីអះអាងបញ្ជាក់ថាសេចក្តីអធិប្បាយ
របស់ព្រះសាស្តា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នោះគាតិតមែន ថា៖ [៣៣:៣៣] អស់ឡោះហ្ន៎គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពី
មន្ទិលជម្រះបន្តិចពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋានរបស់សាស្តាអើយ ។

فَكَانَ عَلِيٌّ، وَ الْحَسَنُ، وَ الْحُسَيْنُ، وَ فَاطِمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، فَأَدْخَلَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) تَحْتَ الْكِسَاءِ، فِي بَيْتِ أُمِّ
سَلَمَةَ، ثُمَّ قَالَ: اللَّهُمَّ، إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ أَهْلًا وَ نَفْلًا، وَ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَ ثَقَلِي. فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: أَأَسْتُ مِنْ أَهْلِكَ؟ فَقَالَ: إِنَّكَ إِلَى
حَيْرٍ، وَ لَكِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلِي وَ ثَقَلِي.

អាល្លី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អាល់-ហ្គាសាន់ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អាល់-ហ្វ្លៃសេនី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និង ហ្វាទីម៉ាស៊ូ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បាននៅជួរ អ៊ូម
សាឡាម៉ាស៊ូ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ចូលក្រោមផ្ទះហើយមានព្រះ
វចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ عَلِيٌّ អើយ ព្រះសាស្តានីមួយសុទ្ធតែមានព្រះរាជកុលដ្ឋានមួយនិងទម្ងន់មួយ ។
បុគ្គលទាំងនេះ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់ទូលព្រះបង្គំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងជាទម្ងន់មួយរបស់ទូលព្រះបង្គំ
ជាខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។" អ៊ូម សាឡាម៉ាស៊ូ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទូលថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនមែននៅក្នុងព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះ
អង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេ?" ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នៅក្នុងប្រការល្អ តែពួកគេទាំងនេះ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាព្រះរាជ
កុលដ្ឋាន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងជាទម្ងន់មួយរបស់ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។"

فَلَمَّا فُضِّضَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ عَلِيٌّ أَوْلَى النَّاسِ بِالنَّاسِ، لِكَثْرَةِ مَا بَلَغَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَقَامَهُ
لِلنَّاسِ، وَ أَخَذَ بِيَدِهِ، فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) لَمْ يَكُنْ يَسْتَطِيعُ عَلِيٌّ - وَ لَمْ يَكُنْ لِيُفْعَلَ - أَنْ يُدْخَلَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لَا
الْعَبَّاسَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لَا وَاحِدًا مِنْ وُلْدِهِ،

ពេលរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សោយទិវង្គត (ជិតសោយទិវង្គត) អាល្លី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាបុគ្គលសំខាន់បំផុតសម្រាប់
មនុស្សជាងខ្លួនមនុស្សផ្ទាល់ទៅទៀត ព្រោះតែរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រកាសប្រាប់អំពីព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
ជាញឹកញយនិងព្រោះតែរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានតែងតាំងព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សម្រាប់មនុស្ស បានចាប់ដៃ
ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ លើកឡើង (នៅឯ ក្តីជ្រៀវ ខ្លួន) ។ ពេលអាល្លី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សោយទិវង្គត (ជិតសោយទិវង្គត) ព្រះ
អង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនអាចតែងតាំងម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ីន អាល្លី ឬ អាល់-អាប់បាស់ ប៊ីន អាល្លី ឬកូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ណាមួយផ្សេងឲ្យឡើងកាន់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូបានទេ ។

إِذَا لَقِيَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْزَلَ فِيْنَا كَمَا أَنْزَلَ فِيكَ، وَ أَمَرَ بِطَاعَتِنَا كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ، وَ بَلَغَ فِيْنَا رَسُولُ اللَّهِ
(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَغَ فِيكَ، وَ أَذْهَبَ عَنَّا الرَّجْسَ كَمَا أَذْهَبَهُ عَنكَ.

អាល់-ហ្គាសាន់ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និង អាល់-ហ្វ្លៃសេនី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى បានបើកឲ្យដឹងអំពីយើង
អស់ឡោះហ្ន៎ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដូចព្រះអង្គ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى បានបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែរ ។
អនុវត្តតាមយើង صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដូចព្រះអង្គ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអនុវត្តតាមព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែរ ។
រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីយើង صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដូចព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រកាសប្រាប់មនុស្ស
អំពីព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែរ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ការពារយើង صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេ ដូចព្រះអង្គ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى
ការពារព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេដែរ ។"

فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَوْلَىٰ بِهَا لِكِبْرِهِ، فَلَمَّا تُوِّفِيَ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَدْخُلَ وَوَلَدُهُ، وَ لَمْ يَكُنْ لِيَفْعَلْ ذَلِكَ، وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَ أَوْلُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ" فَيَجْعَلُهَا فِي وَوَلَدِهِ،

ពេលអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} សោយទិវង្គត អាល់-ហ្គាសាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលសំខាន់បំផុតសម្រាប់កាន់អីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះជន្មាយុចំណាស់ជាង ។ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សោយទិវង្គត ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនអាចនិង មិនត្រូវតែងតាំងកូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកកាន់អីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះទេ ពីព្រោះអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} មាន ព្រះបន្ទូលថា: [៣៣:៦] *បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដាក់អីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះលើបុត្រ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។*

إِذْ نَلَقَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَىٰ بِطَاعَتِي كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ وَ طَاعَةِ أَبِيكَ، وَ بَلَغَ فِي رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَغَ فِيكَ وَ فِي أَبِيكَ، وَ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنِّي الرَّجْسَ كَمَا أَذْهَبَ عَنكَ وَ عَن أَبِيكَ.

អាល់-ហ្គាសាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អស់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យគោរពតាមទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូច ព្រះអង្គ ^{عجل} បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យគោរពតាមព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែរ ។ រីសូលូលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអំពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែរ ។ អស់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ការពារទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ ទេ ដូចព្រះអង្គ ^{عجل} ការពារព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេ ដែរ ។"

فَلَمَّا صَارَتْ إِلَى الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَدْعِيَ عَلَيْهِ كَمَا كَانَ هُوَ يَدْعِي عَلَىٰ أَخِيهِ، وَ عَلَىٰ أَبِيهِ، لَوْ أَرَادَا أَنْ يَصْرِفَا الْأَمْرَ عَنْهُ، وَ لَمْ يَكُونَا لِيَفْعَلَا، ثُمَّ صَارَتْ حِينَ أَفْضَتْ إِلَى الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَجَرَىٰ تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: "وَ أَوْلُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ"، ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ الْحُسَيْنِ لِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

ពេលអីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះមកលើអាល់-ហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែមានសមាជិកគ្រួសារព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ណាមួយមានសិទ្ធិ ទាមទារអីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះ ដូចព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានសិទ្ធិទាមទារពីព្រះរៀម ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែរនោះបើព្រះអង្គទាំងនេះ ^{عليهم السلام} ចង់ប្រគល់អីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះនេះឲ្យទៅអ្នកផ្សេង ព្រោះព្រះអង្គទាំងនេះ ^{عليهم السلام} មិន ត្រូវធ្វើបែបនេះទេ ។ លុះអីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះមកលើអាល់-ហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} សេចក្តីអធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុប្រោះនេះនៅ តែមានជាបន្ត [៣៣:៦] *បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ ។ បន្ទាប់ពីអាល់-ហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស៊ុប្រោះអីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះទៅលើ អាលី ប៊ិន អាល់- ហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ក្រោយពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អីម៉ាម៉ាស៊ុប្រោះទៅលើ មូហាំម៉ាដ្យូ ប៊ិន អាលី ។*

وَ قَالَ: «الرَّجْسُ: هُوَ الشُّكُّ، وَ اللَّهُ لَا تَشْكُ فِي رَبِّنَا أَبَدًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٤٤٣ . الكافي

(1:1/226)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "មន្ទិលមានន័យថាការសង្ស័យ ។ សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَدَّ} យើង ^{عليهم} មិនសង្ស័យព្រះជាម្ចាស់ ^{وَعَدَّ} យើង ^{عليهم} ជាដាច់ខាត ។" (الكافي 1:1/226)

وَأَذْكُرَنَّ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

៣៤. ចូរពួកនាងនឹកដល់ព្រះឱង្ការអល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះប្រាជ្ញាញាណ ដែលគេបានសូត្រនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មហាសុខុម (ទ្រង់ឈ្លាសវៃល្អិតបំផុត) ព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបបំផុត ។

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِينَ وَالْقَنَاتِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

៣៥. ពិតណាស់ បណ្តាបុរសមុស្តីមនិងបណ្តាស្ត្រីមុស្តីម បណ្តាបុរសអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា បណ្តាបុរសអ្នកស្តាប់បង្គាប់[ដាក់ខ្លួនចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ និងសាស្តាព្រះអង្គ]និងបណ្តាស្ត្រីអ្នកស្តាប់បង្គាប់ បណ្តាសច្ចាការីនិងបណ្តាសច្ចាការីនី បណ្តាបុរសអ្នកអត់ធ្មត់និងបណ្តាស្ត្រីអ្នកអត់ធ្មត់[នៅលើមាតិអល់ឡោះហ្ន៎] បណ្តាបុរសអ្នកសុភាពរាបសានិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកសុភាពរាបសា បណ្តាបុរសអ្នកបរិច្ចាគទាននិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកបរិច្ចាគទាន បណ្តាបុរសអ្នកកាន់សីលអត់អាហារនិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកកាន់សីលអត់អាហារ បណ្តាបុរសអ្នករក្សាអង្គជាត(ខ្មាស)និងបណ្តាស្ត្រីអ្នករក្សាអង្គជាត បណ្តាបុរសអ្នកនឹកដល់អល់ឡោះហ្ន៎យ៉ាងញឹកញយនិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកនឹកដល់អល់ឡោះហ្ន៎យ៉ាងញឹកញយ អល់ឡោះហ្ន៎បានត្រៀមទុកការលើកលែងទោសនិងរង្វាន់ដ៏បរសម្រាប់ពួកគេ ។

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾

៣៦. អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្ត្រី មិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនទេ កាលណាអល់ឡោះហ្ន៎និងសាសនៈទូតព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជានីមួយ ។ អ្នកណាមួយល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះលង់ខ្លួននៅក្នុងកំហុសជាក់ស្តែង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣៤-៣៦

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ”وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ“ وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حَطَبَ عَلَى زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ

الْأَسَدِيَّةَ، مِنْ بَنِي أَسَدِ بْنِ حُزَيْمَةَ، وَ هِيَ بِنْتُ عَمَّةِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، حَتَّى أُوَامِرَ نَفْسِي فَأَنْظُرُ.

១. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ុបប៊ីនមានប្រសាសន៍ថា អាចិ អាល់-យ៉ូរដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាចិ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ុ^{عجل} [៣៣:៣៦] អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាស្រីមិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនទេ កាលណាអល់ឡោះហ្វ៊ុនិងសាសនៈទូតព្រះអង្គ បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជានីមួយៗ រឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ស្តែដ្ឋី ប៊ិន ហ្វារីស្យាស្តុ ជាមួយ ស្តែណាប់ ប៊ិនទី យ៉ុស្តុស្តុ អាល់-អាសាឌីយ៉ាស្តុ ។ នាងជាអ្នកកុលសម្ព័ន្ធអាសាដ្ឋ ប៊ិន យូស្តែម៉ាស្តុ និង ជាបុត្រីរបស់ម្តាយមីង (ឬម្តាយធំ) ខាងឪពុករបស់រឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} ។ នាងបាន ថា៖ "រឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ ! ខ្ញុំម្ចាស់នឹងរង់ចាំទាល់តែមានបញ្ជាមកលើរូបខ្ញុំម្ចាស់ ។"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ صِلًا لَآ مُبِينًا" فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَمْرِي بِيَدِكَ. فَزَوَّجَهَا إِيَّاهُ، فَكَتَبَتْ عِنْدَ زَيْنِدٍ مَا شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ إِنَّهُمَا تَشَاجَرَا فِي شَيْءٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَتَنَظَّرَ إِلَيْهَا النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَعَجَبْتُهُ، فَقَالَ زَيْنِدٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، ائْتَدَنْ لِي فِي طَلَاقِهَا، فَإِنَّ فِيهَا كِبْرًا، وَ إِنَّهَا لَتَوَدِّعُنِي بِلِسَانِهَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَتَقِي اللَّهَ، وَ أَمْسِكْ عَلَيَّكَ زَوْجَكَ، وَ أَحْسِنْ إِلَيْهَا».

ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វ៊ុ^{عجل} បានបើកឲ្យដឹងថា [៣៣:៣៦] អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ស្រីមិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនទេ កាលណាអល់ឡោះហ្វ៊ុនិងសាសនៈទូតព្រះអង្គបាន ដាក់ព្រះរាជបញ្ជានីមួយៗ អ្នកណាមួយល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្វ៊ុនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះ លង់ខ្លួននៅក្នុងកំហុសជាក់ស្តែង ។ នាងបានថា៖ "រឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងដៃលោក ។" ដូច្នោះព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យគេ (ស្តែដ្ឋី) ។ នាងបានរួមរស់ជាមួយស្តែដ្ឋីអស់មរយៈពេល ស្រេចតែអល់ឡោះហ្វ៊ុ^{عجل} មានព្រះបំណង ។ បន្ទាប់មក ពួកគេឈ្លោះប្រកែកគ្នាអំពីអ្វីមួយ ហើយបានទៅ ជួបរឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} ។ រឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} បានសម្លឹងមើលទៅនាងៗបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ភ្ញាក់ ផ្អើល ។ ស្តែដ្ឋីបានថា៖ "រឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ ! សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} អនុញ្ញាតឲ្យទូលបង្គំលែងលះនាង ទៅ ព្រោះនាងក្រអឺតក្រទម ធ្វើឲ្យទូលបង្គំឈឺចាប់ដោយសារអណ្តាតនាង ។" រឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្វ៊ុ^{عجل} ចូរអ្នករក្សាទុកភរិយាអ្នក និងចូរប្រព្រឹត្តល្អលើរូបនាង ។"

ثُمَّ إِنَّ زَيْنِدًا طَلَّقَهَا، وَ انْقَضَتْ عِدَّتُهَا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ نِكَاحَهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، فَقَالَ: "فَلَمَّا قَضَى زَيْنِدٌ مِنْهَا وَطْرًا زَوَّجْنَا كَهَا". ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٠ . تفسير القمي ١٩٤: ٢)

ក្រោយមក ស្តែដ្ឋីបានលែងលះនាង ។ នាងបានរង់ចាំគ្រប់កាលកំណត់ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ុ^{عجل} បានបើកឲ្យ ដឹងថានាងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយរឺសូលុលឡោះហ្វ៊ុ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា [៣៣:៣៧] ពេលស្តែដ្ឋីបានសម្រេចចិត្តបញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាង ឲ្យអ្នក ។" (تفسير القمي 2: 194)

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَخُفِيَ فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

៣៧. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលអ្នកបាននិយាយទៅកាន់បុគ្គលម្នាក់ ដែលអល់ឡោះប្តីប្រោសប្រណី ដែលខ្លួនអ្នកផ្ទាល់បានប្រោសប្រណីថា៖ "ចូរអ្នករក្សាករិយាអ្នកសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ចូរអ្នកខ្លាច អល់ឡោះប្តី ។" អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយដែលអល់ឡោះប្តីនឹងបើកចំហឲ្យដឹង ។ អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះប្តីទេដែលអ្នកត្រូវក្រែងបំផុត ។ ពេលស្រីដូច្នោះបានសម្រេចចិត្ត បញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការពីនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នកដើម្បីនឹងកុំឲ្យមានទោស លើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាណាដែលរៀបការជាមួយស្រ្តី ដែលកូនចិញ្ចឹមរបស់ខ្លួនបានបញ្ចប់ សេចក្តីត្រូវការពីពួកនាងស្រេចហើយនោះ ។ ព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះប្តីត្រូវតែបានសម្រេច ជាស្ថាពរ ។

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾

៣៨. ពុំមានទោសលើសាស្ត្រាទេ ទាក់ទងនឹងអ្វីមួយដែលអល់ឡោះប្តីបានដាក់មកលើខ្លួនគេជាចាំបាច់ ជាច្បាប់របស់អល់ឡោះប្តីលើបណ្តាអ្នកដែលបានកន្លងផុតទៅហើយកាលពីមុន ។ ព្រះរាជបញ្ជា របស់អល់ឡោះប្តីជាព្រះរាជក្រឹត្យដាច់ខាត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៧-៣៨

1. إِبْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زَيْدٍ بْنُ جَعْفَرِ الْهَمْدَانِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَالْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامٍ لَمْ يَكْتُبْ، وَعَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدِ الْبَرْمَكِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلْتِ الْهَرَوِيُّ، قَالَ: لَمَّا جَمَعَ الْمَأْمُونُ لِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَهْلَ الْمَقَالَاتِ، مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ، وَ الدِّيَّانَاتِ: مِنَ الْبُهْودِ، وَ النَّصَارَى، وَ الْمَجُوسِ، وَ الصَّابِيِّينَ، وَ سَائِرِ أَهْلِ الْمَقَالَاتِ، فَلَمْ يَقُمْ أَحَدٌ إِلَّا وَ قَدْ أَلْرِمَ حُجَّتَهُ، كَأَنَّهُ أَلْفَمَ حَجْرًا.

១. [...] អាថ្នី អាល់-ស្វល់ត៍ អាល់-ហ្វារីបានតំណាលថា កាលអាល់-ម៉ាក្តូមុនប្រមូលគ្នាប្រឆាំងអាល់-ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្តី^{صلوات الله عليه والسلام} មានអ្នកដដែលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម សាសនាយ៉ាហ្វ្វិឌ្តី សាសនាគ្រិស្ត មាន ពួកម៉ាយ្តូស មានពួកស្ត្រីប៊ីអ៊ុន និងអ្នកដដែលច្រើនទៀត ។ អ្នកដែលងើបឡើងលុះត្រាតែអ្នកនោះមាន ភ័ស្តុតាងមាំណាស់ ដូចលេបដុំថ្ម ។

فَقَامَ إِلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ، فَقَالَ لَهُ: يَا بِنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَتَقُولُ بِعِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قَالَ: فَمَا تَعْمَلُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ”وَعَصَى آدَمَ رَبَّهُ فَغَوَى“؟ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: ”وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ“؟ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي يُوسُفَ: ”وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهِ، وَهَمَّ بِهَا“؟

អាល្លី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្វាបានងើបឡើង បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គា صلوات الله عليه والسلام តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីអវិទ្ធភាពរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ មែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មែន ។" គាត់បានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអ្វីខ្លះអំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា عَلَّ [២០:១២១] អាជ្ញាបានប្រព្រឹត្តលើសបណ្តាំព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេបានដើរ ខុសផ្លូវ? អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَلَّ [២១:៨៧] ស្មាន់-នួន (យូនូស) គ្រាដែលគេបានចាកចេញទៅដោយ ក្រេវក្រោធ ។ គេបានគិតថាយើងនឹងមិនអាចធ្វើអ្វីគេបានឡើយ? និងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَلَّ ពាក់ព័ន្ធ នឹងយូស្វ័ عَلَّ [១២:២៤] ពិតមែននាងចង់បានគេ ។ គេនឹងបាក់ចិត្តលើរូបនាង?"

و قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "و ظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ؟" وَ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي نَبِيِّ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : "وَ تُخْفِي بِي نَفْسِكَ مَا اللهُ مُبْدِيهِ؟"

និងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ពាក់ព័ន្ធនឹងដ្យាវដ្យា عَلَّ [៣៨:២៤] ដ្យាវដ្យា បានគិតថាយើងបានល្បួងពិសោធគេ? អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ពាក់ ព័ន្ធនឹងមូហាំម៉ាដ្វ عَلَّ ព្រះសាស្តា عَلَّ ព្រះអង្គ عَلَّ [៣៣:៣៧] អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយដែល អល់ឡោះហ្គានឹងបើកចំហឲ្យដឹង?"

فَقَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيُحْك - يَا عَلِيُّ! - اتَّقِ اللَّهَ، وَ لَا تُنْسِبْ إِلَى أَنْبِيَاءِ الْفَوَاحِشِ، وَ لَا تَتَأَوَّلْ كِتَابَ اللَّهِ بِرَأْيِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُعْمَلُ: "وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ"».

អាល់-រីដ្វី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាល្លីអីយ អបមង្គលលើលោក ចូរលោកខ្លាចអល់ឡោះហ្គា عَلَّ ចូរលោកកុំ ទម្លាក់អំពើអសីលធម៌ទៅលើព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عَلَّ របស់អល់ឡោះហ្គា عَلَّ ឡើយ ចូរកុំបកស្រាយព្រះ គម្ពីរតាមតែការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនឯងឡើយ ព្រោះអល់ឡោះហ្គា عَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៧] តែ មានតែអល់ឡោះហ្គាទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ទិដ្ឋារនោះ និងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះ អភិញ្ញា ។"

وَ ذَكَرَ (عليه السلام) الجواب عن الآيات، إِلَى أَنْ قَالَ: «وَ أَمَّا مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ قَوْلُ اللهِ تَعَالَى: "وَ تُخْفِي بِي نَفْسِكَ مَا اللهُ مُبْدِيهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ" فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَرَفَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَسْمَاءَ أَزْوَاجِهِ فِي دَارِ الدُّنْيَا، وَ أَسْمَاءَ أَزْوَاجِهِ فِي دَارِ الْآخِرَةِ، وَ أَنَّهُنَّ أُمَّهَاتُ الْمُؤْمِنِينَ».

ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានលើកយកអាយ៉ាសុំនានាមកឆ្លើយតប លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចំណែក ឯមូហាំម៉ាដ្វ عَلَّ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា عَلَّ [៣៣:៣៧] អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយ ដែលអល់ឡោះហ្គានឹងបើកចំហឲ្យដឹង ។ អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះហ្គាទេដែលអ្នកត្រូវក្រែង បំផុត ។ អល់ឡោះហ្គា عَلَّ បានប្រាប់ឲ្យព្រះសាស្តា عَلَّ ជ្រាបនូវឈ្មោះរបស់ព្រះមហេសីទាំងឡាយរបស់ ព្រះអង្គ عَلَّ នៅក្នុងលំនៅដ្ឋានលោកនេះ និងឈ្មោះរបស់ព្រះមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عَلَّ នៅ ក្នុងលំនៅដ្ឋានលោកមុខ ។ ព្រះមហេសីទាំងនោះជាព្រះមាតារបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងឡាយ ។

وَ إِحْدَاهُنَّ - مَنْ سَمِيَ لَهُ -: زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، وَ هِيَ يَوْمَئِذٍ تَحْتُ زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ، فَأَخْفَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) اسْمَهَا فِي نَفْسِهِ، وَ لَمْ يُبَدِّ لَهُ، لِكَيْ لَا يَقُولَ أَحَدٌ مِنَ الْمُتَافِقِينَ إِنَّهُ قَالَ فِي امْرَأَةٍ فِي بَيْتِ رَجُلٍ إِنَّهَا أَحَدُ أَزْوَاجِهِ مِنْ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ حَشِييَ قَوْلِ الْمُتَافِقِينَ، فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: " وَ تَخَشَى النَّاسَ وَ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ " يَعْنِي فِي نَفْسِكَ .

ព្រះមហេសីមួយរូប ក្នុងចំណោមព្រះមហេសីទាំងនោះមានឈ្មោះថា ស្រែណាប់ គឺនាម យ៉ូស្វ័ ស្រី ហើយ កាលនោះស្រែណាប់ជាភរិយារបស់ស្រីដ្ឋី គឺនាម ហ្វារីស្ត្រាស្តុនោឡើយ ។ ដូច្នោះព្រះសាស្តា^{សលាត លាស្វាម}បានលាក់ ឈ្មោះស្រែណាប់ទុកក្នុងចិត្តព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម} ព្រោះមិនត្រូវការរឿងនេះទេដើម្បីកុំឲ្យពួកលាក់ពុតណាម្នាក់ អាចនិយាយបានថា៖ "ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម}ផ្ដោតលើស្រ្តីម្នាក់ដែលនៅក្នុងគេហដ្ឋានរបស់បុរសម្នាក់ដើម្បីជាព្រះ មហេសីម្នាក់ ក្នុងចំណោមព្រះមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម} ដែលជាព្រះមាតារបស់អ្នកមាន សទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងឡាយ ។" ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម}ខ្លាចសម្តីរបស់ពួកលាក់ពុត ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [៣៣:៣៧] អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះហ្វាទេដែលអ្នកត្រូវក្រែងបំផុត មានន័យថា នៅក្នុងចិត្តអ្នក^{សលាត លាស្វាម} ។

وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ مَا تَوَلَّى تَرْوِيحٍ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ إِلَّا تَرْوِيحٍ حَوَاءَ مِنْ آدَمَ (عليه السلام)، وَ زَيْنَبُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِقَوْلِهِ " فَلَمَّا فَصَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا رَوَّجْنَا كَهَا " الْآيَةَ، وَفَاطِمَةَ مِنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) .

អល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}មិនបានរៀបការសត្វលោកណាម្នាក់របស់ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម} ផ្សេងពីអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អាដាំ ដាមួយហ្វាហ្វា^{សលាត លាស្វាម}នោះ ស្រែណាប់ជាមួយស្រីលុលឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}នោះទេ តាមរយៈព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម} អាយ៉ាស្តុ [៣៣:៣៧] ពេលស្រីដ្ឋីបានសម្រេចចិត្តបញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការពិនាង យើងបានរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នក ហ្វាទ្វីម៉ាស្តុ^{សលាត លាស្វាម}ជាមួយអាលី^{សលាត លាស្វាម} ។

قَالَ: فَبَكَى عَلِيٌّ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ الْجُهْمِ، وَ قَالَ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَنَا تَائِبٌ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ أَنْ أَنْطَقَ فِي أَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) بَعْدَ يَوْمِي هَذَا إِلَّا بِمَا ذَكَرْتَهُ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٧١ . عيون أخبار الرضا (عليه السلام) (١: ١/١٩١)

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "អាលី គឺនាម មូហាំម៉ាដ្ឋ គឺនាម អាល់-យ៉ូហ្វាហ្វាបានស្រែក ហើយបានទូល ថា៖ "បុត្រ^{សលាត លាស្វាម}ស្រីលុលឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}អីយ ទូលបង្គំសូមស្មារលាក់ហុសចំពោះអល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}ដែលបាន និយាយអំពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{សលាត លាស្វាម} ។ ចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅទូលបង្គំនឹងនិយាយអំពីព្រះសាស្តា^{សលាត លាស្វាម}តែអ្វី ដែលព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម}បានលើកឡើងប៉ុណ្ណោះ ។" (1 / 191 : 1 (الرضا عليه السلام) عيون أخبار (١: ١/١٩١)

الَّذِينَ يَبْلُغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٨﴾

៣៨. [អល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}លើកតម្កើង]បណ្តាអ្នកដែលផ្សព្វផ្សាយព្រះរាជសាររបស់អល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម} [ឲ្យមនុស្ស ជ្រាប] ដែលខ្លាចក្រែងព្រះអង្គ^{សលាត លាស្វាម}[ដោយសេចក្តីគោរព] ដែលមិនខ្លាចអ្នកណាឡើយក្រៅពី អល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម} ។ អល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្វាម}គ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់គណនា ។

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾

៤០. មូហាំម៉ាដ្ឋមិនមែនជាឪពុករបស់មនុស្សប្រុសណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកទេ (ស្រីជំងឺ ឬ អ្នកឯទៀត) តែគេជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ជាព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៩-៤០

1. علي بن إبراهيم، قال: هذه نزلت في شأن زيد بن حارثة، قالت فريش: يُعبرنا محمد أن يدعي بعضنا بعضاً وقد ادعى هو زيدا فقال الله: "ما كان محمد أباً أحدٍ من رجالكم" يعني يؤمِّدُ إنَّه ليسَ بأبي زيدٍ.

១. អាស្តូ ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានថា អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបានលើកឲ្យដឹងអំពីសេចក្តីសំខាន់របស់ស្រីជំងឺ ប៊ិន ហ្គារីត ។ ពួកគូរិយ័ស្តថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បន្ទោសយើងបើយើងតវ៉ា តែព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} តវ៉ា រឿងតវ៉ានោះ គឺស្រីជំងឺ ។" អល់ឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៤០] មូហាំម៉ាដ្ឋមិនមែនជាឪពុករបស់មនុស្សប្រុសណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកទេ មានន័យថា កាលនោះព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}មិនមែនឪពុករបស់ស្រីជំងឺទេ ។

قال: قوله: "و حاتم التَّيْبِينِ" يعني لا نبيَّ بعدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٧٣ . تفسير القمِّي ١٩٤ : ٢)

លោកបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^ﷺ [៣៣:៤០] ព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់ ។ មានន័យថាមិនមានសាស្តា^ﷺទេអត់ពីព្រះអង្គ^ﷺទៅ ។ (تفسير القمِّي 2: 194)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

៤១. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នករព្យកដល់អល់ឡោះហ្ន៎ដោយការរព្យកច្រើន

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

៤២. ចូរពួកអ្នកថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរព្រះអង្គពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤១-៤២

1. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ هُوْدَةَ الْبَاهِلِيُّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ النَّهْأَوْنِدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «تَسْبِيحُ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) كَمَنْ ذَكَرَ اللَّهَ الْكَثِيرَ الَّذِي قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا" .» .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٧٦ . تأويل الآيات ١٥/٤٥٤ : ٢)

១. [...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ យ៉ាក្តូហ្គារ^{صلوات اللہ علیہ والاسلام} មានវចនៈថា៖ "ការសរសើរ (تسبيح) របស់ហ្វាទីម៉ាស្ត^{عليها السلام} គឺការរព្យកច្រើនដែលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷺ ចែងដល់នោះថា [៣៣:៤១] ចូរពួកអ្នករព្យកដល់អល់ឡោះហ្ន៎ដោយការរព្យកច្រើនយ ។" (تأويل الآيات الظاهرة) វគ្គ៣៣ ហ្វាទីម៉ាស្ត ១៥)

***

2. ابْنُ أَبِي عِيْنٍ، مُرْسَلًا: عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا"، مَا هَذَا الذِّكْرُ الْكَثِيرُ؟ قَالَ: «مَنْ سَبَّحَ تَسْبِيحَ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) فَقَدْ ذَكَرَ اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٦ . معاني الأخبار: ١٩٣/٥)

២. អ៊ុបន្ទ បាបាវៃហ្គ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ បានតំណាលតមកពីអាល់-ស្វ័ឌីក្ក ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលគេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ ^{وَعَدَّ} [៣៣:៤១] ចូរពួកអ្នករពួកដល់អស់ឡោះហ្គដោយការរពួកច្រើន ថាតើការរពួកច្រើននោះគឺអ្វី ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសើរ (សូត្រស៊ីកៀវ) ដោយការសរសើរ (ស៊ីកៀវ) របស់ហ្វាទ្វីម៉ាស្ក ^{سَلَامُ عَلَيْهَا} អ្នកនោះបានធ្វើការសរសើរ (គឺធ្វើស៊ីកៀវ) ដោយការរពួកច្រើន 7" (5 /193) (معاني الأخبار: 193/5)

***

3. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا" مَا حُدُّهُ؟

៣. [...] ទទួលបានពីអ៊ុសម៉ាអ៊ុស ប៊ិន អុម៉ារដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានទូលអាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ ^{وَعَدَّ} [៣៣:៤១] ចូរពួកអ្នករពួកដល់អស់ឡោះហ្គដោយការរពួកច្រើន មានកម្រិតបែបណាខ្លះ ?"

قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَّمَهُ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) أَنْ تُكَبِّرَ أَرْبَعًا وَ ثَلَاثِينَ تَكْبِيرَةً، وَ تُسَبِّحَ ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ تَسْبِيحَةً، وَ تُحَمِّدَ ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ تَحْمِيدَةً، فَإِذَا فَعَلَتْ ذَلِكَ بِاللَّيْلِ مَرَّةً، وَ بِالنَّهَارِ مَرَّةً، فَقَدْ ذَكَرَتْ اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٦ . تأويل الآيات ٤٥٤/١٦:٢)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គ ^{صلى الله عليه وسلم} បានបង្ហាត់ហ្វាទ្វីម៉ាស្ក ^{سَلَامُ عَلَيْهَا} ឲ្យសូត្រតាក់បៀវ ៣៤ តាក់បៀវ ឲ្យសូត្រតាសប៊ីហ្គ ៣៣ តាសប៊ីហ្គ ឲ្យសូត្រតាស្កមីដូ ៣៣ តាស្កមីដូ 7 កាលណាព្រះនាង ^{سَلَامُ عَلَيْهَا} សូត្របែបនេះមួយដងនៅពេលយប់ មួយដងនៅពេលព្រឹក កាលនោះព្រះនាងបានធ្វើការរពួកដល់អស់ឡោះហ្គ ^{وَعَدَّ} ដោយការរពួកច្រើន 7" (16 /454 :2) (تأويل البيات 2: 16/454)

***

4. و عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ جَمِيعًا، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَائِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ سَرْحَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَبَّهُ اللَّهُ، وَ مَنْ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَةٌ تَنْ بَرَاءَةِ مِنَ النَّارِ، وَ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٥ . الكافي ٣٦٢/٢)

៤. [...] ទទួលបានពីដូរដូ ប៊ិន សារហ្វានដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ ^{صلى الله عليه وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណានឹកដល់អស់ឡោះហ្គ ^{وَعَدَّ} យ៉ាងញឹកញយ អស់ឡោះហ្គ ^{وَعَدَّ} ស្រឡាញ់អ្នកនោះ 7 អ្នកណាធ្វើស៊ីកៀវអស់ឡោះហ្គ ^{وَعَدَّ} ជាញឹកញយ គេនឹងចារការរពួក

ផុត[ពីគ្រោះ]ពីរទុកឲ្យអ្នកនោះ គឺការរួចផុតពីភ្លើងនរកនិងការរួចផុតពីការលាក់ពុតត្បិត ។"

(الكافي 2: 3/362)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدٍ عَنِ ابْنِ سَمَاعَةَ عَنْ وَهَيْبِ بْنِ حَفْصٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: شِيعَتُنَا الَّذِينَ إِذَا خَلَوْا ذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٨٦)

៥. [...] ទទួលបានពីអាចូ បាស្មៀវដែលទទួលបានពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ស្តីអ្នកស្តីយើង^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលដែលធ្វើស្តីកៀវ^{صلوات الله عليه والسلام} ច្រើន (នឹកអស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងច្រើន) ពេលនៅតែឯង ។" (تفسير نور الثقلين 3/362 ហ្វាឌីស្ត ១៤៨)

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٣٤﴾

៤៣. ព្រះអង្គជាអ្នកប្រសិទ្ធព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នក និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ [ក៏អង្វរសូមព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នកដែរ] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងនាំពួកអ្នកចេញពីភាពងងឹតមកកាន់ពន្លឺ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៣

1. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ فَرْوَحَ مَوْلَى آلِ طَلْحَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «يَا إِسْحَاقَ بْنَ فَرْوَحَ، مَنْ صَلَّى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ عَشْرًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ وَ مَلَائِكَتُهُ مِائَةَ مَرَّةٍ، وَ مَنْ صَلَّى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ مِائَةَ مَرَّةٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ وَ مَلَائِكَتُهُ أَلْفَ مَرَّةٍ، أَمَا تَسْمَعُ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا"؟» * (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤٧٤ . الكافي ٣٠٨/١: ٢)

១. [...] ទាសៈម្នាក់របស់គ្រួសារតូល់ហ្វាស៊ុបានថា អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីសហ្វាតូ ប៊ិន ហ្វារុកអ៊ីយ អ្នកណាជូនពរជ័យដល់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជូនពរអ្នកនោះមួយរយដង ។ អ្នកណាជូនពរជ័យដល់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយរយដង អស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជូនពរអ្នកនោះមួយពាន់ដង ។ លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ គឺ៖ [៣៣:៤៣] ព្រះអង្គជាអ្នកប្រសិទ្ធព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នក និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងនាំពួកអ្នកចេញពីភាពងងឹតមកកាន់ពន្លឺ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា?" (الكافي 2: 14/358)

***

2. * . عُمَرُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْأَوْسِيُّ، قَالَ: رُوِيَ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «لَمَّا كَانَتِ اللَّيْلَةُ الَّتِي أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ، وَقَفَ جَبْرَائِيلُ فِي مَقَامِهِ، وَ غَبِثُ عَنْ مَحَبَّةِ كُلِّ مَلِكٍ وَ كَلَامِهِ، وَ صرْتُ بِمَقَامٍ انْقَطَعَ عَنِّي فِيهِ الْأَصْوَاتُ، وَ تَسَاوَى عِنْدِي الْأَحْيَاءُ وَ الْأَمْوَاتُ، اضْطَرَبَ قَلْبِي وَ تَصَاعَفَ كَرْبِي،

២**. អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អ៊ីបរីប្យូម អាល់-អេស៊ីយ៉ាមានប្រសាសន៍ថាគេបានរាយការណ៍តមកពី
 រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលមានព្រះរចនៈថា៖ "យប់ដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឡើងទៅលើមេឃ យ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام
 បានឈប់នៅកន្លែងព្រះអង្គ عليه السلام ទេវតាគ្រប់អង្គពុំមានវាចាស្វាគមន៍ទេ ។ ខ្ញុំបានទៅដល់កន្លែងមួយ ខ្ញុំ
صلوات الله عليه وآله وسلم មិនឮសម្លេងទេនៅទីនោះ អ្វីដែលរស់និងអ្វីដែលស្លាប់ដូចគ្នាសម្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បេះដូងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم រំជួល ខ្ញុំ
صلوات الله عليه وآله وسلم បារម្ភកាន់តែខ្លាំងឡើង ។

فَسَمِعْتُ مُنَادِيًا مُنَادِيًا بِلُغَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ: قَفْ - يَا مُحَمَّدُ - فَإِنَّ رَبَّكَ يُصَلِّي. قُلْتُ: كَيْفَ يُصَلِّي، وَ هُوَ غَيِّي عَنِ الصَّلَاةِ
 لِأَحَدٍ؟ وَ كَيْفَ بَلَغَ عَلِيٌّ هَذَا الْمَقَامَ؟

បន្ទាប់មកខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឮអ្នកប្រកាសប្រកាសដោយសម្លេង អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប عليه السلام ថា៖
 "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ឈប់សិន ព្រោះព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم កំពុងស្រឡាត់!" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم
 ស្រឡាត់ម្តេចទៅ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនត្រូវការស្រឡាត់គោរពអ្នកមួយឡើយ? អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم មកដល់ទីនេះដូច
 ម្តេច?"

فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: اِقْرَأْ يَا مُحَمَّدُ: "هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَا لَكُمْ بِهِ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ" وَ صَلَاتِي رَحْمَةٌ لَكَ وَ لِأُمَّتِكَ،

អាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ សូត្រទៅថា [៣៣:៤៣] ព្រះអង្គជាអ្នក
 ប្រសិទ្ធព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នក និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងនាំពួកអ្នកចេញពីភាព
 ងងឹតតមកកាន់ពន្លឺ ។ ស្រឡាត់របស់អញ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺការប្រទានព្រះមេត្តាធម៌របស់អញ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم និង
 សហគមន៍អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ។

فَأَمَّا سَمَاعُكَ صَوْتِ عَلِيٍّ، فَإِنَّ أَحَاكَ مُوسَى بِنَ عِمْرَانَ لَمَّا جَاءَ جَبَلَ الطُّورِ وَ عَايَنَ مَا عَايَنَ مِنْ عَظَمِ الْأُمُورِ، أَدَّهَلَهُ مَا رَأَى عَمَّا يُلْقَى
 إِلَيْهِ، فَشَغَلَتْهُ عَنِ الْهَيْبَةِ بِذِكْرِ اللَّهِ أَحَبُّ الْأَشْيَاءِ إِلَيْهِ وَ هِيَ الْعَصَا، إِذْ قُلْتُ لَهُ: "وَ مَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى" -

ចំណែកឯអ្វីដែលអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ឮនោះ គឺសម្លេងរបស់អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ។ មូសា عليه السلام ប៊ិន អ៊ីមរីន عليه السلام រៀបច្បងអ្នក
صلوات الله عليه وآله وسلم កាលគេស្រឡាត់បានទៅដល់ភ្នំទួរ បានឃើញរឿងធំដែលគេស្រឡាត់បានឃើញ បានឃើញអ្វីដែលនៅពី
 មុខគេស្រឡាត់នោះ អញ صلوات الله عليه وآله وسلم បានធ្វើឲ្យគេខ្វល់តែធ្វើស្ម័គ្ររកៀរអាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم (គឺពួកដល់អាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم)
 ដោយសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ អំពីវត្ថុជាទីស្រឡាញ់បំផុតសម្រាប់គេស្រឡាត់ វត្ថុជាទីស្រឡាញ់នោះគឺដំបង
 កាលអញ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២០:១៧] មូសាអើយ អ្វីនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក ?

وَ لَمَّا كَانَ عَلِيٌّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَيْكَ، نَادَيْتَكَ بِلُغَتِهِ وَ كَلَامِهِ، لِيَسْتَكُنَّ مَا بِقَلْبِكَ مِنَ الرُّعْبِ، وَ لَتَفْهَمَ مَا يُلْقَى إِلَيْكَ - ** (البرهان في
 تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٠)

ព្រោះតែបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم បានជាយើង صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ដោយប្រើ
 សម្លេងនិងសម្តីរបស់អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ធ្លាក់ចូលពីអំពុល និងឲ្យអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم យល់អ្វីដែលនៅពីមុខ
 អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٠)

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

៤៤. វន្តនាការមកលើពួកគេនាថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបានជួបព្រះអង្គគឺ៖ "សាឡាម (សរីរសួស្តី) ។" ព្រះអង្គ បានត្រៀមទុកនូវរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរសម្រាប់ពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៤

1**1. النعلبي أخبرني ابن فنجويه قال: حدثنا ابن حيان قال: حدثنا ابن محمد قال: حدثنا أبي قال: حدثنا إبراهيم بن عيسى قال: حدثنا علي بن علي قال: حدثني أبي حمزة الثمالي عن قوله تعالى: ﴿تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ﴾ قال: تسلم عليهم الملائكة يوم القيامة ويشرهم حين يخرجون من قبورهم. (البداية والنهاية: ج 9، ترجمة عكرمة، ص 248)*

១**. អាល់-ស្វាអាល់បី [មានប្រសាសន៍ថា] អ៊ីបនូ ហ្វាន់យ៉ូរីយ៉ាស៊ុបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាយ៉ាន់ តមកពី អ៊ីបនូ មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពីឌីពុកលោក តមកពី អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អុលី ប៊ិន អុលី តមកពី អាហ្វិ ហ្វាស្វាស៊ុ អាល់-ស្វីម៉ាលី អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៣៣:៤៤] វន្តនាការមកលើពួកគេនាថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបានជួបព្រះអង្គគឺ៖ "សាឡាម (សរីរសួស្តី) ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "បណ្តាទេវតានឹងឲ្យគំនាប់ពួកគេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ឲ្យដំណឹងល្អពួកគេ ពេលពួកគេចេញពីក្នុងផ្នូរ ។" (البداية والنهاية: ج ٩، ترجمة عكرمة، ص ٢٤٨)

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

៤៥. សាស្តាអ៊ីយ យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកជាសាក្សី ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អនិងជាអ្នកដាស់តឿន ។

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾

៤៦. ជាអ្នកហៅ[មនុស្សទាំងពួង]មករកអស់ឡោះហ្គ័រដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះអង្គ និងជាចន្លុះបំភ្លឺ ។

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

៤៧. ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាថា ពួកគេនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាប្រណីដ៏ធំមួយពីអស់ឡោះហ្គ័រ ។

وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

៤៨. ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកលាក់ពុត ។ ចូរអ្នកកុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងការបញ្ជីរបស់ពួកគេ[មកលើអ្នក] ។ ចូរអ្នកពឹងផ្អែកលើអស់ឡោះហ្គ័រ ។ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ដែលមានអស់ឡោះហ្គ័រជាទីទុកចិត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៥-៤៨

1** . وَ بِالْإِسْنَادِ قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْخَزَّازِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ

១** ដោយយោលតាមបណ្តាញពត៌មាន លោកមានប្រសាសន៍ថា អាល់-ហ្ស៊ូសែន ប៊ិន អ៊ុដ្វែរបាន តំណាលប្រាប់យើងតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ខ្លីលីដូ តមកពី អាល់- អ្យាប់បាស់ ប៊ិន ម៉ាក្កុរហូ តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្វ័យ៉ា អាល់-ខ្លីស្យាស្វ័ តមកពី តួល់ហ្គាស្វ័ ប៊ិន ស្វែដ្វី

عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَتَانِي جَبْرِئِيلُ مِنْ قِبَلِ رَبِّي جَلَّ جَلَالُهُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُفْرِكُكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ لَكَ بَشِيرًا أَحْسَنَ عَلَيَّا بِأَبِي لَا أُعَدِّبُ مَنْ تَوَلَّاهُ وَ لَا أَرْحَمُ مَنْ عَادَاهُ. (بشارة المصطفى لشيعته المرتضى , الجزء ١ , الصفحة ١٦)

តមកពី អាល់-ស្វ័ខ្លីកូ យ៉ាក្កុហារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ តមកពី ព្រះបិតា ព្រះអង្គ តមកពីព្រះ បុព្វការី ព្រះអង្គ ដែលមានចែងថា រស្មីលុលឡោះហ្វ្លែ មានព្រះចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉ឺអ៊ុល បាន មកជួបខ្ញុំ ពីព្រះជាម្ចាស់ បានប្រាប់ខ្ញុំ ថា៖ "មូហ្គាម៉ាដូ អឺយ អល់ឡោះហ្វ្លែ ធ្វើសាឡាមមក ព្រះអង្គ ព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះរាជតម្រាស់មកព្រះអង្គ ថា៖ "ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់ អាលី ប្អូនប្រុសអ្នក ថាអញនឹងមិនធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលស្រឡាញ់គេ ថាអញនឹង មិនមានព្រះធម៌មេត្តាទេចំពោះអ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ នោះ ។"

(بشارة المصطفى لشيعته المرتضى , الجزء ١ , الصفحة ١٦)

***

2. علي بن إبراهيم، في قوله: إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا وَ دَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَ سِرَاجًا مُنِيرًا إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: وَ دَعَا أَذَاهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا فَإِنهَا نَزَلَتْ بِمَكَّةَ قَبْلَ الْهَجْرَةِ بِخَمْسِ سَنِينَ، فَهَذَا دَلِيلٌ عَلَى خِلَافِ التَّأْلِيفِ **

២. អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ [៣៣:៤៥] យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកជាសាក្សី ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹង ល្អនិងជាអ្នកដាស់ភ្លើន ។ [៣៣:៤៦] ជាអ្នកហៅមករកអល់ឡោះហ្វ្លែដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះ អង្គ និងជាចន្លោះបំភ្លឺ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៣:៤៨] ចូរអ្នកកុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងការបញ្ជី ពួកគេ ។ ចូរអ្នករឹងផ្អែកលើអល់ឡោះហ្វ្លែ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ដែលមានអល់ឡោះហ្វ្លែជាទីទុកចិត្ត ។ អាលី ប៊ិន អ៊ុបរ៉ឺអ៊ុមបានឲ្យដឹងថាត្រូវបើកឲ្យដឹងនៅឯម៉ាកកាស្វ័ប្រាំមុនភ្លើសខ្លួន ។ ដូច្នេះនេះជា កំណត់ដំណឹងដំណាលការចងក្រងរបស់វា ។ (194 :2) (تفسير القمي)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَخُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

៤៩. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ កាលណាពួកអ្នកបានរៀបការជាមួយស្ត្រីមានសទ្ធា ហើយពួកអ្នកបាន

លែងលះពួកនាងមុនពួកអ្នកបានប៉ះពាល់ពួកនាង កាលនោះពួកអ្នកមិនបាច់ឲ្យពួកនាងរង់ចាំសិនទេ ។ ចូរពួកអ្នកផ្គត់ផ្គង់ពួកនាង ហើយចូរឲ្យពួកនាងមានសេរីភាពវិញដោយវិធីល្អប្រសើរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៩

1. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَيْفٍ، عَنْ أَحِبِّهِ عَلِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَيْمٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَخُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا». قَالَ: «مَتَّعُوهُنَّ: جَلَّوهُنَّ بِمَا قَدَرْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ مَعْرُوفٍ، فَإِنَّهُنَّ يَرْجِعْنَ بِكَأَيِّ وَحْشِيَّةٍ وَهَمٍّ عَظِيمٍ، وَ سَمَاتَةٍ مِنْ أَعْدَائِهِنَّ، فَإِنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ، يَسْتَحْيِي وَيُجِبُّ أَهْلَ الْحَيَاءِ، إِنَّ أَكْرَمَكُمْ أَشَدُّكُمْ إِكْرَامًا لِحَالِهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٨ . التهذيب ٤١/١٤٨ : ٨)

១. [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាក្យបៀរដែលទទួលបានមកពីអាចូ យ៉ាក្យប្រាណ^{صلوات الله عليه والسلم} ស្តីអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៣:៤៩] ចូរពួកអ្នកផ្គត់ផ្គង់ពួកនាង ហើយចូរឲ្យពួកនាងមានសេរីភាពវិញដោយវិធីល្អប្រសើរ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ផ្គត់ផ្គង់ពួកនាង គឺប្រព្រឹត្តល្អតាមសមត្ថភាពរបស់អស់លោកព្រោះពួកនាងនឹងត្រឡប់ទៅវិញដោយព្រួយបារម្ភ ពួកនាងអាចខ្លាចការតិះដៀលពីសត្រូវពួកនាងព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎^{رحم} ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យសុភាព ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យមនុស្សដែលប្រកាន់យកផ្លូវកណ្តាល ។ បុគ្គលដែលមានចិត្តទូលាយជាងគេក្នុងចំណោមអស់លោកគឺបុគ្គលដែលមានចិត្តទូលាយណាស់ចំពោះភរិយាខ្លួន ។" (التهذيب : 8 / 488)

يَتَأْتِيهَا اللَّيْلُ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَأُمَّرَاءَ مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

៥០. សាស្តាអឺយ យើងបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនូវបណ្តាភរិយារបស់អ្នកដែលអ្នកបានប្រគល់ខាន់ស្លាឲ្យពួកនាង បណ្តាស្ត្រីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក(គឺទាសី)ដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យអ្នកជាឈ្មើយសឹក កូនស្រីរបស់ឪពុកមា[ឬឪពុកធំ]អ្នកខាងឪពុកអ្នក កូនស្រីរបស់ម្តាយមីង[ឬម្តាយធំ]អ្នកខាងឪពុកអ្នក កូនស្រីរបស់ឪពុកមា[ឬឪពុកធំ]អ្នកខាងម្តាយអ្នក កូនស្រីរបស់ម្តាយមីង[ឬម្តាយធំ]អ្នកខាងម្តាយអ្នកដែលបានភៀសខ្លួនជាមួយអ្នក និងស្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា បើព្រះសាស្តាប្រាថ្នារៀបការជាមួយនាង នេះគឺឯកសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកតែមួយគត់ មិនបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដទៃទេ ។ យើងដឹងច្បាស់ថាយើងបានត្រាស់បង្គាប់អ្វីខ្លះទៅលើពួកគេ[ដែលមានសទ្ធា]ទាក់ទងនឹងរឿងភរិយារបស់ពួកគេ និងបណ្តាស្ត្រី(គឺទាសី)ដែលនៅក្នុងដៃស្តាំពួកគេ (គឺដែលសមស្របតាមច្បាប់អស់ឡោះហ្ន៎) ដើម្បីនឹងកុំឲ្យមានការស្តីបន្ទោសលើអ្នក[អំពីរឿងអាពាហ៍ពិពាហ៍] ។ អស់ឡោះហ្ន៎លើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៣៣ អាល់-អាហ្សាហ៍ យ៉ូស្វ៍ ២២

﴿ تَرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤَيِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ أَبْتَعَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَءَ عَيْنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾

៥១. អ្នកអាចទុកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះឲ្យរង់ចាំសិន អ្នកអាចយកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះសម្រាប់ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ អ្នកអាចស្វែងរកនាងណាម្នាក់ ស្រេចតែលើអ្នក ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកបានទុកមួយកន្លែងសិននោះ ពុំមានទោសលើខ្លួនអ្នកទេ ។ នេះជាអំពើស្អាតស្អំដែលធ្វើឲ្យពួកនាងត្រេកអរ ធ្វើឲ្យពួកនាងបាត់សោកសៅ និងធ្វើឲ្យពួកនាងទាំងអស់ពេញចិត្តនឹងអ្វីមួយដែលអ្នកប្រគល់ឲ្យពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្គាំទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅក្នុងដួងចិត្តពួកអ្នក ។ អល់ឡោះហ្គាំទ្រង់ញាណបំផុតព្រះអង្គទ្រង់មាន ព្រះខន្តីសណ្តោសលើសលុប ។

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَاقِبًا ﴿٥٢﴾

៥២. គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកយកស្រីទៀតទេក្រោយពីនេះ (លែងមួយហើយយកមួយទៀត) មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកដូរពួកនាងដោយភរិយាដទៃទៀតទេ ទោះបីអ្នកលង់សម្មស្សពួកនាងក៏ដោយ លើកលែងតែបណ្តាស្រ្តីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក(គឺបណ្តាទាសី)ប៉ុណ្ណោះ ។ អល់ឡោះហ្គាំទ្រង់ឃ្នាំមើលសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៥០-៥២

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ سَرْحَانَ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ امْرَأَةٌ مُؤْمِنَةٌ إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ " فَقَالَ: « لَا يَحِلُّ الْهَبَةُ إِلَّا لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، وَ أَمَّا غَيْرُهُ فَلَا يَصْلُحُ نِكَاحٌ إِلَّا بِمَهْرٍ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٧٨ . الكافي ٥:٢/٣٨٤)

១. [...] ទទួលបានពីសូរ្យវិញ្ញាណកម្មដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាធិប្បាយ យ៉ាក្តីហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៣៣:៥០] ស្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "មិនអនុញ្ញាតទេ អំណោយនោះ លើកលែងតែចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្គាំមួយគត់ ។ ចំណែកអ្នកដទៃវិញ ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនត្រឹមត្រូវទេបើគ្មានខាន់ស្តានោះ ។" (الكافي 5: 2/384)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، جَمِيعًا، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَخْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ فُلْتُ " كَمْ أَجَلَ لَهُ مِنَ النِّسَاءِ؟ قَالَ: «مَا تَشَاءُ مِنْ شَيْءٍ».

២. [...] អាល់-ហ្គាឡាប៊ីបានថា ខ្ញុំបានសួរ អាធិប្បាយ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام}

[៣៣:៥០] សាស្ត្រាភិយ យើងបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនូវបណ្តាការិយារបស់អ្នក ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានមហេសីប៉ុន្មាន?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "ស្រេចតែព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានបំណង ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ: "لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءَ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ مِنْ أَزْوَاجٍ" فَقَالَ: «رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَنْ يَنْكِحَ مَا شَاءَ مِنْ بَنَاتِ عَمِّهِ، وَ بَنَاتِ عَمَّتَيْهِ، وَ بَنَاتِ خَالِهِ، وَ بَنَاتِ خَالَاتِهِ، وَ أَزْوَاجِهِ اللَّاتِي هَاجِرُونَ مَعَهُ، وَ أَحِلَّ لَهُ أَنْ يَنْكِحَ مِنْ غُرَضِ الْمُؤْمِنِينَ بَعِيرٍ مَهْرٍ، وَ هِيَ الْهَيْبَةُ، وَ لَا تَحِلُّ الْهَيْبَةُ إِلَّا لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَأَمَّا لِعَبْرِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَلَا يَصْلُحُ نِكَاحُ إِلَّا بِمَهْرٍ وَ ذَلِكَ مَعْنَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ امْرَأَةٌ مُؤْمِنَةٌ إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ"».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم [៣៣:៥២] គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកយកស្រីទៀតទេក្រោយពីនេះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "សម្រាប់វិស្វលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អាចអភិសេកជាមួយស្ត្រីណាក៏ដោយដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានបំណងគឺ កូនស្រីរបស់ឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ខាងបិតារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនស្រីរបស់ម្តាយមីង(ឬម្តាយធំ)ខាងបិតារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនស្រីរបស់ឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ខាងមាតារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនស្រីរបស់ម្តាយមីង(ឬម្តាយធំ)ខាងមាតារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងភរិយាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលបានភៀសខ្លួនជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ គេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អភិសេកជាមួយនារីមានសទ្ធាដែលប្រគល់ខ្លួនជូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដោយគ្មានខាន់ស្លា នេះគឺអំណោយ ។ អំណោយមិនត្រូវអនុញ្ញាតចំពោះអ្នកណាក្រៅពីវិស្វលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه وآله وسلم មួយគត់ទេ ។ ចំណែកឯអ្នកផ្សេងពីវិស្វលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه وآله وسلم វិញ អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមិនត្រឹមត្រូវទេបើមិនមានខាន់ស្លាទេនោះ ។ នេះគឺន័យរបស់ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៣:៥០] ស្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្ត្រា ។"

قُلْتُ: أَرَأَيْتَ قَوْلَهُ: "تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَ تُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ؟" قَالَ: «مَنْ آوَى فَقَدْ نَكَحَ، وَ مَنْ أَرْجَأَ فَلَمْ يَنْكِحَ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៣:៥១] អ្នកអាចទុកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះឲ្យរង់ចាំសិន អ្នកអាចយកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះសម្រាប់ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "ស្ត្រីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទទួលយកគឺស្ត្រីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អភិសេកជាមួយ ។ ស្ត្រីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យរង់ចាំសិនគឺស្ត្រីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនអភិសេកជាមួយ ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ: "لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءَ مِنْ بَعْدُ" قَالَ: «إِنَّمَا عَنَى بِهِ النِّسَاءَ اللَّاتِي حَرَّمَ عَلَيْهِ فِي هَذِهِ الْآيَةِ: "حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَ بَنَاتُكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ" إِلَى آخِرِ الْآيَةِ، وَ لَوْ كَانَ الْأَمْرُ كَمَا يَقُولُونَ، كَانَ قَدْ أَحَلَّ لَكُمْ مَا لَمْ يَحِلَّ لَهُ، إِنْ أَحَدَكُمْ يَسْتَبَدِّلُ كُلَّمَا أَرَادَ، وَ لَكِنْ لَيْسَ الْأَمْرُ كَمَا يَقُولُونَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَلَّ لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مَا أَرَادَ مِنَ النِّسَاءِ، إِلَّا مَا حَرَّمَ عَلَيْهِ فِي هَذِهِ الْآيَةِ الَّتِي فِي النِّسَاءِ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم [៣៣:៥២] គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកយកស្រីទៀតទេក្រោយពីនេះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះមានន័យសំដៅទៅលើបណ្តាស្ត្រីដែលត្រូវហាមលើ

ព្រះអង្គ ﷺ នៅក្នុងអាយ៉ាស៊ុប [៤:២៣] ត្រូវហាម [មិនឲ្យរៀបការជាមួយ] ចំពោះពួកអ្នកគឺ៖ មាតារបស់
 ពួកអ្នក កូនស្រីរបស់ពួកអ្នក បងប្អូនស្រីរបស់ពួកអ្នក លុះចប់អាយ៉ាស៊ុប ។ បើដូចពួកគេ (គឺមនុស្សទូទៅ)
 គិតមែននោះ គេអនុញ្ញាតចំពោះលោកទាំងអស់គ្នានូវអ្វីដែលត្រូវហាមលើព្រះអង្គ ﷺ បើអស់លោក
 ណាមួយដូរ[ភរិយា]ពេលណាក៏បានស្រេចតែចិត្តនោះ ។ តែវាមិនដូចពួកគេគិតនោះទេ ។ អល់ឡោះហ្គា
 អនុញ្ញាតចំពោះព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ នូវស្រ្តីណាមួយក៏ដោយ លើកលែងតែអ្វីដែលត្រូវហាមលើ
 ព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងអាយ៉ាស៊ុបនេះដែលនៅក្នុងស៊ីរ៉ាវៈត្តិអាស៊ី-នីសាអ៊ី ។" (Al-kafy: 5: 1/387)

***

3. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّلَقَائِيُّ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ السُّكَّرِيُّ،
 قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكْرِيَاءَ الْجَوْهَرِيُّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ
 السَّلَامُ)، قَالَ: «تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ) بِحَمْسِ عَشْرَةَ امْرَأَةً، وَ دَخَلَ بِثَلَاثِ عَشْرَةَ مِنْهُنَّ، وَ قُضِيَ عَنْ تِسْعٍ، فَأَمَّا اللَّثَانُ
 لَمْ يَدْخُلْ بِحَمَا: فَعَمْرُو، وَ الشَّنْبَاءُ،

៣. [...] អាច្ឆិ អាប្ប់ខុលឡោះហ្គា យ៉ាក្តុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-ស្វីខ្លិក្តិ ﷺ មានវចនៈថា៖
 "វិស្វលុលឡោះហ្គា ﷺ បានអភិសេកមហេសីដប់ប្រាំអង្គ ព្រះអង្គ ﷺ រស់នៅជាមួយមហេសីដប់បីអង្គ
 ព្រះអង្គ ﷺ បានចូលទិវង្គតចោលមហេសីប្រាំបួនអង្គ ។ មានមហេសីពីរអង្គដែលព្រះអង្គ ﷺ ពុំបានយក
 មកចូលរួមក្នុងចំណោមមហេសីទៀតគឺ៖ អុំរ៉ាវៈត្តិ និងអាល់-ស្វាន់បាអ៊ី ។

وَ أَمَّا الثَّلَاثُ الْعَشْرَةُ اللَّائِي دَخَلَ بِهِنَّ: فَأُولَئِنَّ حَدِيحَةُ بِنْتُ حُوَيْلِدٍ، ثُمَّ سَوْدَةُ بِنْتُ زَمْعَةَ، ثُمَّ أُمُّ سَلَمَةَ، وَ اسْمُهَا: هِنْدُ بِنْتُ أَبِي أُمَيَّةَ، ثُمَّ أُمُّ
 عَبْدِ اللَّهِ عَائِشَةُ بِنْتُ أَبِي بَكْرٍ، ثُمَّ حَفْصَةُ بِنْتُ عُمَرَ، ثُمَّ زَيْنَبُ بِنْتُ حُزَيْمَةَ بْنِ الْحَارِثِ أُمُّ الْمَسَاكِينِ، ثُمَّ زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، ثُمَّ أُمُّ حَبِيبٍ
 زَمْلَةُ بِنْتُ أَبِي سُفْيَانَ، ثُمَّ مَيْمُونَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، ثُمَّ زَيْنَبُ بِنْتُ عُمَيْسٍ، ثُمَّ جُوَيْرِيَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، ثُمَّ صَفِيَّةُ بِنْتُ حُحَيْبٍ بِنِ أَحْطَبٍ،

មហេសីដប់បីអង្គដែលនៅក្នុងហ្វារីម(ចំណោមមហេសី)ព្រះអង្គ ﷺ គឺ៖ មហេសីទីមួយគឺខ្លីខ្លីយ៉ាស៊ុប ﷺ
 ប៊ិនទី យូដៃលីដូ បន្ទាប់មកគឺសៅដ្យាស៊ុប ប៊ិនទី ស្វាអាស៊ុប បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម សាឡាម៉ាស៊ុប ﷺ នាមរបស់ព្រះ
 នាងគឺ ហ្គុនដូ ប៊ិនទី អាច្ឆិ អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុប បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម អាប្ប់ខុលឡោះហ្គា អ៊ូស្វាស៊ុប ប៊ិនទី អាច្ឆិ បាការ
 បន្ទាប់មកគឺ ហ្វាហ្វាស្វៈត្តិ ប៊ិនទី អ៊ូម៉ារ បន្ទាប់មកគឺ ស្វែណាប់ ប៊ិនទី យូស្វែម៉ាស៊ុប ប៊ិន អាល់-ហ្វារីស្វ
 អ៊ូម អាល់-ម៉ាសាគីន បន្ទាប់មកគឺ ស្វែណាប់ ប៊ិនទី យ៉ាស៊ុបស្វី បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម ហ្វាប៊ីបា រុឡាស៊ុប ប៊ិនទី
 អាច្ឆិ ស៊ុហ្វយ៉ាន បន្ទាប់មកគឺ ម៉ែមូណាស៊ុប ប៊ិនទី អាល់-ហ្វារីស្វ បន្ទាប់មកគឺ ស្វែណាប់ ប៊ិនទី អ៊ូម៉ែស៍
 បន្ទាប់មកគឺ យូដៃវីយ៉ាស៊ុប ប៊ិនទី អាល់-ហ្វារីស្វ បន្ទាប់មកគឺ ស្វីហ្គីយ៉ាស៊ុប ប៊ិនទី ហ្វាយី ប៊ិន អាក្តុតូប ។

وَ الَّتِي وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ) حَوْلَةُ بِنْتُ حَكِيمِ السُّلَمِيِّ، وَ كَانَتْ لَهُ سُرِّيَّتَانِ يَفْسِمُ هُمَا مَعَ أَرْوَاحِهِ: مَارِيَةُ الْقَبْطِيَّةُ،
 وَ رِيحَانَةُ الْخَنْدَقِيَّةُ.

ស្រ្តីដែលព្រមប្រគល់ខ្លួនឲ្យព្រះសាស្តា ﷺ គឺ៖ ខៅឡាស៊ុប ប៊ិនទី ហ្វាគីម អាល់-ស្វីឡាមី ។ ព្រះអង្គ ﷺ
 មានពួកពីរ ហើយបានចែកឲ្យបណ្តាមហេសីព្រះអង្គ ﷺ ម៉ារីយ៉ាស៊ុប អាល់-គុបទីយ៉ាស៊ុបនិងវីយ៉ាណាស៊ុប
 អាល់-ខន់ដ្យាគីយ៉ាស៊ុប ។

وَالَّتِسْعُ اللَّاتِي فُضِنَ عَنْهُنَّ: عَائِشَةُ، وَ حَفْصَةُ، وَ أُمُّ سَلَمَةَ، وَ زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، وَ مَيْمُونَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، وَ أُمُّ حَبِيبٍ بِنْتُ أَبِي سَعْيَانَ، وَ صَفِيَّةُ بِنْتُ حَبِيبِ بْنِ أَحْطَبٍ، وَ جُوَيْرِيَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، وَ سَوْدَةُ بِنْتُ زَمْعَةَ، وَ أَفْضَلُهُنَّ: حَدِيجَةُ بِنْتُ حُوَيْلِدٍ، ثُمَّ أُمُّ سَلَمَةَ بِنْتُ أَبِي أُمَيَّةَ، ثُمَّ جُوَيْرِيَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨١ . الخصال : ١٣/٤١٩)

មហេសីប្រាំបួនអង្គដែលព្រះអង្គ^{ស្រី}បានចូលទិវង្គតទោលគឺ: អ៊ែស្តាស្តូ, ហ្វាហ្វាស្តូ, អ៊ូម សាឡាម៉ាស្តូ^{ស្រី}, ស៊ែណាប័ ប៊ីនទី យ៉ាស្តូស្ត, ម៉ែមូណាស្តូ ប៊ីនទី អាល់-ហ្វារីស្ត, អ៊ូម ហ្វាប៊ីបា ប៊ីនទី អាច្វី ស៊ុហ្វាយ៉ាស, ស្ត្រីហ្វីយ៉ាស្តូ ប៊ីនទី ហ្វាយី ប៊ីន អាគុត្តប័, យូវ៉ែរីយ៉ាស្តូ ប៊ីនទី អាល់-ហ្វារីស្ត, សៅដ្ឋាស្តូ ប៊ីនទី ស្តាអុស្តូ ។ មហេសីដែលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេគឺ: ខ្ញុំខ្ញុំយ៉ាស្តូ^{ស្រី} ប៊ីនទី យូវ៉ែលីដូ បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម សាឡាម៉ាស្តូ^{ស្រី} ប៊ីនទី អាច្វី អ៊ូម៉ែយ៉ាស្តូ បន្ទាប់មកគឺ យូវ៉ែរីយ៉ាស្តូ ប៊ីនទី អាល់-ហ្វារីស្ត ។"

(الخصال: 13 / 419)

***

4. عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: إِنَّهُ كَانَ سَبَبَ نُزُولِهَا: أَنَّ امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ أَنْتَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ قَدْ تَهَيَّأَتْ وَ تَزَيَّنَتْ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلْ لَكَ فِي حَاجَةٍ، فَقَدْ وَهَبْتُ نَفْسِي لَكَ؟ فَقَالَتْ لَهَا عَائِشَةُ: قَبْحَكَ اللَّهُ، مَا أَنْتَ بِرَجُلٍ؟! فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَهْ - يَا عَائِشَةُ - فَإِنَّهَا رَغِبَتْ فِي رَسُولِ اللَّهِ إِذْ زَهَدَتْ فِيهِ.» ثُمَّ قَالَ: «رَحِمَكَ اللَّهُ، وَ رَحِمَكُمْ يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ، نَصَرْتَنِي رَجَالُكُمْ، وَ رَغِبْتَنِي نِسَاؤُكُمْ، ارْجِعِي - رَحِمَكَ اللَّهُ - فَإِنِّي أَنْتَظِرُ أَمْرَ اللَّهِ.»

៤. អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានឲ្យដឹងថា មូលហេតុដែលគេបានដាក់អាយ៉ាស្តូនេះមកនោះគឺ ស្ត្រី អាន់ស្តារម្នាក់បានមកជួបរឺស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ^{ស្រី} គាត់ទំនេរ (គ្មានស្វាមី) គាត់បានស្និតស្នាងខ្លួន ហើយ បានទូលថា: "រឺស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ^{ស្រី}អើយ ព្រះអង្គ^{ស្រី}ត្រូវការទេ ព្រោះខ្ញុំម្ចាស់សូមប្រគល់ខ្លួនជូនព្រះ អង្គ^{ស្រី}?" អ៊ែស្តាស្តូបានប្រាប់គាត់ថា: "សូមឲ្យអល់ឡោះហ្គ័រ^{ស្រី}បំបាក់មុខនាងឯង ។ នាងឯងល្អិត បុរសម្លោះ ។" រឺស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ^{ស្រី}បានប្រាប់អ៊ែស្តាស្តូថា: "អ៊ែស្តាស្តូអើយស្ងាត់មាត់ទៅ ព្រោះនាង រំពឹងលើព្រះសាស្តា^{ស្រី}ខណៈដែលខ្ញុំ^{ស្រី}តម ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{ស្រី}មានព្រះវចនៈថា: "សូមឲ្យ អល់ឡោះហ្គ័រ^{ស្រី}ប្រោសមេត្តានាងនិងប្រោសមេត្តាក្រុមអាន់ស្តាររបស់នាង ។ ពួកបុរសបក្សពួករបស់ នាងជួយខ្ញុំ^{ស្រី} ចំណែកឯបណ្តាស្ត្រីបក្សពួករបស់នាងគួរជាទីបំបាក់ប្រាថ្នា ។ ចូរនាងត្រឡប់ទៅវិញចុះ សូមឲ្យអល់ឡោះហ្គ័រ^{ស្រី}ប្រោសមេត្តានាង ព្រោះខ្ញុំ^{ស្រី}រង់ចាំព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ័រ^{ស្រី} ។"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَ امْرَأَةٌ مُؤْمِنَةٌ إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ"، فَلَا تَحِلُّ الْهَيْئَةُ إِلَّا لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ). ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٢ . تفسير القمي ٢: ١٩٥)

ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{ស្រី}បានបើកឲ្យដឹងថា [៣៣:៥០] និងស្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាង ផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា បើព្រះសាស្តាប្រាថ្នារៀបការជាមួយនាង នេះគឺឯកសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកតែមួយគត់ មិន បានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដទៃទេ ។ ដូច្នោះ អំណោយត្រូវអនុញ្ញាតចំពោះតែរឺស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ^{ស្រី} ម្នាក់ទេ ។ (تفسير القمي 2: 195)

***

5. ** عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ ابْنِ رَبَابٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: جَاءَتْ

إِمْرَأَةٌ مِنَ الْأَنْصَارِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَدَخَلَتْ عَلَيْهِ وَهُوَ فِي مَنْزِلِ حَفْصَةَ وَ الْمَرْأَةُ مُتَلَبِّسَةٌ مَتَمِّشِطَةً فَدَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الْمَرْأَةَ لَا تَخْطُبُ الرَّوْحَ وَ أَنَا امْرَأَةٌ أُمِّمٌ لَا رَوْحَ لِي مُنْذُ دَهْرٍ وَ لَا وَ لَدَّ فَهَلْ لَكَ مِنْ حَاجَةٍ فَإِنْ تَكُ فَقَدْ وَهَبْتُ نَفْسِي لَكَ إِنْ قَبِلْتَنِي

៥**. អាលី ប៊ិន អ៊ុបប៊ុយម[មានប្រសាសន៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ុបនូ ម៉ាស្រូប តមកពី អ៊ុបនូ រីអ្នក តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន កូយ័ស តមកពី អាឡិ យ៉ូកុហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله}ដែលមានវចនៈថា៖ "នារីអាន់ស្វារ ម្នាក់បានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} [កាលនោះ:]ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} នៅឯផ្ទះហ្វាហ្វ្វស្វ្វះត្ថុ ។ នារីនោះស្លៀក ពាក់និងសិតសក់ស្អាត ។ គាត់បានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} អើយ ស្រ្តីមិនមានទម្លាប់សូមបុរសរៀបការទេ ។ ខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រ្តីមេម៉ាយ មិនបាន រៀបការយូរហើយ ហើយមិនមានកូនទេ ។ តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ត្រូវការខ្ញុំម្ចាស់ទេ បើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ត្រូវការ ខ្ញុំ ម្ចាស់សូមប្រគល់ខ្លួនឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រមទទួលខ្ញុំម្ចាស់ ។"

فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ خَيْرًا وَ دَعَا لَهَا ثُمَّ قَالَ يَا أُخْتُ الْأَنْصَارِ جَزَائِكُمُ اللَّهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ خَيْرًا فَقَدْ نَصَرَنِي رِجَالُكُمْ وَ رَغِبْتَنِي نِسَاؤُكُمْ فَقَالَتْ لَهَا حَفْصَةُ مَا أَقَلَّ حَيَاءَكَ وَ أَجْرَكَ وَ أَنْهَمَكَ لِلرِّجَالِ فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ آله كُفِّي عَنْهَا يَا حَفْصَةُ فَإِنَّهَا خَيْرٌ مِنْكَ رَغِبْتَنِي رَسُولُ اللَّهِ فَلَمَّتْهَا وَ عَيَّبَهَا

រស្មីលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈល្អចំពោះគាត់ ហើយបានបូងស្ទង់អល់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យគាត់ ហើយព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "បងប្អូនស្រីរបស់អ្នកអាន់ស្វារអើយ សូមអល់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យរង្វាន់ល្អៗដល់អ្នក ពីព្រះសាសនៈទុតិ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះបុរសបងប្អូនអ្នកបានជួយគាំទ្រខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} បងប្អូនស្រីអ្នកស្រឡាញ់ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។" ហ្វាហ្វ្វស្វ្វះត្ថុបាននិយាយដាក់នារីនោះថា៖ "នាងឯងមិនអៀនខ្មាស់ទេ ។ នាងឯងព្រហ្មើន ណាស់ ហ៊ានចង់ប្រុស!" រស្មីលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រាប់ហ្វាហ្វ្វស្វ្វះត្ថុថា៖ "ហ្វាហ្វ្វស្វ្វះត្ថុអើយ កុំប៉ះ ពាល់គាត់ ព្រោះគាត់ប្រសើរជាងនាងក្នុងការស្រឡាញ់រស្មីលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} នាងស្តីបន្ទោសគាត់ ចាប់ កំហុសគាត់ ។"

ثُمَّ قَالَ لِلْمَرْأَةِ اِنْصَرَفِي رَحِمَكَ اللَّهُ فَقَدْ أَوْجَبَ اللَّهُ لِكَ الْجَنَّةَ لِرَغِبْتِكَ فِي وَ تَعْرُضُكَ لِمَحَبَّتِي وَ سُؤْرِي وَ سَيَأْتِيكَ أَمْرِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ امْرَأَةٌ مُؤْمِنَةٌ إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ»

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈប្រាប់នារីអាន់ស្វារថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} អាណិតអាសូរនាង ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} បានតម្រូវឲ្យនាងទទួលបាននូវឋានសួគ៌ហើយព្រោះតែនាងស្រឡាញ់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះ តែនាងស្រឡាញ់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ដោយពេញចិត្តនិងដោយសេចក្តីរីករាយ ។ ព្រះបញ្ជាទៀងខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} នឹងបានមកដល់ នាង បើអល់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} ចង់ ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៣:៥០] និងស្រីមានសទ្ធា ប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា បើព្រះសាស្តាប្រាថ្នារៀបការជាមួយនាង នេះគឺ ឯកសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកតែមួយគត់ មិនបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដទៃទេ ។

قَالَ فَأَخْلَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ هَبَةَ الْمَرْأَةِ نَفْسَهَا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ آله وَ لَا يَحِلُّ ذَلِكَ لِغَيْرِهِ . (الكافي , الجزء ٥ , الصفحة ٥٦٨)

ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ رضي الله عنه អនុញ្ញាតឲ្យស្រ្តីប្រគល់ខ្លួនឲ្យព្រះសាសនៈ ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ហើយប្រការនេះមិនត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចំពោះអ្នកផ្សេងទេ ។" (الكافي , الجزء ٥ , الصفحة ٥٦٨)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَظِيرِينَ إِنَّهُ وَلَٰكِنِ إِذَا دُعِيتُمْ فَأَدْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِيءُ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِيءُ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَآءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾

៥៣. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំចូលទៅក្នុងគេហដ្ឋានរបស់ព្រះសាស្តា លើកលែងតែពេលពួកអ្នកបានទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យចូលទៅបរិភោគអាហារ ដោយមិនរង់ចាំការរៀបចំអាហារនោះ តែពេលគេហៅពួកអ្នកសឹមពួកអ្នកចូលទៅ ។ ពេលពួកអ្នកបរិភោគរួចហើយ ចូរពួកអ្នកដកខ្លួនចេញ កុំបង្អែបង្អង់ដើម្បីសំណេះសំណាល ។ ការពិតនេះជាអំពើប្រមាថព្រះសាស្តា តែគេខ្មាស់ (គឺក្រែងចិត្តក្នុងការបណ្តោញ) ពួកអ្នក ។ តែអល់ឡោះហ្គ័រមិនខ្មាស់[និយាយ]ការពិតទេ ។ ពេលពួកអ្នកសួរម្តីមួយពីពួកនាង (គឺបណ្តាភរិយារបស់ព្រះសាស្តា) ចូរពួកអ្នកសួរពីក្រោយរបាំង វាជាអំពើត្រឹមត្រូវបំផុតសម្រាប់ចិត្តពួកអ្នកនិងចិត្តពួកនាង ។ ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តា អល់ឡោះហ្គ័រទេ ពួកអ្នកមិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាតក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័រ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៣

1. ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلْوَانَ، عَنِ الْأَعْمَشِ، عَنْ عَبَّادَةَ الْأَسَدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) تَزَوَّجَ زَيْنَبَ بِنْتَ جَحْشٍ، فَأَوْلَمَ، وَكَانَتْ وَلِيْمَتُهُ الْحَيْسِ، وَكَانَ يَدْعُو عَشْرَةَ عَشْرَةَ، فَكَانُوا إِذَا أَصَابُوا طَعَامَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) اسْتَأْنَسُوا إِلَى حَدِيثِهِ، وَاسْتَعْنَمُوا النَّظَرَ إِلَى وَجْهِهِ، وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَسْتَهْيِي أَنْ يُحْفَقُوا عَنْهُ فَيَخْلُو لَهُ الْمَنْزِلُ، لِأَنَّهُ حَدِيثٌ عَهْدٍ بِعُزْسٍ، وَكَانَ يَكْرَهُ أَدَى الْمُؤْمِنِينَ لَهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ” يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَظِيرِينَ إِنَاهُ وَ لَكِنِ إِذَا دُعِيتُمْ فَأَدْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِيءُ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِيءُ مِنَ الْحَقِّ“، فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ، كَانَ النَّاسُ إِذَا أَصَابُوا طَعَامَ نَبِيِّهِمْ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمْ يَلْبَسُوا أَنْ يُخْرَجُوا. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٨٢ . علل الشرائع: ٦٥)

១. [...] អាប់ខ្ពុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អាប់បាស់បានឲ្យដឹងថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ﷺ បានអភិសេកជាមួយស្រីណាមួយ ប៊ិនទី យ៉ាស្តស្ត ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានលៀងអាហារ អាហារនោះគឺអាល់-ហ្វា ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានអញ្ជើញម្តងភ្ញៀវដប់នាក់ ។ ពេលពួកគេបានហូបជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ﷺ ពួកគេអង្គុយសំណេះសំណាលគ្នា ។ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ﷺ ជាបុគ្គលសុភាពមិនហ៊ានចោលពួកគេនៅក្នុងបន្ទប់តែឯងទេ ។

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទើបនឹងអភិសេកថ្មីថ្មោង មិនចង់ធ្វើឲ្យអ្នកមានសទ្ធាទើសទាល់ចិត្តទេ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៣:៥៣] ពេលគេហៅពួកអ្នកសឹមពួកអ្នកចូលទៅ ។ ពេលពួកអ្នកបរិភោគរួច ហើយចូរពួកអ្នកដកខ្លួនចេញ កុំបង្ហូបដៃដើម្បីសំណេះសំណាល ។ ការពិតនេះជាអំពើប្រមាថព្រះសាស្តា តែគេខ្មាសពួកអ្នក ។ តែអស់ឡោះហ្ន៎មិនខ្មាសការពិតទេ ។ ពេលអាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹង ពេលគេបានបរិភោគជាមួយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم រួចហើយ គេមិននៅទេ គេចេញទៅក្រៅ ។ (علل الشرائع: 65)

***

2. الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ رَفَعَهُ إِلَيْهِمْ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ” وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا رَسُولَ اللَّهِ “ فِي عَلِيٍّ وَ الْأَيْمَةِ كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا . (الكافي ٩ : ١ / ٣٤٢)

២. [...] ទទួលបានមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីបន្ត ម៉ារវ៉ានដែលឲ្យដឹងថា គេបានលើកឡើងពីព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងឡាយអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ [៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអស់ឡោះហ្ន៎ទេ អំពីរឿងអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងអ៊ីម៉ា عليه السلام ទាំងឡាយ ដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសា عليه السلام ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជ្រះស្រឡះពីសម្តីដែលពួកគេថានោះ ។ " (الكافي 1 : 342 / 9)

إِنْ تُبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

៥៤. ទោះបីពួកអ្នកបើកឲ្យដឹង ឬបិទបាំងអ្វីមួយក៏ដោយ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៤

1. علي بن إبراهيم: فإنه كان سبب نزولها: أنه لما أنزل الله ”الَّتِي أُولَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ أَرْوَاجُهُ أَمْهَاتُهُمْ“ وَ حَرَّمَ اللَّهُ نِسَاءَ النَّبِيِّ عَلَى الْمُسْلِمِينَ غَضِبَ طَلْحَةُ فَقَالَ يُحَرِّمُ مُحَمَّدٌ عَلَيْنَا نِسَاءَهُ وَ يَتَزَوَّجُ هُوَ بِنِسَائِنَا لَعْنُ أَمَاتِ اللَّهِ مُحَمَّدًا لَنَرُكُضَنَّ بَيْنَ خَلَاخِيلِ نِسَائِهِ كَمَا رَكَضَ بَيْنَ خَلَاخِيلِ نِسَائِنَا. فَأَنْزَلَ اللَّهُ ” وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لَا أَنْ تَنْكِحُوا أَرْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا * إِنَّ تُبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا“. (** البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٨٥ . تفسير القمِّي ١٩٥ : ٢)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីមបានឲ្យដឹងថា មូលហេតុនៃការបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះគឺ កាលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៣:៦] ព្រះសាស្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត ភរិយាទាំងឡាយរបស់គេ (ព្រះសាស្តា) ជាមួយរបស់ពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានហាមមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ចំពោះអ្នកមានសទ្ធា (គឺមិនឲ្យរៀបការជាមួយមហេសីព្រះសាស្តាទេ) ។ គូល់ហ្គាស្ត់ក្រោធហើយបានថា៖ "ស្រីៗរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ត្រូវហាមចំពោះយើង តែគេ صلوات الله عليه وآله وسلم រៀបការជាមួយស្រីៗយើង! បើអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ធ្វើឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ស្លាប់ យើងនឹងតាមជាប់កែងជើងស្រីៗរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចគេ صلوات الله عليه وآله وسلم បានតាមជាប់កែងជើងស្រីៗយើងដែរ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអស់ឡោះហ្ន៎ទេ មិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាត ក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ [៣៣:៥៤] ទោះបីពួកអ្នកបើកឲ្យដឹងឬបិទបាំងអ្វីមួយក៏ដោយ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ (تفسير القمِّي 2 : 195)

***

2. وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنِ أَبِي الْجَارُودِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ، وَ ذَكَرَ هَذِهِ الْآيَةَ: "وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا"، فَقَالَ: «رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) أَحَدُ الْوَالِدَيْنِ». فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَجَلَانَ: مَنْ الْأَحْرُ؟ قَالَ: «عَلِيٌّ (عليه السلام)، وَ نِسَاؤُهُ عَلَيْنَا حَرَامٌ، وَ هِيَ لَنَا خَاصَّةٌ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٨٥ . الكافي ٤٢٠/٥:٢)

២. [...] អាច្ឆិ អាល់-យ៉ាវដូបានថាខ្ញុំបានឮ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើកឡើងអំពីអាយ៉ាស្តុ [២៩:៨] យើងដាក់បង្គាប់ឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តល្អចំពោះបិតាមាតារបស់ខ្លួន ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាៈ "វិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាឪពុកម្តាយម្នាក់ ។" អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បឺន អាប់ច្បាន់បានទូលថាៈ "ម្នាក់ទៀតជាអ្នកណា?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាៈ "អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ! មហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវហាមចំពោះយើង ។ ជាប្រការពិសេសសម្រាប់យើង^{عليهم} ដែរ ។" (الكافي 5 : 420 / 2)

***

3. وَ عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ عُمَرَ بْنِ أَدِينَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ أَبِي عُرْوَةَ، عَنِ فَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) تَزَوَّجَ امْرَأَةً مِنْ بَنِي عَامِرِ بْنِ صَعَصَعَةَ، يُقَالُ لَهَا شَنْبَاءُ، وَ كَانَتْ مِنْ أَجْمَلِ أَهْلِ زَمَانِهَا، فَلَمَّا نَظَرَتْ إِلَيْهَا عَائِشَةُ وَ حَفْصَةُ، قَالَتَا: لَتَعْلَيْنَا هَذِهِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) بِجَمَاهُهَا، فَقَالَتَا لَهَا: لَا يَرَى مِنْكَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) حِرْصًا. فَلَمَّا دَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) تَنَاوَلَهَا بِيَدِهِ، فَقَالَتْ: أَعُوذُ بِاللَّهِ، فَانْقَبَضَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) عَنْهَا، فَطَلَّقَهَا وَ أَحَقَّهَا بِأَهْلِهَا.

៣. [...] អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-បាស្តូរីបានថា វិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានអភិសេកជាមួយនារី បានអុមៀរ បឺន ស្លុក់ស្លុក់អុស្តុឈ្មោះស្មាន់បាអុ ជានារីដែលស្អាតដាច់គេនាសម័យនោះ ។ ពេលបានឃើញនាង អ៊ែស្មាស្តុនិងហ្គាហ្វូស្មោះត្តុបានប្រាប់គ្នាថាៈ "នាងនេះនឹងសណ្តែកវិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដោយសម្រស់វា ។" ទាំងពីរនាក់ក៏បានប្រាប់នាងថាៈ "វិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនឃើញថាមានអ្វីដែលគួរឲ្យចង់បានពីនាងទេ ។" ពេលនាងមករកវិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានលូកដៃទៅរកនាងនាងបានទូលថាៈ "ខ្ញុំម្ចាស់សូមពឹងផ្អែកលើអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه}" ហើយបានកៀសដៃវិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{عليه} ចេញ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានលែងលះនាង បានបញ្ជូននាងទៅឯគ្រួសារនាងវិញ ។

وَ تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) امْرَأَةً مِنْ كِنْدَةَ، بِنْتَ أَبِي الْجَوْنِ، فَلَمَّا مَاتَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) ابْنُ مَارِيَةَ الْقُبَيْطِيَّةِ، قَالَتْ: لَوْ كَانَ نَبِيًّا مَا مَاتَ ابْنَهُ. فَأَلْحَقَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) بِأَهْلِهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا،

វិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានអភិសេកជាមួយនារី គឺនប្តាស្តុ កូនស្រីរបស់ អាច្ឆិ អាល់-យ៉េរ៉ាន់ ។ កាលអ៊ីបរហ្ន៎^{عليه} បុត្ររបស់វិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងមារីយ៉ាស្តុ អាល់-គូបទ្វីយ៉ាស្តុបានចូលទិវង្គត ។ នារីរូបនេះបានថាៈ "បើគេ^{عليه} ជាសាស្តា^{عليه} មែន កូនរបស់គេ^{عليه} ប្រាកដជាមិនស្លាប់ទេ ។" វិស្វិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបញ្ជូននារីនេះទៅឯគ្រួសារខ្លួនវិញមុននឹងបានផ្សំដំណេក ។

فَلَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ وُلِّيَ النَّاسَ أَبُو بَكْرٍ، أَتَتْهُ الْعَامِرِيَّةُ وَ الْكِنْدِيَّةُ وَ قَدْ حُطِبْنَا، فَاجْتَمَعَ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ،

فَقَالَا لَهُمَا: اخْتَارَا إِنْ شِئْتُمَا الْحِجَابَ: وَ إِنْ شِئْتُمَا الْبَاءَ. فَاخْتَارَتَا الْبَاءَ، فَتَزَوَّجْتَا، فَجَدِمَ أَحَدُ الرَّجُلَيْنِ، وَ جَنَّ الْأَخْرُ.

ពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}បានចូលទិវង្គត អាថ្នី បាការបានគ្រប់គ្រងលើមនុស្សទាំងឡាយ អាល់-អាមីរីយ៉ាស្តូនិងអាល់-គិនឌ្លីយ៉ាស្តូ (ពោលគឺ អតីតមហេសីរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}) បានមកជួបគាត់ បានសួរគាត់អំពីបញ្ហានេះ ។ អាថ្នី បាការនិងអ៊ីម៉ារ បានប្រជុំគ្នា ហើយបានប្រាប់នាងទាំងពីរនាក់ថា៖ "នាងទាំងពីរអាចរើសយកសំពត់ទទួរ ឬរើសយកអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។" នារីទាំងពីរបានរើសយក អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ពួកគាត់ក៏បានរៀបការឲ្យនារីទាំងពីរនាក់នេះ ។ បុរសម្នាក់បានកើតឃ្នង ឯបុរសម្នាក់ ទៀតទៅជាឆ្គួត (តាំងពីមិនទាន់បានឃើញនារីទាំងពីរនាក់ម៉្លេះ) ។

قَالَ عُمَرُ بْنُ أَدِيْنَةَ: فَحَدَّثْتُ بِهَذَا الْحَدِيثِ زُرَّارَةَ وَ الْفُضَيْلَ، فَرَوِيَا عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَنَّهُ قَالَ: «مَا نَهَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ شَيْءٍ إِلَّا وَ قَدْ عُصِيَ فِيهِ، حَتَّى لَقَدْ نَكَحُوا أَزْوَاجَ النَّبِيِّ (صلى الله عليه و آله) مِنْ بَعْدِهِ». وَ ذَكَرَ هَاتَيْنِ: الْعَامِرِيَّةَ، وَ الْكِنْدِيَّةَ.

អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាស្តូណាស្តូបានថា ស្វីរ៉េវ៉ា និងអាល់-ហ្វាឌ្លីលបានថ្លែងហ្វាឌ្លីស្តនេះ ទទួលបានមកពីអាថ្នី យ៉ាក្តូហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} មិនហាមអ្វីទេក្រៅពីហាមពួកគេលើសបង្គាប់ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ក្នុងរឿងនេះ តែពួកគេបានរៀបការមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} អត់ពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ទៅ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានថ្លែងអំពីបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះគឺ៖ អាល់-អាមីរីយ៉ាស្តូនិងអាល់-គិនឌ្លីយ៉ាស្តូ ។

ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام): «لَوْ سَأَلْتَهُمْ عَنْ رَجُلٍ تَزَوَّجَ امْرَأَةً فَطَلَّقَهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا، أَمْ تَحِلُّ لِأَيِّهِ؟ لَقَالُوا: لَا، فَرَسُوهُ اللَّهُ (صلى الله عليه و آله) أَعْظَمَ حُرْمَةً مِنْ آبَائِهِمْ. * (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة ٤٨٥ . الكافي ٤٢١/٣: ٥)

បន្ទាប់មក អាថ្នី យ៉ាក្តូហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "បើលោកសួរពួកគេអំពីបុរសម្នាក់ដែលបានរៀបការ ជាមួយនារី ហើយបានលែងលះនារីនោះមុនផ្សំដំណេក ថាគេអនុញ្ញាតនារីនោះចំពោះកូនប្រុសរបស់ បុរសនោះទេ? បើពួកគេថា៖ "ទេ" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងឪពុកពួកគេទៅទៀត ។" (الكافي 5 : 421 / 3)

***

4. ابن طاوس في (طرائفه)، قال: و من طرائف ما شهدوا به على عثمان و طلحة ما ذكره السدي في تفسيره للقرآن، في تفسير سورة الأحزاب، في تفسير قوله تعالى: وَ ما كانَ لَكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا.

៤. អ៊ីបនូ គ្រីស្តមានប្រសាសន៍នៅក្នុងសាត្រាគ្រីស្តិយ៉ាអ្វីដែលចម្លែកនោះគឺព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលកើត ឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងអ៊ីស្តម៉ាននិងតួល់ហ្វាស្តូ និងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលអាល់-សាឌ្លី (អ្នកអាល់-លុល- ស្វីណាស្តូ) បានថ្លែងនៅក្នុងការបកស្រាយគួរអាន ក្នុងការបកស្រាយអាយ៉ាស្តូអាល់-អាស្តូស្យាប់ ត្រង់ ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ន៎ទេ មិនត្រូវ រៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាត ក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយសម្រាប់អល់ឡោះហ្ន៎ ។

قال السدي: لما توفي أبو سلمة، و خنيس بن حذافة، و تزوج رسول الله (صلى الله عليه و آله) بامرأتيهما: أم سلمة، و حفصة، قال طلحة و عثمان: أ ينكح محمد (صلى الله عليه و آله) نساءنا إذا متنا و لا ننكح نساءه إذا مات! و الله لو قد مات لقد أجلنا على نساءه بالسهم.

អាល់-សាឌីបានថា: "កាល អាច្ឆិ សាល់ម៉ាស្តុ និង យូណែស៍ បឺន ហ្វាស្តាហ្វាស្តុស្តាប រឺស៊ូលុលឡោះហ្វា បានអភិសេកជាមួយភរិយារបស់បុរសទាំងពីរនាក់នេះ គឺ: អ៊ូម សាឡាម៉ាស្តុ និងហ្វាហ្វាស្តុ: តួ ។ ក្នុងហ្វាស្តុនិងអ៊ូស្តុម៉ានបានថា: "មហ្វាម៉ាដ្ឋូ បានរៀបការជាមួយប្រពន្ធយើងពេលយើងស្លាប់ យើង មិនអាចរៀបការជាមួយភរិយាគេទេពេលគេស្លាប់? សូមស្ស៊ូចចំពោះអល់ឡោះហ្វា បើគេ បើគេស្លាប់យើងនឹងប្រញាប់ទៅរកភរិយាគេ លឿនដូចព្រួញ ។"

و كان طلحة يريد عائشة، و عثمان يريد أم سلمة، فأنزل الله تعالى: وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لَا أَنْ تُنكِحُوا أَرْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: إِنْ تُبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا، وَ أَنْزَلَ تَعَالَى: إِنَّ الَّذِينَ يُؤَدُّونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٨٦ . الطرائف: ٤٩٢)

ក្នុងហ្វាស្តុចង់បានអ៊ូស្តុម៉ានចង់បានអ៊ូម សាឡាម៉ាស្តុ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វាបានបើក ឲ្យដឹងថា: [៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្វាទេ មិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយា របស់គេជាដាច់ខាត ក្រោយពីគេ ។ ហើយអល់ឡោះហ្វាបានបើកឲ្យដឹងថា: [៣៣:៥៤] ទោះបីពួក អ្នកបើកឲ្យដឹងឬបិទបាំងអ្វីមួយក៏ដោយ អល់ឡោះហ្វាទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ អល់ឡោះហ្វាបាន បើកឲ្យដឹងថា: [៣៣:៥៧] អល់ឡោះហ្វាដាក់បណ្តាសា ក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ជនណាដែល ប្រមាថអល់ឡោះហ្វានិងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានត្រៀមទណ្ឌកម្មដ៏ទាបថោកសម្រាប់ជនទាំង នោះ ។" (492: الطرائف)

***

5** . فِي تَهْدِيبِ الْأَحْكَامِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: أَخَّرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَيْلَةَ مِنَ اللَّيَالِي الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ مَا شَاءَ اللَّهُ، فَجَاءَ عُمَرُ فَدَقَّ الْبَابَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ نَامَ التَّيْسَاءُ نَامَ الصَّبِيَّانُ فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ لَيْسَ لَكُمْ أَنْ تُؤَدُّوهُنَّ وَ لَا تَأْمُرُوهُنَّ بِمَا عَلَبَكُمْ أَنْ تَسْمَعُوا وَ تُطِيعُوا. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٦)

៥**. នៅក្នុងសាត្រា តាស្តុស្តុប អាល់-អាស្តុកាម អាល់-ហ្វាសែនី បឺន សាអ៊ីដ្ឋូបានរាយការណ៍តមកពី អាល់-ណាដ្ឋារ បឺន ស៊ូដ្ឋី តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វា បឺន ស៊ីណានដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វា មានវចនៈថា: "យប់មួយរឺស៊ូលុលឡោះហ្វា ពន្យារពេលស្រ្តីឡាតួអ៊ូស្តុម៉ា ដ៏យូរស្រេចតែអល់ឡោះហ្វាមានព្រះបំណង ។ អ៊ូម៉ារបានមកគោះទ្វារ ហើយថា: "រឺស៊ូលុលឡោះហ្វា អើយ! ស្រីៗនិងក្មេងៗដេកហើយ!" រឺស៊ូលុលឡោះហ្វាបានចេញមកជួបគាត់ ហើយមានព្រះ វចនៈថា: "លោកមិនត្រូវប្រមាថខ្ញុំទេ ឬមិនត្រូវបញ្ជាខ្ញុំទេ តែលោកទេដែលត្រូវស្តាប់និងគោរព នោះ ។" (306: الطرائف)

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ فِي عَابَاتِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِمْ وَلَا نِسَائِهِمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ وَ اتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

៥៥. ពុំមានទោសលើពួកនាង (បណ្តាករិយា) ទេ [បើពួកនាងទំនាក់ទំនង]ជាមួយឪពុកពួកនាង កូន

ប្រុសពួកនាង បងប្អូនប្រុសពួកនាង កូនប្រុសរបស់បងប្អូនប្រុសពួកនាង កូនប្រុសរបស់បងប្អូន ស្រីពួកនាង ស្រីរបស់ពួកនាងនិងអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំពួកនាង (គឺបណ្តាទាស:ទាស) ។ ចូរពួក នាងខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សីលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៥៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يُعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي الْبَلَدِ وَ يَحْيَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمْرٍَا، قَالَ: كُنَّا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) نَحْوًا مِنْ ثَلَاثِينَ رَجُلًا إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ أَبِي، فَرَحَّبَ بِهِ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، وَ أَجْلَسَهُ إِلَى جَنْبِهِ، فَأَقْبَلَ عَلَيْهِ طَوِيلًا، ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «إِنَّ لِأَبِي مُعَاوِيَةَ حَاجَةً، فَلَوْ حَفَّفْتُمْ». فَقُمْنَا جَمِيعًا، فَقَالَ لِي أَبِي: ارْجِعْ، يَا مُعَاوِيَةُ.

១. [...] មូអារីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន អ៊ាម៉ារបានថាមានមនុស្សប្រមាណសាមសិបនាក់នៅជុំជាមួយអាធិ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ពេលឪពុកខ្ញុំបានមកជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អាធិ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ស្វាគមន៍គាត់ បានឲ្យគាត់អង្គុយក្បែរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានបែរមករកគាត់យ៉ាងយូរ ។ បន្ទាប់មកអាធិ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាធិ មូអារីយ៉ាស៊ូមានការជាចាំបាច់ ។ សូមអស់លោក អធិស្រ័យ ។" យើងក៏បានងើបឡើងដើម្បីចាកចេញ ឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មូអារីយ៉ាស៊ូអីយ ត្រឡប់មកវិញ ។"

فَرَجَعْتُ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «هَذَا ابْنُكَ؟» قَالَ: نَعَمْ، وَ هُوَ يَزْعُمُ أَنَّ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَصْنَعُونَ شَيْئًا لَا يَجِلُّ لَهُمْ، قَالَ: «وَ مَا هُوَ؟» قُلْتُ: إِنَّ الْمَرْأَةَ الْفُرْشِيَّةَ وَ الْهَاشِمِيَّةَ تَرَكِبُ وَ تَضَعُ يَدَهَا عَلَى رَأْسِ الْأَسْوَدِ، وَ ذِرَاعَيْهَا عَلَى عُنُقِهِ.

ខ្ញុំក៏ត្រឡប់មកវិញ ។ អាធិ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺកូនលោកមែនទេ ?" គាត់បាន ទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។ គេបានឲ្យដឹងថាពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូបានធ្វើអ្វីដែលគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យពួក គេធ្វើទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្វីទៅ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ស្រីគូរិយស្នំហ្ន៎មជិះជំនិះ ដាក់ ដៃលើក្បាលពួកស្បែកខ្មៅ (ពួកទាស:) ហើយកៀកកពួកគេ ។"

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا بُيَّتِي، أَمَا تَقْرَأُ الْقُرْآنَ» قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: «اقْرَأْ هَذِهِ الْآيَةَ: "لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ" - حَتَّى بَلَغَ - "وَ لَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ" - ثُمَّ قَالَ - يَا بُيَّتِي، لَا بَأْسَ أَنْ يَرَى الْمَمْلُوكُ الشَّعْرَ، وَ السَّاقَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٨٧ . الكافي ٥/٣١/٥)

អាធិ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កូនអីយ កូនមិនបានសូត្រគូរិយអានទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បានសូត្រ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរកូនសូត្រអាយ៉ាស៊ូនេះគឺ៖ [៣៣:៥៥] ពុំមាន ទោសលើពួកនាងទេជាមួយឪពុកពួកនាង កូនប្រុសពួកនាង... លុះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រថា៖ និងអ្វីដែល នៅក្នុងដៃស្តាំពួកនាង... បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កូនអីយ មិនមានបញ្ហាទេបើទាស: យើញសក់ យើញជើងនោះ ។" (الكافي 5 : 531 / 2)

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

៥៦. អល់ឡោះហ្ន៎និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយការវត្តក្តី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៦

1. وَ عَلَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ [النَّاسَ الصَّلَاةَ]، فَقَالَ: فُؤَلُوا: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ». (كتاب سليم , الجزء ٢ , الصفحة ٩٦١ . تفسير فرات الكوفي , الجزء ١ , الصفحة ١٦٩)

១. រស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បង្ហាត់មនុស្សឲ្យចេះធ្វើអភិវាទន៍ (ស្ម័គ្រាវាត) ថា៖ "អស់លោកគប្បីថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎អើយ^{وَعَلَى} សូមព្រះអង្គ^{وَعَلَى} ប្រសិទ្ធពរជ័យដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ដល់រាជវង្សានុវង្ស^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ដូចព្រះអង្គ^{وَعَلَى}បានប្រសិទ្ធពរជ័យដល់អ៊ីបរហ្វឹម^{عليه} និងដល់រាជវង្សានុវង្ស^{عليهم}របស់អ៊ីបរហ្វឹម^{عليه} ដរាបព្រះអង្គ^{وَعَلَى}ជាទីស្នើចសរសើរ ព្រះអង្គ^{وَعَلَى}ទ្រង់មហារុងរៀង ។"

(الحالين كتاب سليم بن قيس الهلالي)

***

2. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا"، قَالَ: «الصَّلَاةُ عَلَيْهِ، وَ التَّسْلِيمُ لَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ جَاءَ بِهِ». ** (المحاسن: ٢٧١/٣٦٣)

២. [...] ខ្ញុំបានសួរ អាថ្មី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَى} [៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَى} និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយការវត្តក្តី ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "ព្រះពរ (الصلاة) ទៅលើមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} និងការចុះចូល(التسليم)ចំពោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ដោយធ្វើតាមអ្វីៗដែលព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم} នាំមក (ពោលគឺ ស្តាប់បញ្ជាព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم})" (1) (363 /271) (المحاسن)

***

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُعَلَّى بْنُ مُحَمَّدِ الْبَصْرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورِ الْعَمِّيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَفْصِ الْبَرْزَازِ الْكُوفِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي حَمْزَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا"، فَقَالَ: «الصَّلَاةُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ رَحْمَةٌ، وَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ تَرْكِيَةٌ، وَ مِنَ النَّاسِ دُعَاءٌ، وَ أَمَّا قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا"، فَإِنَّهُ يَعْني التَّسْلِيمَ لَهُ فِيمَا وَرَدَ عَنْهُ».

៣. អ៊ីបនូ អថ្មី ហ្ន៎ស្តាស្តុមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាថ្មី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَى} [៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَى}និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះ

សាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេ ដោយការរក្សា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះពរ(الصلاة)ដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ عجل នោះគឺព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះអង្គ عجل [ព្រះពរ]ដែលមកពីអស់ទេវតាគឺការជម្រះបន្ទុក [ព្រះពរ]ដែលមកពីមនុស្សគឺការអង្វររក ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عجل ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយការរក្សា មានន័យថាចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ដោយធ្វើតាមអ្វីៗគ្រប់សព្វដែលទាក់ទងនឹងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ។"

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: كَيْفَ نُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ؟ قَالَ: «تَقُولُونَ: صَلَوَاتُ اللَّهِ، وَ صَلَوَاتُ مَلَائِكَتِهِ، وَ أَنْبِيَائِهِ، وَ رُسُلِهِ، وَ جَمِيعِ خَلْقِهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ».

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ថា៖ "តើយើងគប្បីជូនពរដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وسلم និងរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អស់លោកគប្បីថា៖ "សូមព្រះពរអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ព្រះពររបស់អស់ទេវតាព្រះអង្គ عجل របស់អស់ព្រះសាស្តាព្រះអង្គ عجل របស់អស់ព្រះសាសនៈទូត عليهم السلام ព្រះអង្គ عجل និងរបស់សព្វសត្វ កើតមានដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وسلم និងដល់រាជវង្សានុវង្សរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وسلم សូមអភិវាទន៍មានដល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم និងរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ព្រមទាំងព្រះមេត្តាធម៌របស់អស់ឡោះហ្ន៎ عجل និងព្រះពរព្រះអង្គ عجل ផងដែរ ។"

قَالَ: قُلْتُ: فَمَا ثَوَابُ مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ وَ آلِهِ بِحَيْثُ الصَّلَاةِ؟ قَالَ: «الْحَوْجُ مِنَ الذُّنُوبِ - وَ اللَّهُ - كَهَيْئَتِهِ يَوْمَ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ».

(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٨ . معاني الأخبار: ١/٣٦٧)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើរង្វាន់របស់អ្នកដែលបានជូនពរដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وسلم និងរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم តាមរយៈអភិវាទន៍នេះគឺអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គឺការស្រង់ពីបណ្តាបាប សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ហាក់ដូចជាគេបានកើតពីពោះម្តាយគេម្តងទៀត ។" (1/367) (معاني الأخبار)

***

4. ابنن بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَبِي الْمَغِيرَةِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَنْ قَالَ فِي دُبْرِ صَلَاةِ الصُّبْحِ، وَ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ قَبْلَ أَنْ يَتَنِي رَجُلَيْهِ، أَوْ يُكَلِّمَ أَحَدًا: "إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا" اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ ذُرِّيَّتِهِ، فَضَى اللَّهُ لَهُ مِائَةَ حَاجَةٍ: سَبْعِينَ فِي الدُّنْيَا، وَ ثَلَاثِينَ فِي الْآخِرَةِ».

៤. [...] អាច្ចី អាល់-មូគីវ៉ាដ្ឋវិទ្យាបានថាខ្ញុំបានឮ អាច្ចី អាល់-ហ្វាសាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រនៅពេលក្រោយស្ងៀមត្រង់អាល់-ហ្វាដ្ឋវិទ្យា និងនៅពេលស្ងៀមត្រង់ម៉ាក្កុរីបមុនអ្នកនោះបត់ជើងរបស់ខ្លួន ឬអ្នកណាសូត្រអាយ៉ាស្កុ [៣៣:៥៦] អស់ឡោះហ្ន៎និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេ ដោយការរក្សា ។ ថា៖ "ឱអស់ឡោះហ្ន៎ عجل អើយ! សូមព្រះអង្គ عجل ប្រទានពរជ័យមកលើមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وسلم និងលើរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم " អស់ឡោះហ្ន៎ عجل និងបំពេញមួយរយបំណងរបស់អ្នកនោះ ចិតសិបបំណងក្នុងលោកនេះ សាមសិបបំណងក្នុងលោកមុខ ។"

قَالَ: قُلْتُ: مَا مَعْنَى صَلَاةِ اللَّهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ صَلَاةِ الْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ: «صَلَاةُ اللَّهِ رَحْمَةٌ مِنَ اللَّهِ، وَ صَلَاةُ الْمَلَائِكَةِ تَزْكِيَةٌ مِنْهُمْ لَهُ، وَ صَلَاةُ الْمُؤْمِنِينَ دُعَاءٌ مِنْهُمْ لَهُ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٨ . ثواب الأعمال: ١٥٦)

ខ្ញុំបានទូលថា: "តើព្រះពររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ រឿងរបស់អស់ទេវតាព្រះអង្គ ពររបស់អស់អ្នកមានសទ្ធា មានន័យថាអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ព្រះពររបស់ឡោះហ្ន៎ គឺព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام ពររបស់អស់ទេវតាព្រះអង្គ គឺការជម្រះបន្ទុករបស់ពួកគេសម្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឯពររបស់អស់ អ្នកមានសទ្ធាគឺការអង្វរកររបស់ពួកគេឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام" (156: 1) (ثواب الأعمال: 156)

***

5. الشَّيْخُ بِإِسْنَادِهِ فِي (مَجَالِسِهِ): عَنْ الْعَبَّاسِ، عَنْ بِشْرِ بْنِ بَكَّارٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ مَلَكًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ سَأَلَ اللَّهَ أَنْ يُعْطِيَهُ سَمْعَ الْعِبَادِ فَأَعْطَاهُ، فَذَلِكَ الْمَلِكُ قَائِمٌ حَتَّى تَعُومَ السَّاعَةُ، لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَقُولُ: صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، إِلَّا وَ قَالَ الْمَلِكُ: وَ عَلَيَّكَ السَّلَامُ. ثُمَّ يَقُولُ الْمَلِكُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ فُلَانًا يُغْرِيكَ السَّلَامَ. فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ): «وَ عَلَيَّ السَّلَامُ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٩ . الأمالي ٢٩٠: ٢)

៥. ទទួលបានពីយ៉ាហ្ស័រដែលទទួលបានមកពីអាចូ យ៉ាកុហ្សារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: "ទេវតាមួយអង្គ ក្នុងចំណោមអស់ទេវតាបានសូមពីអស់ឡោះហ្ន៎ នូវសមត្ថភាពអាចស្តាប់ឮអស់អ្នកមានសទ្ធា ព្រះអង្គ ក៏បានព្រះរាជទានទេពកោសល្យនោះឲ្យទេវតាអង្គនេះ ។ ដូច្នេះទេវតាអង្គនេះត្រូវតែងតាំងឡើង រហូតដល់ថ្ងៃអវសាន ។ អ្នកមានសទ្ធាគ្រប់រូបដែលថា: "សូមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះរាជទានពរជ័យនិងសិរី សួស្តីមកលើមូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله" អស់ទេវតាថា: "សូមសេចក្តីសុខកើត មានដល់អ្នក ។" បន្ទាប់មកទេវតាអង្គនោះនឹងថា: "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله អើយ! អ្នកនេះនិងអ្នកនេះធ្វើ ពរជ័យមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله" ដូច្នេះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: "សូមសេចក្តីសុខកើតមាន ដល់អ្នកនោះ!" (290: 2) (الأمالي)

***

6. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُذَابِرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ يَرِيدٍ، قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «يَا عُمَرُ، إِنَّهُ إِذَا كَانَ لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَلَائِكَةٌ بَعَدَدَ الذَّرَى، فِي أَيْدِيهِمْ أَقْلَامُ الذَّهَبِ، وَ قَرَاتِيْسُ الْفِضَّةِ، لَا تَكْتُبُونَ إِلَّا لَيْلَةَ السَّبْتِ إِلَّا الصَّلَاةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه و عليه)، فَأَكْتُبُ مِنْهَا».

៦. [...] អ៊ីម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ បានថា អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "អ៊ីម៉ារអើយ! នៅពេល យប់ថ្ងៃសុក្រ អស់ទេវតាចុះមកពីលើមេឃច្រើនដូចលម្អងដែលហុយក្នុងលម្អអាកាសអញ្ចឹង ។ នៅក្នុង ដៃពួកគេមានប៉ាកកាមាសនិងសន្លឹកក្រដាសប្រាក់ ។ រហូតដល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍ ពួកគេមិនកត់ត្រាអ្វីផ្សេង ពីពាក្យជូនពរទៅលើមូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله និងរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام របស់មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله ហើយលើសពីនោះទៅ ទៀត ។"

وَ قَالَ: «يَا عُمَرُ، إِنَّ مِنَ السَّنَةِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ جُمُعَةٍ أَلْفَ مَرَّةٍ، وَ فِي سَائِرِ الْأَيَّامِ مِائَةَ مَرَّةٍ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٩٠ . الكافي ١٣/٤١٦)

ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្វីម៉ារអីយ ! សូណាសុំឲ្យលោកជូនពរជ័យដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم និងរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم មួយពាន់ដងពេញមួយថ្ងៃសុក្រ មួយរយដងក្នុងថ្ងៃដទៃ ។"
(الكافي 3 : 416 / 13)

***

7. ابن بابويه في (أمالیه): بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ تَعْلَبٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْبَاقِرِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ، عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَ لَمْ يُصَلِّ عَلَى آلِي لَمْ يَجِدْ رِيحَ الْجَنَّةِ، وَ أَنْ رِيحَهَا لَتُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ خَمْسِمِائَةِ عَامٍ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٩٠ . الأمالي: ٩/١٦٧)

៧. [...] ទទួលបានមកពី អាបាន ប៊ិន តាកុំលុប ដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ុកុំហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អុលី អាល់-បាក្យែរ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានថ្លែងតពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វិសែនី ព្រះរាជអគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកគោរពសក្តារៈ (អាល់-អុប៊ីខ្លីន) ដែលបានថ្លែងតពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្វិសែនី ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជអគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកបូជាជីវិត ដែលបានថ្លែងតពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលជូនពរមកខ្ញុំដោយមិនជូនពរមកបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ អ្នកនោះនឹងមិនបានធំក្លិនឋានសួគ៌ទេ ។ គេអាចធំក្លិនឋានសួគ៌បានក្នុងចម្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយដើរផ្លូវប្រាំរយឆ្នាំ ។" (9 / 167) (الأمالي: 9 / 167)

***

8. الطبرسي في (الإحتجاج): عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ”إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا“، قَالَ: «هَذِهِ الْآيَةُ ظَاهِرٌ وَ بَاطِنٌ، فَالظَّاهِرُ: قَوْلُهُ ”صَلُّوا عَلَيْهِ“ وَ الْبَاطِنُ: قَوْلُهُ: ”وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا“ أَي سَلِّمُوا لِمَنْ وَصَّاهُ وَ اسْتَخْلَفَهُ وَ فَضَّلَهُ عَلَيْهِمْ، وَ مَا عَهَدَ بِهِ إِلَيْهِ تَسْلِيمًا، وَ هَذَا بِمَا أَخْبَرْتُكَ أَنَّهُ لَا يَغْلُمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا مَنْ لَطْفَ حِسِّهِ، وَ صَفَا ذَهْنُهُ، وَ صَحَّ تَمْيِيزُهُ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٩١ . الإحتجاج: ٢٥٣)

៨. អាល់-តូប៊ីរីស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រាអាល់-អ៊ុះហ្វីហ្វីយ៉ុច្ចុ តមកពី អាមីរុល មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم [៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ្វីនិងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអីយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវក្តី ថា៖ "អាយ៉ាសុំនេះមានខ្នង (ន័យត្រង់) និងមានពោះ (ន័យកំបាំង) ។ ខ្នងគឺ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ឯពោះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវក្តី ពោលគឺ ចុះចូលចំពោះអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ចំពោះខ័លិហ្វារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រមទទួលយកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم) ជាជាងអស់លោក ។ អស់លោកត្រូវព្រមចុះចូលចំពោះអ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានព្រមព្រៀងជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់លោកឲ្យដឹង ។ មានតែអ្នកដែលមានចិត្តបុណ្យ ដែលមានអារម្មណ៍ជ្រះថ្លា មានចរិតគប្បីទេដែលអាចសិក្សាការបកស្រាយរបស់អាយ៉ាសុំនេះបាន ។" (الاحتجاج : 253)

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾

៥៧. ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថអល់ឡោះហ្គ័និងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ អល់ឡោះហ្គ័ដាក់បណ្តាសា ជនទាំងនោះក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ។ ព្រះអង្គបានត្រៀមការដាក់ទោសដ៏ទាបថោក សម្រាប់ជនទាំងនោះ ។

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٧﴾

៥៨. ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រី ថាបាន ប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទេនោះ ជនទាំងនោះនឹងជាប់ទោសក្នុងបទ ពោលបង្ហាច់និងបាបកម្មដ៏ជាក់ស្តែង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៧-៥៨

1. ابن شهر آشوب: عن الواحدي في (أسباب النزول)، و مقاتل بن سليمان، و أبو القاسم القشيري في تفسيرهما: أنه نزل قوله تعالى: "و الَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا" الآية، في علي بن أبي طالب (عليه السلام) و ذلك أن نقرأ من المنافقين كانوا يؤذونه، و يسمعونهُ، و يكذبون عليه. * (المناب ٣: ٢١٠، شواهد التنزيل ٢: ٧٧٥/٩٣، أسباب النزول: ٢٠٥).

១. អ៊ីបន្ទូ ស្វាស្តវី អាស្វាប៊ុនបានតំណាលតមកពីអាល់-វ៉ាហ្គីឌីនៅក្នុងសាត្រាអាល់បាប អាល់-នូស្តិល តពី ម៉ាក្វីទីល ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន តពីអាហ្វិ អាល់-ក្វីស៊ីម អាល់-តូស្តែវីនៅក្នុងតាហ្វៀររបស់អស់លោក ថា អាយ៉ាស្ត [៣៣:៥៨] ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ស្រីថាបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទេនោះ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថិលិប^{عليه السلام} ។ ពួកលាក់ពុតមួយចំនួនធំបានប្រមាថបៀតបៀនព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់ឈ្មោះឲ្យព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} លើយបាននិយាយបង្ហាច់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

(المناب 3: 210, شواهد التنزيل 2: 775/93, أسباب النزول: 205)

***

2. قال: و ذلك قول رسول الله صلى الله عليه و آله يوم شكاه برئده، و ذلك أن رسول الله صلى الله عليه و آله بعث جيشاً ذات يوم لغزاة، أمر عليهم علياً عليه السلام، و ما بعث جيشاً قط فيهم علي بن أبي طالب عليه السلام إلا جعله أميرهم.

២. អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អាស្វាប៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូចចម្លើយរបស់វិស្វិលុលឡោះហ្គ័និង កាល ចូរិយដ្ឋាស្តបានមកប្តឹង ។ សម័យថ្ងៃមួយវិស្វិលុលឡោះហ្គ័និង^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាត់បញ្ជូនទ័ពមួយកងទៅប្រយុទ្ធ ក្រោមបញ្ជាការរបស់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដែលចាត់បញ្ជូនទ័ពទៅច្បាំងក្រៅពីក្រោមបញ្ជាការ របស់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថិលិប^{عليه السلام} ទេ ។

فَلَمَّا غَنِمُوا رَغِبَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ [بِ] أَنْ يَشْتَرِيَ مِنْ جُمْلَةِ الْعَنَائِمِ جَارِيَةً يَجْعَلُ ثَمَنَهَا فِي جُمْلَةِ الْعَنَائِمِ، فَكَادَهُ فِيهَا حَاطِبُ بْنُ أَبِي بَلْتَعَةَ وَ بَرِيدَةُ الْأَسْلَمِيُّ، وَ زِيَادَهُ. فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهِمَا يُكَادِيَانِهِ وَ يُزِيدَانِهِ، انْتَهَرَ إِلَى أَنْ بَلَغَتْ قِيمَتُهَا قِيمَةَ عَدْلٍ فِي يَوْمِهَا فَأَخَذَهَا بِذَلِكَ. فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله، تَوَاطَعَا عَلَى أَنْ يَقُولَ ذَلِكَ بُرَيْدَةُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَوَقَفَ بُرَيْدَةُ قُدَّامَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَمْ تَرَ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخَذَ جَارِيَةً مِنَ الْمُعْتَمِرِ دُونَ الْمُسْلِمِينَ؟ فَأَعْرَضَ

عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ، ثُمَّ جَاءَ عَنْ يَمِينِهِ فَقَالَهَا ، فَأَعْرَضَ عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ (فَجَاءَهُ عَنْ يَسَارِهِ وَ قَالَهَا ، فَأَعْرَضَ عَنْهُ ، وَ جَاءَ مِنْ خَلْفِهِ فَقَالَهَا ، فَأَعْرَضَ عَنْهُ) ثُمَّ عَادَ إِلَى بَيْنِ يَدَيْهِ فَقَالَهَا .

ពេលប្រមូលបានទ្រព្យឈ្លីយ អាឡី صلوات الله عليه والسلام មានបំណងទិញនារីទាស់ម្នាក់ដោយទ្រព្យឈ្លីយនេះ ។ ហ្មាត្រីប ប៊ិន អាចិ បាល់តាអុស្តូ, ចិវ័យដ្ឋាស្តូ អាល់-អាស្តូឡាមី និងស្វែយដ្ឋាស្តូក្រោធពេលបានឃើញ ការជជែកជេញថ្លៃយ៉ាងក្តៅគគុក ។ លុះបានកាត់តម្លៃខ្លួនទាស់ត្រូវគ្នាហើយ អាឡី صلوات الله عليه والسلام បានទិញទាស់ ម្នាក់នេះដោយតម្លៃនោះ ។ លុះពួកគេបានមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم វិញ ចិវ័យដ្ឋាស្តូបានស្នើដោយ ខ្លួនឯង បានងើបឡើងនៅពីមុខវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនឃើញទេ អាឡី صلوات الله عليه والسلام បានយកនារីទាស់ម្នាក់ពីទ្រព្យឈ្លីយដោយឥតបានចែកឲ្យមុស្លីម ?" វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបែរមុខចេញពីគាត់ ។ គាត់បានទៅខាងស្តាំព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានទូលប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបែរមុខចេញពីគាត់ម្តងទៀត ។ បន្ទាប់មកគាត់ទៅខាងក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានទូលព្រះ អង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ម្តងទៀត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បែរចេញម្តងទៀត ។ បន្ទាប់មកទៀត គាត់បានទៅពីមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយ បានទូលម្តងទៀត ។

فَعَصِبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ آلِهِ عَصَبًا لَمْ يُرْ قَبْلَهُ وَ لَا بَعْدَهُ عَصَبٌ مِثْلُهُ ، وَ تَعَيَّرَ لَوْنُهُ وَ تَرَدَّدَ وَ انْتَفَحَتْ أَوْدَاجُهُ ، وَ ارْتَعَدَتْ أَعْصَاؤُهُ ، وَ قَالَ : مَا لَكَ يَا بُرَيْدَةُ أَذَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ مِنْذُ الْيَوْمِ؟ أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ : « إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ، وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بَعَثَ مَا يَحْتَثِمُوا بُهْتَانًا وَ إِثْمًا مُبِينًا » .

វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ទ្រង់ពិរោធខ្លាំងណាស់ គេមិនដែលឃើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទ្រង់ពិរោធបែបនេះទេកាល ពីមុន និងក្រោយពីនោះ ។ ព្រះភីក្រូព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ផ្លាស់ប្តូរសម្បុរ ឃើញសរសៃក ញ័រព្រះកាយ ហើយព្រះ អង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ចិវ័យដ្ឋាស្តូអើយ លោកប្រមាថព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្លាំងណាស់មែនទេ ? លោក មិនឮអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះបន្ទូលទេឬថា៖ [៣៣:៥៧] ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថអស់ឡោះហ្គ័រ និងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ អស់ឡោះហ្គ័រដាក់បណ្តាសាជនទាំងនោះក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ។ ព្រះអង្គ បានត្រៀមការដាក់ទោសដ៏ទាបថោកសម្រាប់ជនទាំងនោះ ។ [៣៣:៥៨] ជនទាំងឡាយណាដែល ប្រមាថបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រី ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលពួកគេ មិនបានប្រព្រឹត្តទេនោះ ជនទាំងនោះនឹងជាប់ទោសក្នុងបទពោលបង្គាប់និងបាបកម្មដ៏ដាក់ស្តែង ?"

قَالَ بُرَيْدَةُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَا عَلِمْتُ أَنَّيَ فَصَدْتُكَ بِأَدَى . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَوْ تَنْظُنُّ يَا بُرَيْدَةُ أَنَّهُ لَا يُؤْذِينِي إِلَّا مَنْ فَصَدَ ذَاتَ نَفْسِي؟ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَلِيًّا مَيِّ وَ أَنَا مِنْهُ ، وَ أَنَّ مَنْ آذَى عَلِيًّا فَقَدْ آذَانِي [وَ مَنْ آذَانِي] فَقَدْ آذَى اللَّهَ ، وَ مَنْ آذَى اللَّهَ فَحَقُّ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُؤْذِيَهُ بِأَلِيمٍ عَذَابٍ فِي نَارِ جَهَنَّمَ!؟

ចិវ័យដ្ឋាស្តូបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើទូលបង្គំបានប្រមាថព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចម្តេច ។" វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ចិវ័យដ្ឋាស្តូអើយ ការនិយាយដោយស្មានរបស់លោកជា មធ្យោបាយប្រមាថខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم តែមួយគត់ បើគេចង់ប្រមាថខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم មែនទេ ? លោកមិនដឹងទេថាអាឡី صلوات الله عليه والسلام មក ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم មកពីគេ صلوات الله عليه والسلام ? អ្នកណាប្រមាថអាឡី صلوات الله عليه والسلام អ្នកនោះប្រមាថខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អ្នកណាប្រមាថខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នកនោះប្រមាថអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អ្នកណាប្រមាថអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ត្រូវតែប្រមាថអ្នកនោះវិញ

ដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់នៅក្នុងភ្លើងនរក ?

يَا بُرَيْدَةُ أَنْتَ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ؟ أَنْتَ أَعْلَمُ أَمْ قُرْأَةُ اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ؟ أَنْتَ أَعْلَمُ أَمْ مَلِكُ الْأَرْحَامِ؟ قَالَ بُرَيْدَةُ : بَلِ اللَّهُ أَعْلَمُ، وَ قُرْأَةُ اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ أَعْلَمُ، وَ مَلِكُ الْأَرْحَامِ أَعْلَمُ. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَأَنْتَ أَعْلَمُ يَا بُرَيْدَةُ؟ أَمْ حَفْظَةُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ؟ قَالَ: بَلِ حَفْظَةُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ .

ចូរិយ់ដ្ឋាស្តុអឺយ លោកឬអស់ឡោះហ្ន៎ដែលដឹងជាងគេ ? លោកឬបណ្តាអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរអភិរក្ស ដែលដឹងជាងគេ ? លោកឬទេវតាស្ប្យនដែលដឹងជាងគេ ?" ចូរិយ់ដ្ឋាស្តុបានទូលថា៖ "មែន អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណជាងគេ ។ បណ្តាអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរអភិរក្សដឹងជាងគេ ។ ទេវតាស្ប្យនដឹងជាងគេ ។" រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរិយ់ដ្ឋាស្តុអឺយ លោកឬបណ្តាអ្នករក្សាបញ្ជីរបស់ អុលី ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប ដែលដឹងជាងគេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "បណ្តាអ្នករក្សាបញ្ជីរបស់អុលី ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : فَكَيْفَ حُطِّئُهُ وَ تَلْوَمُهُ وَ تُؤَيِّجُهُ وَ تُشَيِّعُ عَلَيْهِ فِي فِعْلِهِ، وَ هَذَا جَبْرَيْلُ أَخْبَرَنِي، عَنْ حَفْظَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُمْ مَا كَتَبُوا عَلَيْهِ فَطُ حَطِيئَةٌ مُنْذُ [يَوْمٍ] وُلِدَ

រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "ម្តេចក៏លោកបន្ទោសគេ ចោទគេ ស្តីបន្ទោសគេ ព្រោះនៅទីនេះយ៉ូបរឺអ៊ីលបានប្រាប់ខ្ញុំ ថាបណ្តាអ្នករក្សាបញ្ជីរបស់ អុលី មិនដែលបានកត់ត្រាបាបណាមួយឡើយដែលគេបានប្រព្រឹត្តនោះ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែល គេចូលមកក្នុងលោកនេះម៉្លេះ ។"

وَ هَذَا مَلِكُ الْأَرْحَامِ حَدَّثَنِي أَنَّهُمْ كَتَبُوا قَبْلَ أَنْ يُوَلَّدَ، حِينَ اسْتَحَكَمَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ، أَنَّهُ لَا يَكُونُ مِنْهُ حَطِيئَةٌ أَبَدًا،

នៅទីនេះទេវតាស្ប្យនបានរាយការណ៍ប្រាប់ខ្ញុំ ថា តាំងពីមុនគេបានបញ្ជូនគេ មកកាន់លោកនេះ ម៉្លេះ គេបានចារទុក្ខចមកហើយថាគេ នឹងមិនប្រព្រឹត្តខុសជាដាច់ខាត ។"

وَ هَؤُلَاءِ قُرْأَةُ اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ أَخْبَرُونِي لَيْلَةَ أُسْرِي بِِي أَنَّهُمْ وَجَدُوا فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ «عَلِيٍّ الْمَعْصُومُ مِنْ كُلِّ حَطٍّ وَ زَلَّةٍ».

នៅទីនេះបណ្តាអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរអភិរក្សប្រាប់ខ្ញុំ ថាក្នុងពេលយប់ឡើងទៅលើ ពួកគេបានឃើញ មានចារនៅលើព្រះគម្ពីរអភិរក្សថា៖ "អុលី ជាអវិទូបុគ្គលជ្រះស្អាតពីកំហុសនិងការភាន់ច្រឡំ ។"

فَكَيْفَ حُطِّئُهُ [أَنْتَ] يَا بُرَيْدَةُ وَ قَدْ صَوَّبَهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ وَ الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ يَا بُرَيْدَةُ لَا تَعْرَضُ لِعَلِيٍّ بِخِلَافِ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ، فَإِنَّهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ سَيِّدُ الْأَوْصِيَاءِ، [وَ سَيِّدُ الصَّالِحِينَ] وَ فَارِسُ الْمُسْلِمِينَ ، وَ قَائِدُ الْعُرِّ الْمُحَجَّلِينَ، وَ قَسِيمُ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ ، يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِلنَّارِ : هَذَا لِي وَ هَذَا لَكَ.

ចូរិយ់ដ្ឋាស្តុអឺយ ម្តេចក៏លោកចាប់កំហុសគេ ខណៈដែលព្រះម្ចាស់ នៃពិភពទាំងពួងនិងអស់

ទេវតាជំនិតចែងថាគេ^{صلوات الله عليه}ត្រឹមត្រូវ? ចូរិយៗដូរស្តុអ៊ីយ ចូរប្រព្រឹត្តចំពោះអាលី^{صلوات الله عليه}ដោយតែអំពើល្អ ប្រពៃនិងស្អាតស្អំ ព្រោះគេ^{صلوات الله عليه}គឺអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه} ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ឧត្តរាធិការ^{عليهم السلام} ទាំងឡាយ ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់សច្ចការីទាំងឡាយ ជាអស្សប្បទិ (វិរបុរស) របស់មុស្លីម ទាំងឡាយ ជាមគ្គុទេសក៍ត្រចះត្រចង់ ជាអ្នកចែកឋានសួគ៌និងឋាននរកដែលនឹងប្រាប់ភ្លើងនរកក្នុងថ្ងៃ ជំនុំជម្រះថា៖ "បុគ្គលរូបនេះបានមកខ្ញុំ^{صلوات الله عليه} ឯបុគ្គលរូបនេះបានទៅអ្នក ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا بُرَيْدَةُ أَلَيْسَ لِعَلِيِّ مِنَ الْحَقِّ عَلَيْكُمْ مَعَاشِرَ الْمُسْلِمِينَ ، أَلَا تَكَادُوهُ وَ لَا تَعَانِدُوهُ وَ لَا تَزِيدُوهُ؟ هَيْهَاتَ [هَيْهَاتَ] إِنَّ قَدْرَ عَلِيٍّ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى أَعْظَمُ مِنْ قَدْرِهِ عِنْدَكُمْ، أَوْ لَا أُخْبِرُكُمْ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : فَإِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَقْوَامًا تَمْتَلِي مِنْ جِهَةِ السَّيِّئَاتِ مَوَازِينُهُمْ فَيُقَالُ لَهُمْ: هَذِهِ السَّيِّئَاتُ فَأَيْنَ الْحَسَنَاتُ؟ وَ إِلَّا فَقَدْ عَطِيتُمْ فَيَقُولُونَ: يَا رَبَّنَا مَا نَعْرِفُ لَنَا حَسَنَاتٍ . فَإِذَا الْبَدَاءُ مِنْ قِبَلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَيْنَ لَمْ تَعْرِفُوا لِأَنْفُسِكُمْ - عِبَادِي - حَسَنَاتٍ فَإِنِّي أَعْرِفُهَا لَكُمْ، وَ أُؤَفِّرُهَا عَلَيْكُمْ».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរិយៗដូរស្តុអ៊ីយ លោកមិនឃើញថាអាលី^{صلوات الله عليه}នៅក្នុងសេចក្តីពិតសម្រាប់អស់លោក ក្រុមមុស្លីម ដែលមិនត្រូវជំទាស់ មិនត្រូវឈ្លោះជាមួយ មិនត្រូវក្រោធមែនទេ? ខុសស្រឡះ ព្រោះសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} អាលី^{صلوات الله عليه}មានគុណសម្បត្តិខ្ពង់ខ្ពស់ឆ្ងាយពីអ្វីដែលលោកសម្គាល់ឃើញនៅលើខ្លួនគេ^{صلوات الله عليه}នោះទៅទៀត ។ តើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}អាចប្រាប់លោកនូវគុណសម្បត្តិទាំងនេះបានទេ?" គាត់បានទូលថា៖ "បានក្រាបទូល ។" រីសូលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل}នឹងឲ្យជនមួយក្រុមរស់ឡើងវិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ជញ្ជីងពួកនោះពេញដោយបាប ព្រះអង្គ^{عجل}នឹងមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកនោះថា៖ "នេះគឺបាបពួកអ្នក ។ ឯណាទង្វើល្អរបស់ពួកអ្នក?" ពួកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អ៊ីយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនស្គាល់ទង្វើល្អរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។" មានសម្លេងប្រកាសមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل}ថា៖ "បារអញ^{عجل}អ៊ីយ ទោះជាពួកអ្នកមិនស្គាល់ទង្វើល្អរបស់ពួកអ្នកក៏ដោយ តែអញ^{عجل}ស្គាល់ទង្វើល្អទាំងនោះ ហើយអញ^{عجل}នឹងប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងទង្វើល្អទាំងនោះ ។"

ثُمَّ تَأْتِي الرِّيحُ بِرُفْعَةٍ صَغِيرَةٍ [وَ] تَطْرُقُهَا فِي كَهْفِهِ حَسَنَاتِهِمْ، فَتَرْجَحُ بِسَيِّئَاتِهِمْ بِأَكْثَرٍ مِمَّا بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ،

បន្ទាប់មក ខ្យល់នាំសន្លឹកក្រដាសមកដាក់លើដៃជញ្ជីងម្ខាងទៀត ធ្វើឲ្យដៃជញ្ជីងបះឡើង ទោះបីបាបទាំងនោះច្រើនជាងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះផែនដីនិងមេឃក៏ដោយ ។

فَيُقَالُ لِأَحَدِهِمْ: خُذْ بِيَدِ أَيْبِكَ وَ أُمِّكَ وَ إِخْوَانِكَ وَ أَحْوَاتِكَ وَ حَاصِنِكَ وَ قَرَابَاتِكَ وَ أَخْدَانِكَ وَ مَعَارِفِكَ، فَأَدْخُلْهُمُ الْجَنَّةَ . فَيَقُولُ أَهْلُ الْمُحْشَرِّ: يَا رَبَّنَا أَمَا الدُّنُوبُ فَقَدْ عَرَفْنَاها، فَمَا دَا كَانَتْ حَسَنَاتِهِمْ؟ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا عِبَادِي، مَسَى أَحَدُهُمْ بِبِقِيَّةِ دِينِ عَلَيْهِ لِأَخِيهِ إِلَى أَخِيهِ فَقَالَ: خُذْهَا فَإِنِّي أُجِيبُكَ بِجِبِّكَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ الْأَخْرُ: قَدْ تَرَكْتُهَا لَكَ بِجِبِّكَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ لَكَ مِنْ مَالِي مَا شِئْتِ. فَشَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ لُهُمَا فَحَطَّ بِهِ خَطَايَاهُمَا، وَ جَعَلَ ذَلِكَ فِي حَشْوِ صَحَائِفِهِمَا وَ مَوَازِينِهِمَا، وَ أَوْجَبَ لَهُمَا وَ لَوْلَدَيْهِمَا وَ لِدُرَيْدَيْهِمَا الْجَنَّةَ .

គេនឹងប្រាប់ពួកគេម្នាក់ថា៖ "ចូរអ្នកកាន់ដៃឪពុកអ្នក ម្តាយអ្នក បងប្អូនប្រុសអ្នក បងប្អូនស្រីអ្នក បុគ្គលសំខាន់ៗរបស់អ្នក សាច់ញាតិអ្នក មិត្តទាំងឡាយរបស់អ្នក បណ្តាជនដែលអ្នកស្គាល់បន្តិចបន្តួច ចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ជាមួយគ្នាទាំងអស់គ្នាទៅ" ពួកដែលរស់ពីស្លាប់នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^ﷺអើយ អស់ទូលព្រះជាខ្ញុំស្គាល់បាបពួកគេ តែទង្វើល្អរបស់ពួកគេនោះគឺអ្វីទៅ?" អល់ឡោះហ្គី^ﷺមានព្រះបន្ទូលប្រាប់ពួកគេថា៖ "បារអញ^ﷺអើយ ពួកគេម្នាក់បានទៅរកបងប្អូនគេម្នាក់ដើម្បីសងជំពាក់គេ បានប្រាប់គេនោះថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលនៅសល់ជំពាក់គេ ព្រោះខ្ញុំឃើញថាលោកស្រឡាញ់អូលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាថ្វី គ្គីលីប^ﷺ" ។ បងប្អូនគេម្នាក់នោះបានប្រាប់គេថា៖ "ខ្ញុំបានបំភ្លេចជំពាក់គេនោះទោលហើយក្នុងនាមនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ អូលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាថ្វី គ្គីលីប^ﷺ" ។ ដូច្នេះចូរអ្នកយកអ្វីមួយពីទ្រព្យខ្ញុំនោះចុះយកអ្វីក៏បាន ស្រេចតែលោក" ។ អល់ឡោះហ្គី^ﷺអរព្រះគុណពួកគេដោយសារហេតុនេះ ព្រះអង្គ^ﷺបានដកហូតយកទង្វើអាហ្នឹងពួកគេអស់ បានរាប់បញ្ចូលទង្វើពួកគេទាំងនេះទៅលើជញ្ជីងពួកគេ ។ អាស្រ័យទង្វើទាំងនេះ អញ^ﷺតម្រូវឲ្យពួកគេបានចូលឋានសួគ៌ ព្រមទាំងឪពុកម្តាយបងប្អូននិងបណ្តាកូនចៅពួកគេដែរ" ។

ثمَّ قَالَ: يَا بُرَيْدَةُ إِنَّ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ بِبَعْضِ عَلِيٍّ أَكْثَرَ مِنْ حَصَى الْخَذْفِ الَّتِي يُرْمَى بِهَا عِنْدَ الْجُمَرَاتِ ، فَإِيَّاكَ أَنْ تَكُونَ مِنْهُمْ. (التفسير العسكري عليه السلام ج ۱ ص ۱۳۴)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរយំដូរដុះអើយ ចំនួនមនុស្សដែលនឹងចូលនរកព្រោះតែពួកគេស្អប់អូលី^{صلوات الله عليه والسلام}នោះច្រើនលើសដុំក្រួស ដែលគេបានចោល(នៅពេលបំពេញពិធីហ្គាច្រ)ទៅទៀត ។ ត្រូវប្រយ័ត្នខ្លួន ចូរកុំក្លាយទៅម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនោះឡើយ" ។ (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) (រត្ត ៧០)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبِيْبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

៥៩. សាស្តាអើយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ភរិយាទាំងឡាយរបស់អ្នក កូនស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នក និងបណ្តាស្រ្តីរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយ ឲ្យពួកនាងឃ្មុំខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់ក្រៅរបស់ពួកនាង [ដោយដណ្តប់សព្វខ្លួនប្រាណានៅចំពោះមុខមនុស្សប្រុសដែលមិនមែនជាក្រុមគ្រួសារពួកនាង] ។ នេះជាប្រការសមរម្យសម្រាប់ពួកនាងដើម្បីនឹងឲ្យគេស្គាល់ពួកនាង និងដើម្បីនឹងមិនឲ្យគេប្រមាថពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្គី^ﷺគឺព្រះដែលលើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

﴿لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغَرِّبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا﴾ ﴿٦٠﴾

៦០. បើពួកលាក់ពុត ពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្ត ពួកសាបព្រោះដំណឹងភូតភរនៅក្នុងនគរមិនឈប់ទេ យើងនឹងឲ្យអ្នកឈ្នះពួកគេ ហើយពួកគេនឹងនៅជាអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមិនយូរទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៥៩-៦០

1. علي بن إبراهيم: وَ أَمَّا قَوْلُهُ « يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ » كَانَ سَبَبَ نُزُولِهَا: أَنَّ النَّسَاءَ كُنَّ يَخْرُجْنَ إِلَى الْمَسْجِدِ، وَ يُصَلِّيْنَ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَإِذَا كَانَ بِاللَّيْلِ خَرَجْنَ إِلَى صَلَاةِ الْمَغْرِبِ، وَ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ، وَ الْعِدَاةُ، يَفْعُدُ السَّبَابُ لَهُنَّ فِي طَرِيقِهِنَّ فَيُؤْذِنُهُنَّ، وَ يَتَعَرَّضُونَ لَهُنَّ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ « يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ » إِلَى قَوْلِهِ « ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ».

១. អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៣:៥៩] សាស្តាអ៊ីយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ភរិយា ទាំងឡាយរបស់អ្នក កូនស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នក និងបណ្តាស្រ្តីរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយ ឲ្យពួក នាងយ្ហុំខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់ក្រៅរបស់ពួកនាង មូលហេតុនៃការបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស៊ុំនេះគឺស្រីៗ តែងតែចេញមកម៉ាស់យ្ហុំដូ ស្ត្រីឡាត់ក្រោយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ។ ពេលយប់ពួកនាងចេញមក ស្ត្រីឡាត់ ពេលល្ងាច ពេលយប់និងពេលមុនថ្ងៃរះ ។ យុវជនអង្គុយតាមផ្លូវអាចនឹងរំខានពួកនាង ហើយ បង្ហាញខ្លួនចំពោះពួកនាង ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៣:៥៩] សាស្តាអ៊ីយ ចូរអ្នក ថ្លែងប្រាប់ភរិយាទាំងឡាយរបស់អ្នក កូនស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នកនិងបណ្តាស្រ្តីរបស់អ្នកមានសទ្ធា ទាំងឡាយ ឲ្យពួកនាងយ្ហុំខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់ក្រៅរបស់ពួកនាង ។ នេះជាប្រការសមរម្យសម្រាប់ ពួកនាង ដើម្បីនឹងឲ្យគេស្គាល់ពួកនាងនិងដើម្បីនឹងមិនឲ្យគេប្រមាថពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្ន៎គឺព្រះដែល លើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

و قال: و أما قوله: لئن لم ينته المنافقون و الذين في قلوبهم مرض و المرجفون في المدينة لتغريتنك بهم ثم لا يجاورونك فيها إلا قليلاً فإنها نزلت في قوم منافقين كانوا في المدينة يرجفون برسول الله (صلى الله عليه و آله) إذا خرج في بعض غزواته، يقولون: قتل، و أسر، فيغتم المسلمون لذلك، و يشكون إلى رسول الله (صلى الله عليه و آله)، فأنزل الله في ذلك: لئن لم ينته المنافقون و الذين في قلوبهم مرض أي شك و المرجفون في المدينة لتغريتنك بهم ثم لا يجاورونك فيها أي تأمرك بإخراجهم من المدينة إلا قليلاً. (تفسير القمي ٢: ١٩٦)

ហើយលោកបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៣:៦០] បើពួកលាក់ពុត ពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្ត ពួក សាបព្រោះដំណឹងភូតភរនៅក្នុងនគរមិនឈប់ទេ យើងនឹងឲ្យអ្នកឈ្នះពួកគេ ហើយពួកគេនឹងនៅជា អ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមិនយូរទេ ។ អាយ៉ាស៊ុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកលាក់ពុតមួយក្រុមដែលនៅឯ ម៉ាឌីណាស៊ុំធ្វើយុទ្ធការជំទាស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ កាលព្រះអង្គ ចេញទៅច្បាំង ។ ពួកគេបានថា៖ "គេស្លាប់ហើយ ហើយត្រូវចាប់ខ្លួន ដូច្នេះពួកមុស្លីមនឹងទុក្ខព្រួយនៅទីបំផុត ។" ប្រជារាស្ត្របានប្តឹង រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អល់ឡោះហ្ន៎ក៏បានបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនេះថា៖ [៣៣:៦០] បើពួកលាក់ពុត ពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្ត ពួកសាបព្រោះដំណឹងភូតភរនៅក្នុងនគរមិនឈប់ទេ យើងនឹងឲ្យអ្នកឈ្នះ ពួកគេ ហើយពួកគេនឹងនៅជាអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមិនយូរទេ ។ (تفسير القمي 2: 196)

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا تَقِفُوا أَخِذُوا وَقْتِكُمْ لِيَوْمِ الْبَاقِيَةِ ﴿٦١﴾

៦១. ត្រូវបណ្តាសា ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ខ្លួននិងត្រូវសម្លាប់[យ៉ាង សាហាវ]

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៦១

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَزُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَلْعُونِينَ، فَوَجِبَتْ عَلَيْهِمُ اللَّعْنَةُ، يَقُولُ اللَّهُ بَعْدَ اللَّعْنَةِ: "أَيْنَمَا تَفُتُّوهُمُ أَحَدُوا وَ فُتِّلُوا تَفْتِيلًا"». ** (تفسير القمي ١٩٧: ٢)

១. បន្ទាប់មក អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងតពីអាហ្វិ អាល់-យ៉ាវូដូដែលបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ថា អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវបណ្តាសា បណ្តាសាត្រូវធ្លាក់មកលើពួកគេជាចាំបាច់ (សត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្វ៊ា) ។ អល់ឡោះហ្វ៊ាមានព្រះបន្ទូលក្រោយបណ្តាសាថា៖ [៣៣:៦១] ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ខ្លួននិងត្រូវសម្លាប់[យ៉ាងសាហាវ] ។" (تفسير القمي 2: 197)

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

៦២. [នេះគឺ]ទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្វ៊ាលើជនានុជនដែលបានកន្លងផុតទៅហើយកាលពីមុន ។ អ្នកនឹងមិនឃើញថាមានការប្រែប្រួលក្នុងទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្វ៊ាទេ ។

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾

៦៣. មនុស្សទាំងឡាយសាកសួរអ្នកអំពីវេលា (អវសាននៃលោក) ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ា មួយគត់ដឹងវេលានេះ ។" តើអ្នកដឹងវេលានោះបានដូចម្តេច ប្រហែលជាវាជិតដល់ហើយ ?

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾

៦៤. អល់ឡោះហ្វ៊ាបានដាក់បណ្តាសាពួកបដិសេធសទ្ធា ព្រះអង្គបានត្រៀមភ្លើងនរកសម្រាប់ពួកគេ

خٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾

៦៥. ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចរហូត ។ ពួកគេពុំមានអ្នកការពារនិងអ្នកជួយសង្គ្រោះឡើយ ។

يَوْمَ تَقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يٰلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾

៦៦. ថ្ងៃដែលមុខពួកគេនឹងត្រូវត្រឡប់មកខាងក្រោយនៅក្នុងភ្លើងនរក ពួកគេនឹងថា៖ "ឱខ្លួនយើងអើយ គួរតែយើងស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វ៊ានិងព្រះសាសនៈទូត !"

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبْرَاءَنَا فَأَصَلُّوْنَا السَّبِيلَ ﴿٦٧﴾

៦៧. ពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្តាប់បង្គាប់អ្នកដឹកនាំ[ទុច្ចរិត]និងអ្នកធំ[កំណាច]របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពួកគេបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង់ចេញពីព្រះមាតា ។

رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿١٨﴾

៦៨. ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គផ្ដន្ទាទោសពួកគេជាពីរ សូមព្រះអង្គដាក់
បណ្ដាសាពួកគេយ៉ាងធ្ងន់ !"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៦២-៦៨

1. فتنة بني أمية

أَلَا إِنَّ أَوْحَافَ الْفَيْزِ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِي فِتْنَةٌ بَنِي أُمَيَّةَ. إِنَّهَا فِتْنَةٌ عَمِيَاءُ صَمَاءٍ مُطَبَّقَةٌ مُظْلِمَةٌ، عَمَّتْ فِتْنَتُهَا وَ حَصَّتْ بَلِيَّتُهَا أَصَابَ
الْبَلَاءُ مَنْ أَنْصَرَ فِيهَا وَ أَخْطَأَ الْبَلَاءُ مَنْ عَمِيَ عَنْهَا. أَهْلُ بَاطِلِهَا ظَاهِرُونَ عَلَى أَهْلِ حَقِّهَا، يَمْلَأُونَ الْأَرْضَ بِدَعَا وَ ظُلْمًا وَ جَوْرًا. وَ أَوَّلُ
مَنْ يَضَعُ جَبْرُوتَهَا وَ يَكْسِرُ عُمُودَهَا وَ يَنْزِعُ أَوْتَادَهَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ وَ قَاصِمُ الْجَبَّارِينَ.

១. ជម្លោះរបស់បាឡី អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុ

ទេ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្លាចជម្លោះរបស់បាឡី-អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុកើតមានលើអស់លោក ។ វានឹងខ្វាក់ នឹងច្នង់ នឹងងងឹត
ច្រើនជាង ។ ជម្លោះរបស់បាឡី-អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុនឹងកើតជាទូទៅ តែទុក្ខវេទនារបស់វានឹងមានដោយឡែក ។
វានឹងរំខានអារម្មណ៍អ្នកដែលឃើញវា នឹងធ្វើឲ្យអ្នកដែលចៀសវាងវាកាន់ច្រឡំ ។ អ្នកខុសច្បាប់របស់
បាឡី-អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុនេះនឹងបង្ខំខ្លួនឯងបំពារបំពានលើអ្នកស្របច្បាប់ ដោយធ្វើឲ្យមានការកែប្រែថ្មី មាន
អំពើអយុត្តិធម៌និងអំពើសង្កត់សង្កិនពាសពេញផែនដី ។ បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលនឹងបញ្ចប់អំណាចផ្តាច់
ការរបស់បាឡី-អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុនេះ ដែលនឹងបំបាក់សសរទ្រូងនិងកម្ចាត់ស្នឹងរបស់បាឡី-អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុនេះ
មិនមានអ្នកណាក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ទេ ព្រះម្ចាស់ ^{عجل} នៃពិភពទាំងពួង ព្រះអ្នកកម្ទេចបុគ្គលកាច
សាហាវយង់ឃ្នងទាំងឡាយ ។

أَلَا إِنَّكُمْ سَتَجِدُونَ بَنِي أُمَيَّةَ أَرْبَابَ سَوْءٍ بَعْدِي كَالنَّابِ الضَّرُوسِ تَعْضُ بِفِيهَا وَ تَحْبِطُ بِيَدَيْهَا وَ تَضْرِبُ بِرِجْلَيْهَا وَ تَمْنَعُ دَرَّهَا وَ أَيْمَ اللَّهِ،
لَا تَزَالُ فِتْنَتُهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ نُصْرَةٌ أَحَدِكُمْ لِنَفْسِهِ إِلَّا كُنْصَرَةَ الْعَبْدِ الْكَسُوفِ لِسَيِّدِهِ، إِذَا غَابَ سَبَّهُ وَ إِذَا حَضَرَ أَطَاعَهُ. [وَ أَيْمَ اللَّهِ لَوْ
شَرَدْتُكُمْ تَحْتَ كُلِّ كَوْكَبٍ لَجَمَعْتُكُمْ اللَّهُ لِيَشْرَّ يَوْمَ هُمْ].

អស់លោកនឹងឃើញថាអត់ពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅបាឡី-អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ុជាអ្នកដឹកនាំអាក្រក់ ដូចចង្កូមផ្តែខាំ ដូចដៃ
វាយ ដូចជើងទាត់ ហាមឃាត់ទៅរកត្បូងគង់ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ជម្លោះរបស់ពួក
គេនឹងមិនឈប់ទេ ដរាបណាអស់លោកណាម្នាក់មិនមានសមត្ថភាពជួយខ្លួនឯងខុសពីទាសៈកំហូច
ជួយម្ចាស់ខ្លួននោះទេ ពេលម្ចាស់មិននៅទាសៈនោះនិយាយប្រមាថម្ចាស់ខ្លួន ពេលម្ចាស់នៅទាសៈនោះ
គោរពម្ចាស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ទោះជាអស់លោកបែកខ្ញែកគ្នាទៅក្រោម
ផ្កាយនីមួយៗក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} នឹងប្រមូលអស់លោកមកប្រឈមនឹងថ្ងៃអាក្រក់របស់ខ្លួន ។

2. فتن ما بعد بني أمية

فَقَالَ الرَّجُلُ: فَهَلْ مِنْ جَمَاعَةٍ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدَ ذَلِكَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّهَا سَتَكُونُونَ جَمَاعَةً شَتَّى، عَطَاؤُكُمْ وَ حَجُّكُمْ وَ أَسْفَارُكُمْ [وَاحِدًا] وَ الْقُلُوبُ مُخْتَلِفَةٌ. [قَالَ: قَالَ وَاحِدًا: كَيْفَ تَخْتَلِفُ الْقُلُوبُ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ:] هَكَذَا وَ شَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ [ثُمَّ قَالَ:] يَفْتُلُ هَذَا هَذَا [وَ هَذَا هَذَا، هَرَجًا هَرَجًا] وَ يَبْقَى طَعَامٌ جَاهِلِيَّةٍ لَيْسَ فِيهَا مَنَارٌ هُدَى وَ لَا عِلْمٌ يُرَى. نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ مِنْهَا بِمَنْجَاةٍ وَ لَسْنَا فِيهَا بِدَعَاةٍ.

២. ជម្លោះក្រោយបាននិយម្យ៉ាងស្តី

បុរសម្នាក់បានទូលថា: "អាមីរុល-មុមិនីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើមានសហគមន៍មួយក្រោយពីនោះទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "នឹងមានសហគមន៍មួយផ្សេងគ្នា ។ សប្បុរសធម៌ ពិធីហ្វាត្វានិងការធ្វើដំណើររបស់អស់លោកនឹងដូចគ្នា តែចិត្តអស់លោកនឹងខុសគ្នា ។" ពួកគេម្នាក់បានទូលថា: "ចិត្តពួកគេនឹងខុសគ្នាដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ដូចនេះ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើឲ្យប្រាមដៃដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចំពាក់គ្នា ហើយមានវចនៈថា: "អ្នកនេះនឹងសម្លាប់អ្នកនេះ ។ អ្នកនេះនឹងសម្លាប់អ្នកនេះ ។ នឹងមានបញ្ហាមួយបន្ទាប់ពីបញ្ហាមួយ ។ អយុត្តិធម៌នៃសម័យអវិជ្ជានឹងនៅតែមាន ។ នឹងមិនមានបំបង្កើតនាំឬទង់ដើម្បីឲ្យគេឃើញទេ ។ យើង ^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} នឹងរួចផុតពីនេះ ហើយយើង ^{عليهم السلام} នឹងមិនប្រកាសហៅទេក្នុងសម័យនោះ (សម័យនោះជាសម័យតាគីយ៉ាស្ត) ។"

قَالَ: فَمَا أَصْنَعُ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنْظُرُوا أَهْلَ بَيْتِ نَبِيِّكُمْ، فَإِنْ لَبَدُوا [فَالْبُدُوا] وَ إِنْ اسْتَنْصَرُوكُمْ فَانصُرُوهُمْ تَنْصُرُوا وَ تُعَدُّوهُمُ، فَإِنَّهُمْ لَنْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ هُدَى وَ لَنْ يَدْعُوكُمْ إِلَى رَدَى، وَ لَا تَسْبِقُوهُمْ بِالتَّقَدُّمِ فَيَصْرَعَكُمْ الْبَلَاءُ وَ تُشْمِتَ بِكُمْ الْأَعْدَاءُ. يَفْرَجُ اللَّهُ عَنِ الْفِتَنِ بِالْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ عَلَيْهِ السَّلَام

ម្នាក់បានសួរថា: "អាមីរុល-មុមិនីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើទូលបង្គំត្រូវធ្វើអ្វីសម័យនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មើលទៅព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នា ^{عليهم السلام} របស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លោក ។ បើពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងផ្ទះ លោកនៅក្នុងផ្ទះ ។ បើពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមឲ្យលោកជួយ ចូរលោកជួយពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើម្បីគេនឹងជួយលោកនិងអត់ឱនឲ្យលោក ព្រោះពួកគេនឹងមិនធ្វើឲ្យលោកចេញពីមាតាល្អទេ និងមិនហៅលោកទៅរកសេចក្តីវិនាសជាដាច់ខាត ។ ចូរកុំនៅពីមុខពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពុំនោះទេលោកនឹងស្លាប់ដោយសារទុក្ខវេទនា សត្រូវលោកនឹងសប្បាយលើគំនរទុក្ខលោក ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل الله فرجه} នឹងដោះលែងលោកពីជម្លោះដោយអ៊ីម៉ា អាល់-ម៉ាស្ត័ ^{عجل الله فرجه} ។"

قَالَ: فَمَا يَكُونُ بَعْدَ ذَلِكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يُفْرَجُ اللَّهُ [الْبَلَاءُ] بِرَجُلٍ مِنْ بَيْتِي كَانْفِرَاجِ الْأَدِيمِ [مِنْ بَيْتِهِ. ثُمَّ يَرْفَعُونَ إِلَى مَنْ] يَسْتَوْمَهُمْ حَسْفًا وَ يَسْقِيهِمْ بِكَأْسٍ مُصَبَّرَةٍ وَ لَا يُعْطِيهِمْ وَ لَا يَقْبَلُ مِنْهُمْ إِلَّا السَّيْفَ

គាត់បានទូលថា: "អាមីរុល-មុមិនីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងបន្ទាប់ពីនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل الله فرجه} នឹងឲ្យមានការដោះលែងឲ្យផុតពីទុក្ខវេទនាតាមរយៈបុរស ^{صلوات الله عليه والسلام} ម្នាក់ដែលចេញមកពីព្រះរាជកុលដ្ឋានខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែភាគច្រើននឹងបែរជាប្រឆាំងគេ ^{عجل الله فرجه} ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} នឹងលើកពួកគេទៅរកបុគ្គល ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលនឹងលេបយកទុក្ខវេទនារបស់ពួកគេ និងឲ្យពួកគេបាត់ស្រែកដោយ

កែវសម្រាលទុក្ខ ។ គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងមិនឲ្យពួកគេ មិនទទួលពីពួកគេអ្វីផ្សេងពីដាវទេ ។

هَرَجًا هَرَجًا، يَحْمِلُ السَّيْفَ عَلَى عَاتِقِهِ ثَمَانِيَةَ أَشْهُرٍ حَتَّى [تَوَدُّ] فُرَيْشٌ بِالذُّنْيَا وَ مَا فِيهَا أَنْ يَرَوْنِي مَقَامٍ وَاحِدٍ فَأَعْطِيَهُمْ وَ آخَذَ مِنْهُمْ بَعْضَ مَا قَدْ مَنَعُونِي وَ أَقْبَلَ مِنْهُمْ بَعْضَ مَا يَرِدُ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَقُولُوا: مَا هَذَا مِنْ فُرَيْشٍ، لَوْ كَانَ هَذَا مِنْ فُرَيْشٍ وَ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ لَرَحِمْنَا

នឹងមានបញ្ហាជាបន្តបន្ទាប់(នាសម័យនោះ) ។ គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងកាន់ដាវប្រាំបីខែ លុះត្រាតែពួកគូរយំស្រព្វម ប្រគល់ពិភពលោកទាំងមូលនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងនោះ (ដើម្បីនឹងបានធូរស្រាល) ដើម្បីអាចមើល ឃើញខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាងហោចណាស់មួយដង ។ ដើម្បីពួកគេនឹងអាចប្រគល់ឲ្យមកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام វិញអ្វីដែលពួកគេ បានយកពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ តែគេ (អ៊ីម៉ាអាល-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجه) នឹងតឹងរឹងណាស់ចំពោះពួកគេ (មិនអនុគ្រោះឲ្យ បន្តិចទេ) ទាល់តែពួកគេនឹងថា៖ "បុរស صلوات الله عليه والسلام នេះមិនមែនគូរយំស្រីទេ ។ បើគេ صلوات الله عليه والسلام ជាគូរយំស្រី ជាកូន ចៅរបស់ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត عليها السلام មែននោះ គេច្បាស់នឹងមានមេត្តាចំពោះយើង ។"

يُعْرِيهَ اللَّهُ بِنِي أُمِّيَّةٍ فَيَجْعَلُهُمْ نَحْتِ قَدَمَيْهِ وَ يَطْحَنُهُمْ طَحْنَ الرَّحَى. "مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أُخِذُوا وَ قُتِلُوا تَقْتِيلًا * سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ يَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا". (كتاب سليم بن قيس الهلالي , جلد ٢ , صفحہ ٧١٢)

អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ឲ្យគេ صلوات الله عليه والسلام មានជ័យជំនះលើបាននី-អ៊ីម៉ាស្វាម៉ាន់បែបនេះឯង ។ ដូច្នោះគេ عجل الله فرجه នឹងជាន់ពួកគេ ក្រោមជើង នឹងកិនពួកគេដូចគេកិនស្រូវ ។ [៣៣:៦១] ត្រូវបណ្តាសា ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ខ្លួននិងត្រូវសម្លាប់[យ៉ាងសាហាវ] [៣៣:៦២] [នេះគឺ]ទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្វា លើជនានុជនដែលបានកន្លងផុតទៅហើយកាលពីមុន ។ អ្នកនឹងមិនឃើញថាមានការប្រែប្រួលក្នុង ទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្វាទេ ។" (كتاب سليم بن قيس الهلالي)

***

3. (كتاب صفية الحنيفة و النار): عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَوْفُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَزْدِيُّ، عَنْ جَابِرِ ابْنِ يَرِيدَ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ يَذْكُرُ فِيهِ صِفَةَ الْكَافِرِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، قَالَ: «تَمَّ تَجِيءُ صَحِيفَتُهُ تَطِيرُ مِنْ خَلْفِ ظَهْرِهِ، فَتَقَعُ فِي شِمَالِهِ، ثُمَّ يَأْتِيهِ مَلَكٌ فَيَتَقَبَّطُ صَدْرُهُ إِلَى ظَهْرِهِ، ثُمَّ يُقَلِّبُ شِمَالَهُ إِلَى خَلْفِ ظَهْرِهِ.

៣. [នៅក្នុងសាត្រា ស្ត្រីហ្វាត្វា អាល-យ៉ាន់ណាស្ត វ៉ា អាល-ណាវ] ទទួលបានពីយ៉ាបៀវ ប៊ិន យ៉ាស្ត្រីដូ អាល-យូស្ត្រីដែលបានតំណាលថា អាច យ៉ាត្រា صلوات الله عليه والسلام បានមានរចនៈនៅក្នុងហ្វាទ្វីស្ត្រីវែងមួយអំពី លក្ខណៈរបស់អ្នកបដិសេធសទ្ធាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា៖ "បញ្ជីរបស់អ្នកនោះនឹង ហោះពីក្រោយអ្នកនោះ មកនៅខាងឆ្វេងអ្នកនោះ ។ ទេវតាមួយអង្គនឹងមករកអ្នកនោះ ទម្លុះទ្រូងអ្នក នោះឆ្លុះដល់ខ្នង ហើយបំបែរខាងឆ្វេងអ្នកនោះទៅក្រោយខ្នង ។

ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: اِقْرَأْ كِتَابَكَ. قَالَ فَيَقُولُ: كَيْفَ أَقْرَأُ وَ جَهَنَّمَ أَمَامِي؟ قَالَ: فَيَقُولُ اللَّهُ: دُوقَ عُنُقُهُ، وَ أَكْسِرَ صُلْبَهُ، وَ شُدَّ نَاصِيَتَهُ، إِلَى قَدَمَيْهِ، ثُمَّ يَقُولُ: خُذُوهُ فَاعْلُوهُ.

ទេវតានឹងនិយាយដាក់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអានបញ្ជីអ្នកទៅ ។" អ្នកនោះនឹងថា៖ "ឲ្យខ្ញុំអានបានដូចម្តេច ទៅខណៈដែលឋាននរកនៅពីមុខខ្ញុំនោះ?" អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "បំបាក់កគេទៅ

ហើយបំបាក់ផ្អឹងខ្នងគេ ទាញថ្ងាសគេទៅឯជើងគេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖
[៦៩:៣០] "ចូរចាប់គេ ហើយចងគេ ។"

قَالَ: فَيَبْتَدِرُهُ لِتَعْظِيمِ قَوْلِ اللَّهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ غِلَاطٌ شِدَادًا، فَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتِفُ لِحَيْتِهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يَعْضُ لِحِمِّهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يَخْطُمُ عِظَامَهُ، قَالَ: فَيَقُولُ: أَمَا تَرْحَمُونِي؟ قَالَ: فَيَقُولُونَ: يَا شَقِيًّا، كَيْفَ نَرْحَمُكَ وَ لَا يَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ! أَمْ فَيُؤْذِيكَ هَذَا؟ قَالَ: فَيَقُولُ: نَعَمْ، أَشَدَّ الْأَدَى. قَالَ: فَيَقُولُونَ: يَا شَقِيًّا، وَ كَيْفَ لَوْ طَرَحْنَاكَ فِي النَّارِ؟ قَالَ: فَيَدْفَعُهُ الْمَلَكُ فِي صَدْرِهِ دَفْعَةً فَيَهْوِي سَبْعِينَ أَلْفَ عَامًا، قَالَ: يَقُولُونَ: "يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَ أَطَعْنَا الرَّسُولَ"

ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "យោលតាមព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ ទេវតាកាចបំផុតចិតសិបពាន់អង្គ នឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះភ្ញាក់ផ្អើល ។ ទេវតាខ្លះកន្ត្រាក់ក្បាលអ្នកនោះ ទេវតាខ្លះខាំសាច់អ្នកនោះ ទេវតាខ្លះ បំបាក់ផ្អឹងអ្នកនោះ ។" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អស់លោកមិនអាណិតខ្ញុំទេ?" ពួកទេវតានឹងថា៖ "បុគ្គល កំហូចអើយ ឲ្យយើងអាណិតអ្នកឯងម្តេចទៅ បើព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីមិនអាណិតអ្នកឯង ទេនោះ? អ្នកឯងឈឺទេ?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "ឈឺណាស់ ។" ពួកទេវតានឹងថា៖ "បុគ្គលកំហូចអើយ តើ នឹងទៅជាយ៉ាងណាបើយើងចោលអ្នកឯងទៅក្នុងភ្លើងនោះ?" ដូច្នោះទេវតានៅលើទ្រូងអ្នកនោះនឹង ចោលអ្នកនោះៗនឹងធ្លាក់យ៉ាងយូរចិតសិបពាន់ឆ្នាំ ។ អ្នកនោះនឹងថា៖ [៣៣:៦៦] "ឱខ្លួនយើងអើយ គួរតែយើងស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺនិងព្រះសាស្តា!"

قَالَ: فَيُفْرَنُ مَعَهُ حَجْرٌ [عَنْ يَمِينِهِ]، وَ شَيْطَانٌ عَنْ يَسَارِهِ، حَجْرٌ كَبِيرٌ مِنْ نَارٍ يَشْتَعِلُ فِي وَجْهِهِ، وَ يَخْلُقُ اللَّهُ لَهُ سَبْعِينَ جِلْدًا، كُلُّ جِلْدٍ غِلَاطٌ أَرْبَعُونَ ذِرَاعًا، [بِذِرَاعِ الْمَلِكِ الَّذِي يُعَدُّهُ، وَ] بَيْنَ الْجِلْدِ إِلَى الْجِلْدِ [أَرْبَعُونَ ذِرَاعًا، وَ بَيْنَ الْجِلْدِ إِلَى الْجِلْدِ] حَيَاتٌ وَ عِقَابٌ مِنْ نَارٍ، وَ دِيدَانٌ مِنْ نَارٍ، رَأْسُهُ مِثْلُ الْجَبَلِ الْعَظِيمِ، وَ فَخْدَاهُ مِثْلُ جَبَلِ وَرْقَانَ - وَ هُوَ جَبَلٌ بِالْمَدِينَةِ-مِشْفَرُهُ أَطْوَلُ مِنْ مِشْفَرِ الْفِيلِ، فَيَسْحَبُهُ سَحْبًا، وَ أَدْنَاهُ عَضُوصَانٍ بَيْنَهُمَا سُرَادِقٌ مِنْ نَارٍ تَشْتَعِلُ، قَدْ أَطْلَعَتِ النَّارُ مِنْ دُورِهِ عَلَى فُؤَادِهِ، فَلَا يَبْلُغُ دُورَيْنِ بُنْيَانَهَا حَتَّى يُبَدِّلَ لَهُ سَبْعُونَ سِلْسِلَةً، لِلتَّسْلِيلَةِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا، مَا بَيْنَ الذِّرَاعِ إِلَى الذِّرَاعِ حَلْقٌ، عَدَدَ قَطْرِ الْمَطَرِ، لَوْ وُضِعَتْ حَلْقَةٌ مِنْهَا عَلَى جِبَالِ الْأَرْضِ لَأَذَابَتْهَا. ** (الإختصاص: ٣٦١)

ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះនឹងត្រូវផ្តួចផ្តើមដុំថ្មនៅខាងឆ្វេងនិងចិសាចនៅខាងស្តាំ ថ្ម ស្ពាន់ជំរក្លើងនរកនេះមុខអ្នកនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺនឹងបង្កើតស្បែកឲ្យអ្នកនោះចិតសិប(ជាន់) ទាញ សន្លឹកហាសិបហត្ថ ជាន់មួយមានទេវតាមួយអង្គធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ រវាងចន្លោះស្បែកមួយនិងស្បែក មួយទៀតមានសែសិបហត្ថ រវាងចន្លោះស្បែកមួយនិងស្បែកមួយទៀតមានពស់និងខ្យារជំរក្លើងនរក និងដង្កូវក្លើងនរក ។ ក្បាលវាដូចក្នុង ភ្លៅវាដូចភ្នំវារកូន គឺភ្នំមួយនៅឯម៉ាឌីណាស៊ុ ច្រមុះវាវែងជាង ប្រមោយជំរក្លើងនរក ។ វានឹងបញ្ចេញខ្យល់ដង្ហើមជាពពក ត្រចៀកទាំងពីររបស់វាវែងតូច រវាងត្រចៀកនីមួយៗ មានសំពត់ក្លើងនរក ។ វានឹងបញ្ចេញខ្យល់ដង្ហើមក្លើងទៅលើបេះដូងអ្នកនោះ ។ ការឈឺចាប់នឹងមិន ទាន់មកដល់ទេ មុនពួកគេផ្លាស់ច្រវាក់វាទាំងចិតសិបខ្សែ [៦៩:៣២] ហើយចូរចងគេដោយច្រវាក់ ប្រវែងចិតសិបហត្ថ ។ រវាងមួយហត្ថៗមានកងច្រើនដូចគ្រាប់ភ្លៀង ។ បើគេដាក់កងណាមួយលើភ្នំរបស់ ផែនដី ភ្នំនោះនឹងរលាយ ។" (الاختصاص: 361)

4. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي قَوْلِهِ: "يَوْمَ نُقَلَّبُ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ" فَإِنَّهَا كِنَايَةٌ عَنِ الَّذِينَ عَصَبُوا آلَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) حَقَّهُمْ: "يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَ أَطَعْنَا الرَّسُولَ" يَعْنِي فِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "و فَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَ كُبْرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلًا" . وَ هُمَا رَجُلَانِ، وَ السَّادَةُ وَ الْكُبْرَاءُ هُمَا أَوَّلُ مَنْ بَدَأَ يَظْلِمُهُمْ وَ عَصَبَهُمْ.

៤. អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប៊ីហ្គ័របានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} [៣៣:៦៦] ថ្ងៃដែលមុខពួកគេនឹងត្រូវត្រឡប់មកខាងក្រោយនៅក្នុងភ្លើងនរក ថានេះគឺការប្រៀបធៀបអំពីបុគ្គលដែលប្លន់សិទ្ធិរាជបុត្ររាជនគ្រា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلى الله عليه وآله} ពួកគេនឹងថា: "ឱខ្លួនយើងអើយ គួរតែយើងស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាស្តា!" មានន័យថារឿងអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [៣៣:៦៧] ហើយពួកគេនឹងទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្តាប់បង្គាប់អ្នកដឹកនាំ[ទុច្ចរិត]និងអ្នកធំ[កំណាច] របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពួកគេបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វេងចេញពីព្រះមាតា នេះគឺបុរសទាំងពីរនាក់នោះ (គឺបុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) ពួកមេដឹកនាំនិងពួកអ្នកធំ ។ បុគ្គលពីរនាក់នេះជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌មុនគេលើអស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ហើយបានប្លន់សិទ្ធិរបស់អស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ។"

قَالَ: قَوْلُهُ: "فَأَضَلُّونَا السَّبِيلًا" . أَي طَرِيقَ الْحَقِّ ، وَ السَّبِيلُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). ثُمَّ يَقُولُونَ: "رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَ الْعُنُفُومَ لَعْنًا كَبِيرًا" .** (فسير القمي ١٩٧: ٢)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ពួកគេបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វេងចេញពីព្រះមាតា ពោលគឺ ព្រះមាតា ឋានសួគ៌ ព្រះមាតាគឺអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បន្ទាប់មកពួកគេនឹងថា: [៣៣:៦៨] ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គផ្ដន្ទាទោសពួកគេជាពីរ សូមព្រះអង្គដាក់បណ្ដាសាពួកគេយ៉ាងធ្ងន់!" (تفسير القمي 2: 197)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِندَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٨﴾

៦៨. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសាឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។ គេ (មូសា) ជាមនុស្ស[ដែលមានសទ្ធាសីបំចិត្តជ្រះថ្លានិង]ដែលថ្លែងរសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦៩

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانُوا يَقُولُونَ: لَيْسَ لِمُوسَىٰ مَا لِلرِّجَالِ. وَ كَانَ مُوسَىٰ إِذَا أَرَادَ الْإِعْتِسَالَ دَهَبَ إِلَىٰ مَوْضِعٍ لَا يَرَاهُ فِيهِ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ، فَكَانَ يَوْمًا يَغْتَسِلُ عَلَىٰ شَطِّ نَهْرٍ وَ قَدْ وَضَعَ ثِيَابَهُ عَلَىٰ صَخْرَةٍ، فَأَمَرَ اللَّهُ الصَّخْرَةَ فَتَبَاعَدَتْ عَنْهُ حَتَّىٰ نَظَرَ بَنُو إِسْرَائِيلَ إِلَيْهِ، فَعَلِمُوا أَنَّهُ لَيْسَ كَمَا قَالُوا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَ كَانَ عِندَ اللَّهِ وَجِيهًا" .** (تفسير القمي ١٩٧: ٢)

១. បន្ទាប់មកអាលី ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គីមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ តមកពីអាល់-ណាដ្វារ ប៊ិន ស្វ៊ែដ្វី តមកពីស្វ៊ាហ្វ័រ តមកពីអាច្វិបាស្វ៊ែរដែលបានតំណាលថា អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលបានថា៖ "អ្វីដែលបុរសមាន មូសា عليه السلام មិនមានទេ ។ ពេលមូសា عليه السلام ចង់ដកទឹក ព្រះអង្គ عليه السلام តែងតែទៅរកកន្លែងណាដែលគេមិនអាចមើលឃើញព្រះអង្គ عليه السلام ។ ថ្ងៃមួយ ព្រះអង្គ عليه السلام បានដកទឹកនៅឆ្នេរស្ទឹង បានដាក់សំលៀកបំពាក់ព្រះអង្គ عليه السلام នៅលើជុំថ្ម ។ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យជុំថ្មឃ្លាតចេញពីព្រះអង្គ عليه السلام ទាល់តែកូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលមើលមកព្រះអង្គ عليه السلام ។ ដូច្នោះ ពួកគេទើបដឹងថាព្រះអង្គ عليه السلام មិនដូចពួកគេថានោះទេ ។ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៣:៦៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសាឡើយ ។ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។ គេ (មូសា) ជាមនុស្ស[ដែលមានសទ្ធាស្របចិត្តជ្រះថ្លានិង]ដែលថ្លែងសម្រាប់អស់ឡោះហ្គ័រ ។" (197: 2) (تفسير القمي)

***

2. ثم قال: أَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، رَفَعَهُ إِلَيْهِمْ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، فَقَالَ: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا! لَا تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ فِي عَلِيٍّ وَ الْأَيْمَةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) كَمَا ” آذَوْا مُوسَى فَبَرَّاهُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا وَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً“ .** (تفسير القمي ٢: ١٩٧)

២. ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន ម៉ារវ៉ានដែលបានថាគេបានសួរព្រះអង្គ عليه السلام គេបានថា៖ [៣៣:៦៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរកុំប្រមាថរស្វីលុលឡោះហ្គ័រ عليه السلام អំពីរឿងអាលី عليه السلام និងអ៊ីម៉ា عليه السلام ទាំងឡាយ ដូចគេបានប្រមាថមូសា عليه السلام ដែរនោះឡើយ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។ គេ (មូសា) ជាមនុស្ស[ដែលមានសទ្ធាស្របចិត្តជ្រះថ្លានិង]ដែលថ្លែងសម្រាប់អស់ឡោះហ្គ័រ ។" (197: 2) (تفسير القمي)

***

3. ابن بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا، عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ قُتَيْبَةَ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ نُوحِ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي حَدِيثٍ: « أَمْ يَنْسُبُوا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى أَنَّهُ عَيْنٌ، وَ آذَوْهُ حَتَّى بَرَّاهُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا، وَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً؟» .** (الأمالي: ٣/٩١)

៣. [...] ទទួលបានពីអាល់ក្វីម៉ាស្វដែលទទួលបានមកពីអាល់ស្វីខ្វិក្វ عليه السلام នៅក្នុងហ្វាខ្វិស្វមួយ ដែលមានវចនៈថា៖ "ពួកគេមិនបានសន្មត់ថាមូសា عليه السلام ខ្វះខាតលក្ខណៈអ្វីមួយទេឬ ហើយបានប្រមាថព្រះអង្គ عليه السلام ទាល់តែ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បាននិរទោសគេពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។ គេ (មូសា) ជាមនុស្ស[ដែលមានសទ្ធាស្របចិត្តជ្រះថ្លានិង]ដែលថ្លែងសម្រាប់អស់ឡោះហ្គ័រ ។" (3/91) (الأمالي)

***

4. فِي أَصُولِ الْكَافِي الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ رَفَعَهُ إِلَيْهِمْ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ فِي عَلِيٍّ وَ الْأَيْمَةِ كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّاهُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا». (تفسير نور الثقلين , جلد ٤ , صفحه ٢٩٨)

៤. [...] ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន ម៉ារវ៉ានដែលបានថាគេបានសួរព្រះអង្គ عليه السلام អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام [៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអស់ឡោះហ្គ័រទេ អំពីរឿងអាលី عليه السلام និង

អស់អ៊ីម៉ា عَلَيْهِمُ السَّلَامُ [៣៣:៦៩] ដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសា ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែល ពួកគេបាននិយាយនោះ ។" (تفسير نور الثقلين) ជុំ ៤ ទំព័រ ២៥៧)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

៧០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎[យ៉ាងស៊ប់ចិត្ត] ចូរពួកអ្នកនិយាយ ពាក្យពិត (ទៀងត្រង់) ។

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

៧១. ព្រះអង្គនឹងកែតម្រង់អំពើរបស់ពួកអ្នកឲ្យល្អឡើង ព្រះអង្គនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើ ខុស ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះនឹងបានជោគជ័យ ធំ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៧០-៧១

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يُعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي سَبَاطٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) «أَوْ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ بِي وَوَلَايَةِ عَلِيٍّ وَوَلَايَةِ الْأَيْمَةِ مِنْ بَعْدِهِ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا»، هَكَذَا نَزَلَتْ. ** (الكافي ١: ٨/٣٤٢)

១. [...] ទទួលបានពីអាថ្នី បាស្ត្រៀវដែលបានតំណាលថា អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៣៣:៧១] អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ **ពាក់ព័ន្ធនឹងវីឡាយ៉ាស៊ូ អាលីនិងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយក្រោយពីគេ** អ្នកនោះនឹងបានជោគជ័យធំ ។ អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូច នេះឯង ។" (الكافي 1: 8 / 342)

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ عُبَيْدِ بْنِ يُوسُفَ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِعَبَادِ بْنِ كَثِيرٍ الْبَصْرِيِّ الصُّوفِيِّ وَيْحَكَ يَا عَبَّادُ غَرَّكَ أَنْ عَفَّ بَطْنُكَ وَفَرَجَكَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا * يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ» إِعْلَمُ أَنَّهُ لَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنْكَ شَيْئًا حَتَّى تَقُولَ قَوْلًا عَدْلًا. (الكافي , جلد ٨ , صفحة ١٠٧)

២. [...] ទទួលបានពីយួស្វីដែលបានតំណាលថា អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈប្រាប់ អាប់បាដូ ប៊ីន កាស្ត្រៀវ អាល់-បាស្ត្រៀវ អាល់-ស្ល្វីហ្វីថា៖ "អាប់បាដូអើយ អបមង្គលលើលោក លោកបាន បោកប្រាស់ខ្លួនឯងដោយ(គ្រាន់តែ)តមពោះនិងអង្គជាតលោក ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:៧០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎[យ៉ាងស៊ប់ចិត្ត] ចូរពួកអ្នកនិយាយពាក្យពិត ។ [៣៣:៧១] ព្រះអង្គនឹងកែតម្រង់អំពើរបស់ពួកអ្នកឲ្យល្អឡើង ព្រះអង្គនឹងអត់ឱនឲ្យពួក អ្នកដែលបានធ្វើខុស ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះនឹងបាន ជោគជ័យធំ ។ លោកត្រូវដឹងថាអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ នឹងមិនទទួលអ្វីសោះឡើយពីលោក លុះត្រាតែលោក និយាយការពិតនិងពាក្យពិត ។" (الكافي 8: 81 / 107)

--

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

៧២. ការពិត យើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ជី (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេ បានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេជា បុគ្គលទុច្ចរិត អវិជ្ជា ។

لَيَعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

៧៣. ដូច្នោះអស់ឡោះប្តីផ្ដន្ទាទោសពួកលាក់ពុតប្រុសនិងពួកលាក់ពុតស្រី ពួកពហុទេពនិយមប្រុស និងពួកពហុទេពនិយមស្រី អស់ឡោះប្តីនឹងបែរមករកបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្ដា អ្នកមានសទ្ធាស្រី[ដោយសេចក្ដីមេត្តា] ។ អស់ឡោះប្តីទ្រង់អភ័យទោស[ជានិច្ច] ព្រះអង្គទ្រង់ មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧២-៧៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ مَسْكِينٍ، عَنِ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا“، قَالَ: « هِيَ وَ لَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (الكافي 1: 2/341)

១. [...] ទទួលបានពីអាចូ អាប់ខុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះប្តី^{عَل} [៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ជី (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេ អយុត្តិធម៌ អវិជ្ជា ថា៖ "នេះគឺវិទ្យាយ៉ាស់របស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}" (2 /341 :1) (الكافي)

***

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْهَيْثَمِ الْعِجْلِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكْرِيَّا الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَيْمُّ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عَمْرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِاللَّفِي عَامٍ، فَجَعَلَ أَعْلَاهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْأَئِمَّةَ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَعَرَضَهَا عَلَى السَّمَاوَاتِ، وَ الْأَرْضِ، وَ الْجِبَالِ، فَعَشِيهَا نُورُهُمْ.

២. អ៊ុបនូ បាចូវីហ្វី ទទួលបានពីអាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វា អាល់-អាយ៉ាលី^ﷺ ទទួលបានពីអាចូ អាល់-អាប់បាស់ អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្ថាម៉ា ប៊ិន ស្យាការីយ៉ា អាល់-ក្វីត្លុន ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដូ បាក់រី ប៊ិន អាប់ខុលឡោះប្តី ប៊ិន ហ្គាប៊ីប ទទួលបានពីតាមីម ប៊ិន បាស្ថុលុល ទទួលបានពីឌីពុកលោក

ទទួលបាន ពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ីន ស៊ីណាន ទទួលបានពីអាល់-មូហាដ្ឋដូល ប៊ីន អ៊ូម៉ារដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អ្នកបង្កើតវិញ្ញាណមុនរូបរាងពីរពាន់ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវិញ្ញាណមូហាដ្ឋដូល អាល់-ហ្វាត្វីម៉ាស៊ូ អាល់-ហ្វាសាស៊ូ អាល់-ហ្វាសាស៊ូ និងអ៊ីម៉ាស៊ូ ទាំងឡាយក្រោយអស់ព្រះអង្គទៅជាវិញ្ញាណខ្ពង់ខ្ពស់និងថ្លៃថ្នូរជាងគេ ។ ព្រះអង្គបានដាក់បង្ហាញវិញ្ញាណទាំងនេះចំពោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយ ។ ទាំងអស់ ចាញ់ពន្លឺអស់ព្រះអង្គ ។

فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلسَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْحَيَالِ: هَؤُلَاءِ أَحِبَّائِي، وَ أَوْلِيَائِي، وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي، وَ أُمَّةٌ بَرِّيَّةٌ، مَا خَلَقْتُ خَلْقًا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْهُمْ، هُمْ وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي، وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي، فَمَنْ ادَّعَى مِنْزِلَتَهُمْ مِنِّي، وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظْمَتِي عَدُوًّا أَلِيمًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ، وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي سَفَلِ دَرَكٍ مِنْ نَارِي،

ដូច្នោះអាល់-ហ្វាត្វីម៉ាស៊ូ មានព្រះបន្ទូលចំពោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយថា៖ "ទាំងនេះ ជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់របស់អញ ជាអនុរក្សរបស់អញ (សម្រាប់សត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ ជាសាក្សីរបស់អញ លើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ ជាអ៊ីម៉ាស៊ូត្រឹមត្រូវរបស់អញ ។ អញមិនបានបង្កើតសត្វលោកណាមកដែលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់អញ ជាងពួកគេទេ ។ អញបានបង្កើតឋានសួគ៌សម្រាប់ពួកគេនិងជនទាំងឡាយណាដែលស្រឡាញ់ពួកគេ ។ អញបានបង្កើតភ្លើងនរកសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលប្រឆាំងពួកគេ ។ ដូច្នោះអ្នកណាទាមទារឋានៈ ពួកគេពីអញ ទាមទារកន្លែងពួកគេពីពិសាលភាពអញ អញនឹងដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ យ៉ាងឈឺចាប់បំផុត ទណ្ឌកម្មដែលអញមិនដែលដាក់លើអ្នកណាផ្សេងទៀតក្នុងលោក ហើយអញនឹងដាក់អ្នកនោះជាមួយពួកពហុទេពនិយមនៅក្នុងបាតភ្លើងនរកទាបជាងគេរបស់អញ ។

وَ مَنْ أَفْرَّ بِوَلَايَتِهِمْ، وَ لَمْ يَدْعِ مِنْزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانَهُمْ مِنْ عَظْمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي رَوْضَاتِ جَنَّتِي، وَ كَانَ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ عِنْدِي، وَ أَحْبَبْتُهُمْ كِرَامَتِي، وَ أَخْلَلْتُهُمْ جَوَارِي، وَ شَفَعْتُهُمْ فِي الْمُذْنِبِينَ مِنْ عِبَادِي وَ إِمَائِي، فَوَلَايَتُهُمْ أَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي، فَأَبْجُكُمْ بِأَحْمِلَهَا بِأَنْفُسِهَا، وَ يَدْعِيهَا لِنَفْسِهِ دُونَ خَيْرِي؟

អ្នកណាដែលព្រមទទួលវិញ្ញាណមូហាដ្ឋដូល ដែលមិនទាមទារឋានៈពួកគេពីអញ ពីពិសាលភាពអញ អញនឹងឲ្យអ្នកនោះបាននៅជុំជាមួយពួកគេក្នុងសួននៃឋានសួគ៌អញ ។ អ្នកនោះនឹងបានអ្វីដែលខ្លួនចង់បាននៅក្នុងនោះ ក្នុងព្រះនាមអញ ។ អញនឹងប្រទានលើអ្នកនោះ នូវព្រះកិត្យានុភាពអញ អញអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះបាននៅជិតអញ ឲ្យធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកសាង បាបក្នុងចំណោមបាបប្រុសស្រីរបស់អញ ។ ដូច្នោះវិញ្ញាណមូហាដ្ឋដូលជាបញ្ជីនៅឯសត្វលោក ទាំងឡាយរបស់អញ ។ តើអ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកព្រមទទួលវាជាមួយទម្ងន់វានិងទាម ទារវាសម្រាប់ខ្លួនឯងក្រៅពីបុគ្គលជម្រើសរបស់អញទេ ?"

فَأَبَتْ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ أَنْ يَحْمِلْنَهَا، وَ أَشْفَقْنَ مِنْ إِدْعَائِهِ مِنْزِلَتِهَا، وَ تَمَّتْ مَحَلَّتُهَا مِنْ عَظْمَةِ رَبِّهَا، فَلَمَّا أَسْكَنَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ آدَمَ وَ زَوْجَتَهُ الْجَنَّةَ، وَ قَالَ لَهُمَا: "وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ" يَعْنِي شَجَرَةَ الْحِنِطَةِ "فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ"

ដូច្នោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយបានបដិសេធ មិនព្រមទទួលវាទេ ខ្លាចទាមទារឋានៈ
 វិទ្យាយ៉ាស្តនោះ ខ្លាចចង់បានកន្លែងវិទ្យាយ៉ាស្តនោះពីពិសាលភាពរបស់ព្រះម្ចាស់^ﷺពួកគេ ។ កាល
 អល់ឡោះហ្គ័^ﷺបានដាក់អាដ្យាំ^ﷺនិងមហេសីព្រះអង្គ^ﷺក្នុងឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ^ﷺបានប្រាប់អ្នកទាំង
 ពីរថា៖ [២:៣៥] យើងបានគ្រាស់ថា៖ "អាដ្យាំអើយ អ្នកនឹងភរិយារបស់អ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនសួគ៌ចុះ
 អ្នកទាំងពីរចូរហរិភោគពីទីនេះ[ទ្រូចំណី]យ៉ាងសម្បូរ គ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ [វៃ]អ្នកទាំងពីរ
 កុំចូលជិតដើមឈើនេះ មានន័យថាដើមស្រូវសាលី មិនដូច្នោះទេអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុង
 ចំណោមជនទុច្ចរិត ។"

فَطَرًا إِلَىٰ مَنزِلَةِ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحُسَيْنَ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَيْمَةَ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَوَجَدَهَا أَشْرَفَ مَنَازِلِ الْجَنَّةِ،
 فَقَالَا: يَا رَبَّنَا، لِمَنْ هَذِهِ الْمَنزِلَةُ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ: إِنْفَعَا رُؤُوسُكُمْ إِلَىٰ سَاقِ عَرْشِي. فَرَفَعَا رُؤُوسَهُمَا، فَوَجَدَا اسْمَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ
 فَاطِمَةَ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَيْمَةَ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) مَكْتُوبَةً عَلَىٰ سَاقِ الْعَرْشِ يُنُورُ مِنْ نُورِ الْجَبَّارِ جَلَّ جَلَالُهُ،

ព្រះអង្គទាំងពីរ^ﷺបានសម្លឹងមើលឋានៈរបស់មូហាំម៉ាដ្យាំ^ﷺ អាលី^ﷺ ហ្វាទីម៉ាស្ត^ﷺ អាល់-ហ្វាសាន់
 អាល់-ហ្វាសាន់^ﷺ និងអ៊ីម៉ា^ﷺ ទាំងឡាយក្រោយអស់ព្រះអង្គ^ﷺ ។ អ្នកទាំងពីរ^ﷺឃើញថា
 អស់ព្រះអង្គ^ﷺមានឋានៈថ្លៃថ្នូរជាងគេនៅក្នុងឋានសួគ៌ ។ អ្នកទាំងពីរ^ﷺបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^ﷺ
 អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ឋានៈទាំងនេះជារបស់អ្នកណា?" អល់ឡោះហ្គ័^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរ
 អ្នកទាំងពីរដើមមុខមើលទៅឯជើងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។" អ្នកទាំងពីរក៏បានដើមមុខមើល ហើយបាន
 ឃើញព្រះនាមមូហាំម៉ាដ្យាំ^ﷺ អាលី^ﷺ ហ្វាទីម៉ាស្ត^ﷺ អាល់-ហ្វាសាន់^ﷺ អាល់-ហ្វាសាន់^ﷺ និងអ៊ីម៉ា^ﷺ
 ទាំងឡាយក្រោយអស់ព្រះអង្គ^ﷺ ចារនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្កដោយរស្មីដែលមកពីព្រះ
 រស្មីនៃព្រះដ៏វិសេសវិសាល ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ ។

فَقَالَا: يَا رَبَّنَا، مَا أَكْرَمَ أَهْلَ هَذِهِ الْمَنزِلَةِ عَلَيْكَ، وَ مَا أَحَبُّهُمْ إِلَيْكَ، وَ مَا أَشْرَفُهُمْ لَدَيْكَ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ: لَوْلَاهُمْ مَا خَلَقْتُكُمْ،
 هَؤُلَاءِ خَزَنَةُ عِلْمِي، وَ أَمَنَاتِي عَلَىٰ سِرِّي، إِيَّاكُمْ أَنْ تَنْظُرُوا إِلَيْهِمْ بِعَيْنِ الْحَسَدِ، وَ تَتَمَنَّىٰ مَنَزِلَتَهُمْ عِنْدِي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ كَرَامَتِي، فَتَدْخُلُوا
 بِذَلِكَ فِي نَهْيِي وَ عَصْيَانِي، فَتَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ.

អ្នកទាំងពីរ^ﷺបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^ﷺអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ តើបុគ្គលទាំងនេះ^ﷺដែលមាន
 ឋានៈនេះមានកិត្យានុភាពអ្វីសម្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺ អ្វីទៅសេចក្តីស្រឡាញ់ពួកគេ^ﷺសម្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺ អ្វី
 ទៅសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ពួកគេ^ﷺសម្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺ?" អល់ឡោះហ្គ័^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើមិន
 ដើម្បីពួកគេ^ﷺទេ អញ^ﷺនឹងមិនបង្កើតអ្នកឯងទាំងពីរទេ ។ ពួកគេ^ﷺជាអ្នកទទួលបន្ទុកព្រះអភិញ្ញា
 អញ^ﷺ ជាអ្នករក្សាអាថ៌កំបាំងអញ^ﷺ ។ ចូរអ្នកទាំងពីរប្រយ័ត កុំមើលទៅពួកគេ^ﷺដោយសេចក្តី
 ច្រណែនឡើយ ចង់បានឋានៈពួកគេ^ﷺពីអញ^ﷺ និងកន្លែងពួកគេ^ﷺពីព្រះកិត្យានុភាពអញ^ﷺ ព្រោះ
 អ្នកទាំងពីរនឹងនៅក្នុងបម្រាមអញ^ﷺ ល្មើសបង្គាប់អញ^ﷺ ។ ដូច្នោះពួកអ្នកនឹងទៅជាបុគ្គលទុច្ចរិត ។"

قَالَا: رَبَّنَا، وَ مِنَ الظَّالِمُونَ؟ قَالَ: الْمُدَّعُونَ مَنَزِلَتَهُمْ بِعَيْرِ حَقِّ. قَالَا: رَبَّنَا، فَأَرِنَا مَنَازِلَ طَالِمِيهِمْ فِي نَارِكَ، حَتَّىٰ نَرَاهَا كَمَا رَأَيْنَا مَنَزِلَتَهُمْ فِي
 جَنَّتِكَ.

អ្នកទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អ្នកណាទៅបុគ្គលទុច្ចរិតនោះ?" ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ជនទាំងឡាយដែលទាមទារឋានៈពួកគេដោយគ្មានសិទ្ធិ" អ្នកទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គបង្ហាញអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឋានៈរបស់ពួកដែលទុច្ចរិតចំពោះពួកគេ នៅក្នុងភ្លើងនរកព្រះអង្គ លុះត្រាតែអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញវា ដូចអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឃើញឋានៈពួកគេនៅក្នុងឋានសួគ៌ព្រះអង្គដែរ" ។

فَأَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى النَّارَ فَأُتْرِزَتْ جَمِيعَ مَا فِيهَا مِنْ أَلْوَانِ النَّكَالِ وَ الْعَذَابِ، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: مَكَانُ الظَّالِمِينَ لَهُمْ، الْمُدْعَيْنَ لِمَنْزِلَتِهِمْ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنْهَا، كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا، وَ كُلَّمَا نَضَجَتْ جُلُودُهُمْ بُدِّلُوا بِسَوَاهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ. يَا آدَمُ، وَ يَا حَوَاءَ، لَا تَنْظُرَا إِلَى أَنْوَارِي وَ حُجَجِي بَعَيْنِ الْحَسَدِ فَأَهْبِطُكُمَا مِنْ جَوَارِي، وَ أَجَلُ بِكُمَا هَوَائِي.

អស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជាភ្លើងនរកៗក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញទារុណកម្ម និងទណ្ឌកម្មគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "កន្លែងរបស់ពួកអ្នកដែលទុច្ចរិតចំពោះពួកគេ ពួកដែលទាមទារឋានៈពួកគេ នៅឯបាតភ្លើងនរកទាបជាងគេ ។ រាល់គ្រាដែលពួកគេចង់ចេញពីទីនោះ ពួកគេត្រូវនាំត្រឡប់ទៅក្នុងនោះវិញ ។ រាល់គ្រាដែលស្បែកពួកគេរបកនឹងត្រូវផ្លាស់ដោយស្បែកថ្មីដើម្បីត្រឡប់ទណ្ឌកម្ម ។ អាដាំអើយ ហ្ន៎អើយ ចូរកុំមើលទៅឯរស្មីទាំងឡាយរបស់អញ ព្រះអាដាំអើយទាំងឡាយរបស់អញ ដោយសេចក្តីច្រណែនឡើយ ព្រោះអញនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរចុះចេញពីក្បែរអញ ហើយនឹងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងពីរបាត់បង់កិត្តិយសពីអញ ។"

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا، وَ قَالَ: مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ، أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ، وَ فَاسْمَهُمَا إِنِّي لَكُنتُ لِمَنْ النَّاصِحِينَ، فَذَلَّاهُمَا بِعُورٍ، وَ حَمَلَهُمَا عَلَى تَمَتِّي مَنْزِلَتِهِمْ، فَتَنْظُرَا إِلَيْهِمْ بَعَيْنِ الْحَسَدِ،

មារស្តែតួនបានឱ្យបដាក់អ្នកទាំងពីរ បានបង្ហាញខ្មាសរបស់អ្នកទាំងពីរចំពោះអ្នកទាំងពីរដែលគេលាក់បាំងពីអ្នកទាំងពីរនោះ ថា៖ "គេបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរ ព្រោះអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាទេវតា ឬទៅជាបុគ្គលអមតៈ ។" វាបានស្ស្រចំពោះអ្នកទាំងពីរថាវាជាអ្នកណែនាំសម្រាប់អ្នកទាំងពីរ ។ ដូច្នោះវាបានធ្វើសាក្សីបោកបញ្ឆោតចំពោះអ្នកទាំងពីរបានដឹកនាំអ្នកទាំងពីរទៅរកសេចក្តីបំបាត់បានឋានៈរបស់ពួកគេ ។ ដូច្នោះអ្នកទាំងពីរបានសម្លឹងមើលពួកគេដោយសេចក្តីច្រណែន ។

فَحُدَّالًا حَتَّى أَكَلَا مِنْ شَجَرَةِ الْخِنْطَةِ، فَعَادَ مَكَانَ مَا أَكَلَا شَعِيرًا—فَأَصْلُ الْخِنْطَةِ كُلُّهَا مِمَّا لَمْ يَأْكُلَاهُ، وَ أَصْلُ الشَّعِيرِ كُلُّهُ مِمَّا عَادَ مَكَانَ مَا أَكَلَاهُ - فَلَمَّا أَكَلَا مِنَ الشَّجَرَةِ طَارَ الْخَلِيُّ وَ الْخَلْلُ عَنْ أَجْسَادِهِمَا، وَ بَقِيَا عُرْيَانَيْنِ ” وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَ أَقَلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُنتُ لِمَنْ النَّاصِحِينَ * فَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ إِن لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ * فَالَا اهْبُطُوا“ مِنْ جَوَارِي، فَالَا يُجَاوِرُنِي فِي جَنَّتِي مَنْ يَعْصِينِي، فَاهْبِطَا مُؤَكَلِّمَيْنِ إِلَى أَنْفُسِهِمَا فِي طَلَبِ الْمَعَاشِ.

អ្នកទាំងពីរបានក្បត់ទាល់តែបានសោយពីដើមស្រូវសាលី ។ អ្វីដែលអ្នកទាំងពីរបានសោយនោះបានប្រែជាស្រងៃ ។ ដូច្នោះស្រូវសាលីដើមទាំងនេះគឺអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរមិនបានសោយទេ ។ ឯ

ស្រងៃទាំងនេះជួសអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរបានសោយ ។ ពេលអ្នកទាំងពីរបានសោយពីដើម
 ឈើនោះ គ្រឿងអលង្ការនិងសំលៀកបំពាក់របស់អ្នកទាំងពីរបានរសាត់បាត់អស់ពីខ្លួន អ្នកទាំងពីរ
 អាត្រាត [៧:២២] ដូច្នោះគេបានធ្វើឲ្យពួកគេធ្លាក់[ពីលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់] ដោយការឆបោក ។ លុះពួក
 គេបានភ្ញាក់ផ្អែមដើមឈើនោះ ពួកគេក៏បានឃើញនូវនគរភាព(ភាពអាត្រាត)របស់ពួកគេ ពួកគេម្នីម្នា
 យកស្លឹកឈើស្ងួតមកបិទបាំងខ្លួនពួកគេ ។ ព្រះម្ចាស់ពួកគេបានហៅពួកគេថា៖ "តើអញពុំបាន
 ហាមដើមឈើនេះចំពោះពួកអ្នកទេ តើអញពុំបានប្រាប់ពួកអ្នកថាស្វែត្រូវចេញមុខរបស់ពួក
 អ្នកហើយទេ?" [៧:២៣] ពួកគេទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ ទូលព្រះ
 បង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើខុសលើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើ
 ព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជន
 បរាជ័យ ។" [៧:២៤] ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចុះទៅ ពីក្បែរអញ អញមិន
 អនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាដែលមិនស្តាប់ឱវាទអញនោះនៅក្នុងឋានសួគ៌អញទេ ។" ដូច្នោះអ្នកទាំងពីរ
 បានចុះចេញដោយមានកាតព្វកិច្ចស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដោយខ្លួនឯង ។

لَمَّا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمَا جَاءَهُمَا جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُمَا: إِنَّكُمَا إِيمَانًا ظَلَمْتُمَا أَنْفُسَكُمَا بِتَمَيِّئِ مَنْزِلَةٍ مِنْ فَضْلِ
 عَلَيْكُمَا، فَجَزَاؤُكُمَا مَا قَدْ عَوِفْتُمَا بِهِ مِنَ الْهُبُوطِ مِنْ جِوَارِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى أَرْضِهِ، فَاسْأَلَا رَبَّكُمَا بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي رَأَيْتُمُوهَا عَلَى
 سَاقِ الْعَرْشِ، حَتَّى يَتُوبَ عَلَيْكُمَا. فَقَالَا: اللَّهُمَّ، إِنَّا نَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْأَكْرَمِينَ عَلَيْكَ: مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ
 الْأَيِّمَةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) إِلَّا تَنْبُتْ عَلَيْنَا، وَ رَحِمْتَنَا. فَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا، إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

ដូច្នោះ ពេលអស់ឡោះហ្វឺរមានព្រះបំណងបែរមករកអ្នកទាំងពីរវិញ យ៉ូប៊ីលបានមករក
 អ្នកទាំងពីរ ហើយមានវចនៈថា៖ "អ្នកទាំងពីរបានប្រព្រឹត្តិខុសលើខ្លួនឯងដោយបង់ចង់បាន
 ឋានៈរបស់បុគ្គលដែលប្រសើរជាងអ្នកទាំងពីរ ។ ដូច្នោះ ការតបស្នងដោយទណ្ឌកម្មរបស់អ្នក
 ទាំងពីរគឺការចុះចេញពីក្បែរអស់ឡោះហ្វឺរ មកក្នុងផែនដីរបស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកទាំងពីរ
 សូមព្រះម្ចាស់អ្នកទាំងពីរក្នុងនាមនៃព្រះនាមទាំងនោះ ដែលអ្នកទាំងពីរបានឃើញនៅលើ
 ជើងព្រះរាជបល្ល័ង្កទៅ លុះត្រាតែព្រះអង្គព្រមបែរមករកអ្នកទាំងពីរវិញដោយព្រះមេត្តាប្រណី ។
 អ្នកទាំងពីរគប្បីទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្វឺរអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរសូមព្រះអង្គក្នុងនាមនៃ
 បុគ្គលរុងរឿងសម្រាប់ព្រះអង្គ គឺមូហាំម៉ាដ្យូល អាលី ហ្វាតិមា ស្វាហា អាល់-ហ្វាសាន់
 អាល់-ហ្វាសាន់ និងអស់អ៊ីម៉ា សូមឲ្យព្រះអង្គព្រមបែរមករកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញ និង
 សូមឲ្យព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" អស់ឡោះហ្វឺរក៏បានបែរមករកអ្នក
 ទាំងពីរវិញ ព្រោះព្រះអង្គគឺព្រះដែលលើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណា
 ប្រណី ។"

فَلَمَّ يَزَلْ أَنْبِيَاءُ اللَّهِ بَعْدَ ذَلِكَ يَحْفَظُونَ هَذِهِ الْأَمَانَةَ، وَ يُخْبِرُونَ بِهَا أَوْصِيَاءَهُمْ، وَ الْمُخْلِصِينَ مِنْ أَمْمِهِمْ فَيَأْتُونَ حَمَلَهَا، وَ يُشْفِقُونَ مِنْ
 إِدْعَائِهَا، وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ الَّذِي قَدْ عُرِفَ، فَأَصْلُ كُلِّ ظَلَمٍ مِنْهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى
 السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أشفقن منها وَ حملها الإنسانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا" (** (معاني
 الأخبار: ١/١٠٨)

ក្រោយពីនោះ ព្រះសាស្តា عليه السلام ទាំងឡាយបានរក្សាទុកនូវបញ្ជីនេះឥតដាច់ ហើយបានប្រាប់អ្នកស្នង عليه السلام ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យជ្រាបរឿងនេះតៗរៀងមក ។ បណ្តាអ្នកស្មោះត្រង់ក្នុងសហគមន៍ ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ عليه السلام បានបដិសេធមិនទទួលបញ្ជីនេះទេ ហើយពួកសត្រូវពួកគេខ្លាចពួក គេ ។ បណ្តាមនុស្សលោកដែលយល់ដឹងព្រមទទួលយកបញ្ជីនេះ ដូច្នោះដើមហេតុនៃគ្រប់អំពើ អយុត្តិធម៌កើតមានពីបញ្ជីនេះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័ عز وجل :

[៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ជី (អាល់-អាម៉ាណាស្ក) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេជា បុគ្គលទុច្ចរិត អវិជ្ជា ។" (1 / 108) (معاني الأخبار)

***

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا"، الْآيَةَ. فَقَالَ: «الْأَمَانَةُ: الْوَلَايَةُ، مِنْ ادِّعَاهَا بِعَبْرٍ حَقِّ كَفَرٌ». ** (معاني الأخبار: ١١٠/٣)

២. [...] អាល់-ហ្គ័រ៉ៃសនី ប៊ិន ខ្ពីលីដូបានថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាលី ប៊ិន មូសា អាល់-វីដ្តី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ عز وجل [៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំ ទាំងឡាយទទួលបញ្ជី (អាល់-អាម៉ាណាស្ក) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បញ្ជី គឺវិទ្យាយ៉ាស្ក ។ អ្នកណាទាមទារបញ្ជីនោះដោយគ្មានសិទ្ធិ អ្នកនោះបដិសេធសទ្ធា (គឺការហៀរ) ។" (3 / 110) (معاني الأخبار)

***

3. ابن شهر آشوب: عَنْ أَبِي بَكْرِ الشَّيْبَانِيِّ فِي (تُرُوقِ الْقُرْآنِ فِي شَأْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ))، بِإِسْنَادٍ عَنْ مُقَاتِلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ". قَالَ: «عَرَضَ اللَّهُ أَمَانَتِي عَلَى السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ بِالثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ، فَعُلْنَ: رَبَّنَا، لَا نَحْمِلُهَا بِالثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ، لَكِنْ نَحْمِلُهَا بِلا ثَوَابٍ وَ لا عِقَابٍ».

៣. [...] ទទួលបានមកពី មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន អាល់-ហ្គាណាហ្វីយ៉ាស្កដែលទទួលបានមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដី ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ عز وجل បានស្នើឲ្យមេឃទាំងប្រាំពីរជាន់ទទួលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបញ្ជីជាមួយរង្វាន់និងទណ្ឌកម្ម ។ មេឃទាំងឡាយបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عز وجل អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនទទួលវាជាមួយរង្វាន់និងទណ្ឌកម្មទេ តែអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទទួលវាដោយគ្មានរង្វាន់និងទណ្ឌកម្ម ។"

وَ إِنَّ اللَّهَ عَرَضَ أَمَانَتِي وَ وِلَايَتِي عَلَى الطُّيُورِ، فَأَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِهَا: الْبُرَّاءُ وَ الْقُنَابِرُ، وَ أَوَّلُ مَنْ جَحَدَهَا مِنَ الطُّيُورِ: الْبُومُ وَ الْعَنْقَاءُ، فَلَعَنَهُمَا اللَّهُ تَعَالَى مِنْ بَيْنِ الطُّيُورِ، فَأَمَّا الْبُومُ فَلَا تَقْدِرُ أَنْ تَظْهَرَ بِالتَّهَارِ لِغَضِّ الطُّيُورِ لَهَا، وَ أَمَّا الْعَنْقَاءُ، فَعَابَتْ فِي الْبِحَارِ لَا تَرَى.

អល់ឡោះហ្គ័ عز وجل បានស្នើឲ្យសត្វស្លាបទាំងឡាយ ទទួលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបញ្ជីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និងវិទ្យាយ៉ាស្ក صلوات الله عليه والسلام ។ សត្វដែលជឿវាមុនគេបង្អស់គឺសត្វស្លាបនិងសត្វចាប ។ សត្វដែលប្រឆាំងវាមុនសត្វទាំងអស់គឺសត្វទីទុយ និងសត្វឥន្រ្ទី ដូច្នោះបណ្តាសាអល់ឡោះហ្គ័ عز وجل បានធ្លាក់មកលើសត្វទាំងពីរនេះ ក្នុងចំណោមសត្វស្លាបទាំងឡាយ ។ ដូច្នោះសត្វទីទុយមិនអាចចេញនៅពេលថ្ងៃទេ ព្រោះតែសត្វស្លាបទាំងឡាយ

ស្តាប់វា ។ ចំណែកកងសត្វត្រី វាបាត់ខ្លួនទៅក្នុងសមុទ្រ គេមិនអាចមើលឃើញវាទេ ។

وَ إِنَّ اللَّهَ عَرَضَ أَمَانِي عَلَى الْأَرْضِ، فَكُلُّ بُعْثَةٍ أَمَنْتُ بِوَلَايَتِي وَ أَمَانِي جَعَلَهَا اللَّهُ طَيِّبَةً مُبَارَكَةً رَزِيَّةً، وَ جَعَلَ نَبَاتَهَا وَ ثَمَرَهَا خُلُوعًا عَذْبًا، وَ جَعَلَ مَاءَهَا زُلَالًا، وَ كُلُّ بُعْثَةٍ جَحَدَتْ إِمَامِي وَ أَنْكَرَتْ وَ لَا تَبِي جَعَلَهَا سَبِيحَةً، وَ جَعَلَ نَبَاتَهَا مُرًّا عَلَقَمًا، وَ جَعَلَ ثَمَرَهَا الْعَوْسَجَ وَ الْحَنْظَلَ، وَ جَعَلَ مَاءَهَا مِلْحًا أُجَاجًا».

អាល់ឡោះហ្ន៎ បានស្នើឲ្យផែនដីទទួលយកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបញ្ជីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នេះកន្លែងមួយណាដែលជឿ វិទ្យាយ៉ាស្ត់ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និងបញ្ជីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អាល់ឡោះហ្ន៎ ឲ្យកន្លែងនោះល្អ បានទទួលពរជ័យនិងស្អាត ធ្វើឲ្យ រុក្ខជាតិរបស់កន្លែងនោះនិងផលានុផលរបស់កន្លែងនោះផ្អែមឆ្ងាញ់ ហើយបានធ្វើឲ្យទឹករបស់កន្លែង នោះថ្លា ។ ចំណែកកងកន្លែងណាដែលប្រឆាំងអ៊ីម៉ាម៉ាស្ត់ صلوات الله عليه والسلام ដែលបដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្ត់ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ ឲ្យវាពោរពេញដោយភក់ល្បាប់ ធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិវាល្ងឹង ជួរចត់ ធ្វើឲ្យផលានុផលវាមានបន្លានិងជាអម្បូរ ល្អៅ ហើយធ្វើឲ្យទឹកវាប្រៃល្ងឹង ។"

ثُمَّ قَالَ: "وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ" يَعْنِي أُمَّتَكَ يَا مُحَمَّدُ، وَ لَا يَأْتِيهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ إِمَامَتِهِ بِمَا فِيهَا مِنَ الثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ "إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا" لِنَفْسِهِ "جَهْلًا" لِأَمْرِ رَبِّهِ، مَنْ لَمْ يُؤَدِّهَا بِحَقِّهَا فَهُوَ ظَلُومٌ وَ عَشُومٌ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៣៣:៧២] តែមនុស្សព្រមទទួលវា មានន័យថា សហគមន៍របស់អ្នក صلوات الله عليه والسلام មូហាំម៉ាដ្ត់ صلوات الله عليه والسلام អីយ វិទ្យាយ៉ាស្ត់របស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ាម៉ាស្ត់របស់គេ صلوات الله عليه والسلام ដែលមាននូវរង្វាន់ និងទណ្ឌកម្ម ។ គេជាបុគ្គលទុច្ចរិត ចំពោះខ្លួនឯង អវិជ្ជា អំពីព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام ខ្លួន ។ បុគ្គល ណាដែលមិនទទួលវាឲ្យល្អត្រឹមត្រូវទេ បុគ្គលនោះទុច្ចរិត គ្មានយុត្តិធម៌ ។"

وَ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا يُجِبُنِي إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَ لَا يُبَغِضُنِي إِلَّا مُنَافِقٌ وَ وَلَدٌ حَرَامٌ».* (المناقب ٢: ٣١٤)

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានតែអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេដែលស្រឡាញ់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ មានតែ បុគ្គលលាក់ពុតត្បាតនិងបុគ្គលកើតក្រៅច្បាប់ទេដែលស្អប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام" (314 :2) (المناقب 2: 314)

ពាក្យរាយ

- អ្នកម៉ារប្រមាថណាបី [៣៣:៥៤] ។..... 76
- បញ្ជី (អាល់-អាម៉ានាស៊ុ) គឺវីឡាយ៉ាស៊ុ [៣៣:៧២] ។..... 101
- បណ្តាមហេស៊ីរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងអាយ៉ាស៊ុត្រូវហ្វៀរទេ [៣៣:៣៣] ។ 50
- កូនចិញ្ចឹមណាបី صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ស្វែដ្វី ប៊ិន ហ្វារីស្វាស៊ុ [៣៣:៥-៥] ។ 6
- ហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្វៀរ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មិនប្រាប់ឈ្មោះអ្វីម៉ានៅក្នុងគូរអាន [៣៣:៣២-៣៣] ។..... 51
- ហ្វារីស្វាស៊ុ "អាល់-គីសាអ៊ុ" និង អាយ៉ាស៊ុ ត្រូវហ្វៀរ (ជម្រះបន្ទុក) [៣៣:៣២-៣៣] ។..... 50
- មហេស៊ីទាំងអស់របស់វីស្វីលុលឡោះហ្វៀរ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم [៣៣:៥០-៥២] ។ 69
- មនុស្សម្នាក់ចិត្តពីរ [៣៣:៤-៥] ។ 9
- ប្រវត្តិរបស់ ស្វែដ្វី ប៊ិន ហ្វារីស្វាស៊ុ កូនចិញ្ចឹមរបស់ណាបី صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم [៣៣:៤-៥] ។..... 10
- វីស្វីលុលឡោះហ្វៀរ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាអ្នកសន្យាចំពោះអល់ឡោះហ្វៀរ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មុនគេបង្កប់ [៣៣:៧] ។..... 22
- សូត្រពេលបាចដីទៅលើម៉ាយិត [៣៣:២២] ។ 35
- ស្ត្រីហ្វារ [៣៣:៤-៥] ។ 10
- អាច្ចិ បាការ និង អ្នកម៉ារមិនដែលទៅចូលរួមក្នុងសមរភូមិសោះ [៣៣:១១-១២] ។..... 26
- អាច្ចិ បាការ និង អ្នកម៉ារត់គេចពីសមរភូមិ [៣៣:១៤-១៩] ។ 30
- អាច្ចិ បាការ និង អ្នកម៉ារ គោរពរូបបដិមា [៣៣:១១-១២] ។ 27
- អាច្ចិ បាការ ទទួលស្គាល់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅក្នុងអាយ៉ាស៊ុ [៣៣:៣៣] ។ 51
- អាយ៉ាស៊ុត្រូវកាត់ចោល [៣៣:២៥] ។..... 39
- អាយ៉ាស៊ុត្រូវកាត់ចោល [៣៣:៧១]..... 95